

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
ပထမပြန်စာမေးပွဲ

ပထမငယ်တန်း

ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၂၀၁၁-ခုနှစ်
(ပြည်နယ် + တိုင်းဒေသကြီး- ၁၇)

အရှင်တိလောကဘိဝံသ (အင်းစိန်)

ပထမအကြိမ်

သာသနာ

ကောဇာ

ခရစ်နှစ်

၂၅၅၅

၁၃၇၃

၂၀၁၁

ပထမငယ်တန်း (၂၀၁၁) - ခုနှစ်၊ ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

ဤစာအုပ်၌ -

ပထမငယ်တန်းဆိုင်ရာ -

- ၁။ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ
 - ၂။ ပြဋ္ဌာန်းကျမ်းစာများ
 - ၃။ ပုစ္ဆာထုတ် စည်းမျဉ်းများ
 - ၄။ ဘာသာစုံ မေးခွန်းများ
 - ၅။ ဘာသာစုံ အဖြေများ
- စသည်စသည်ဖြင့် ပို့ချသူ၊ သင်ယူသူများ နည်းရလောက်အောင်
ဝေဝေဆာဆာ တင်ပြထားသည်။

နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ မှ
၂၀၀၄- ခုနှစ် ထုတ်ပြန်အပ်သော
ပြဋ္ဌာန်းချက်အသစ်များဖြင့် တင်ပြထားပါသည်။

ဖြန့်ချိရေး

စာပေထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့၊ ဓမ္မအလင်းရောင်ကျောင်းဆောင်၊
ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ ဘုရင့်နောင်လမ်းမကြီး၊ ရွာမအနောက်ရပ်ကွက်၊
အင်းစိန်မြို့၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။
ဖုန်း ၀၉-၇၃၀၅၉၃၃၂၊ ၀၁- ၆၄၀၀၇၅၊ ၆၄၆၄၆၄၊ လိုင်းခွဲ- ၂၁၆။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
ပထမပြန်စာမေးပွဲ

ပထမငယ်တန်း

ပုတ္တ + အဖြေစုံ

၂၀၁၁-ခုနှစ်

(ပြည်နယ် + တိုင်းဒေသကြီး- ၁၇)

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

ပထမအကြိမ်

သာသနာ

ကောဇာ

ခရစ်

၂၅၅၅

၁၃၇၃

၂၀၁၁

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်-

၆၀၀၇၁၁၀၀၁။

မျက်နှာစုံခွင့်ပြုချက်အမှတ်-

၆၀၀၇၇၆၀၉၁။

ပုံနှိပ်ခြင်း-

၂၀၁၁-ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ။

အုပ်စု-

၁၀၀၀။

မျက်နှာစုံအမည်

နိုင်လင်း (စွယ်တော်)

ကွန်ပျူတာစာပေ

စာပေထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့

ထုတ်ဝေသူ-

ရွှေမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ အင်းစိန်။

ဦးမောင်မောင်မြင့်အေး။

လားရှိုးခရိုင် စာပေ

မျက်နှာစုံနှင့် အတွင်းပုံနှိပ်-

၂၀၅၊ ပိတောက် ၅-လမ်း၊ အင်းစိန်မြို့နယ်။

ဦးတင်အောင်ကျော် (မြဲ-၀၇၀၅၃)

စွယ်တော်ပုံနှိပ်တိုက်၊

အမှတ်- ၁၄၇၊ ၅၁လမ်း (အထက်)။

တန်ဖိုး-

၁၃၀၀-ကျပ်။

မြန်မာ့ရေး-

စာပေထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့

မွေ့အလင်းရောင်ကျောင်းဆောင်၊

ရွှေမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ အင်းစိန်မြို့နယ်။

“ထုတ်ဝေသည့်စာအုပ် ကတ်တလောက် အညွှန်း”(CIP)

၂၀၁၁

အရှင်တိလောကဘိဝံသ

ပထမထုတ်ဝေသည့်အကြိမ် ၂၀၁၁/အရှင်တိလောကဘိဝံသ၊ ရန်ကုန်၊
လားရှိုးခရိုင်စာပေ၊ ၂၀၁၁။

၂၂၀ - စာ၊ ၁၆ x ၂၀.၅ စင်တီမီ

(၁) ပထမထုတ်ဝေသည့်အကြိမ် ၂၀၁၁

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	နိဒါန်း	က မှ ၈ အထိ
၂။	စာမိတ်ဆက်	ဃ
၃။	ပထမပြန်စာမေးပွဲ သတ်မှတ်ချက်များ	င
၄။	ပထမငယ်တန်း ပြဋ္ဌာန်းကျမ်းစာများ	စ မှ ဆ အထိ
၅။	ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာထုတ်စည်းမျဉ်း	ဇ မှ ည အထိ
၆။	ထုတ်ဝေပြီးကျမ်းစာ	ဋ မှ ဌ အထိ
၇။	ပဏာမ	၃
၈။	ဝိနယ (ဘိက္ခုပါတိမောက်)ဘာသာ	၁ မှ ၃၅ အထိ
၉။	ဓမ္မပဒဘာသာ	၃၆ မှ ၇၃ အထိ
၁၀။	ကစ္စည်းသဒ္ဓါကြီးဘာသာ	၇၄ မှ ၁၁၁ အထိ
၁၁	အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ	၁၁၂ မှ ၁၄၇ အထိ
၁၂။	မာတိကာစာတုကထာဘာသာ	၁၄၇ မှ ၁၈၅ အထိ
၁၃။	ဘာသာပြန်ဘာသာ	၁၈၅ မှ ၂၀၁ အထိ

အရှင်တိလောဏာထိဝံထ (အင်းစိန်) ၏

ယဇ်နိတ် + ပဋ္ဌာန်း + ဆန်း + ဓာတုကထာ DVD- များကို

အသုံးပြုလိုသူများ အတွက်

ရနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း သတင်းကောင်း ပါးအပ်ပါသည်။

အောက်ယဇ်နိတ် ၇-ချုပ်၊

အောက်ယဇ်နိတ် ၈-ချုပ်၊

ပဋ္ဌာန်း ၈-ချုပ်၊

ဆန်း ၂-ချုပ်-

အသုံးပြုလိုသူများ လွယ်လွယ်ကူကူ အသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက်
၁-ချုပ် ၆၀၀/ကျပ် နှုန်းဖြင့်၊ အားလုံး ၁-စုံ ၁၅၀၀၀/ကျပ် နှုန်းဖြင့်
ဖြန့်ဝေပေးပါသည်။

ဆက်သွယ်ရန် လိပ်စာများ-

စာဝေထိန်းထိမ်းရေးအဖွဲ့-

ဓမ္မအလင်းရောင်ကျောင်းဆောင်၊

ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ ဘုရင့်နောင်လမ်းမကြီး၊ ရွာမအနောက်ရပ်ကွက်။

အင်းစိန်မြို့၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။

ဖုန်း ၀၉-၇၃၀၅၉၃၂၊ ၀၁-၆၄၀၀၇၅၊ ၆၄၆၄၆၄၊ (လိုင်းခွဲ- ၂၁၆)

ထင်္ကမိတာ ထိလရှင် စာထင်တိုက်

နန်းဦးမြို့သစ်၊ စစ်ကိုင်းမြို့၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး။

ဖုန်း- ၀၉-၂၁၃၀၆၀၆၊ ၀၉-၄၇၀၆၃၀၄၉၊ ၀၇၂- ၂၂၀၇၈။

(ဝေဠု) ဝထန်မီမီထို ထုတ်လုပ်ရေး

တိုက်အမှတ်- ၈၊ ပထမအထပ်၊ ကျောင်းကုန်းလမ်း၊ ဂွချေးအနီး၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။

ဖုန်း- ၀၉-၇၃၀၈၇၇၇၃၊ ၀၁- ၅၀၄၂၂၂။

နိဒါန်းအမှာ

စာသင်နည်းစနစ်

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပိဋကတ်သင်နည်းစနစ်ကို -

၁။ စာကြီးပေါက်သင်နည်း-

၂။ စာမေးပွဲစနစ်သင်နည်း- ဟု နှစ်မျိုးနှစ်စား တွေ့ရသည်။

ရှေးခေတ်က စာချ၊ စာသင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် များသောအားဖြင့် စာမေးပွဲကို အခြေမခံဘဲ ကျမ်းဂန်တတ်မြောက်မှု၊ ကျမ်းဂန်ပေါက်ရောက်မှုကို ပဓာနထား၍ သင်ကြား လေ့လာကြသည်။ သင်ကြားလေ့လာမှု ပြည့်စုံသောအခါ ထက်မြက်ထူးချွန်သော အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အာဇာနည်ရွေးချယ်ပွဲ-

၁။ နှုတ်ဖြေ၊

၂။ ရေးဖြေ

စာမေးပွဲဝင်ရောက် ဖြေဆိုသူများလည်း ရှိခဲ့သည်။ ပုဂံခေတ်မှ ဦးကျည်ဗွေ-သည် ရေတစ်ခါငုပ် စဉ်းစားခန်း နှုတ်ဖြေစာမေးပွဲဝင်ရောက်ဖြေဆိုပြီး ပညာရှင်ဘွဲ့ရရှိခဲ့သည်။ ကုန်းဘောင်ခေတ်မှ ကျော်အောင်စံထား၊ ဆရာတော် နှင့် ဆရာတော် ဦးမုဗ္ဗိ-စသော ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်များကိုလည်း စာမေးပွဲဖြင့် ဖော်ထုတ်ပေးခဲ့သည်။

အင်္ဂလိပ် အစိုးရခေတ်လောက်မှစ၍ ယနေ့တိုင်အောင် များသောအားဖြင့် စာမေးပွဲကို အခြေခံ၍ ပိဋကတ်သင်ကြားမှု ပြုလုပ်ကြသည်။ စာမေးပွဲစနစ်ဖြင့် ပိဋကတ်သင်ကြားရာ၌ အခြေခံလုံလောက်စွာဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ပြည့်စုံအောင် လေ့လာသင်ကြားသူများသည် များသောအားဖြင့် ထူးချွန်သူများဖြစ်ကြသည်။

၁။ မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဦးသူရိယ၊

၂။ တိပိဋကဓရ မင်းကွန်း အရှင်ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ- စသည်တို့သည် စာမေးပွဲဖြင့် ထူးချွန်သူများဖြစ်ကြသည်။

အခြေခံလည်း မလုံလောက်၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်လည်း မပြည့်စုံ၊ ကောက်နုတ်ချက်ဖြင့် ဖြတ်လမ်းလိုက်သူများမှာ စာမေးပွဲအောင်သော်လည်း ထူးချွန်သူများ မဖြစ်ကြ။

ပုစ္ဆာအဖြေစုံကျမ်း

စာမေးပွဲ အောင်မြင်ရန်နှင့် ဂုဏ်ထူးပန်းကို ပန်ဆင်လိုသူများအတွက် ဤအဖြေစုံများကို စီစဉ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤအဖြေစုံစာအုပ်များသည် -

၁။ လမ်းညွှန်ကောင်း စွယ်စုံပညာရှင်တစ်ဦး သင့်အနားတွင် အမြဲတမ်း ရှိနေသလိုလည်း ဖြစ်နေပါလိမ့်မည်။

၂။ ပုစ္ဆာအဘော်ကြံဆနည်းကိုလည်း ပေးပါလိမ့်မည်။

၃။ ဖြေနည်း၊ တင်ပြနည်းကိုလည်း ညွှန်ပြပေးပါလိမ့်မည်။

၄။ မေးခွန်းဟောင်း ရှာဖွေစုဆောင်းခြင်း ဒုက္ခမှလည်း ကင်းဝေးအောင် ကူညီပါလိမ့်မည်။

၅။ မိမိဉာဏ်မမီသော ပုစ္ဆာအဖြေများကို ဖြေရှင်းပေးမည့် ပညာရှင်များ မိမိအနားတွင် အမြဲတမ်းရှိနေသလိုလည်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ဤသို့ စသည် စသည်ဖြင့် သင်၏ လိုအပ်ချက်များကို လမ်းညွှန်ပေးပါလိမ့်မည်။

အဖြေစုံ ပမာဏ

တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ် အသီးသီးမှ ပထမပြန်ပုစ္ဆာများကို တစ်စုတစ်ဝေးတည်း စုစည်း တင်ပြထားပါသည်။ ယခု ခရစ်နှစ် ၂၀၁၁-ခုနှစ်တွင် တိုင်းဒေသကြီး ၈-တိုင်း၊ ပြည်နယ် ၉-ခု၊ အထူးအောင် ၁-ခု ပေါင်း ၁၈-တို့၏ ပုစ္ဆာနှင့် အဖြေများ စုစည်းတင်ပြထားပါသည်။

စီစဉ်ထားပုံ

ဤအဖြေစုံစာအုပ်၌ ဘာသာရပ်ကို မူတည်၍ စီစဉ်ပါသည်။ ဥပမာ-

၁။ ဝိနယဘာသာအတွက် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစုံ၊

၂။ ဓမ္မပဒဘာသာအတွက် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစုံ၊

၃။ သဒ္ဒါဘာသာအတွက် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစုံ၊ စသည်ဖြင့် ဘာသာရပ်တစ်ခုချင်း၏ အဖြေများကို တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစုံအဖြစ် စီစဉ်တင်ပြထားပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ် အစဉ်များကို အက္ခရာအစဉ်ဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဥပမာ-

ကချင်၊ ကယား၊ ကရင်၊ ချင်း၊ စစ်ကိုင်း၊ တနင်္သာရီ၊ ပဲခူး (အနောက်)၊ ပဲခူး (အရှေ့)၊ မကွေး၊ မန္တလေး၊ မွန်၊ ရန်ကုန်၊ ရခိုင်၊ ရှမ်း (တောင်၊ မြောက်၊ ရှေ့)၊ ဧရာဝတီ၊ အထူးအောင်-တို့ဖြစ်သည်။

ကျေးဇူးစကား

ဤပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာအဖြေစာအုပ်ကို သာသနာ့တာဝန်များ ကျောင်းတိုက်တာဝန်များစသည်ဖြင့် မအားမလပ်သည့်ကြားမှ ဝိုင်းဝန်းကူညီပေးကြသော ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်မှ စာချုပ်ကဝါစက သာသနဇေ ဓမ္မာစရိယ-ဖြစ်သည့်-

ဦးဝိမလာစာရာဘိဝံသ (ဇာချုနာယက) က- သဒ္ဓါ၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ၊ တိကမာတိကာ ဒုကမာတိကာနှင့် ဓာတုကထာဘာသာ၊

အရှင်နန္ဒသာမိလင်္ကာရ(ဇာချု) က-ဝိနည်းဘာသာတို့ကို ကူညီကာ ဖြေဆိုပေးပါသည်။
ဓမ္မပဒဘာသာဆိုင်ရာများကို ဖြေဆိုပေး၊ ကွန်ပျူတာစာစီ၊ စာရိုက်ပေးသော-
မကုသလဝတီ (သာသနဇေ ဓမ္မာစရိယ၊ ပိနုယဝိဒူ) သကျမီတာစာသင်တိုက်၊ စစ်ကိုင်းမြို့ -၏ အကူအညီကိုလည်း ရယူပါသည်။

အပြင်အဆင်မှစ၍ မိမိစိတ်တိုင်းကျဖြစ်အောင် လိုအပ်သမျှအားလုံးကို စိတ်ရှည် လက်ရှည် နှင့် ကြိုးကြိုးစားစား ကွန်ပျူတာ စာစီ၊ စာရိုက်ပေးသော-

အရှင်ပညိဒ္ဓိက (ဝဇာဒု နာယက) မဟာသတိပဋ္ဌာန်ကျောင်း၊ တောင်ဥက္ကလာပ၊ ရန်ကုန်။
အရှင်နန္ဒမာလာ (ဝိနိုးဇွန်) အင်းစိန် ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊
အရှင်နာရဒါလင်္ကာရ (ဇာချုနာယက) ရွှေညောင်ပင်တောရ ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ အရှေ့ကြို့တုန်းရပ်ကွက်၊ အင်းစိန်၊ ရန်ကုန်-တို့အား အထူးကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

အချိန်မီရန် အလောတကြီး စီစဉ်ရခြင်း၊ ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် အချိန်ယူ၍ ပြန်လည် မစီစစ်နိုင်ခြင်း စသည်တို့ကြောင့် ချွတ်ယွင်းချက်၊ လစ်ဟင်းချက်များ များစွာပါရှိနိုင်ပါသည်။

အပြစ်တင်ဝေဖန်ခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်း၊ အကြံပြုခြင်း စသည်စသည်ဖြင့် မည်သည့် အကူအညီမူမျိုးမဆို ကျေးဇူးတင်စွာဖြင့် လက်ခံကြိုဆိုပါသည်။

ဝါခေါင်လဆန်း ၁၄-ရက်၊ ၁၃၇၃-ခု
၁၃- ၈- ၂၀၁၁။
အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)
ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်။

စာမိတ်ဆက်

စာရေးသူသည် ပထမကြီးတန်း အဖြေစုံစာအုပ် ရေးသားစဉ်က အချို့မိတ်ဆွေများက ပထမကြီးတန်း အဖြေထက် ပထမငယ်တန်း အဖြေက ပို၍ လိုအပ်ပါတယ်ဟု အကြံပြုကြ၏။ မှန်ပါသည်။ ပထမငယ်တန်းဝင်သူ အများအပြားသည် စာမေးပွဲနယ်သို့ ရောက်သစ်စများ ဖြစ်သည့်အတွက် အတွေ့အကြုံနည်းခြင်း၊ ဖြေနည်း မကျွမ်းကျင်ခြင်းတို့ဖြင့် ကြောက်လန့်လျက်ရှိကြ၏။ ထိုသို့ဖြစ်နေသူများကို ဆရာသမားတို့က စနစ်တကျညွှန်ကြားမှု လေ့ကျင့်ပေးမှု မလုပ်ပေးလျှင် ထိုနည်းမရသူများ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးနိုင်ပေ၏။ ထို့ကြောင့် ပထမငယ်တန်း အဖြေသည် မချအမှန်ပင် လိုအပ်နေသည် ဖြစ်ပါ၏။ သို့သော် မိမိ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ပထမကြီးတန်း အဖြေကိုသာ အာရုံစိုက်မိ၏။ ပထမကြီးတန်းသည် ခက်ခဲနက်နဲ၏။ ကျယ်ပြော၏။ နေ့ဝါ ညဝါဘာသာစုံ တစ်နေရာတည်း တစ်ထိုင်တည်း ဆရာတစ်ဦးတည်း အဖြေရဘို့ မလွယ်ကူ။ သို့အတွက် ပထမကြီးတန်း အတွက်ကိုသာ အာရုံစိုက်မိ၏။ ပထမငယ်တန်းအတွက် မိမိ မပါဝင် မဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသူများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်လိမ့်မည်ဟု ယူဆခဲ့၏။ ဒါပေမဲ့ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်လာပြန်တော့ စွမ်းဆောင်နိုင်သူ အများအပြား ရှိပင်ရှိကြသော်လည်း ပထမကြီးတန်းအဖြေနှင့် တစ်လက်စတည်း ပထမငယ်၊ ပထမလတ်တန်းတို့ကို အများတိုက်တွန်းချက်အရ ဆက်ရပြန်၏။ ပထမငယ်၊ ပထမလတ်တန်းတွင် ပထမငယ်ကို စတင်ပြီး စာအုပ်ဖြစ်ဘို့ စီစဉ်ရပါသည်။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်

၁၇- ၇- ၂၀၁၀၊ စနေနေ့။

ပထမပြန်စာမေးပွဲနှင့် ပတ်သက်၍
သတ်မှတ်ချက်များ

၁။ မေးခွန်းလွှာတိုင်း ၃- နာရီ မေးခွန်းဖြစ်သည်။ မွန်းတည့် ၁၂- နာရီမှ ညနေ ၃- နာရီ အထိ ဖြေခွင့်ရှိသည်။

၂။ အတန်းအလိုက်မေးမည့် မေးခွန်းအရေအတွက်နှင့် ဖြေဆိုရမည့် မေးခွန်းအရေအတွက် မှာ ဘာသာရပ်တိုင်းအတွက် ဖော်ပြလတ္တံ့ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

အတန်း	မေးမည့် မေးခွန်း	ဖြေဆိုရမည့် မေးခွန်း
ပထမငယ်တန်း	၆- ပုစ္ဆာ	၆- ပုစ္ဆာ
ပထမလတ်တန်း	၈- ပုစ္ဆာ	၈- ပုစ္ဆာ
ပထမကြီးတန်း	၁၀- ပုစ္ဆာ	၁၀- ပုစ္ဆာ

၃။ တစ်ပုစ္ဆာလျှင် ၁၀- မှတ်စီ သတ်မှတ်၍ အောင်မှတ် ၄၀- ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။
ဘာသာတိုင်း အောင်မှတ်ရမှ အတန်းအောင်အဖြစ် သတ်မှတ်ရမည်။

၄။ အောင်မြင်သူများထဲမှ အမှတ်များရာအလိုက် တစ်နိုင်ငံလုံး ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ အဖြစ် ရွေးချယ်သတ်မှတ်မည်။

၅။ ပထမပြန် စာမေးပွဲကို ရဟန်း၊ သာမဏေ၊ သီလရှင်နှင့် လူဝတ်ကြောင် မည်သူမဆို ဝင်ခွင့်ရှိသည်။

၆။ အောက်အောက်အတန်းကို အောင်မြင်ပြီးမှသာ အထက်အထက် အတန်းများကို ဝင်ခွင့်ရှိသည်။ အထက်အထက် အတန်းများကို အောင်မြင်ပြီးသူသည် အောက်အောက် အတန်းကို ဝင်ခွင့်မရှိစေရ။

၇။ ပထမငယ်တန်းသို့ ဝင်ခွင့်ရသော အငယ်ဆုံးအသက်မှာ ၁၃- နှစ်ဖြစ်သည်။ စာဖြေသော အချိန်တွင် ၁၃- နှစ် တင်းတင်း ပြည့်ရမည်။ ၁၃- နှစ် မပြည့်လျှင် ဝင်ခွင့်မပြု။

၈။ ပထမပြန် အထူးအောင်ရွေးချယ်ရေး စာမေးပွဲကို ရုံးသုံးမြန်မာဘာသာဖြင့်သာ ဖြေဆို ရမည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
 နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့
 ပထမပြန်စာမေးပွဲကျမ်းစာများ
 ပထမငယ်တန်း ပြဋ္ဌာန်းကျမ်းစာ

၁။ ဝိနယ (ဘိက္ခုပါတိမောက်)

- (က) ဘိက္ခုပါတိမောက် ပါဠိ၊ အနက်၊ ကျမ်းရင်းအဓိပ္ပါယ်။
- (ခ) ကင်္ခါ အဋ္ဌကထာ- (အစမှ ပါရာဇိကုဋ္ဌေသအဆုံးအထိ) အဓိပ္ပါယ်။
 လူနှင့်သီလရုပ်များအတွက်-
- (က) ဓမ္မပဒပါဠိတော် (အစမှ ဗာလဝဂ်အဆုံးအထိ) ပါဠိ၊ အနက်၊ အဓိပ္ပါယ်။
- (ခ) ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ (အစမှ ဗာလဝဂ်အဆုံးအထိ) အဓိပ္ပါယ်။

၂။ ကစ္ဆည်းသဒ္ဓါကြီး

- (က) ကစ္ဆည်းသဒ္ဓါကြီး-
 သဒ္ဓါ၊ နာမ်၊ ကာရက၊ အာချာတ်၊ ကိတ် (၅) စောင် ပါဠိ၊ အနက်၊ ရုပ်တွက်၊ အဓိပ္ပါယ်။
- (ခ) ရူပသိဒ္ဓိ (သဒ္ဓါ၊ နာမ် - ၂-စောင်လာ ရုပ်တွက်၊ အဓိပ္ပါယ်နှင့် နာမ်ပိုက်)။
- (ဂ) ပုစိစစ် (သဒ္ဓါ၊ နာမ်) နှင့် သုတ်စစ်။

၃။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

- (က) အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ-
 စိတ်ပိုင်းမှ သမုစ္ဆည်းပိုင်း အထိ ၇-ပိုင်း၊ ပါဠိ၊ အနက်၊ သရုပ်၊ အဓိပ္ပါယ်။
- (ခ) ဋီကာကျော် (စိတ်၊ စေတသိက်၊ ပကိဏ်း ၃-ပိုင်း) အဓိပ္ပါယ်။

၄။ တိကမာတိကာ အဘိဓမ္မဒုကမာတိကာနှင့် ဓာတုကထာ

- (က) တိကမာတိကာ ပါဠိ၊ အနက်၊ အရကောက်၊ အဓိပ္ပါယ်။
- (ခ) အဘိဓမ္မဒုကမာတိကာ ပါဠိ၊ အနက်၊ အရကောက်၊ အဓိပ္ပါယ်။
- (ဂ) ဓာတုကထာ (အစမှ ပဉ္စမနယအဆုံးအထိ) ပါဠိ၊ အနက်၊ အရကောက်၊ အဓိပ္ပါယ်။

၅။ ဘာသာပြန်

- (က) ဧကကနိပါတ အပဏ္ဏကဝဂ်အစမှ ကုရုဂ်ဝဂ်အဆုံးထိ (ဇာတ်ပေါင်း- ၃၀)။
- (ခ) ကုလသကဝဂ်အစမှ ဣတ္ထိဝဂ် အနဘိရတိဇာတ်အဆုံးထိ (ဇာတ်ပေါင်း - ၃၅)။
- (ဂ) ဣတ္ထိဝဂ် မုဒုလက္ခဏဇာတ်မှ လိတ္တဝဂ် အဆုံးထိ (ဇာတ်ပေါင်း- ၃၅)။
- (ဃ) ပရောသတဝဂ် အစမှ ဧကနိပါတ်အဆုံးထိ (ဇာတ်ပေါင်း- ၂၀) ၄-ပိုင်း၊ ပိုင်း၍
၁-ပိုင်းလျှင် သာမန်အားဖြင့် ၄-နှစ်စီလှည့်၍ မေးခွန်းထုတ်ရမည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
 နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့
 ပထမပြန်စာမေးပွဲ ပုစ္ဆာထုတ်စည်းမျဉ်း
 ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာထုတ်စည်းမျဉ်း

၁။ ဝိနယ (ဘိက္ခုပါတိမောက်)
 မေးခွန်းလွှာ - ၁

(က)	ဘိက္ခုပါတိမောက်-	
	ပါဠိအာရုံ	၁-ပုစ္ဆာ၊
	အနက်ပေး	၁-ပုစ္ဆာ၊
	ဘိက္ခုပါတိမောက် ကျမ်းရင်းအဓိပ္ပါယ်	၂-ပုစ္ဆာ၊
(ခ)	ကင်္ခါအဋ္ဌကထာ-	
	ကျမ်းအစမှ ပါရာမီကုဒ္ဒေသအဆုံးအထိအဓိပ္ပါယ်	၂-ပုစ္ဆာ၊
	လူနှင့်သီလရှင်များအတွက်-	
(က)	ဓမ္မပဒပါဠိတော် (အစမှ ဗာလဝဂ်အဆုံးအထိ)-	
	ပါဠိတော်	၁-ပုစ္ဆာ၊
	အနက်ပေး	၁-ပုစ္ဆာ၊
	ဓမ္မပဒပါဠိတော်အဓိပ္ပါယ်	၂-ပုစ္ဆာ၊
(ခ)	ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ အဓိပ္ပါယ်	၂-ပုစ္ဆာ၊

၂။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီး
 မေးခွန်းလွှာ - ၂

(က)	ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီး-	
	ပါဠိအာရုံ	၁-ပုစ္ဆာ၊
	အနက်ပေး	၁-ပုစ္ဆာ၊
	ရုပ်တွက်	၁-ပုစ္ဆာ၊

(ပုဒ်ဖြတ်၊ ပုဒ်စပ်၊ ဓာတ်၊ ပစ္စည်း၊ ဝိဘတ်ခွဲခြင်းတို့ပါဝင်သည်)

ကစ္စည်းကျမ်းရင်းအဓိပ္ပါယ်

၁-ပုစ္ဆာ၊

(ခ) ရူပသိဒ္ဓိ-

သန္နိ၊ နာမ် ၂-စောင်မှ ရုပ်၊ အဓိပ္ပါယ်နှင့် နာမ်ကိုက်၊

၁-ပုစ္ဆာ၊

(ဂ) သန္နိ၊ နာမ်၊ ပုဒ်စပ်၊ သုတ်စစ်

၁-ပုစ္ဆာ၊

၃။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

မေးခွန်းလွှာ- ၃

(က) အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ-

ပါဠိအာရုံ

၁-ပုစ္ဆာ၊

အနက်ပေး

၁-ပုစ္ဆာ၊

သရုပ်

၁-ပုစ္ဆာ၊

ကျမ်းရင်းအဓိပ္ပါယ်

၁-ပုစ္ဆာ၊

(ခ) ဋီကာကျော် အောက်သုံးပိုင်း အဓိပ္ပါယ်

၂-ပုစ္ဆာ၊

၄။ တိကမာတိကာ အဘိဓမ္မဒုကမာတိကာနှင့် ဓာတုကထာ

မေးခွန်းလွှာ- ၄

(က) တိကမာတိကာ

၂-ပုစ္ဆာ၊

(ခ) အဘိဓမ္မဒုကမာတိကာ

၂-ပုစ္ဆာ၊

(ဂ) ဓာတုကထာအစမှ ပဉ္စမနယအဆုံးအထိ

၂-ပုစ္ဆာ၊

(ပါဠိ၊ အနက်၊ အရကောက်၊ အဓိပ္ပါယ်များကို သင့်လျော်သလို မေးနိုင်သည်။

ပါဠိ၊ အနက်ကို မေးရာ၌ ၁-ပုစ္ဆာထက် မပိုရ)

၅။ ဘာသာပြန် ဂုဏ်အဋ္ဌကထာ

မေးခွန်းလွှာ- ၅

ပါဠိကို မြန်မာပြန်ဆိုခြင်း

၂-ပုစ္ဆာ၊

မြန်မာကို ပါဠိပြန်ဆိုခြင်း

၂-ပုစ္ဆာ၊

ဥ

ဧကတိဝတ္ထုများကို အကျဉ်းချုပ်ဖြန့်မာဘာသာဖြင့်

ရေးသားစေခြင်း

၁-ပုတ္တာ၊

ဧကတိဝတ္ထုများမှ ရယူအပ်သော သင်္ခန်းစာများကို

ရေးသားစေခြင်း

၁-ပုတ္တာ၊

အထွေထွေ

စတုတ္ထအကြိမ် နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ ၄၇-ပါးစုံညီ သတ္တရသမအစည်း အဝေး၏ ပညာရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက် ၂- အရ ပထမပြန်အထူးအောင် စာမေးပွဲကို ရုံးသုံးဖြန့်မာ ဘာသာဖြင့်သာ ဖြေဆိုရမည်။

စာမေးပွဲမေးခွန်းများသည် စာမေးပွဲဖြေဆိုချိန် ၃-နာရီ သတ်မှတ်ထားသဖြင့် ၃- နာရီအတွင်း ပြီးစီးအောင် ဖြေဆိုနိုင်မည့် မေးခွန်းမျိုး ဖြစ်ရမည်။

စာမေးပွဲမေးခွန်းထုတ်ရာ၌ မည်သည့်အတန်းကိုမဆို သုံးဆင့်ထက်မပိုသော မေးခွန်း ဖြစ်ရမည်။

ထုတ်ဝေပြီးကျမ်းစာများ

လက်ဆောင်ကျမ်းများ

၁။ မာတိကာ+ ဓာတုကထာလက်ဆောင်	စာပေအမွှာစဉ်- ၄
၂။ ယမကလက်ဆောင် (အောက် ၅-ကျမ်း)	စာပေအမွှာစဉ်- ၇
၃။ ယမကလက်ဆောင် (အထက် ၅-ကျမ်း)	စာပေအမွှာစဉ်- ၆
၄။ ပဋ္ဌာန်းလက်ဆောင် (ယော)	စာပေအမွှာစဉ်- ၇
၅။ ပဋ္ဌာန်းလက်ဆောင် (ပို့ချစဉ်)	စာပေအမွှာစဉ်- ၁၀
၆။ အဘိဓမ္မာလက်ဆောင်	စာပေအမွှာစဉ်- ၁၆
၇။ ဆန်းလက်ဆောင်	စာပေအမွှာစဉ်- ၁၇
၈။ သဒ္ဒါလက်ဆောင်	စာပေအမွှာစဉ်- ၁၈
၉။ သုတ်နက်လက်ဆောင်	စာပေအမွှာစဉ်- ၂၃
၁၀။ သဒ္ဒါကြီးနိဿယလက်ဆောင်	စာပေအမွှာစဉ်- ၂၄
၁၁။ မဟာပရိတ္တအဘိနဝဋီကာ	ဓမ္မဒါန

အဖြေစုံကျမ်းများ

- ၁၂။ အခြေပြုမူလတန်း၊ ပထမငယ်တန်း၊ ပထမလတ်တန်း၊ ပထမကြီးတန်း-
ပုစ္ဆာအဖြေစုံစာအုပ်များ (၁၉၉၉၊ ၂၀၀၀၊ ၂၀၀၁၊ ၂၀၀၂၊ ၂၀၀၃၊ ၂၀၀၄၊ ၂၀၀၅၊
၂၀၀၆၊ ၂၀၀၇၊ ၂၀၀၈၊ ၂၀၀၉၊ ၂၀၁၀-ခုနှစ်)

ဗဟုသုတစာအုပ်များ

- ၁၃။ ရဟန်းခံရှင်ပြုအကြောင်းသိကောင်းစရာ၊
၁၄။ ကိုးကွယ်မှုဆိုင်ရာအကြောင်း သိကောင်းစရာနှင့် စေတီ+ ပုထိုး၊ စာပေအမွှာစဉ်- ၂၆
၁၅။ ကိုးကွယ်မှုဆိုင်ရာသိစရာနှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာ့သမိုင်း။

၄

၁၆။ သမိုင်းတာဝန် ကျေပွန်စေ၊

၁၇။ လက်ရွေးစင် ပရိတ် + ဂါထာ + မန္တန်၊

၁၈။ ခရီးပန်းတိုင်နှင့်လက်ရွေးစင်ဆောင်းပါးများ အမှတ် ၂၊

၁၉။ အင်္ဂုတ္တိုရ်လက်ဆောင်

စာပေအဖွဲ့စဉ်- ၂၈

စသည့်စသည့် စာအုပ်များကို-

ဖြန့်ချိရေး-

စာပေထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့၊ ဓမ္မအလင်းရောင်ကျောင်းဆောင်၊

ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ ဘုရင့်နောင်လမ်းမကြီး၊ ရွာမအနောက်ရပ်ကွက်၊

အင်းစိန်မြို့ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။

ဖုန်း ၀၉-၇၃၀၅၉၃၃၂၊ ၀၁- ၆၄၀၀၇၅၊ ၆၄၆၄၆၄။ (လိုင်းခွဲ- ၂၁၆)

ပဏာမ

လောကဂ္ဂပုဂ္ဂလဇိနံ စ သဓမ္မသံဃံ၊ နတ္တာ မမံ သုနယဒါနဂရုဓရေ တံ။
 ခေဒံ ပဟာယ ပရမံ သုနယံ ဂရုနံ၊ နိဿာယ ဗျာတရဏမဂ္ဂနယံ တရိသံ။
 (၁၅-စုံ၊ ဣတ္ထိဝေဏ္ဍိဝိဂ္ဂဟိတာ)

အဟံ- ခန္ဓာပေါ်တွင် ပညတ်တင်လျက် အစဉ်ပြောကြ တိလောက-ဟု နာမတွင်ခေါ်
 တပည့်တော်သည်။ သဓမ္မသံဃံ- တရားရတနာ မြတ်သံဃာနှင့်တကွ ဖြစ်တော်မူသော၊
 လောကဂ္ဂပုဂ္ဂလဇိနံ စ- လောကထွဋ်ဖူး ပုဂ္ဂိုလ်ထူးဖြစ်သည့် ငါးမာရ်အောင်မြင် ဘုရားရှင်ကို
 လည်းကောင်း၊ မမံ- တိလောက-ဟု နာမတွင်ခေါ် တပည့်တော်အား။ သုနယဒါနဂရုဓရေ စ-
 ယခုအခြေတိုင် ရောက်လေအောင် မိန့်ခြွေသွန်းလောင်း နည်းလမ်းကောင်းကို ငဲ့စောင်းစေတနာ
 ဖြူစင်စွာဖြင့် သေချာပေးတတ် ဆရာမြတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (နမာဓိ- အနန္တဂုဏ် ကျေးဇူးဟုန်
 ကို အကုန်မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ဘုရား။) နတ္တာ- ရှိခိုးပြီး၍၊ ပရမံ- သံဃာ
 တာဝန်ကို အားသွန်ကြိုးပမ်း ထမ်းရွက်နေရခြင်းကြောင့် အလွန်အမင်းဖြစ်သော၊ ခေဒံ- ကိုယ်
 စိတ်မချမ်း ပင်ပန်းမှုကို၊ ပဟာယ- ငဲ့စောင်းစေတနာ ကရုဏာဖြင့် ပယ်ခွာပြီး၍၊ ဂရုနံ-
 ကျောက်ထီးတန္တူ အလေးပြုအပ်သည့် ဆရာမြတ်တို့၏။ သုနယံ- မတိမ်းမစောင်း နည်းလမ်း
 ကောင်းကို၊ နိဿာယ- အမှီတတ် သဟဲပြု၍၊ ဗျာတရဏမဂ္ဂနယံ- အဖြေလမ်းကြောင်း
 နည်းနာကောင်းကို၊ တရိသံ- ရေးသားတီထွင် ပြုစီရင်ပေအံ့။ (ရူ- ဆန်း ၁၁)

သောတာရာနံ ဟိတာဝဟာ၊ နယုပဒေသာ ဝိသဇ္ဇနာ အယံ။
 နယံ ဂဟေတွာန တံ မမံ၊ ဂဏှထ ဇယပုပ္ဖံ စ သာဓဝေါ။
 (ဗုဒ္ဓဂုဏ္ဍိ ဝေဏ္ဍိဝိဂ္ဂဟိတာ)

နယုပဒေသာ- ဖြေပုံဖြေနည်းကိုညွှန်ပြတတ်သော၊ အယံ ဝိသဇ္ဇနာ- ဤပထမငယ်
 တန်းအဖြေစုံကျမ်းသည်။ သောတာရာနံ- အောင်ပန်းကိုမင် စာပွဲဝင်သည့် စာသင်သားတို့၏၊
 ဟိတာဝဟာ- အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်တတ်ပေ၏။ စ- တိုက်တွန်းလိုသည်ကား။ မမံ- ငါ၏။ တံ
 နယံ- ထိုဝိသဇ္ဇနာနည်းကို၊ ဂဟေတွာန- ယူကြကုန်၍၊ သာဓဝေါ- သူတော်ကောင်းဖြစ်
 ကုန်သော၊ တုဗ္ဗေ- သင်စာသင်သားတို့သည်၊ ဇယပုပ္ဖံ- အောင်ပန်းကို၊ ဂဏှထ- လက်ရပိုင်ပိုင်
 ရယူနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကချင်ပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆုတ် (၁၁) ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ မီးဘေးရှောင် မလောင်ခင်တား-ဟူသောစကားအရ မီးကိုအသုံးပြုခြင်းကြောင့် သင့်
ရောက်နိုင်သောအဖြစ်ပြုသိက္ခာပဒကို ပါဠိရေးပြပါ။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါတို့ကိုသာ အနက်မှန်စွာယောဇနာပြပါ။

(က) တတိယပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်၌ သံဝဏ္ဏနာကာရပြု ပါဠိ၊

(ခ) စတုတ္ထပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်၌ သမုဒါစရဏာကာရပြု ပါဠိ။

၃။ သံယာဒိသိသ်အာပတ်သင့်၍ ဖုံးလွှမ်းထားသောရဟန်းအား ထိုအာပတ်မှ လွတ်မြောက်
ရန် မည်သို့လိုက်နာကျင့်သုံးရမည်ကို ပါတိမောက်လာအတိုင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြ၍၊ နိသီဒိုင်
အခင်းသစ်ကို ပြုလုပ်လိုသောရဟန်း၏ ပြုလုပ်ရမည့်အစီအစဉ်ကိုလည်း ပါတိမောက်လာ
အတိုင်းဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ဆွမ်းခံသွားရာမှ ရလာသော ထိုးမှန်ကို သိမ်းထားပြီး ညဉ့်အခါ၌ အကပ်မခံဘဲ စားသော
ရဟန်းအား သင့်ရောက်နိုင်သောအာပတ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်အမည်နှင့်တကွ အသီးသီး
ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ သုကာတုမေဘန္တေ သံယော-၌ သံယာအပြားကို ဖော်ပြ၍၊ ဤ၌ အလိုရှိအပ်သောသံယာ
ကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ စတုဝဂ္ဂသံယာသည် မပြုအပ်သော ကံတို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ယော ပန ဘိက္ခု သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော-၌ ဘိက္ခုအပြားကို ဖော်ပြ၍၊ သိက္ခာ-အရ၊
သာဇီဝ-အရကိုတို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁။ ကချင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁။ (ဧကတိသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (က) (ကံတုယိုမိနာ ပါပကေန ဒုဇ္ဈိမိတေန မတံ တေ ဇီဝိတာ ယေယျော-ဟူသောပါဠိနှင့်)
(ခ) (ဣတိ ဇာနဓိ ဣတိ ပဿာမိ - တို့ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ လိုက်နာကျင့်သုံးရပုံ

၁။ ဖုံးလွှမ်းသောရက်တို့ပတ်လုံး ပရိဝါသဆောက်တည်ရမည်။

၂။ ထို့နောက် ၆-ရက် မာနတ်ကျင့်ရမည်။

၃။ ပြီးလျှင် နှစ်ကျိပ်အရေအတွက်ရှိသော သံဃာသည် ထိုရဟန်းကို သိမ်ထဲ၌ အတ္တန်သွင်းရမည်။

ပြုလုပ်ရမည့်အစီအစဉ်

အဆင်းဟောင်း၏ နံပါးတစ်ဖက်မှ မြတ်စွာဘုရား၏ လက်သန်းထွာပမာဏမျှအရပ်ကို အဆင်းပျက်ခြင်းကို ပြုခြင်းငှါ ယူရမည်။

၄။ သိမ်းထားပြီး စားသည့်အတွက် သန္နိဓိကာရကသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊
ညဉ့်အခါ၌ စားသည့်အတွက် ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊
အကပ်မခံဘဲ စားသည့်အတွက် ဒန္တပေါနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊

၅။ သမ္ပုတိသံဃာ၊ ဒက္ခိဏေယျသံဃာ။

ဤ၌ သမ္ပုတိသံဃာကို ယူရမည်။

မပြုအပ်သောကံ

ဥပသမ္ပဒကံ၊ ပဝါရဏာကံ၊ အတ္တနကံ။

၆။ ဧဟိ ဘိက္ခုပသမ္ပဒါရဟန်း။ သရဏဂမနပသမ္ပဒါရဟန်း။ ဩဝါဒပဋိဂဏူပသမ္ပဒါရဟန်း။
ပဉ္စဗျာကရဏူပသမ္ပဒါရဟန်း။ အဋ္ဌ ဂရုဓမ္မ ပဋိဂ္ဂဟဏူပသမ္ပဒါရဟန်း။
ဒူတေနပသမ္ပဒါရဟန်း။ အဋ္ဌဝါစိကူပသမ္ပဒါရဟန်း။ ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မူပသမ္ပဒါရဟန်း။
သိက္ခာအရ
ပါတိမောက်သံဝရသီလတည်းဟူသော အဓိသီလသိက္ခာကို ရပါသည်။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

သာဓိဝအရ

ရဟန်းတော်များ အတူတျင့်ရာဖြစ်သော ဘုရားရှင်ပညတ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်ရသည်။

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကယားပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၁) ရက်၊ (၂၀-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ အတ္တကာမပါရိစရိယ သိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးပါ။

၂။ ဘိက္ခုနီမနှင့် ကောင်းစွာတိုင်ပင်၍ ဘုရားဖူးခရီးထွက်သောရဟန်း၏ အပြစ်ပြသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်မှန်ကန်စွာ ရေးပြခဲ့ပါ။

၃။ ပါတိမောက်ပြရာ၌ အာပတ်ဖုံးလွှမ်းခြင်း၏ အပြစ်တို့ကို ကုန်စင်အောင် ရေး၍၊ အမူလက ပါရာဇိကအာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကိုလည်း ပါတိမောက်လာသည့်အတိုင်း ရေးခဲ့ပါ။

၄။ အောက်ပါရဟန်းတော်တို့အား သင့်ရောက်နိုင်သောအာပတ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်ထောက်၍ ရေးခဲ့ပါ။

(က) ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်ကို ရ၏ဟု ပြောကြားသောရဟန်း။

(ခ) ပန်းခူးသောရဟန်း။

(ဂ) ဝိနည်းဆုံးဖြတ်ရာ၌ ဆန္ဒမပေးဘဲ ထသွားသောရဟန်း။

(ဃ) မိမိကရပ်လျက် ထိုင်နေသူ (မနာမဗျားသူ) အား တရားဟောသောရဟန်း။

၅။ သုဏ္ဍကတု မေ ဘန္တေ သံဃော-၌ ကံ၏အစွမ်းဖြင့် သံဃာအပြားသရုပ်ကို ရေး၍၊ အန္တရာယိကော မေဃော-၌ အန္တရာယ်ပြုပုံကိုလည်း ကင်္ခါလာသည့်အတိုင်း ရေးခဲ့ပါ။

၆။ ဘိက္ခု ၈-မျိုးရှိရာတွင် ယော ပန ဘိက္ခု-၌ ယူရမည့်ဘိက္ခုကို ဖော်ပြ၍၊ ဒုတိယပါရာဇိက လာ ရာဇာနော- အရကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၄

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၂။ ကယားပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁။ (ပါဠိထင်ရှားပြီ။)

၂။ (ဩဝါဒဝဂ်၊ သံဝိဇာနသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ သမ္မဇာနဗုဒ္ဓသာဝါဒဒုတ္တင်္ဂအာပတ်သင့်နိုင်ခြင်း၊ ၎င်းဒုတ္တင်္ဂအာပတ်က ဈာန် မဂ် ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကို ပြခြင်းဟူသော အပြစ်တို့ဖြစ်ပါသည်။

ရည်ရွယ်ချက်-

သာသနာတော်မှ ရွှေ့လျောစေလိုခြင်း-ဟူသော ရည်ရွယ်ချက် ဖြစ်ပါသည်။

၄။ (က) မိမိ၌ မရှိလျှင် ဥတ္တရိမနသမ္ပဓမ္မသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါရာဇိကအာပတ်၊

မိမိ၌ ရှိလျှင် ဘူတာရောစနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊

(ခ) ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊

(ဂ) ဆန္ဒ အဒတ္တာ ဂမနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊

(ဃ) ဌိတသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဒုတ္တင်္ဂအာပတ်။

၅။ စတုဝဂ္ဂသံဃာ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂသံဃာ၊ ဒသဝဂ္ဂသံဃာ၊ ဝိသတိဝဂ္ဂသံဃာ၊

အတိရေက ဝိသတိဝဂ္ဂသံဃာ။

အန္တရာယ်ပြုပုံ

သမ္မဇာနဗုဒ္ဓသာဝါဒအာပတ်သည် နှလုံးမသာယာခြင်း၊ ဝိပဋ္ဌိသာရ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ ပါမောဇ္ဇစသည်ဖြစ်မှုကို တားမြစ်၍ ပဌမဈာန်စသည် ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြသည်။

၆။ ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မူပသမ္ပဒါရဟန်းကို ယူရမည်။

ရာဇာနော- အရ

မိမိသာရမင်းကို ယူရမည်။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၅

၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကရင်ပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၁) ရက်၊ (၂၀-၂-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

- ၁။ နိဿိဒိုင်အခင်းကို ပြုလုပ်လိုသောရဟန်းတော်များ လိုက်နာကျင့်သုံးရန် ပညတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးပါ။
- ၂။ ရဟန်းတော်များသည် လူပုဂ္ဂိုလ်များကဲ့သို့ စုံထောက်၊ ထောက်လှမ်းရေးအမှု မပြုလုပ်ရ-ဟု ပညတ်ချက်ထုတ်ထားသော (ဥပဿုတိ) သိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ယောဇနာပါ။
- ၃။ အောက်ပါရဟန်းတော်များ သင့်ရောက်နိုင်သောအာပတ်များကို သိက္ခာပုဒ်အမည်နှင့်တကွ ဆုံးဖြတ်ပါ။
 - (က) ကိုယ်ဝန်ကျဆေး ပေးသော ရဟန်း။
 - (ခ) မာတုဓါမဆန္ဒယကို ကိုင်တွယ်သော ရဟန်း။
 - (ဂ) ရွှေငွေအလှူခံသော ရဟန်း။
 - (ဃ) မြေတူးသော ရဟန်း။
 - (င) ဆွေမျိုးမတော်သော ဘိက္ခုနီမအား သင်္ကန်းချုပ်ခိုင်းသော ရဟန်း။
- ၄။ ဝိနည်းမှာသိမ် သဒ္ဓါမှာလိင် သင်္ဂြိုဟ်မှာ သရုပ်-ဟု ဆိုကြရာဝယ် သိမ်သမုတ်ရာ၌ ပြည့်စုံရမည့်အင်္ဂါ ၃-ချက်ကို ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ရာဇာနော စောရံ ဂဟေတွာ၌ ရာဇာနော-အရ ယူရမည့် မင်းအမည်ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။
- ၅။ ဖျားနာသော ရဟန်းတော်များအတွက် ၇-ရက်အတွင်း ဗိုဝ်ကောင်းသော ဆေး ၅-မျိုး အမည်ကို ပါဠိ+မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် တွဲစပ်ပြီးလျှင်၊ အဘယ်သို့သောသင်္ကန်းမျိုးကို အစွေကစိဝရ-ဟု ခေါ်ဆိုပါသနည်း ? ဖြေဆိုပါ။
- ၆။ အလဇ္ဈိပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လက္ခဏာများကို ကင်္ခါအလိုကျ ဖော်ပြ၍၊ တူစွဲ မုသာ ဝိလပိန္နိ-၌ ဟဲ့နွဲ့နှင့် မုသာအထူးကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၆

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၃။ ကရင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁။ (နိသိဒနသန္တတသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (အနက်ထင်ရှားပြီ။)

- ၃။ (က) မနုဿဝိဂ္ဂဟသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါရာဇိကအာပတ်၊
 (ခ) ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံယာဒိသေသအာပတ်၊
 (ဂ) ရူပိယသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်၊
 (ဃ) ပထဝီဓကနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊
 (င) စီဝရသိဗ္ဗနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊

၄။ နိမိတ်၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ ပရိသတ်၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ ကမ္မဝါစာ၏ ပြည့်စုံခြင်း။
 ရာဇာနော-အရ -
 ဗိမ္ဗိသာရမင်းကိုယူ။

၅။ သပ္ပိ- ထောပတ်၊ နဝနိတ - ဆီဦး၊ တော်လ - ဆီ၊ မရ - ပျားရည်၊ ဖာဏိတ - တင်လဲ။
 အဓမ္မတစီဝရ
 ခရီးသွားမည့်သူ၊ မကျမ္ဘာသူ၊ ကိုယ်ဝန်ရှိသူ၊ သဒ္ဓါတရားအသစ် ဖြစ်ပေါ်လာသူတို့တွင်
 တစ်ယောက်ယောက်က "ဝဿာဝါသိကံ ဒဿာမိ"ဟု လျှောက်ထား၍ လှူအပ်သော
 သင်္ကန်းကို အဓမ္မတစီဝရ-ဟု ခေါ်သည်။

၆။ စေတနာနှင့်တကွ အာပတ်သင့်ခြင်း။
 သင့်သောအာပတ်ကို ဒေသနာမပြောကြားဘဲ လျှို့ဝှက်ထားခြင်း။
 အဂတိလိုက်ခြင်း။
 တုန့်နှင့်မုသာအထူး
 အနက်အဓိပ္ပါယ်ကင်းသောကြောင်း တုန့်မည်၏။
 လိမ်လည်လိုသောကြောင့် မုသာမည်၏။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၇

၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ချင်းပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဝိနယ (ဘိက္ခုပါတိမောက်) ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၁) ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

- ၁။ ပုဗ္ဗကရဏလေးပါးပြု ပါဠိဂါထာကို ပါဠိသက်သက်မျှသာ ရေးသားပြပါ။
- ၂။ ပါရိသုဒ္ဓိ အာယသ္မန္တော အာရောစေထ-ဟူသော ပါဠိဝါကျကို ကတ္တားထည့်၍ မှန်ကန်စွာ အနယ်ယောဇနာပြပါ။
- ၃။ သုဂ်လွတ်သော်လည်း သံဃာဒိသေသ်အာပတ်မသင့်ရာအခါကို ကျမ်းရင်းလာအတိုင်း ဖြေဆိုပြ၍ ဝိပရိဏတစိတ်ဖြင့် မာတုဂါမ၏ ဆံထုံးကို ကိုင်ရာ၌ သင့်ရောက်ထိုက်သော အာပတ်၏အမည်ကို သိက္ခာပုဒ်အမည်တပ်၍ ဖြေဆိုပြပါ။
- ၄။ ဘိက္ခုပါတိမောက် သုဒ္ဓပါစိတ် သြဝါဒဝဂ်လာ စီဝရဒါနသိက္ခာပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ကျမ်းရင်း လာအတိုင်း ဖြေဆိုပြပါ။
- ၅။ ကင်္ခါအဋ္ဌကထာကျမ်း ရေးသားဘို့ရန်အတွက် လျှောက်ထားတောင်းပန်သော ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ဘွဲ့အမည်ကို မှန်ကန်စွာ ရေးသားဖော်ပြ၍ သိမ်အပြား ၂-ပါးကိုလည်း ဖြေဆိုပြပါ။
- ၆။ တိတ္ထိယပတ္တန္တက-၏ သဘောအဓိပ္ပါယ်ကို ကင်္ခါအဋ္ဌကထာအဖွင့်နှင့်အညီ ဖြေဆိုပါ။

၄။ ချင်းပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဝိနယ (ဘိက္ခုပါတိမောက်) ဘာသာ

- ၁။ (ပါဠိထင်ရှားပြီ။)
- ၂။ တုမေ-သင်တို့သည် ဟု ကတ္တားထည့်၍ အနက်ပေးလေ။
- ၃။ အာပတ်မသင့်ရာအခါ - အိပ်မက် မက်ရာအခါ။
အာပတ်အမည် - ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံဃာဒိသေသ်အာပတ်။

၈

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၄။ ဆွေမျိုးမတော်သောဘိက္ခုနီမအား လဲလှယ်မှုကိုကြင်၍ သင်္ကန်းပေးသောရဟန်းအား သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်။

၅။ ဆရာတော်၏ဘွဲ့အမည် - သောဏမထေရ်။
သိမ်အပြား - ဗဒ္ဓသိမ်၊ အဗဒ္ဓသိမ်တို့ဖြစ်သည်။

၆။ တိတ္ထိဖြစ်လို၍ ကိုယ်တိုင် သမန်းမြက်၊ အဝတ်စသော တိတ္ထိအသွင်ကို ယူသောသူ၊ တိတ္ထိထံ၌ ရှင်ရဟန်းပြုသောသူ၊ အတ်မဝတ်ဘဲ အာဖိဝကတို့ထံသို့ သွား၍ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ခြင်းစသော အကျင့်ကို ကျင့်သောသူတို့သည် တတ္ထိယပတ္တန္တက မည်ပါသည်။

၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၂) ရက်၊ (၂၁-၃-၂၀၁၁) တနင်္လာနေ့

၁။ ဘိက္ခုပါတိမောက် ရာဇသိက္ခာပုဒ်လာ တမန်သည် ပြောကြားသော စကားရပ်တို့ကို ပါဠိ သက်သက်ရေးခဲ့ပါ။

၂။ ဘိက္ခုပါတိမောက်လာ ဥပဿုတိ သိက္ခာပုဒ်ကို ကျနစွာ အနက်ရေးခဲ့ပါ။

၃။ အခင်းသစ်ပြုလုပ်လိုသော ရဟန်းတို့ပြုလုပ်စဉ်+ ပြုလုပ်ပြီးအခါတို့၌ လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းတို့ကို ခွဲခြားဖော်ပြ၍၊ စစ်မြေပြင်သို့ ရောက်ရှိနေသော ရဟန်းတော်များအဖို့ (က) စစ်တပ်၌ နေထိုင်ခွင့်ရသောရက်၊ (ခ) မသွားရောက်ရမည့်အရပ်တို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ အောက်ပါရဟန်းတော်များ သင့်ရောက်နိုင်သောအပြစ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်အမည်နှင့်တကွ တွဲစပ်ဖော်ပြခဲ့ပါ။

(ဂ) ကိုယ်ဝန်ကျဆေး ပေးသော ရဟန်း။

(ခ) မာတုဂါမကို ရည်းစားစကားပြောသော ရဟန်း။

(ဂ) သင်္ကန်းရောင်းသော ရဟန်း။

(ဃ) သင်္ကြန်အခါ ရေကစားသော ရဟန်း။

(င) သေနတ်ကိုင်ထားသော စစ်သားအား တရားဟောသော ရဟန်း။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၅။ အလဇ္ဈိလကွဏ္ဍာတို့ကို ရေးသားဖော်ပြ၍၊ သိမ် နိမိတ်လောက်သောရေနှင့် တောင်ပိုတို့ကို ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒအားဖြင့် ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ရဟန်းပြုရာ၌ လိုအပ်သော ဥတ္တိသမ္ပတ္တိ ၅-မျိုးကို မြန်မာလို ဖော်ပြ၍၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ် အာယ-သွန္နော စတ္တာရော ပါရာဇိကာ မွှော-၌ မယူရသော ပါရာဇိကတို့ကို သိသာရုံ ရေတွက်ပြပါ။

၅။ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁။ ဣဒံ ခေါ် ဘန္တေ အာယသ္မန္တံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ စီဝရစေတာပန္နံ အာဘတံ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု အာယသ္မာ စီဝရစေတာပန္နံ။

အတ္ထိ ပနာယသ္မာတော ကောစိ ဝေယျာဝစ္စကရော။ ယံ ခေါ် ဘန္တေ အာယသ္မာ ဝေယျာ ဝစ္စကရံ နိဒ္ဓိသိ၊ သညတော သော မယာ။ ဥပသင်္ကမတာ ယသ္မာ ကာလေန စီဝရေန တံ အတ္ထဒေဿတိ။

၂။ (အနက်ထင်ရှားပြီ။)

၃။ ပြုလုပ်စဉ် မည်းသောသိုးမွှေး ၂-ဖိုး၊ ဖြူသောသိုးမွှေး ၁-ဖိုး၊ ကြောင်သောသိုးမွှေး ၁-ဖိုးတို့ကို ယူ၍ ပြုလုပ်ရမည်။

ပြုလုပ်ပြီး ၆-နှစ်ပတ်လုံး ဆောင်ရမည်။

သမ္ပုတိရသောရဟန်းမှတစ်ပါး ၆-နှစ်အတွင်း၌ အခင်းဟောင်းကို စွန့်၍ အခင်းသစ်ကို မပြုလုပ်ရ။

(က) ၂-ညဉ့်၊ ၃-ညဉ့်၊

(ခ) တက်၍ တက်၍ ထိုးပစ်ရာအရပ်၊ ဗိုလ်ပါရီမက်ကို ရေတွက်ရာအရပ်၊ စစ်ဆင်ရာအရပ်။

ဆင်တပ်၊ မြင်းတပ်၊ ရထားတပ်၊ လက်နက်ခွဲသောရဲမက်တပ်ကို ကြည့်ရှုရာအရပ်။

၄။ (က) မနုဿဝိဂ္ဂဟသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါရာဇိကအာပတ်၊

(ခ) အတ္တကာမပါရီစရိယာယသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံယာဒိသေသ်အာပတ်၊

(ဂ) ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိအာပတ်အာပတ်၊

မှတ်ချက်။ ။ ပိုက်ဆံဖြင့် ရည်ရွယ်၍ ဖြေထားသည်။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

(ဃ) ဟသဓမ္မသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊

(င) သတ္တပါဏသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဒုတ္တန္ဒအာပတ်၊

၅။ အလန္တီလက္ခဏာ- (ကရင် ၆-၅)

ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒ- အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် သိမ်သမုတ်သောနေ၌ ပေါက်သော
လက်ရှစ်သစ် မြင့်လျက် နွားချို ပမာဏရှိသော တောင်ဘို့ဖြစ်ပါသည်။

၆။ ဝတ္ထုကို သုံးသပ်ခြင်း။ သံဃာကို သုံးသပ်ခြင်း။ ပုဂ္ဂိုလ်ကို သုံးသပ်ခြင်း။

ဥတ်ကို သုံးသပ်ခြင်း။ ကမ္မဝါစာ၏ ရှေ့၌ ဥတ်ကို ထားခြင်း။

မယူရသော ပါရာဇိက

ဘိက္ခုနီအသာဓာရဏ ပါရာဇိက ၄-ပါး။

အဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ် ၁၁- ယောက်၊

လူထွက်လို၍ လူဝတ်လဲသော ဘိက္ခုနီမ၊

အနုလောမ ပါရာဇိက ၄-ပါးတို့ကို မယူရပါ။

၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဝိနည်းကျင့်ဝတ်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၁) ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ ဆွေမျိုးမတော်သော ယက်ကန်းသည်များအထဲ၌ မိမိအား မဖိတ်မန်ပါဘဲ သင်္ကန်းအထူး
ကို ရက်စေသောရဟန်း၏ အပြစ်ပြသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိသက်သက် ရေးပြပါ။

၂။ အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်သေးသော သာမဏေမအား ရဟန်းခံပေးကြရာ၌ အပြစ်သင့်
ရောက်ပုံပြ သိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ယောဇနာပြခဲ့ပါ။

၃။ ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂိုလ် ၂၁-ယောက်ကို အစဉ်ကျအောင် ရေတွက်ပြပြီးလျှင်၊ နိဒါန်း၌လာသော
ဒုတ္တန္ဒအာပတ်၏ အပြစ်ကိုလည်း တိကျစွာ ဖြေဆိုပါ။

၄။ သေနာသနသိက္ခာပုဒ်တို့တွင်ပါဝင်သော အသုံးအဆောင်ပစ္စည်း အမျိုးမျိုးတို့၏ အမည်
များကို ပါဠိ+မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ မိမိကိုယ်တိုင် မုန့်မကျွေး
ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း ရေတွက်ပြခဲ့ပါ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

- ၅။ အောက်ပါရဟန်းတို့အား သင့်ရောက်သောအဖြစ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်နှင့်တကွ ယှဉ်တွဲဖော်ပြပါ။
- (က) ပိုက်ဆံအလှူခံ၍ ညနေအခါ ခေါက်ဆွဲကြော် ဝယ်စားသော ရဟန်း။
 - (ခ) သူငယ်ချင်းအချင်းချင်း ရန်ဖြစ်အောင် စကားကို ခိုး၍နားထောင်ပြီး သပိတ်ကို ဝှက်ထားသော ရဟန်း။
 - (ဂ) မိမိသူငယ်ချင်း ဘိက္ခုနီမအား သင်္ကန်းပေးသော ရဟန်း။
- ၆။ အာပတ်သင့်ကြောင်း ၆-ပါးတို့တွင် ကုက္ကုစ္ဆကြောင့် အာပတ်သင့်ပုံ-ကို ရေးသားပြု၍၊ စတုတ္ထပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၌ပါသော ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခ-၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည် သိသာအောင် ရှင်းပြခဲ့ပါ။

၆။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဝိနည်းကျင့်ဝတ်ဘာသာ

- ၁။ (မဟာပေသကာရသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။)
- ၂။ (ဦးနဝိသတိဝဿ သိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။)
- ၃။ လူ၊ ဘိက္ခုနီ၊ သိက္ခမာန်၊ သာမဏေ၊ သာမဏေမ၊ သိက္ခာချသူ၊ ပါရာဇိကကျသူ၊ အာပတ်ကို မရှုခြင်းကြောင့် နှင်ထုတ်အပ်သောရဟန်း၊ အာပတ်ကို မကုစားခြင်းကြောင့် နှင်ထုတ်အပ်သောရဟန်း၊ ယုတ်မာသောအယူကို မစွန့်ခြင်းကြောင့် နှင်ထုတ်အပ်သောရဟန်း၊ ပဏ္ဍုက်ထေယျသံဝါသက၊ တိတ္ထိယပက္ကန္တက၊ တိရစ္ဆာန်၊ အမိကိုသတ်သူ၊ အဖကိုသတ်သူ၊ ရဟန္တာကိုသတ်သူ၊ ဘိက္ခုနီမကို ဖျက်ဆီးသူ၊ သံဃာသင်းခွဲသူ၊ ဘုရားကို သွေးစိမ်းတည်အောင် ပြုသူ-တို့ဖြစ်ပါသည်။
- ဒုက္ကဋ်အာပတ်၏ အပြစ်
- နာလုံမသာယာခြင်း၊ ဝိပုဋ်သာရ၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်း စသည် ဖြစ်မှုကို တားမြစ်၍ ပဌမဈာန်စသည်ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သောအပြစ် ဖြစ်သည်။
- ၄။ မဉ္ဇ - ညောင်စောင်။ ပိဌ - အင်းပျဉ်၊ ဘိသိ - ဘုံလှို၊ ကောစ္ဆ - ခက်အခင်း။
သေယျ - ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ။
ပုစ္ဆိလ်ဗျား-
အဝတ်မဝတ်သော တက္ကတွန်။ ပရိဗိုဇ်၊ ပရိဗိုဇ်မ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

- ၅။ (က) ပိုက်ဆံအလှူခံသောကြောင့် ရှုပ်ယသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿိပ္ပိတိအာပတ်၊
ခေါက်ဆွဲကြော် ဝယ်စားသောကြောင့် ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊
- (ခ) စကားကို ခိုးနားထောင်သောကြောင့် ဥပဿုတိသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊
သပိတ်ကို ဝှက်ထားသောကြောင့် အပနိဓာနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊
- (ဂ) စီဝရဒါနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊

၆။ အပ်သလော မအပ်သလော-ဟု သံသယကုက္ကုစ္စဖြစ်လျှင် ဝိနည်းကို မေး၍ အပ်သည်ကို ပြုကာ မအပ်သည်ကို မပြုသင့်ပါလျက် ပြုလုပ်သင့်တာဘဲ-ဟု နင်းချေကျူးလွန်ခြင်းကြောင့် အာပတ်သင့်ခြင်းသည် ကုက္ကုစ္စကြောင့် သင့်သည်မည်သည်။

ဝိသုဒ္ဓိပေက္ခာ၏ အဓိပ္ပါယ်-

ပါရာဇိကကျပြီးသောသူသည် ရဟန်းအဖြစ်၌ ဆက်လက်နေလျှင် ဈာန်စသည်ကို မရနိုင်သောကြောင့် ပါရာဇိကကျသူ ရဟန်းအဖြစ်သည် ဝိသုဒ္ဓိမဖြစ်နိုင်၊ လူအဖြစ်၊ သာမဏေအဖြစ်၌ တည်၍ ဒါနစသည်တို့ဖြင့် နတ်ရွာသုဂတိကို၎င်း၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တို့ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို၎င်း ရနိုင်သောကြောင့် ပါရာဇိကကျသူ၏ လူအဖြစ်၊ သာမဏေအဖြစ်သည် ဝိသုဒ္ဓိမည်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိပေက္ခာ-ဟု ဆိုရသည်။

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/အနောက်ပိုင်း)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၂) ရက်၊ (၂၁-၃-၂၀၁၁) တနင်္လာနေ့

- ၁။ ပင့်ဖိတ်ထားသော ဆွမ်းရှိပါလျက် ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို မပန်ကြားဘဲ သွားခြင်းကြောင့် အာပတ်သင့်ပုံပြသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။
- ၂။ သင်္ကန်းအစိုးခံရသော ရဟန်းကို သင်္ကန်းအလှူခံပင့်ခဲ့သော် အလှူခံဖို့ရန် အတိုင်းအတာပမာဏကိုပြသော သိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။
- ၃။ အောက်ဖော်ပြပါတို့ကို မှန်ကန်စွာ ဖြေဆိုပါ။
 - (က) ကိုယ်တိုင်လည်း မဝှက်ကောင်း သူတစ်ပါးလည်း မဝှက်စေကောင်းသော ရဟန်း၏ ပစ္စည်းများ။
 - (ခ) ခဲဘွယ်ဘောဇင်ကို ရဟန်းကိုယ်တိုင် မပေးကောင်းသောပုဂ္ဂိုလ်များ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၄။ အောက်ပါ ရဟန်းတို့အား သင့်ရောက်နိုင်သော အာပတ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်အမည်နှင့်တကွ ယှဉ်တွဲ ဖော်ပြပါ။

- (က) မာတုဂါမအား မေထုန်နှင့်စပ်သောစကားကို ပြောဆိုသောရဟန်း။
- (ခ) အမျိုးမတော်သော ဒါယကာတို့ထံ သင်္ကန်းအလှူခံသော ရဟန်း။
- (ဂ) ကိုယ်တိုင် ချည်တောင်း၍ သင်္ကန်းရက်စေသော ရဟန်း။
- (ဃ) ဘိက္ခုနီမ စီရင်သောဆွမ်းကို သိလျက် ဘုဉ်းပေးသော ရဟန်း။
- (င) ဆွမ်းဘုဉ်းပေးစဉ် စကားများသော ရဟန်း။

၅။ ဥပေါသထော ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခုကမ္မပ္ပတ္တာ-၌

- (က) ဥပေါသထော အရ၊
- (ခ) ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခု ကမ္မပ္ပတ္တာ၏ သဘောအဓိပ္ပါယ်ကို ကင်္ခါဆရာအလိုကျ ဖြေဆိုပါ။

၆။ ယဿ သိယာ အာပတ္တိ-၌ (က) အာပတ်သင့်ခြင်း၏ အကြောင်းများ။ (ခ) ထိုအကြောင်း တို့တွင် ရှေးဦးစွာသောအကြောင်း (အာပတ်သင့်အောင်ပြုပုံ)ကို ကင်္ခါနှင့်အညီ ဖြေဆိုပါ။

၇။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/အနောက်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁။ (စာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (တတုတ္တရိသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။)

- ၃။ (က) သပိတ်, သင်္ကန်း, နိသီဒိုင်, အပ်ဗူး, ခါးပန်းကြိုး။
- (ခ) အဝတ်မဝတ်သော တက္ကတွန်း, ပရိဗိုဇ်, ပရိဗိုဇ်မ။

- ၄။ (က) ဒုဒ္ဓုလ္လဝါစာ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံယာဒိသေသ်အာပတ်၊
- (ခ) အညာတကဝိညတ္တိ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်၊
- (ဂ) သုတ္တဝိညတ္တိသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်၊
- (ဃ) ပရိပါစိတ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊
- (င) သကုဗဠ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်၊

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

- ၅။ (က) စတုဒ္ဒသီ၊ ပဉ္စရသီ၊ သာမဋ္ဌိဥပုသ်နေ့တို့တွင် တစ်နေ့နေ့ယူ၊
 (ခ) ဥပုသ်ကံအား လျောက်ပတ်ကုန်သော အယုတ်ဆုံး ၄-ပါးကုန်သော ပကတတ်
 ရဟန်းတို့သည် ဟတ္ထပါသ်ကို မစွန့်မူ၍ တစ်သိမ်တည်း၌ တည်နေခြင်းကို
 ဆိုလိုသည်။
- ၆။ (က) အရှက်မရှိခြင်း၊ မသိခြင်း၊ ကုက္ကုစ္ဆနိဗ္ဗိတိခြင်း၊ မအပ်သောအရာ၌ အပ်၏ဟု အမှတ်
 ရှိခြင်း၊ အပ်သောအရာ၌ မအပ်၏ဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ သတိမေ့လျော့ခြင်း-
 တို့ဖြစ်သည်။
 (ခ) မအပ်မှန်းသိပါလျက် ကျူးလွန်၍သင့်ခြင်းကို အရှက်မရှိသောကြောင့် သင့်သည်ဟု
 ခေါ်သည်။

၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး / အရှေ့ပိုင်း)
 ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ
 ၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၂) ရက်၊ (၂၁-၃-၂၀၁၁) တနင်္လာနေ့

- ၁။ အောက်ဖော်ပြပါ သိက္ခာပုဒ်များကို ပါဠိရေးပါ။
 (က) သြဝါဒဝင်လာ စီဝရသဒ္ဓါပါသော သိက္ခာပုဒ်တို့တွင် ဒုတိယမြောက်သိက္ခာပုဒ်၊
 (ခ) အမျိုးသမီးများနှင့် တိုင်ပင်ညီညွတ်၍ ခရီးသွားသောရဟန်း၏ အပြစ်ပြသိက္ခာပုဒ်။
- ၂။ မဟာပေသကာရသိက္ခာပုဒ်လာ ဖိတ်ကြားခြင်းမရှိသော ရက်ကန်းသည်တို့ထံ ချဉ်းကပ်၍
 မိမိအတွက် သင်္ကန်းစီရင်ပုံပြ ပါဠိတို့ကိုသာ အပိုအလိုမရှိ အနက်ပေးပါ။
- ၃။ သံဃာဒီသိသိအာပတ်ကုစားပုံနည်းစနစ်တို့ကို အစဉ်တကျဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ပရမ္မရဘောဇဉ်
 ကို သုံးဆောင်ရာအခါတို့ကိုလည်း ပါဠိ+ မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် တွဲစပ်ဖော်ပြပါ။
- ၄။ အောက်ဖော်ပြပါ ရဟန်းတော်တို့အား သင့်ရောက်သောအာပတ်တို့ကို ဝင်အမည်၊ သိက္ခာ
 ပုဒ်အမည်နှင့်တကွ တွဲစပ်ဖော်ပြပါ။
 (က) အမျိုးမတော်သော ဘိက္ခုနီမထံ သင်္ကန်းအလှူခံသော ရဟန်း။
 (ခ) မြေတစ်ဝက် ကျောက်တစ်ဝက်ရောသောမြေကို တူးဆွသော ရဟန်း။
 (ဂ) နံပါတ်ဖိုး သုံးစွဲသော ရဟန်း။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၁၅

၅။ ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂိုလ် ၂၁-ယောက်တို့တွင် တိရစ္ဆာန်အရ အဘယ်ကိုယူရမည်ကို ညွှန်ပြပြီး သာဓုကံ သုဏောမနှင့် မနုဿိကရောမတို့၏ ထူးခြားဟန်ကိုလည်း ကင်္ခါအလိုကျ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းနှစ်စဉ်၍ ပါဏ၊ ပါဏာတိပါတ၊ ပါဏာတိပါတီ- အရတို့ကို အသီးသီး ခွဲခြားပြပါ။

၈။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁။ (က) (စီရသိဗ္ဗနသိက္ခာပုဒ်)

(ခ) (သပ္ပိဏကဝဂ် သံဝိဇာနသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (ဣဒံ ခေါ်အာဝုသော -မှ- အာယသ္မန္တာနံ ကိစ္ဆိမတ္တံ အနုပဒဇ္ဇေယျ-တိုင်အောင် အနက်ရေးလေ။)

၃။ အာပတ် ကုစားပုံ- (ကချင် ၃-၅)

ဝိလနသမယ - နာသောအခါ၊ စီရဒါနသမယ - သင်္ကန်းလှူသောအခါ၊

စီရကာလသမယ - သင်္ကန်းချုပ်သောအခါ။

၄။ (က) ကထိနဝဂ် စီရပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်၊

(ခ) မုသာဝါဒဝဂ် ပထဝီဇဏန သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊

(ဂ) သုရာပါနဝဂ် သုရာပါန သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊

၅။ ရဟန်းအဖြစ်ကို ပယ်ထားသော လူယောင်ဖန်ဆင်းနိုင်သော နတ်၊ နဂါး၊ ဂဠုန်-စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ယူရမည်။

ထူးခြားဟန်

သာဓုကံ သုဏောမ-ဟူသည် လိုလိုချင်ချင် နာယူခြင်း၊ သောတဒွါရ၏ အစွမ်းဖြင့် ကောင်းစွာ စိတ်အားလုံးဖြင့် ဆောင်ယူမှတ်သား၍ နာယူခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

မနုဿိကရောမ-ဟူသည် ကေဂ္ဂတာကျ၍ သမာဓိရအောင် မနောဒွါရဖြင့် စိတ်ကို စူးစိုက်၍ နာယူခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ ဤသို့ထူးခြားပါသည်။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၆။ ပါဏ-အရ

ပညတ်အားဖြင့် သတ္တဝါကို ရသည်။

ပရမတ္ထအားဖြင့် ဇီဝိတိန္ဒြေကို ရသည်။

ပါဏာတိပါတ-အရ

ဇီဝိတိန္ဒြေကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ကာယပယောဂ ဝစီပယောဂကို ဖြစ်စေကြောင်း စေတနာ ကိုရပါသည်။

ပါဏာတိပါတီ-အရ

ထိုဝဂေစေတနာနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရသည်။

၉။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မကွေးတိုင်းဒေသကြီး)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၁) ရက်၊ (၂၀-၂-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ အဆောတလျှင်ရှောင်တခင် ဖြစ်ပေါ်လာသောသင်္ကန်းနှင့်စပ်၍ လိုက်နာရမည့်သိက္ခာပုဒ် နှင့်၊ ပိုးရှိသော ရေမှန်းသိလျက် သုံးဆောင်သောရဟန်းတို့အား သင့်ရောက်သောအပြစ်ပြ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိသက်သက် ရေးသားခဲ့ပါ။

၂။ ဘေဒါနဝတ္ထကရဟန်းတို့အား ရဟန်းကောင်းတို့က ပြောဆိုဆုံးမပုံပြ စကားရပ်တို့ကို မှန် ကန်စွာ အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

၃။ ပါရာဇိက မနဿဝိဂ္ဂဟသိက္ခာပုဒ်လာ သေခြင်း၏ကျေးဇူး၊ ချီးမွမ်းပုံကို ကျမ်းရင်းလာအတိုင်း ဖြေဆို၍၊ ဗလပွဲ၊ သေနာဗျူဟာ၊ အနီကဒဿနံ - တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ အောက်ပါရဟန်းတို့အား သင့်ရောက်သောအာပတ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်အမည်နှင့်တကွ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

(က) မိန်းကလေးတစ်ယောက်၏ ဆံပင်ကို ကိုင်သော ရဟန်း။

(ခ) မိမိလက်ဖြင့် တတ္တဒွန်းတို့အား ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ပေးသော ရဟန်း။

(ဂ) မဖျားမနာဘဲ ဆောင်းတွင်း၌ မီးလှုံသော ရဟန်း။

(ဃ) ရဟန်းတစ်ပါး၏ ဒုဠုလ္လအာပတ်ကို ဖုံးလွှမ်းထားသော ရဟန်း။

(င) ဆွမ်းခံသွားရ၍ လင်မယားနှစ်ယောက်ရှိသော အိမ်သို့ဝင်၍ ထိုင်သော ရဟန်း။

၅။ ဗဒ္ဒသိမ်၊ အဗဒ္ဒသိမ် အမျိုးအစားတို့ကို ကင်္ခါလာအတိုင်း ဖြေဆို၍ ပါတိမောက် ဥဒ္ဓိသေယျ-
၌ ပါတိမောက်အပြားကိုလည်း ပြသောပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တကွ တွဲစပ်ဖော်ပြပါ။

၆။ ပါရာဇိက ၂၄-ပါးတို့တွင် အနုလောမပါရာဇိကတို့ကို ရေတွက်ပြ၍၊ ဒုတိယပါရာဇိက
သိက္ခာပုဒ်၌ ဖြစ်ထိုက်သော အာပတ္တိဘေဒကိုလည်း ကင်္ခါဆရာအလိုကျ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁။ (အစွေကစီဝရသိက္ခာပုဒ်နှင့် သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (မာယသွန္တော ဧဝံ အဝစုတ္တ -မှ- ဖာသု ဝိဟရတိ-တိုင်အောင် အနက်ရေးလေ။)

၃။ အမောင်ယောက်ျား သင့်အား ဤယုတ်မာသော အသက်မွေးခြင်းဖြင့် အဘယ်အကျိုး
ရှိအံ့နည်း။ သင့်အတွက် အသက်ရှင်ခြင်းထက် သေခြင်းကား မြတ်၏။
ဗာလဂ္ဂ- ဗိုလ်ပါရမက်ကို ရေတွက်ရာအရပ်သည် ဗလဂ္ဂမည်၏။
သေနာဗျူဟ- စစ်တပ်စုဝေးတည်နေပုံအတူးသည် သေနာဗျူဟမည်၏။
အနေကဒဿန- ဆင်တပ်၊ မြင်းတပ်၊ ရထားတပ်၊ လက်နက်စွဲသော ရဲမက်တပ်ကို
ကြည့်ရှုရာအရပ်သည် အနိကဒဿနမည်၏။

၄။ (က) ကာယသံသဂ္ဂ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံဃာဒိသေသ်အာပတ်၊

(ခ) အစေလက သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊

(ဂ) ဇောတိ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊

(ဃ) ဒုဠုလ္လ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊

(င) သဘောဇန သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊

၅။ ဗဒ္ဒသိမ်သည် ခဏ္ဍသိမ်၊ သမာနသံဝါသသိမ်၊ အဝိပ္ပဝါသသိမ်-ဟု (၃)မျိုးရှိသည်။
အဗဒ္ဒသိမ်သည် ဂါမသိမ်၊ သတ္တမ္ဘန္တရသိမ်၊ ဥဒကုက္ကေပသိမ်-ဟု (၃)မျိုးရှိသည်။
ပါတိမောက်အပြား

အာဏာပါတိမောက်ကို သာဝကများ ပြသည်။

ဩဝါဒပါတိမောက်ကို ဘုရားရှင်များ ပြသည်။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၆။ လမ္ဗိပုဂ္ဂိုလ်၊ မုဒုပိဋိကပုဂ္ဂိုလ်၊ သူတစ်ပါးအင်္ဂါဇာတ်ကို ဖိထိုင်သူ၊
 သူတစ်ပါးအင်္ဂါဇာတ်ကို စုပ်သူ။
 အာပတ္တိဘောဒ- ဒုက္ကဋ်၊ ထုလ္လစ္စည်း၊ ပါရာဇိကအာပတ်-တို့ဖြစ်ကြသည်။

၁၀။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး)
 ပထမငယ်တန်း။ ။ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၂) ရက်၊ (၂၁-၃-၂၀၁၁) တနင်္လာနေ့

၁။ သမဂ္ဂသံဃာနှင့် သဘောတူသင်္ကန်းပေးပြီးနောက် ကဲ့ရဲ့ရွတ်ချသောရဟန်းအား အပြစ်
 သင့်ပုံပြသိက္ခာပုဒ်နှင့်၊ သေဒိယ ပါဒကဝဂ် အဆုံးသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၂။ ဘောဒါနဝတ္ထကရဟန်းတို့ကို ရဟန်းကောင်းတို့က ပြောဆိုပုံပြ ပါဠိတို့ကို မှန်ကန်စွာ
 အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ ရယ်ရွှင်လို၍ဖြစ်စေ၊ ညှင်းဆဲလို၍ဖြစ်စေ သိုဝှက်မထားကောင်းသော ရဟန်းတော်၏ အသုံး
 ဆောင်ပစ္စည်းများကို သိက္ခာပုဒ်ထောက်၍ ဖြေဆိုပြီး၊ အနာလွမ်း(အမာလွမ်း)သင်္ကန်း၏
 ပမာဏကိုလည်း သိက္ခာပုဒ်လာအတိုင်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ အောက်ပါရဟန်းတို့အား သင့်ရောက်နိုင်သောအပြစ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်အမည်နှင့် တွဲစပ်ဖော်
 ပြခဲ့ပါ။

- (က) မိန်းကလေး၏ဆံထုံးကို သုံးသပ်သော ရဟန်း။
- (ခ) ကိုယ်တိုင်သင်္ကန်းပေးပြီး စိတ်ဆိုး၍ ပြန်လုယူသော ရဟန်း။
- (ဂ) မာတုဂါမနှင့်တိုင်ပင်၍ အတူတကွ ခရီးသွားသော ရဟန်း။
- (ဃ) ကဲ့ရဲ့လို၍ သူတစ်ပါး၏သပိတ်ကို ကြည့်ရှုသော ရဟန်း။
- (င) ရပ်လျက် မနာမဖျားဘဲ ကျင်ငယ်စွန့်သော ရဟန်း။

၅။ မအပ်သည့်အရာ၌ အပ်သည်ဟု အမှတ်ရှိခြင်းကြောင့် အာပတ်သင့်ရောက်ပုံကို ဖော်ပြ၍၊
 ထင်ရှားရှိသောအာပတ်ကို ထင်စွာပြုရမည့် ဌာနတို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ပထမပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၌ နောက်မှထပ်၍ ပညတ်အပ်သော အနုပညတ်တို့ကို ထုတ်ပြ၍၊
 စတုတ္ထပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ် အညတြ အဓိမာနာ-၌ အဓိမာန-ဖြစ်ပုံကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၁၉

၁၀။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁။ (ဒုဗ္ဗလသိက္ခာပုဒ်နှင့် ဥဒကေ ဥစ္စာရသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (မကွေး ၂-တွင်ရှု။)

၃။ အသုံးအဆောင်များ- (ပဲခူးအနောက် ၃-ရှု)
သိက္ခာပုဒ်အထောက်ထား- အပ္ပနိဓာနသိက္ခာပုဒ်။
အနာလွမ်းသင်္ကန်း၏ ပမာဏ-
မြတ်စွာဘုရား လက်သန်းအထွာတော်ဖြင့် အလျား ၄-ထွာ၊ အနံ ၂-ထွာ။

၄။ (က) ကာယသံသဂ္ဂ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံဃာဒီသေသ်အာပတ်၊
(ခ) စီဝရအစ္ဆိန္နန သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်၊
(ဂ) သပ္ပါဏကဝင် သံဝိဓာနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊
(ဃ) ဥဇ္ဈာနသညီ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်၊
(င) ဌိတော ဥစ္စာရ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်၊

၅။ ဝံသားကို ဝက်သားအမှတ်ဖြင့် စားမိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝိကာလအခါ၌ ကာလ-ဟူသော အမှတ်ဖြင့်လည်းကောင်း အာပတ်သင့်ခြင်းသည် မအပ်သောအရာ၌ အပ်သည်ဟု အမှတ်ရှိသောကြောင့် အာပတ်သင့်သည်မည်၏။
ထင်စွာပြုရမည့်ဌာန
သံဃာအလယ်၊ ဂိုဏ်းအလယ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်ထံ၊ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ရှိသော ရဟန်းအထံ၌ ထင်စွာပြုရမည်။

၆။ သိက္ခာ အပစ္စက္ခာယ၊ အန္တမသော တိရစ္ဆာနဂတာယဗိ။
အဓိမာနဖြစ်ပုံ-
အာရဒ္ဓဝိပဿကပုဂ္ဂိုလ်အား မရအပ် မရောက်အပ်သေးသော ဈာန်မဂ်ဖိုလ်များတို့ကို ရပြီ ရောက်ပြီ-ဟု မှတ်ထင်နေခြင်းကို အဓိမာနဖြစ်သည်ဟု ခေါ်သည်။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မွန်ပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၂) ရက်၊ (၂၁-၃-၂၀၁၁) တနင်္လာနေ့

၁။ ဘိက္ခုပါတိမောက် နိဒါန်းလာ ဝိသုဒ္ဓါရောစနပြပါဌ်ကို ပါဠိရေးပြပါ။

၂။ ရဟန်းတစ်ပါးကို ဆွမ်းခံအတူခေါ်သွားပြီးနောက် မလျောက်ပတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လို့ခြင်းကြောင့် ထိုရဟန်းကို ပြန်လွှတ်ရာ၌ သင့်ရောက်သောအဖြစ်ပြ သိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးပါ။

၃။ မြတ်စွာဘုရား၏ ပရိတ်သတ်ကြီးပွားကြောင်းတို့ကို ထုတ်ပြ၍၊ အတ္တန်သွင်းရာ၌ လိုအပ်သော ရဟန်းအရေအတွက်ကို တိကျစွာ ရေးသားကာ၊ အရေအတွက်မပြည့်ခဲ့သော် အတ္တန်သွင်းရာ ရောက်/မရောက် ဆုံးဖြတ်ပြပါ။

၄။ အခင်းသစ် ပြုလုပ်ပြီးသောရဟန်း ၎င်းအခင်းသစ်ကို ဆောင်ထားနိုင်သော နှစ်အရေတွက် ရေပြုပြီး၍၊ ဘေသဇ္ဇသရုပ်ကိုလည်း ပါဠိ+ မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် တွဲစပ်ကာ ရေးသားပြပါ။

- ၅။ အောက်ပါရဟန်းတို့အား သင့်ရောက်သောအာပတ်ကို သိက္ခာပုဒ်အမည်တပ်၍ ဆုံးဖြတ်ပြပါ။
- (က) သင်္ကန်း၊ ထီး၊ ဖိနပ်တို့ကို အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်သောရဟန်း။
 - (ခ) နှုတ်တည်းဟူသော လှံမဖြင့် နားနှင့်စိတ်နှလုံးတို့ကို ထိုးသောရဟန်း။
 - (ဂ) ပိုးကောင်ကလေးများရှိသောရေကို မြက်ခင်းပြင်ပေါ်သို့ သွန်လောင်းသောရဟန်း။
 - (ဃ) ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ကို မရှိမသေ မလေးစားသောရဟန်း။
 - (င) အခြေအမြစ်မရှိဘဲ ရဟန်းကို သံဃာဒီသိသ်အာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲသောရဟန်း။

၆။ ရဟန်းတော်များ အာပတ်သင့်ခြင်းအကြောင်း (၆)ပါးတို့ကို ရေး၍၊ မေထုန်အမှုကို ကျူးလွန်စေကာမူ အာပတ်မှကင်းလွတ်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်စာရင်းကိုလည်း ရေးသားပြပါ။

၁၁။ မွန်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁။ (ယဿ သိယာ အာပတ္တိ - မှ- အနုသာဝိတံ ဟောတိ-တိုင်အောင် ပါဠိရေးလေ။)

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၂၁

၂။ (ဥယျောဇန သိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ အချင်းချင်း ပြောဆိုဆုံးမခြင်း။ အချင်းချင်း အာပတ်မှ ထမြောက်စေခြင်း။

ရောက်/မရောက် -

အတ္တန်သွင်းရာ၌ ရဟန်းအပါး (၂၀) လိုအပ်သည်၊ အပါး (၂၀) မပြည့်လျှင် အတ္တန်သွင်းရာ မရောက်ပါ။

၄။ ၆-နှစ်

ဘောသဇ္ဇသရုပ်- (ကရင် ၅-ရှု။)

၅။ (က) ရူပိယသံဝေါဟာရ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်၊

မှတ်ချက်။ ။ ပိုက်ဆံဖြင့် ရောင်းဝယ်သည်ကို ရည်ရွယ်၍ ဖြေသည်။ သင်္ကန်း၊ ထီး၊ ဖိနပ် အချင်းချင်း ရောင်းဝယ်ပါက ကယဝိက္ကယသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်သင့်သည်။

(ခ) ဩမသဝါဒ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊

(ဂ) ဘူတဂါမဝဂ်၊ သပ္ပါဏက သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊

(ဃ) အနာဒရိယ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊

(င) အမူလက သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊

၆။ အာပတ်သင့်ခြင်းအကြောင်း- (ပဲခူးအနောက် ၆-ရှု။)

ပုဂ္ဂိုလ်စာရင်း

မသိသောရဟန်း၊ မသာယာသောရဟန်း၊ ရူးသောရဟန်း၊ ဘီလူးအပူးခံရသောရဟန်း၊

ဒုက္ခဝေဒနာ ပြင်းစွာနှိပ်စက်ခံရသောရဟန်း၊ အာဒိကမ္ပိကရဟန်း- တို့ဖြစ်သည်။

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရခိုင်ပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၁) ရက်၊ (၂၀-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ ခရီးရှည်သွားလာနေစဉ် သိုးမွေးကို အလှူခံဆောင်ယူရာ၌ လိုက်နာရန် ပညတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်နှင့်၊ သင်္ကန်းကို ဝိကပ္ပနာသာပြု၍ ပစ္စုဒ္ဓိရုံ မပြုဘဲ မသုံးဆောင်ရန် ပညတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိသက်သက် ရေးပြပါ။

၂၂

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၂။ ကျန်းမာရေးမကောင်းသော ရဟန်းတော်များ တောင်း၍ သုံးဆောင်နိုင်သော ဘောဇဉ်များကို ပြဆိုသော သိက္ခာပုဒ်နှင့် ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို မပန်ကြားဘဲ ညနေချိန်ရွာတွင်းသို့ မသွားရန် ပညတ်သော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို အနက်မှန်မှန် ယောဇနာပြပါ။

၃။ အောက်ပါပစ္စည်းတို့၏ ပမာဏကို ဘုရားရှင်၏ လက်သန်းအထွာတော်တို့ဖြင့် ဖော်ပြခဲ့ပါ။
(က) ညောင်စောင်းခြေ အမြင့်၊ (ခ) နိသီဒိုင်း၊ (ဂ) အမာလွှမ်းသင်္ကန်း၊
(ဃ) မိုးရေခံသင်္ကန်း၊ (င) ဘုရားရှင်သင်္ကန်း။

၄။ အောက်ပါ ရဟန်း သာမဏေတို့ သင့်ရောက်သော အာပတ်ကို သိက္ခာပုဒ်ထောက်၍ ဖြေဆိုပါ။
(က) ငါးဖွဲ့မပြည့်သေးဘဲ သပိတ်သစ်ကို တောင်းသော ရဟန်း။
(ခ) မေးအပ်သည်မှတစ်ပါး အခြားစကားကို ပြောကြားသော ရဟန်း။
(ဂ) ကပ္ပဗိန္နုမတိုးဘဲ သင်္ကန်းသစ်ကို ဝတ်ရုံသော ရဟန်း။
(ဃ) ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ကဲ့ရဲ့သော ရဟန်း။
(င) နှုတ်ခမ်းကို လျှက်၍ ဆွမ်းစားသော သာမဏေ။

၅။ အဇ္ဈုပေါသထော ပန္နရသော- ပါဠိ၌ ဥပေါသထော- ဟူသောပါဠိ၊ ပန္နရသော- ဟူသော ပါဠိတို့ဖြင့် ပယ်အပ်သော နေ့တို့ကို အသီးသီး ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ရဟန်းတော်များ အာပတ်သင့်ခြင်းအကြောင်းတရားတို့ကိုလည်း ကင်္ခါအဋ္ဌကထာလာအတိုင်း ပြည့်စုံစွာ ရေးခဲ့ပါ။

၆။ ပါဏာတိပါတပယောဂ အပြားကို ရေးသား၍၊ အလမရိယဉာဏဒဿနံ-၌ ဉာဏ- အရကိုလည်း တိကျ မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၁၂။ ရခိုင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁။ (ဇဋ္ဌကလောမ သိက္ခာပုဒ်နှင့် ဝိကပ္ပန သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (ပဏီတဘောဇနသိက္ခာပုဒ်နှင့် ဝိကာလဂါမပ္ပဝေသနသိက္ခာပုဒ်တို့ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ (က) ဘုရားရှင်၏ လက်သစ်တော်ဖြင့် လက် (ခ)သစ်၊
(ခ) အလျား ၂-ထွား၊ အနံ ၁-ထွား၊ ၆-သစ်၊ အဆာ ၁-ထွား။

- (ဂ) အလျား ၄-ထွား၊ အနံ ၂-ထွား၊
- (ဃ) အလျား ၆-ထွား၊ အနံ ၂-ထွားခွဲ၊
- (င) အလျား ၉-ထွား၊ အနံ ၆-ထွား၊

- ၄။ (က) ဦးနှစ်ဖက်သို့ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿိတိပုဒ်အာပတ်၊
 (ခ) အညဝါဒက သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓါပုဒ်အာပတ်၊
 (ဂ) ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓါပုဒ်အာပတ်၊
 (ဃ) ဝိလေခန သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓါပုဒ်အာပတ်၊
 (င) ဩဋ္ဌနိလ္လဟက သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်၊

- ၅။ ဥပေါသထော-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်
 ဥပုသ်နေ့ မဟုတ်သောနေ့ကို ပယ်မြစ်သည်။
 ပန္နရသော-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်
 ပန္နရသီဥပုသ်နေ့မှတစ်ပါး အခြားဥပုသ်နေ့များကို ပယ်မြစ်သည်။
 အာပတ်သင့်ခြင်းအကြောင်းများ- (ပဲခူးအနောက် ၆-၅။)

- ၆။ သဟတ္ထိကပယောဂ၊ နိဿိတိယပယောဂ၊ အာဏတ္တိပယောဂ၊ ထာဝရပယောဂ၊
 ဝိဇ္ဇာမယပယောဂ၊ ဣဒ္ဓိမယပယောဂ-တို့ဖြစ်ပါသည်။
 ဉာဏ-အရ- မဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာနှင့် ယှဉ်သော ပညာ-ကို ရပါသည်။

၁၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး)
 ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၁) ရက်၊ (၂၀-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

- ၁။ ရှေးဦးစွာရောက်နေသော ထေရ်ကြီးဝါကြီးရဟန်းအား တိုးဝှေ့၍နေသောရဟန်းငယ်၌
 အပြစ်သင့်ရောက်ပုံပြသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးသားခဲ့ပါ။

- ၂။ နိဿိဒ်အခင်းသစ်ပြုလုပ်လိုသော ရဟန်းများအတွက် ပညတ်တော်မူခဲ့သော သိက္ခာပုဒ်
 ကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၃။ ဘုရားသားတော် သံဃာတော်များ ညီညီညွတ်ညွတ်နေထိုင်လျှင် ရရှိအပ်သောအကျိုးကို သာဓကပြု၍ ဖြေဆိုပြီး၊ ကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ ရတနာပစ္စည်းတစ်မျိုးမျိုးကောက်ရခဲ့သော် ထားရှိရမည့် စိတ်နေစိတ်ထားကိုလည်း နှစ်သက်စဖွယ်ဖြစ်အောင် ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ အောက်ပါရဟန်းတော်များ သင့်ရောက်သောအပြစ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်အမည်နှင့်တကွ တွဲစပ်ဖော်ပြပါ။

- (က) ဈာန်မင်ဖိုလ်မရဘဲ ရုဏ်ဟု လိမ်ညှာပြောဆိုသော ရဟန်း။
- (ခ) ရာဂဖောက်ပြန်ပြီး မိန်းကလေးတစ်ယောက်နှင့်တွဲဖက်၍ ဓာတ်ပုံရိုက်သော ရဟန်း။
- (ဂ) ငွေနှင့်ဒေါ်လာ ရောင်းဝယ်ဖလှယ်သော ရဟန်း။
- (ဃ) ရဟန်းတစ်ပါး၏ သံဃာဒီသီသ်အာပတ်ကို ဖုံးလွှမ်းသော ရဟန်း။
- (င) နှုတ်ခမ်းကိုလျက်၍ ဆွမ်းစားသော ရဟန်း။

၅။ ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခုကမ္မပတ္တာ - ၌ အဘယ်ရဟန်းမျိုးကို ကမ္မပတ္တရဟန်းဟု ခေါ်ပါသနည်း? ဖြေဆို၍၊ အာပတ်သင့်ခြင်း၏အကြောင်းများကိုလည်း ပါဠိ + မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် တွဲစပ်ဖော်ပြပါ။

၆။ ယခုကာလ ရဟန်းတော်များ လူထွက်ကြရာ သိက္ခာချရာ၌ သိက္ခာကျကြောင်းအင်္ဂါရပ်တို့ကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ကင်္ခါအလိုကျ ဖြေဆို၍၊ အညတြ အဓိမာနာ - ၌ အဓိမာန - ဖြစ်တတ်သောပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အဓိမာန၏အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ရေးသားပါ။

၁၃။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

- ၁။ (အနုပစ္စည်းသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။)
- ၂။ (နိဿိဒနသန္တတသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ သမေတာ ယသ္မာ သံဃေန သမဂ္ဂေါဟိ သံဃော သံမောဒမာနော အဝိဝဒမာနော ဧကုဒ္ဒေသော ဖာသု ဝိဟရတိ ဟူသော သာဓကကိုထောက်၍ ညီညွတ်စွာနေထိုင်ကြလျှင် သီလစသည် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ဝမ်းမြောက်ရခြင်း၊ ဓမ္မအဓမ္မစသည်ဖြင့် ငြင်းခုံမှုမရှိခြင်း၊

တူသော ပါတိမောက်ပြခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာနေခြင်း ဟူသော အကျိုးကို ရရှိနိုင်သည်။

ထားရှိရမည် စိတ်နေစိတ်ထား-

ဥစ္စာရှင် ပြန်လာယူလိမ့်မည်-ဟု နှလုံးသွင်းကာ သိမ်းထားရမည်။

- ၄။ (က) ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါရာဇိကအာပတ်၊
 (ခ) ကာယသံသဂ္ဂ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံဃာဒိသေသ်အာပတ်၊
 (ဂ) ရူပိယသံဝေါဟာရ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်၊
 (ဃ) ဒုဋ္ဌုလ္လ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊
 (င) ဩဋ္ဌနိလ္လေဟက သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်၊

- ၅။ အနည်းဆုံးလေးပါး အရေအတွက်ရှိသော ပကတတ်ရဟန်းဖြစ်ခြင်း။
 ထိုရဟန်းများသည်လည်း ၂-တောင့်ထွာဟတ္ထပါသ်အတွင်း၌ တည်ခြင်း။
 ဤအင်္ဂါနှစ်ချက်နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းများကို ကမ္မပုတ္တရဟန်းများဟု ခေါ်သည်။
 အာပတ်သင့်ခြင်းအကြောင်းများ- (ပဲခူးအနောက် ၆-၅။)

- ၆။ လူဝတ်လိုသော စိတ်ရှိခြင်း။ ခေတ်ပုဒ် ၂၁-ပုဒ်တို့တွင် တစ်ပုဒ်ပုဒ်ဖြစ်ခြင်း။
 ပစ္စုပ္ပန်ကာလ အနာမဋ္ဌကာလ ၂-မျိုးတို့တွင် တစ်ခုခုဖြစ်ခြင်း။
 နှုတ်ဖြင့် မြွက်ဆို၍ သိက္ခာချခြင်း။
 သိက္ခာချသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥမ္မတ္တကစသည် မဟုတ်ခြင်း။
 မျက်မှောက်၌ ရှိသူဖြစ်ခြင်း။
 ရည်ညွှန်းအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြောပြီးလျှင်ပြီးခြင်း သိခြင်းအားဖြင့် ၆-မျိုးရှိသည်။
 အဓိမာနဖြစ်တတ်သောပုဂ္ဂိုလ်-
 လက္ခဏာသုံးပါးသို့တင်၍ သင်္ခါရတရားတို့ကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်သော အာရဒ္ဓဝိပဿက
 ပုဂ္ဂိုလ်အား အဓိမာနဖြစ်တတ်ပါသည်။
 အဓိမာန၏ အဓိပ္ပါယ်
 မရအပ် မရောက်အပ်သော ဈန်မဂ်ဖိုလ်တရားတို့ကို ရပြီး ရောက်ပြီဟု မှတ်ထင်နေခြင်းကို
 အဓိမာနဟုခေါ်သည်။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း)
ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၁) ရက်၊ (၂၀-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ ဘိက္ခုပါတိမောက် နိဿိယပါစိတ်လာ ဘိက္ခုနီယာ-ဟု ပါဠိတပ်၍ ရဟန်းမများနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ပညတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးပြပါ။

၂။ ဘုံကထိန်အလှူမင်္ဂလာ၌ တရားမျှတစွာ သင်္ကန်းဝေသနာပြုနေောက် မကျေနပ်၍ ပြန်လည် ပြစ်တင်ပြောဆိုသော ရဟန်းအား အပြစ်သင့်ရောက်ပုံပြ သိက္ခာပုဒ်ကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြပါ။

၃။ ဒုဗ္ဗစ သိက္ခာပုဒ်လာ မြတ်ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီး၏ တိုးတက်စည်ပင်ပြန့်ပွားရခြင်း အကြောင်းတရားများကို ပါဠိ+ မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် တွဲစပ်ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ရဟန်းတော်များ ရဟန်းမတို့နှင့်တိုင်ပင်၍ အခွန်ရှည်သောခရီးကို သွားသင့်ရာအခါတို့ကိုလည်း မြန်မာဘာသာဖြင့်သာ ဖော်ပြပါ။

၄။ ကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ ကျကျန်ရစ်သော ဥစ္စာပစ္စည်းကို ကောက်ယူသိမ်းထားရာ၌ မည်ကဲ့သို့သော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် သိမ်းထားရမည်ကို ပါဠိထောက်၍ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ သေဓိယ သိက္ခာပုဒ်လာ ရဟန်း၊ သာမဏေများ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်ခြင်းနှစ် စပ်လျဉ်း၍ မြတ်ဗုဒ္ဓ ပညတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်တို့၏ အမည်များကိုလည်း တိကျစွာ ဖော်ပြပါ။

၅။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသာသနာတော်ကြီး၌ မရှိမဖြစ်လိုအပ်နေသော ဗဒ္ဓသိမ်မြတ်၏ ပြီးမြောက်ကြောင်းအင်္ဂါလက္ခဏာများကို ဖော်ပြ၍၊ စတုတ္ထပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်လာ ဥတ္တရိမနဿဓမ္မ၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ကင်္ခါလာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ပါရဟန်းတို့အား သင့်ရောက်နိုင်သော အာပတ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်ထောက်၍ ဆုံးဖြတ်ပြပါ။

- (က) မိန်းမ၏အထံ၌ မေထုန်ဖြင့် လုပ်ကျွေးခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းပြောဆိုသော ရဟန်း။
- (ခ) သုံးယူနေထက်ကျော်လွန်၍ သိုးမွေးချည်ကို မိမိကိုယ်တိုင်သယ်ဆောင်သော ရဟန်း။

- (ဂ) စစ်တပ်၌ နေစဉ် စစ်ဗျူဟာခင်းခြင်းကို သွားရောက်ရှုံ့စားသော ရဟန်း။
- (ဃ) ဦးခေါင်းခြုံ၍ မြို့တွင်းသို့ သွားသော ရဟန်း။
- (င) အိပ်နေသော လူဒါယကာကို တရားဟောသော ရဟန်း။

၁၄။ ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁။ (ပုရာဏစီဝရ သိက္ခာပုဒ်၊ စီဝရပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပုဒ်၊ ဇဠကလောမ ဓောဝါပန သိက္ခာပုဒ် တို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (ဒုဗ္ဗလသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ အညမညဝစန - အချင်းချင်းပြောဆိုဆုံးခြင်း။

အညမညဝဋ္ဌာပန - အချင်းချင်းအာပတ်မှ ထစေခြင်း။

ခရီသွားသင့်ရာအခါ-

ကုန်သည်နှင့်တကွ သွားသောအခါ၊ ရွံရှာဖွယ်ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်သောအခါ၊

ဘေးဘျမ်းနှင့်တကွ ဖြစ်သောအခါ။

၄။ ယဿ ဘဝိဿတိ သော ဟရိဿတိ-ကိုထောက်၍ ဥစ္စာရှင်ပြန်လာယူလိမ့်မည် ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်ပါသည်။

သိက္ခာပုဒ် အမည်များ

ဌိတော ဥစ္စာရသိက္ခာပုဒ်၊ ဟရိတော ဥစ္စာရသိက္ခာပုဒ်၊ ဥဒကော ဥစ္စာရသိက္ခာပုဒ်-တို့ ဖြစ်ပါသည်။

၅။ သိမ်ပျက် (၁၁)လုံးကို ကျော်လွန်ခြင်း။

သမ္မတ္တိ ၃-မျိုးနှင့် ယှဉ်ခြင်း။

နိမိတ် ၁-ခုနှင့် ၁-ခု စပ်ခြင်း။

ဥတ္တရိမနဿဓမ္မ-

ဈာန်ရပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားတို့ကို ဥတ္တရိမနဿဓမ္မ-ဟု ခေါ်သည်။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

- ၆။ (က) အတ္တကာမပါရှိစရိယာယ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံဃာဒိသေသ်အာပတ်၊
- (ခ) ဧဋ္ဌကလောမ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿပိတိအာပတ်၊
- (ဂ) ဥယျောဓိက သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓါပိတိအာပတ်၊
- (ဃ) ဩဂုဏ္ဍိတ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်၊
- (င) သယန သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်၊

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း)
ပထမငယ်တန်း။ ။ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၁) ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ သံဃာဒိသိသ်၌ ယာဝတတိယကပါသော သိက္ခာပုဒ်တို့တွင် သံဃာကွဲပြားအောင်ပြုသော ရဟန်း၏ အယူကိုယူ၍ အတုလိုက်ရဟန်းများ၏ ပြောဆိုသော စကားရပ်ကိုသာ ပါဠိရေးပါ။

၂။ ငါးထောင်တန် ငွေစက္ကူသစ် လှူဒါန်းရာ၌ သာယာသောရဟန်း၏ အာပတ်သင့်ရောက်ပုံပြ သိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ ယောက်ျားအသွင် ဝတ်ဆင်ထားသော မိန်းကလေးကို ယောက်ျားအမတ်ဖြင့် ကိုင်သော ရဟန်းအား သံဃာဒိသိသ်အာပတ် သင့်/မသင့် သာဓကပြ ဆုံးဖြတ်၍၊ အတ္တကာမပါရှိ- စရိယသိက္ခာပုဒ်လာ ဗြဟ္မစာရီ- အရ မည်သို့သောအကျင့်ကို ဗြဟ္မစာရ-ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

၄။ ရဟန်းတစ်ပါးကို ပါရာဇိကအာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲသောရဟန်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ဖော်ပြ၍၊ အတိရေကစီဝရ- အရ အဘယ်သို့သောသင်္ကန်းမျိုးကို အပိုအလွန်သင်္ကန်းဟု ခေါ်ပါ သနည်း။

၅။ အောက်ပါရဟန်းတို့အား သင့်ရောက်နိုင်သောအာပတ်များကို သိက္ခာပုဒ်အမည်နှင့်တကွ ယှဉ်တွဲဖြေဆိုပြပါ။

- (က) ရဟန်းတစ်ပါးကို အမူလကပါရာဇိက အာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲသော ရဟန်း။
- (ခ) ရရှိသောသင်္ကန်းသစ်ကို အဓိဋ္ဌာန်မတင်ဘဲ ၁၀-ရက်ကျော်အောင်ထားသော ရဟန်း။
- (ဂ) သပိတ်, သင်္ကန်းစသည်ကို ရောင်းသော ရဟန်း။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၂၉

- (ဃ) ကျန်းမာရေးကောင်းပါလျက် ပဏီတဘောဇဉ်ကို တောင်းစားသော ရဟန်း၊
- (င) ကဲ့ရဲ့လိုသောစိတ်ဖြင့် သူတစ်ပါးတို့၏ သပိတ်ကို ကြည့်သော ရဟန်း။

၆။ ဆန္ဒ ဒမ္မိ၊ ဆန္ဒ မေ ဟရ-စသည်ဖြင့် ဆန္ဒပေးရာ၌ ဆန္ဒပေးရခြင်းအကျိုးကို ရေးသားပြီး လျှင်၊ သိက္ခာ သာဇီဝသမာပဇ္ဇော-၌ သိက္ခာ-အရ၊ သာဇီဝ-အရတို့ကိုလည်း ကင်္ခါလာ အတိုင်း ခွဲခြားဖြေဆိုပြပါ။

၁၅။ ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

- ၁။ (မာယသွန္တော ဧတံ ဘိက္ခု - မှ- အမှန်ပေတံ ခမတိ-အထိ ပါဠိရေးလေ။)
- ၂။ (ရူပိယသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။)
- ၃။ ယော ပန ဘိက္ခု ဩတိလ္လော ဝိပရိဏတေန စိတ္တေန မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇေယျ-ကိုထောက်၍ သံဃာဒိသေသ်အာပတ်မသင့်ပါ။
 ဗြဟ္မစာရ- မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဟူသော အကျင့်။
- ၄။ သာသနာတော်မှ ရွှေလျှောပါမူကား ကောင်းလေစွ-ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်ပါသည်။
 အတိရေကစီဝရ-
 အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ် ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သော သင်္ကန်းတို့တွင် မပါဝင်သောသင်္ကန်းမျိုးကို အပို အလွန်သင်္ကန်းဟုခေါ်သည်။
- ၅။ (က) ဒုဋ္ဌဒေါသ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံဃာဒိသေသ်အာပတ်၊
 (ခ) ကထိန သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်၊
 (ဂ) ရူပိယသံဝေါဟာရ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်၊
 မှတ်ချက်။ ။ ဖိုက်ဆံဖြင့်ရောင်းသည်ကို ရည်ရွယ်၍ ဖြေဆိုထားသည်။ သပိတ်၊ သင်္ကန်းစသည် အချင်းချင်း လဲလှယ်မှုကို ဆိုလိုပါက ကယဝိက္ခသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်သင့်သည်။
 (ဃ) ပဏီတဘောဇန သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊
 (င) ဥဇ္ဈာနသညီ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၆။ သံဃာအတွက်သာ ဥပုသ်ပြုခြင်းကိစ္စနှင့် သံဃကိစ္စအားလုံးကို ပြီးစေခြင်း အကျိုးရှိသည်။
သိက္ခာအရ၊ သာဇီဝအရ- (ကချင် ၆-၅)

၁၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း)
ပထမငယ်တန်း။ ။ ဝိနယဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၁) ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ ဈေးနာနေသော ရဟန်းတော်များအတွက် မြတ်စွာဘုရားခွင့်ပြုထားသော ဆေးငါးမျိုးပြု
ဘောသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးသားပြပါ။

၂။ ရဟန်းတော်တို့သည် ဂိလာနမဟုတ်ဘဲ လေးလပတ်လုံး ဆေးပစ္စည်းစသည်တို့ဖြင့် ဖိတ်
ခြင်းကို သာယာပြီး နောက်ထပ်အမြဲဖိတ်ခြင်းကို ကျော်လွန်ကာ အလှူခံသောရဟန်းအား
သင့်ရောက်နိုင်သော အပြစ်ပြုသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

၃။ သံဃော ဥပေါသထံ ကရေယျ-၌ ယူရမည့်ဥပုသ်၊ ပယ်ရမည့်ဥပုသ်နှင့် အာပတ်ရှိသော်
အဘယ်သို့နေ၍ အာပတ်မရှိသော် အဘယ်သို့နေရမည်နည်း? နိဒါနဒွေသနှင့်အညီ
ဖြေဆို၍ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကို သေချင်စိတ်ပေါက်လာအောင် ပြောဆိုပုံစကားရပ်ကို
လည်း မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖြေဆိုပါ။

၄။ အောက်ဖော်ပြပါ ရဟန်းတော်တို့အား သင့်ရောက်သောအာပတ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်အမည်
ထောက်၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

(က) ရေချိုးကန်၌ ရေကူးသော ရဟန်း။

(ခ) သီလရှင်နှင့် တိုင်ပင်၍ ခရီးရှည်သွားသော ရဟန်း။

(ဂ) ရဟန်းတစ်ပါးအား စိတ်ညစ်အောင် ပြောဆိုသော ရဟန်း။

(ဃ) ဆွမ်းထဲ၌ ဝက်သားတုံးဝက်၍ ဆွမ်းလုပ်ကြီးကြီးပြုလုပ်ကာ ပလုတ်ပလောင်းနှင့်
စားသော ရဟန်း။

၅။ သမ္မုတိသံဃာအပြားကို ပြုနိုင်သောကံနှင့်တွဲစပ် ဖော်ပြ၍၊ သာဓုကံ သုဏောမ-နှင့် မန-
သိကရောမ-တို့၏ အထူးကိုလည်း ကင်္ခါလာအတိုင်း ရေးပြခဲ့ပါ။

၆။ ရဟန်း ၈-မျိုးတို့ကို လောကဝဇ္ဇ၊ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇအားဖြင့် အကျယ်ဝေဖန်ပြပါ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၃၁

၁၆။ ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမငယ်တန်း။ ။ ဝိနယဘာသာ

၁။ (ပါဠိထင်ရှားပြီ။)

၂။ (မဟာနာမ သိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ ယူရမည့်ဥပုသ် - သံဃာ့ဥပုသ်
ပယ်ရမည့်ဥပုသ် - ဂဏဥပုသ်၊ ပုဂ္ဂလဥပုသ်ဖြစ်သည်။
အာပတ်ရှိလျှင် ထင်စွာပြုရမည်။ အာပတ်မရှိလျှင် ဆိတ်ဆိတ်နေရမည်။
ပြောဆိုပုံစကား- (မကွေး ၃-၅)

၄။ (က) ဟသဓမ္မ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊
(ခ) လပျိဇကဝဂ် သံဝိဇာန သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊
(ဂ) သဗ္ဗိစ္စ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊
(ဃ) ဩဒနပ္ပဋိစ္ဆာဒန သိက္ခာပုဒ်၊ ကဗဠသိက္ခာပုဒ်၊ အဝဂဏ္ဏကာရကသိက္ခာပုဒ်-တို့ဖြင့်
ဒုက္ကဋ်အာပတ်။

၅။ စတုဝဂ္ဂသံဃာ - ဥပသမ္ပဒကံ၊ ပဝါရဏကံ၊ အဗ္ဘာနကံ-တို့မှတစ်ပါး ကြွင်းသော
သံဃာကံ အားလုံးကို ပြုနိုင်ပါသည်။
ပဉ္စဝဂ္ဂသံဃာ - မဇ္ဈိမဇနပုဒ်၌ ဥပသမ္ပဒကံနှင့် အဗ္ဘာနကံတို့မှတစ်ပါး ကြွင်းသော
သံဃာကံအားလုံးကို ပြုနိုင်သည်။
ဒသဝဂ္ဂသံဃာ - အဗ္ဘာနကံမှတစ်ပါး ကြွင်းသော သံဃာကံအားလုံးကို ပြုနိုင်သည်။
ဝိသတိဝဂ္ဂသံဃာ - သံဃာကံအားလုံး ပြုနိုင်ပါသည်။
အတိရေကဝိသတိဝဂ္ဂသံဃာ - သံဃာကံအားလုံးကို ပြုနိုင်သည်။
သာဓုကံ သုဏောမနှင့် မနုဿိ ကရောမတို့အထူး- (ပဲခူးအရှေ့. ၅-၅)

၆။ ပဏတ္တိဝဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်များ၌
ဧဟိ ဘိက္ခုပသမ္ပဒါရဟန္တံ၊ သရဏဂမနပသမ္ပဒါရဟန္တံ။
ဩဝါဒပဋိဂ္ဂဟဏူပသမ္ပဒါရဟန္တံ၊ ပဉ္စဗျာကရဏူပသမ္ပဒါရဟန္တံ။
အဋ္ဌဂရုဓမ္မပဋိဂ္ဂဟဏူပသမ္ပဒါရဟန္တံ၊ ဒူတေနပသမ္ပဒါရဟန္တံ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

အဋ္ဌပါစိကူပသမ္ပဒါရဟန်း၊ ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မူပသမ္ပဒါရဟန်း-ဟူ၍ စ-မျိုးကို ရနိုင်ပါသည်။
လောကဝဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်များ၌- ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မူပသမ္ပဒါရဟန်းကိုသာ ရနိုင်ပါသည်။

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရောဝတီတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမငယ်တန်း။ ။ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၂) ရက်၊ (၂၁-၃-၂၀၁၁) တနင်္လာနေ့

၁။ အောက်ဖော်ပြပါ ရဟန်းတို့အား သင့်ရောက်သောအပြစ်ပြ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိသက်သက်
ရေးပြပါ။

(က) ဗုဒ္ဓအယူမှတစ်ပါး အခြားသောအယူရှိသောသူတို့အား မိမိလက်ဖြင့် ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို
ပေးသောရဟန်း။

(ခ) ညအချိန်မတော် အကြောင်းမရှိဘဲ အိမ်လည်သွားသော ရဟန်း။

၂။ မိုးရေခဲသင်္ကန်းရှာမှီးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ပညတ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို ဘိက္ခုပါတိ
မောက်လာအတိုင်း အနက်ရေးသားခဲ့ပါ။

၃။ အဆုံးအမသာသနာတွင် ဒုဗ္ဗေရဟန်းများ ရှိနေခြင်းဖြင့် သာသနာကြီးပွားခြင်း ဖြစ်နိုင်/မဖြစ်
နိုင် အာဂမယုတ္တိထုတ်ဆောင်ဖြေဆိုပြီး၊ အမျိုးသမီးများနှင့် မျက်စိကွယ်ရာ၌နေခြင်း၊ နား
ကွယ်ရာ၌နေခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ခွင့်ရှိသော အပြစ်တို့ကိုလည်း အနိယတမှ ထုတ်ဆောင်
၍ ခွဲခြားဖြေဆိုပါ။

၄။ ဘောဇဉ်တို့တွင် မည်သည့်ဘောဇဉ်တို့သည် ဝိနည်းအရ၌ ပဏီတဘောဇဉ်- အမည်ရပါ
သနည်း? ဖြေဆို၍၊ ထိုပဏီတဘောဇဉ်တို့ကို ဘောသဇ္ဇ၊ အဘောသဇ္ဇ- အားဖြင့် ခွဲခြားဝေ
ဘန်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ဝိနည်းမှာသိမ် သဒ္ဓါမှာလိင်-ဟူသည်နှင့်အညီ သိမ်အမျိုးအစားတို့တွင် ဗုဒ္ဓသိမ်မည်ပုံကို
ရှင်းလင်းဖြေဆို၍၊ သတိသမ္ပောသာ အာပဇ္ဇတိ- ၌ အဘယ်သို့လျှင် အာပတ်သို့ ရောက်
ပါသနည်း? ကင်္ခါဆရာအလိုကျ ရှင်းလင်းပြပါ။

၆။ ဒုတိယပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၌ အိမ်၊ အိမ်၏ဥပစာ၊ ရွာ၊ ရွာ၏ဥပစာ-တို့ကို ဘုရားရှင်ဟော
တော်မူရခြင်း၏ ရည်ရွယ်တော်မူချက်ကို တိကျစွာ ညွှန်ပြ၍၊ ဒုတိယပါရာဇိက၊ တတိယ

ပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်တို့၌ မုချမဟုတ် ပရိယာယ်အားဖြင့်ကျူးလွန်မိက အာပတ်မှ ကင်းလွတ်
ခွင့်ရှိ/မရှိကိုလည်း ခိုင်လုံသောအကြောင်းပြကာ အဖြေရှာခဲ့ပါ။

၁၇။ ရောဝတီတိုင်းဒေသကြီး (အဇဖြ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁။ (က) (အစေလက သိက္ခာပုဒ်)

(ခ) (ဝိကာလဂါမပ္ပဝေသန သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (ဝဿိကသာဠိကသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ ဧဝံ သံဝဒ္ဓါဟိ တဿ ဘဂဝတော ပရိသာ ယဒိဒံ အညမညဝစနေန အညမညဝဋ္ဌာပနေန
ကိုထောက်၍ ဒုဗ္ဗေရဟန်းများရှိနေခြင်းဖြင့် သာသနာကြီးပွားခြင်း မဖြစ်နိုင်။

အပြစ်များ-

မျက်စိကွယ်ရာ၌ နေခြင်းကြောင့် ပဌမပါရာဇိကအာပတ်၊ ကာယသံသဂ္ဂ သံယာဒိသေသိ၊
ရဟောပဋိစ္ဆန္တုပါစိတ်အာပတ်များ သင့်နိုင်သည်။

နားကွယ်ရာ၌ နေခြင်းကြောင့် ကာယသံသဂ္ဂ၊ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသံယာဒိသေသိ၊ ရဟော နိသဇ္ဇ
ပါစိတ်အာပတ်များ သင့်နိုင်ပါသည်။

၄။ သပ္ပိ၊ နဝနီတ၊ တေလ၊ မဓု၊ ဇာဏိတ၊ မစ္ဆ၊ မံသ၊ ခီရ၊ ဒဓိ-ဤ ၉-မျိုးသည် ဝိနည်းအရာ၌
ပဏိတဘောဇဉ်မည်သည်။ ထိုတွင် သပ္ပိ၊ နဝနီတ၊ တေလ၊ မဓု၊ ဇာဏိတ-ဤ ၅-မျိုးသည်
ဘေသဇ္ဇဖြစ်သည်။ မစ္ဆ၊ မံသ၊ ခီရ၊ ဒဓိ-ဤလေးမျိုးသည် အဘေသဇ္ဇဖြစ်သည်။

၅။ ဝိပုတ္တိသိမ် (၁၁)မျိုးတစ်ပါး။ သမ္ပတ္တိ ၃-မျိုးနှင့်ယှဉ်လျက် နိမိတ်တစ်ခုနှင့်စပ်ပြီး သမုတ်
အပ်သော သိမ်သည် ဗဒ္ဒသိမ်မည်၏။

သတိသမ္ပောသာ အာပဇ္ဇတိ-

သဟဿေယျအာပတ်၊ စိဝရဝိပုဝါသအာပတ်စသည်တို့သည် သတိမေ့လျော့သောကြောင့်
အာပတ်သို့ရောက်သည်။

၆။ ဂါမ အရည-တို့၌ မတွေ့ဝေစေလိုခြင်းဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်ပါသည်။

ဒုတိယပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၌ အာဒိယေယျ-ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် ပရိယာယ်ဖြင့်

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

ကျူးလွန်မိလျှင် ပါရာဇိက အာပတ်မှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရှိသည်။
တတိယပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၌ သံဝဏ္ဏေယျ- ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် ပရိယာယ်ဖြင့်
ကျူးလွန်မိလျှင် ပါရာဇိကအာပတ်မှ ကင်းလွတ်ခွင့်မရှိပါ။

၁၈။ ပထမပြန်အထူးအောင် ရွေးချယ်ရေး စာမေးပွဲ
ပထမငယ်တန်း ။ ။ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် (၅) ရက်၊ (၂၁-၆-၂၀၁၁) အင်္ဂါနေ့

၁။ မည်သည့်အာပတ်ဟု သတ်မှတ်ချက် မရှိသော်လည်း အာပတ်သင့်နိုင်သည့်အတွက်
ပညတ်ခဲ့သော သိက္ခာပုဒ်တို့တွင် ပထမသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးပြပါ။

၂။ ငါ့မြင်းငါစိုင်း။ စစ်ကိုင်းရောက်ရောက် စိတ်ကူးပေါက် ပြောဆိုပြုလုပ်နေသော ရဟန်း
အတွက် ဘုရားရှင်၏ ဆုံးမပုံ လမ်းညွှန်ချက်ပါဠိကို အနက်ပေးပြပါ။

၃။ ကောင်းမှုရှင်များ သေလျှင် နတ်ပြည်သွား လူ့ဘဝအလကား- ဟု ဤသို့ တိုက်တွန်းစကား
ဆိုသော ရဟန်းအား အပြစ်သင့်နိုင်/ မသင့်နိုင် သာဓကပြ ဖြေဆိုကာ ဥတ္တရိမနဿဓမ္မကို
ပြောဆိုရာ၌ ပြည့်စုံရမည့် အချက်အလက်ကိုလည်း ရေးတွက်ပြပါ။

၄။ အစ္စကစီဝရဟူသည့် ဘယ်ချိန်ကာလ၌ လှူဒါန်းသော သင်္ကန်းမျိုးပါနည်း ဖြေဆို၍၊
ဘေးအန္တရာယ်ရှိ၍ မိမိသင်္ကန်းကို အဝေးမှာ ထားနိုင်သောရက်ကိုလည်း တိကျစွာ
ဖော်ပြပါ။

၅။ အောက်ပါရဟန်းတော်များ အပြစ်သင့်/ မသင့် သိက္ခာပုဒ်အမည်နှင့်တကွ တွဲစပ်ဖြေဆိုပါ။
(က) အလှူရှင် မရှိဘဲ ကိုယ်တိုင်ကျောင်းကြီးဆောက်သော ရဟန်း။
(ခ) သင်္ကန်းအလစ်သုတ်ခံရ၍ သင်္ကန်းအလှူခံသော ရဟန်း။
(ဂ) ကျန်းမာရေးအတွက် ပျားရည်အလှူခံဘုဉ်းပေးသော ရဟန်း။
(ဃ) စစ်တပ်အတွင်း သုံးရက်ကျော် နေထိုင်သော ရဟန်း။
(င) မျက်စိအစာကျွေး ဟို ဒီ ငေးလျက် မြို့ထဲ သွားလာနေထိုင်သော ရဟန်း။

၆။ “သုဏ္ဍကတု မေ ဘန္တေ သံယော”၌ သံယော အရ ပါတိမောက္ခ ဥဒ္ဓိသေယျ- ၌ ပါတိမောက္ခ
အရတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ဤ၌ ယူရမည့် သံယော၊ ပါတိမောက္ခတို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၁၈။ အထူးအောင် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘိက္ခုပါတိမောက်ဘာသာ

- ၁။ (ပဌမအနိယတသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။)
- ၂။ (မာယသွာ အတ္တာနံ အဝစနိယံ။ပ။ ပရိသာ ယဒိဒံ အညမညဝစနေန အညမညဝဋ္ဌာပနေန ဟူသော ပါဠိကို အနက်ရေးလေ။)
- ၃။ မရကဝဏ္ဏံ ဝါ သံဝဏ္ဏေယျ-ဟူသောပါဠိကိုထောက်၍ အပြစ်သင့်နိုင်သည်။
ပြည့်စုံရမည့်အချက်အလက်
မနဿဓမ္မ၏ မိမိ၌ မရှိခြင်း။ အလိုဆိုးဖြင့် ပြောကြားခြင်း။
အခြားသူကို မရည်ညွှန်းခြင်း။ အပြောခံရသူ လူဖတ်ရှိခြင်း။
ပြောပြီးလျှင် ပြီးခြင်း သိရှိနားလည်ခြင်း။
- ၄။ သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၅-ရက်မှ ၁၄-ရက်တိုင်အောင်သော ကာလအတွင်း၌ လှူအပ်သော သင်္ကန်းမျိုးဖြစ်သည်။
ထားနိုင်သောရက်-
သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော်တစ်ရက်မှ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့အထိ တစ်လတိတိ။
- ၅။ (က) ကုဋိကာရ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံဃာဒီသေသ်အာပတ်၊
(ခ) အညတကဝိညတ္တိ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်မသင့်၊
(ဂ) ပဏီတဘောဇန သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်မသင့်၊
(ဃ) သေနာဝါသ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်၊
(င) ဩက္ခိတ္တစက္ခု သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်၊
- ၆။ သံဃောအရ- ဒက္ခိဏေယျသံဃာ၊ သမ္ပုတိသံဃာ၊
ဤနေရာ၌ကား သမ္ပုတိသံဃာကိုယူပါ။
ပါတိမောက္ခအရ - ဩဝါဒပါတိမောက်၊ အာဏာပါတိမောက်-ဟူ၍ နှစ်မျိုး၊
ဤနေရာ၌ကား အာဏာပါတိမောက္ခဒွေကို ယူရမည်။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကချင်ပြည်နယ်)
ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိ (အစမှ ဗာလဝဂ်အဆုံးထိ) ဘာသာ
၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆုတ် (၁၁) ရက်၊ (၂၀-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ ပုပ္ဖဝဂ်၊ မရီစိကမ္မဋ္ဌာနိကဘိက္ခုဝတ္ထုလာ ပါဠိတော်ဂါထာကို ပါဠိသက်သက် ရေးသားခဲ့ပါ။

၂။ ဗာလဝဂ်၊ အာနန္ဒသေဋ္ဌိဝတ္ထုလာ ပါဠိတော်ဂါထာကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ မြားသည် ကောက်နေသောကြောင့် ဖြောင့်ရ၏။ စိတ်သည် အဘယ်သို့ သဘောရှိ၍
အဘယ်တရားဖြင့် ဖြောင့်အောင် ပြုရပါသနည်း စိတ္တဝဂ္ဂ ဖေယိယတ္ထေရဝတ္ထု ပထမဂါထာ
အတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ စိတ္တဝဂ် သောရေယျဝတ္ထုလာ ဂါထာကို မြန်မာဘာသာ သက်သက်ဖြင့် အဓိပ္ပါယ်
ရေးသားခဲ့ပါ။

၅။ အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များ ရရှိသော အကျိုးတရားတို့ကို ယမကဝဂ် ဒေဝဒတ္တဝတ္ထုကို ကိုးကား
၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

- (က) မိမိကိုယ်တိုင်ကား ပေးလှူ၍ သူတစ်ပါးအား မတိုက်တွန်းသောပုဂ္ဂိုလ်၊
- (ခ) မိမိကိုယ်တိုင်ကား မလှူ သူတစ်ပါးအား တိုက်တွန်းသောပုဂ္ဂိုလ်၊
- (ဂ) မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မလှူ သူတစ်ပါးအားလည်း မတိုက်တွန်းသောပုဂ္ဂိုလ်၊
- (ဃ) မိမိကိုယ်တိုင်လည်း လှူ၍ သူတစ်ပါးအားလည်း တိုက်တွန်းသောပုဂ္ဂိုလ်။

၆။ အပ္ပမာဒဝဂ် သာမာဝတီဝတ္ထု၌ ယောသကသူဌေးကြီးသည် ခုနစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် စွန့်ပစ်ခြင်း
ခံရ၏ဟုဆိုရာ ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမ အကြိမ် စွန့်ပစ်ခံရသော နေရာဌာန
တို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁။ ကချင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိ (အစမှ ဗာလဝဂ်အဆုံးထိ) ဘာသာ

၁။ (ထင်ရှားပြီ။)

၂။ (ထင်ရှားပြီ။)

၃။ စိတ် ၏ သဘော နှင့် ဖြောင့်အောင်ပြုပုံ (၈၈-၃၃)

စိတ်သည် ရူပါရုံစသည်တို့၌ တုန်လှုပ်ခြင်း၊ လျှပ်ပေါ်လော်လည်ခြင်း၊ သမထဝိပဿနာတည်အောင် စောင့်ရှောက်နိုင်ခဲ့ခြင်း၊ ဝိသဘာဝအာရုံတို့ သွားသည်ကို တားမြစ်နိုင်ခဲ့ခြင်းသဘောရှိ၍ ပညာရှိသည် သမထဝိပဿနာဖြင့် ဖြောင့်အောင်ပြု ရပါမည်။ ဥပမာ- မြားသမားသည် ကောက်သောမြားကို ဖြောင့်အောင်ပြုသကဲ့သို့တည်း။

၄။ သောရေယျဝတ္ထု

ထို လူ၊ နတ်၊ နိဗ္ဗာန်သုံးတန်သော ချမ်းသာမျိုးကို အမိ၊ အဘ၊ ဆွေမျိုးတို့သည် မပြုနိုင်ကုန်၊ ထိုမိဘ၊ ဆွေမျိုးထက် ကောင်းစွာထားအပ်သောစိတ်သည်သာလျှင် မိမိကိုယ်ကို တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့် မြင့်မြတ်အောင် ပြုနိုင်၏။ (၈၈-၄၃)

- ၅။ (က)ဖြစ်လေရာဘဝတို့၌ စည်းစိမ်ဥစ္စာကား ပြည့်စုံ၏၊ အခြွေအရံနှင့် မပြည့်စုံ။
 (ခ) ဖြစ်လေရာဘဝတို့၌ အခြွေအရံကား ပြည့်စုံ၏၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာကား မပြည့်စုံ။
 (ဂ) ဖြစ်လေရာဘဝတို့၌ ပအုံးရည်မျှကိုလည်း ဝမ်းပြည့်အောင် မရ၊ ကိုးကွယ်ရာ လည်း မရှိ၊ ထောက်ပံ့မည့်သူလည်းမရှိ။
 (ဃ)ဖြစ်လေရာရာ ခန္ဓာကိုယ်အရာ၊ အထောင်၊ အသိန်းတို့၌ စည်းစိမ်ဥစ္စာနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၊ အခြွေအရံနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ (ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၄၉)

၆။ စွန့်ပစ်ခံရသော နေရာဌာန

ပထမ- အမှိုက်ပုံ၊	စတုတ္ထ- ခြုံအကြား၊
ဒုတိယ- နွားခြံတံခါးအလယ်၊	ပဉ္စမ- ချောက်ကမ်းပါး။
တတိယ- လှည်းလမ်းကြောင်း၊	(ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၁၁၁-၁၁၃)

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကယားပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၁) ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ မြတ်စွာဘုရား သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူသောကာလ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်၍ ဟောတော်မူသော (ဗာလနက္ခတ္တဝဂ်၌လာသော) ဂါထာနှစ်ပုဒ်ကို မှန်ကန်အောင် ပါဠိရေးပြပါ။

၃၈

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

- ၂။ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် မြှားကောက်ကို ဖြောင့်အောင်ပြုသော ဥပမာ၊ ရေထဲမှငါးကို ကုန်းပေါ်သို့တင်သောအခါ ဆွေ့ဆွေ့ခွန်တုန်လှုပ်သော ဥပမာတို့ဖြင့် မေယိယမထေရ်အား ဆုံးမခြင်းငှါ ဟောကြားတော်မူခဲ့သော နှစ်ဂါထာတို့ကို စိတ္တဝင်၊ မေယိယဝတ္ထုလာအတိုင်း အနက်ပေးခဲ့ပါ။
- ၃။ ဒေဝဒတ္တဝတ္ထုလာ ကုမေ ဆ ခတ္တိယာ- အရကို ဖော်ပြပြီး သုမနဒေဝိဝတ္ထုလာ ဥဘယတ္ထ နန္ဒတိ အဓိပ္ပါယ်ကို ပေါ်လွင်အောင် ရှင်းပြပါ။
- ၄။ ရာထူး အာဏာ၊ ဥစ္စာ စည်းစိမ်၊ ဂုဏ်သိမ် ကျော်ဇော၊ ဤသဘောတို့ တိုးပွားခြင်းကို လူသားတိုင်း အလိုရှိကြ၏။ ထိုအရာများ ရရှိနိုင်ရန် ကုမ္ဘယောသကဝတ္ထုလာ တိုးတက်ကြီးပွားကြောင်း အင်္ဂါရပ်တို့ကို ဖော်ပြပါ။
- ၅။ န ပရေသံ ဝိလောမာနိ-၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဖြေဆို၍၊ နိရောဓသမာပတ်မှထလာသော ရှင်မဟာကဿပမထေရ်သည် အဘယ်သို့ နှလုံးသွင်း၍ အဘယ်အရပ်သို့ ဆွမ်းခံကြသနည်း။ အဘယ်သူတို့သည် အဘယ်ပုံဖန်ဆင်း၍ အဘယ်လုပ်ငန်းကို ပြုလုပ်နေကြပါသနည်း အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ဖြေပါ။
- ၆။ မြတ်စွာဘုရားထံ အရှင်ဒေဝဒတ် တောင်းဆိုသော ဆုငါးပါးကို ထုတ်ပြ၍၊ နတ်တို့၏ စုတေခြင်း အကြောင်းတရားများကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၂။ ကယားပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ (ဂါထာ- ၂၆ / ၂၇။)

၂။ (ထင်ရှားပြီ။)

၃။ “ကုမေ ဆ ခတ္တိယာ” အရ
 ဘဒ္ဒိယ၊ အနုရုဒ္ဓါ၊ အာနန္ဒာ၊ ဘဂ္ဂ၊ ကိမ္ဗိလ၊ ဒေဝဒတ်။ (ဓမ္မပဒ-၁၊ ၈၈)
 ဥဘယတ္ထ နန္ဒတိ- အဓိပ္ပါယ်
 ဤဘဝ၌ “ငါသည် ကုသိုလ်ကို ပြုအပ်ပြီ၊ အကုသိုလ်ကို မပြုအပ်” ဟု

နှစ်သက်ရ၏။ တမလွန်ဘဝ၌ ကောင်းကျိုးကို ခံစားရသောအားဖြင့် နှစ်သက်ရ၏။

(ဓမ္မဋ္ဌ- ၁၊ ၉၉)

၄။ တိုးတက်ကြီးပွားကြောင်း အင်္ဂါရပ်

- ထကြွလုံ့လဝီရိယရှိခြင်း၊
- သတိရှိခြင်း၊
- စင်ကြယ်သော ကံသုံးပါးရှိခြင်း၊
- စူးစမ်းဆင်ခြင်၍ ပြုလေ့ရှိခြင်း၊
- ကိုယ်နှုတ်နှလုံးကို စောင့်စည်းခြင်း၊
- တရားသဖြင့် အသက်မွေးခြင်း၊
- မမေ့မလျော့ခြင်း တို့ ဖြစ်ပါသည်။

(ဂါထာ- ၂၄)

၅။ န ပရေသံ ဝိလောမာနိ- ၏ အဓိပ္ပါယ်

သူတစ်ပါးတို့၏ မနာလိုဝန်တို့၍ပြောသော ကြမ်းတမ်းခက်မာကုန်သောစကားတို့ကို နှလုံးမသွင်းထိုက်။

(ဓမ္မဋ္ဌ- ၁၊ ၂၃၉)

အရှင်မဟာကဿပမထေရ်၏ နှလုံးသွင်း နှင့် ကြွရာအရပ်

အရှင်မဟာကဿပမထေရ်သည် “ဆင်းရဲပင်ပန်းနွမ်းနယ်ကုန်သောသူတို့အား ချီးမြှောက်မှုကိုပြုအံ့”ဟု နှလုံးသွင်းတော်မူလျက် ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့ဆွမ်းခံကြွတော်မူပါသည်။

သိကြားမင်းသည် ယက်ကန်းသည်အဘိုးအို၏အသွင်ကို ဖန်ဆင်း၍ သုဇာတာ မိဖုရားသည် သူ့အိုမအသွင်ကိုယူလျက် ယက်ကန်းသည်တို့နေရာ လမ်းခရီးကို ဖန်ဆင်း၍ ယက်ကန်းရက်လျက်နေပါသည်။

(ဓမ္မဋ္ဌ- ၁၊ ၂၆၈)

၆။ အရှင်ဒေဝဒတ်တောင်းဆိုသောဆုငါးပါး

ရဟန်းတော်များသည် အသက်ထက်ဆုံး- တော၌ နေစေပါ။ ဆွမ်းခံစားစေပါ။ ပုံသကူသင်္ကန်း ဝတ်စေပါ။ သစ်ပင်ရင်း၌ နေစေပါ။ ငါး၊ အသားစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်စေပါ။

(ဓမ္မဋ္ဌ- ၁၊ ၉၁)

နတ်တို့၏စုတေခြင်းအကြောင်းတရားများ

- သက်တမ်းကုန်မှုကြောင့် စုတေခြင်း၊

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

- ကောင်းမှုကံစွမ်း ကုန်မှုကြောင့် စုတေခြင်း၊
- အစားစားချိန် လွန်မှုကြောင့် စုတေခြင်း၊
- သူတစ်ပါးအပေါ် စိတ်ဆိုးမှုကြောင့် စုတေခြင်း တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

(ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၁၁၀) .

၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကရင်ပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၁) ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ “အဝေးလည်းသွား၊ တစ်ပါးတည်းလည်း၊ ကိုယ်ထည်မရှိ၊ ဂူအောင်း၏” ဟူသော စကား၏ မူရင်းဖြစ်သည့် သံဃရက္ခိတာဘဂိနယျတ္ထေရဝတ္ထု၊ ပါဠိတော်ဂါထာကို ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။

၂။ မကောင်းမှုကံသည် အကျိုးပေးချိန်ရောက်သော် ပြာဇုံးမီးကဲ့သို့ လူမိုက်ကို လောင်ကျွမ်း စေပုံပြ အဟိပေတဝတ္ထု၊ ပါဠိတော်ဂါထာကို အနက်ရေးခဲ့ပါ။

၃။ မွေးပျံ့သင်းထုံ ရနံ့စုံတို့တွင် မည်သည့်ရနံ့သည် အမွန်မြတ်ဆုံး အသာဆုံး အကောင်းဆုံး ဖြစ်ကြောင်းကို ပုပ္ဖဝဂ် အာနန္ဒတ္ထေရပဉ္စာဝတ္ထုနှင့်အညီ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ သိကြားမင်းဖြစ်ကြောင်း ကျင့်ဝတ်ခုနစ်ပါးကို ဖြေဆိုပြီး၊ မည်ကဲ့သို့သောပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသည် လူမိုက်ကြီး ဖြစ်သနည်း? ဗုဒ္ဓ၏ မိန့်ဆိုချက်နှင့်အညီ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ ဒု၊ သ၊ န၊ သော-ဟူသော အသံကြီးလေးမျိုးတို့တွင် ဒု-ဟူသော အသံဖြင့် ဆက်လက် ပြဆိုသော အဓိပ္ပါယ်ကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ လူဝတ်ကြောင် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ နေ့စဉ်လုပ်ငန်း နှစ်ရပ်ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ သုမနပန်းသည်၏ အနာဂတ်အကျိုးတရားတို့ကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ဝနဝါသီတိဿသာမဏေ ရ ဝတ္ထုလှ၊ တိဿကလေးငယ်အတွက် မိခင်မှ ပြုလုပ်ပေးခဲ့သော မင်္ဂလာ သရုပ်တို့ကို လည်း ထုတ်ဆောင်ပြခဲ့ပါ။

ပထမဇယ့်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၄၁

၃။ ကရင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမဇယ့်တန်း။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ (ထင်ရှားပြီ။)

၂။ (ဂါထာ- ၇၁။)

၃။ အသာဆုံး အကောင်းဆုံး အနံ့၊
စန္ဒကူးအနံ့၊ တောင်လေပန်းအနံ့၊ ကြာညိုပန်းအနံ့၊ မြတ်လေးပန်းအနံ့စသော
ပန်းနံ့သာအပေါင်းတို့တွင် သီလတည်းဟူသော အနံ့သည်သာ အမွန်မြတ်ဆုံး အသာဆုံး
အကောင်းဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ (၈၁-၅၅)

၄။ သိကြားမင်းဖြစ်ကြောင်း ကျင့်ဝတ် (၇) ပါး

အသက်ထက်ဆုံး-

-မိဘတို့ကို ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်း၊

-ဆွေမျိုးတို့၌ ကြီးသူတို့ကို ရိုသေခြင်း၊

-သိမ်မွေ့သောစကားကို ပြောဆိုခြင်း၊

-အကျိုးမဲ့ရုံးချောစကားကို မပြောဆိုခြင်း၊

-နှမြောဝန်တို့မှုကင်း၍ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် စွန့်ကြပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်း၌
မွေ့လျော်ခြင်း၊

-မှန်ကန်သော စကားကိုသာ ပြောဆိုခြင်း၊

-အမျက်မထွက်ခြင်း တို့ ဖြစ်ပါသည်။ (ဓမ္မ ၄-၁၊ ၁၆၈)

လူမိုက်ကြီး

မိမိမိုက်သည်အဖြစ်ကိုသိသော လူမိုက်သည် ထိုသိမှုကြောင့် ပညာရှိ ဖြစ်နိုင်
သေး၏။ လူမိုက်ဖြစ်နေပါလျက် မိမိကိုယ်ကို “ငါ ပညာရှိ” ဟု မှတ်ထင်နေသော
ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသည် လူမိုက်ကြီးအစစ် ဖြစ်ပါသည်။ (၈၁-၆၃)

၅။ ဒု- ၏ အဓိပ္ပါယ်

ငါတို့သည် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ထင်ရှားရှိပါလျက် မပေးလှူမီ၊ မိမိ၏ မှီခိုရာ

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

ကိုင်းကျွန်းသဖွယ်ဖြစ်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကံကိုလည်း မပြုမိခဲ့၍ မကောင်းသဖြင့်
အသက်ရှည်ကြရလေကုန်ပြီ။ (ဓမ္မဒူ-၁၊ ၂၈၇)

လူဝတ်ကြောင်အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ နေ့စဉ်လုပ်ငန်း (၂) ရပ်
-နံနက်အခါ၌ - အလှူပေးခြင်း၊

-ညနေချမ်းအခါ၌ - ပန်းနံသာစသည်ကို လက်စွဲ၍ အဝတ်၊ ဆေး၊ အဖျော်
စသည်ကို ယူဆောင်လျက် တရားနာရန် ကျောင်းသို့ သွားခြင်း။ (ဓမ္မဒူ-၁၊ ၄)

၆။ သုမနပန်းသည်၏ အနာဂတ်အကျိုး

ကမ္ဘာတစ်သိန်းကာလပတ်လုံး အပါယ်လေးပါးသို့ မကျရောက်ဘဲ လွှဲဘုံ
နတ်ဘုံတို့၌ ကျင်လည်ခံစားရပြီး နောင်အခါ သုမနမည်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဖြစ်ခြင်း
အကျိုးတရားကို ခံစားရပါမည်။ (ဓမ္မဒူ-၁၊ ၃၈၉)

မင်္ဂလာသရုပ်

သားဖွား မင်္ဂလာ၊ နာမည်မှည့်မင်္ဂလာ၊ အစာခွဲမင်္ဂလာ၊ နားထွင်းမင်္ဂလာ၊
ပုဆိုးဖွဲ့မင်္ဂလာ၊ ဥသျှောင်ထုံးမင်္ဂလာ တို့ ဖြစ်ပါသည်။ (ဓမ္မဒူ-၁၊ ၃၇၄-၃၇၅)

၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ချင်းပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၁) ရက်၊ (၂၀-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ ဓမ္မပဒပါဠိတော် စက္ခုပါလတ္ထေရဝတ္ထုလာ ဂါထာကို မှန်ကန်စွာ ပါဠိရေးပြပါ။

၂။ ကောင်းမှုကုသိုလ် ပြုလုပ်သောသူ၏ နောက်သို့ ထိုကောင်းမှုကုသိုလ်ကံက အမြဲလိုက်
နေပုံကို ဥပမာနှင့်တကွ ပြဆိုထားသော စကားရပ်ပြ ပါဠိတော်ကို မဋ္ဌကုဏ္ဍလီဝတ္ထုလာ
ဂါထာမှ ထုတ်နှုတ်ကာ အနက်ပေးပြပါ။

၃။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်က ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်အပေါ်ရန်ငြိုးဖွဲ့ပုံ အခြင်းအရာကို
တိဿတ္ထေရဝတ္ထုလာ ဂါထာနှင့်အညီ ဖြေဆိုပြပါ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

- ၄။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ သန္တာန်၌ ကိလေသာရာဂ ဝင်ရောက်ပုံကို ယမကဝဂ်၊ နန္ဒ
တ္ထေရဝတ္ထုလာ ဂါထာအရ ဖြေဆိုပြပါ။
- ၅။ (က) ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာကို ရေးသားဖို့ရန်အတွက် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်တော်မူသော
ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဘွဲ့တော်ကို ရေးသား ဖြေဆိုပြ၍၊ (ခ) ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာကျမ်း
ရေးသားတော်မူသော ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ရွှေဘွဲ့တော်ကိုလည်း ရေးသား ဖြေဆိုပြပါ။
- ၆။ မဟာသုဝဏ္ဏသုဋ္ဌေးကြီးသည် ရေချိုးအပြန် ကြီးမားသော သစ်ပင်ကြီးကို မြင်တွေ့ရာ၌
အဘယ်သို့ ကြံစည်စိတ်ကူးမိပါသနည်း? ဖြေဆိုပြ၍၊ သူ၏ သားနှစ်ယောက် အမည်များ
ကိုလည်း မှန်ကန်စွာ ရေးသားပြပါ။

၄။ ချင်းပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ (ထင်ရှားပြီ။)

၂။ (ထင်ရှားပြီ။)

၃။ ရန်ငြိုးဖွဲ့ပုံအခြင်းအရာ

“ဤသူသည် ငါ့ကို ဆဲရေးပြီ၊ ဤသူသည် ငါ့ကို ညှင်းဆဲပြီ၊ ဤသူသည် ငါ့ကို
အောင်နိုင်ပြီ၊ ဤသူသည် ငါ၏ဥစ္စာကို ခိုးယူပြီ” ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။(၈၈-၃)

၄။ ကိလေသာရာဂ ဝင်ရောက်ပုံ

ကျွဲကျွဲ ဟောင်းလောင်း မကောင်းသဖြင့် မိုးအပ်သောအိမ်ကို မိုးရေ မိုးပေါက်
သည် ထိုးဖောက်ယိုကျသကဲ့သို့ သမထဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာတို့ဖြင့် မပွားစေ
အပ်သော (ဝါ) သမထဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာတို့ဖြင့် မထုံမွမ်းအပ်သော စိတ်ကို
ရာဂစသော ကိလေသာအားလုံးသည် ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်နှိပ်စက်နိုင်၏။ (ဂါထာ။ ၁၃)

၅။ (က) ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာကို ရေးသားဖို့ရန် တိုက်တွန်းတော်မူသော ဆရာတော်
ဘုရားကြီး၏ ဘွဲ့တော်မှာ- အရှင်ကုမာရကဿပ ဖြစ်သည်။

(ခ) ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာကို ရေးသားတော်မူသော ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဘွဲ့
တော်မှာ- အရှင်မဟာဗုဒ္ဓယောသ ဖြစ်သည်။ (ဓမ္မပဒ- ၁၊ ၁)

၆။

မဟာသုဝဏ္ဏသူဌေးကြီး၏ စိတ်ကူး

“ဤသစ်ပင်ကို တန်ခိုးကြီးမားသောနတ်သည် သိမ်းပိုက်အပ်သည် ဖြစ်လိမ့်မည်” ဟု စိတ်ကူးမိပါသည်။ (ဓမ္မ ၄-၁၊ ၂)

သားနှစ်ယောက်အမည်

သားကြီး- မဟာပါလ၊ သားငယ်- စူဠပါလ။ (ဓမ္မ ၄-၁၊ ၃)

၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၂) ရက်၊ (၂၁-၃-၂၀၁၁) တနင်္လာနေ့

၁။ ကုသိုလ်တရားတို့၌ မေ့လျော့ခြင်းဖြင့် အချိန်မဖြုန်းကြရန် ဝတ္ထု၊ ကိလေသာ နှစ်ဖြာသော ကာမတို့၌ တကုာအားဖြင့် ပေါင်းသင်းမှု မပြုရန်နှင့် မမေ့မလျော့ ပြုမှုနေထိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ရနိုင်သော အကျိုးကို ဖော်ပြပေးထားသော မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ဒေသနာပါဠိ ဂါထာကို ကျနစွာ ရေးသားပါ။

၂။ ကာမဂုဏ်အာရုံ အသီးသီး၌ မက်မောစိတ်ရှိသော သတ္တဝါကို သေမင်းက သူ၏ အလိုအတိုင်း ခေါ်ဆောင်ပြုမူပုံကို ဖော်ပြသောဂါထာကို တိကျသေချာစွာ အနက်ပေးပြပါ။

၃။ လေမုန်တိုင်း၏ လွှမ်းမိုးမှုကိုခံရသော ကမ်းနားသစ်ပင်ကဲ့သို့ ကိလေသမာရ်၏ လွှမ်းမိုးမှုကို ခံရမည့်ပုဂ္ဂိုလ်၏ လက္ခဏာတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ဩဃလေးရပ် မလွှမ်းအပ်သည့် အရဟတ္တဖိုလ်ကျွန်းသို့ ဆိုက်ကပ်နိုင်ကြောင်း တရားလေးမျိုးကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၄။ စိတ်၏ သဘောသဘာဝကို အညတရ ဥတ္တုဏှိကဘိက္ခုဒေသနာတော်အရ တင်ပြ၍၊ ကလျာဏမိတ္တကို ရှာဖွေသောပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်အဖို့ သီလစသောဂုဏ်အားဖြင့် မိမိထက်သာသူ မိမိနှင့်တန်းတူသူကို မရခွဲသော် မည်သို့ပြုမူနေထိုင်သင့်သည်ကို အကြောင်းပြ၍ ဖော်ပြပါ။

၅။ နတ်၊ နို့စုတေခြင်း၏ အကြောင်းလေးမျိုးကို ဖော်ပြ၍၊ ပန္နတညီနောင်အား အဘိုးသူဌေးက ရှင်ရ ဘန်းပြုခွင့် အလွယ်တကူပေးခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၄၅

၆။ အောက်ပါတို့ကို ဖြေဆိုပါ။

- (က) ဗျာဒိတ်ပေးဘုရားရှင် ၂၄-ဆူအနက် ၇-ဆူမြောက်ဘုရားရှင်၏ ဘွဲ့တော်၊
- (ခ) ယသော်ဓရာ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့်စပ်သော စကားကို အကြောင်းပြု၍ ဟောကြားသော ဇာတ်တော်အမည်၊
- (ဂ) သိကြားမင်း၏ သတ္တအမည်ခြင်းအကြောင်း။
- (ဃ) ဗန္ဓုလစစ်သူကြီးက မယားဖြစ်သူ မလ္လိကာကို မိဘအိမ်ပြန်ခိုင်းခြင်းအကြောင်း။
- (င) သုမနမာလာကာရ၏ အန္တိမဘဝ။

၅။ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ (ဂါထာ- ၂၇ ။)

၂။ (ဂါထာ- ၄၈။)

၃။ ကိလေသာမာရ်၏ လွှမ်းမိုးမှု ခံရမည့်ပုဂ္ဂိုလ်၏ လက္ခဏာ

- တင့်တယ်သော အာရုံကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိခြင်း၊
- စက္ခု စသော ဣန္ဒြေတို့၌ မစောင့်စည်းခြင်း၊
- ဘောဇဉ်၌ ရှာမှီးခံယူသုံးဆောင်ခြင်းဟူသော အတိုင်းအရှည်ကို မသိခြင်း၊
- မျှင်းရိခြင်း၊
- ဝိရိယမရှိခြင်း တို့ ဖြစ်ပါသည်။ (ဇီတာ-၇)

အရဟတ္တဖိုလ်ကျွန်းသို့ ဆိုက်ကပ်နိုင်ကြောင်းတရားလေးမျိုး

ထကြွလုံ့လဝီရိယရှိခြင်း၊ မမေ့မလျော့ခြင်း၊ သီလစောင့်ခြင်း၊ ဣန္ဒြေတို့ကို

ဆုံးမခြင်း - တို့ ဖြစ်ပါသည်။ (ဇီတာ-၂၅)

၄။ စိတ်၏သဘောသဘာဝ

နှိမ်နင်းရန်အလွန်ခဲယဉ်း၍ လျင်မြန်သောသဘောရှိသော အလိုရှိရာအာရုံ၌ ကျလေ့ရှိသောစိတ်ကို ဆုံးမခြင်းသည် ကောင်း၏။ ဆုံးမ၍ ယဉ်ကျေးသောစိတ်သည် မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်သုံးတန်သော ချမ်းသာကို ရွက်ဆောင်တတ်၏။ (ဇီတာ-၃၅)

ကလျာဏမိတ္တကို ရှာဖွေသောပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်အဖို့ သီလစသောဂုဏ်

၄၆

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်).

အားဖြင့် မိမိထက်သာသူ၊ မိမိနှင့်တန်းတူသူကို မရခဲ့သော် “လူမိုက်၌ အဆွေခင်ပွန်း၏ ဂုဏ်အင်္ဂါမရှိသောကြောင့်” တစ်ယောက်တည်းသာ ပြုမူနေထိုင်သင့် ပါသည်။

(၈၈-၆၁)

၅။ (ကယား ၆ - ရှု။)

ရှင်ရဟန်းပြုခွင့် အလွယ်တကူ ပေးခြင်းအကြောင်း

သူဌေးကြီးသည် သာသနာတော်၌ အလွန်ကြည်ညိုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဤကလေးတို့သည် ‘အဘယ်မည်သော သမီး၏သားတို့ပေနည်း’ ဟု မေးအပ်သည် ရှိသော် ‘ကျွန်ယောက်ျားနှင့် ထွက်ပြေးသောသမီး၏ သားတို့ပေတည်း’ ဟု ပြောဆိုခြင်းငှါ ရှက်သောကြောင့်လည်းကောင်း အလွယ်တကူ ရဟန်းပြုခွင့် ပေးပါသည်။(ဓမ္မ ၄-၁၊ ၁၅၅)

- ၆။ (က) အနာမဒဿီဘုရား၊ (ဓမ္မ ၄-၁၊ ၅၇)
- (ခ) စန္ဒကိန္နရီဇာတ်၊ (ဓမ္မ ၄-၁၊ ၈၄)
- (ဂ) သိကြားမင်းသည် ရှေ့ဘဝလူဖြစ်စဉ် ရှိရှိသေသေ အလှူကို နှေးလှူခဲ့သောကြောင့် သတ္တ မည်ပါသည်။ (ဓမ္မ ၄-၁၊ ၁၆၈)
- (ဃ) ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး သားသမီးမရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ (ဓမ္မ ၄-၁၊ ၂၂၂)
- (င) သုမနမည်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘဝ။ (ဓမ္မ ၄-၁၊ ၃၀၉)

၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး)

ပထမဇယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၁) ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ အောက်ဖော်ပြပါ ဓမ္မပဒပါဠိတော်များကို ရေးသားပြပါ။

- (က) မြတ်စွာဘုရား ဟောဖော်ညွှန်ကြား ပိဋကတ်တော်များကို မလိုက်နာသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အဆင်းမလှသော ပေါက်ပန်းနှင့်တူပုံပြ ပါဠိ၊
- (ခ) မြတ်စွာဘုရား ဟောဖော်ညွှန်ကြား ပိဋကတ်တော်များကို လိုက်နာသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အဆင်းအနံ့နှင့် ပြည့်စုံသော စံပယ်ပန်းနှင့်တူပုံပြ ပါဠိ။

၂။ အများဝေနေ ချမ်းသာစေဖို့ “စိတ်ကို စောင့်ရှောက်၊ ချမ်းသာရောက်” ပုံပြ ဓမ္မပဒဂါထာ ပါဠိကို အနက်ပေးပြပါ။

- ၃။ စူဠကာလနှင့် မဟာကာလ ညီနှောင်နှစ်ပါးတို့၏ ကိလေသာမာရ် ကိုယ်တွင်းရန်ကြောင့် နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခံရခြင်းနှင့် နှိပ်စက်ဖျက်ဆီး မခံရခြင်းများကို အကြောင်း အကျိုးစုံလင်စွာ ရေးခဲ့ပါ။
- ၄။ စိတ္တဂဟပတိဝတ္ထုကို ထောက်ဆ၍ အလိုကြီးခြင်းနှင့် ရရှိလာသော အကျိုးတရားများကို စုံလင်စွာ ဖြေဆိုပြပါ။
- ၅။ ဂေါတမဘုရားလောင်းလျာသည် ဗျာဒိတ်ခံယူ နှစ်ကျိပ်လေးဆူရှိသည့်အနက် အစဦးဆုံး ခံယူခဲ့သော ဘုရားရှင် ၁၀- ဆူတို့ကို အဋ္ဌကထာလာသည့်အတိုင်း ရေတွက်ပြခဲ့ပါ။
- ၆။ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်မြတ်၏ သင်္ကန်းအကျိုးရှိအောင် အသုံးပြုပုံများနှင့် ဘုန်းကံကြီးမား ပုံတို့ကို အဋ္ဌကထာလာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ (က) ဂါထာ- ၅၁။ (ခ) ဂါထာ- ၅၂။

၂။ (ဂါထာ- ၃၆။)

၃။ ကိလေသာမာရ်ကိုယ်တွင်းရန်ကြောင့် နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခံရခြင်း
 (လက်ခြေစသည် တင့်တယ်၏-ဟု) တင့်တယ်သော အာရုံကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော၊ စက္ခု စသော ဣန္ဒြေတို့၌ မစောင့်စည်းပဲ၊ ဘောဇဉ်၌ ရှာမှီး၊ ခံယူ၊ သုံးဆောင်ခြင်းဟူသော အတိုင်းအရှည်ကို မသိသော၊ ပျင်းရိ၍၊ ပီရိယမရှိသော ရဟန်းကို 'အားကြီးသော လေမုန်တိုင်းသည် အားနည်းသော ကမ်းနားသစ်ပင်ကို နှိပ်စက် ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့' ကိလေသာမာရ် ကိုယ်တွင်းရန်သည် စင်စစ် နှိပ်စက် ဖျက်ဆီးနိုင်၏။

ကိလေသာမာရ်ကိုယ်တွင်းရန်ကြောင့် နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခံရခြင်း

အသုဘဆယ်ပါးတစ်ပါးပါးကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော၊ စက္ခု စသော ဣန္ဒြေတို့၌ စောင့်စည်းလျက်၊ ဘောဇဉ်၌ ရှာမှီး၊ ခံယူ၊ သုံးဆောင်ခြင်းဟူသော အတိုင်းအရှည်ကို သိ၍၊ ကံ၊ ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော လောကီ

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

သဒ္ဓါ၊ ရတနာသုံးပါး၌ မတုန်မလှုပ် ကြည်ညိုခြင်းလက္ခဏာရှိသော လောကုတ္တရာသဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသော၊ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသောရဟန်းကို 'လေပြေလေညင်းသည် ကျောက်တောင်ကြီးကို မနှိပ်စက်မဖျက်ဆီးနိုင်သကဲ့သို့' ကိလေသာမာရ် ကိုယ်တွင်းရန် သည် စင်စစ် မနှိပ်စက်မဖျက်ဆီးနိုင်။ (ဇီတာ-၅၂၈)

၄။ အလိုကြီးခြင်းနှင့် ရရှိလာသော အကျိုးတရားများ

မိုက်သောရဟန်းသည် ရဟန်းတို့၏အလယ်၌ မိမိတွင် ထင်ရှားမရှိသောဂုဏ်ဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ မိမိကို ခြံရံခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ သံယံကကျောင်းတို့၌ အစိုးရသူ၏အဖြစ်ကို လည်းကောင်း၊ မိဘဆွေမျိုးမှတစ်ပါးသောဒါယကာတို့၏ ပူဇော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း အလိုရှိ၏။

“လူ၊ ရဟန်းနှစ်ဦးလုံးတို့သည် ငါ့ကိုသာလျှင်မှီ၍ အမှုကိစ္စမှန်သမျှကို ပြုအပ်၏ (အမှုကိစ္စမှန်သမျှ ပြီးရ၏) ဟူ၍ မှတ်ထင်စေကုန်သတည်း။ တစ်စုံတစ်ခု အမှုကြီး၊ ငယ်တို့၌ ငါ့အလိုသို့သာ လိုက်စေကုန်သတည်း” ဟု မိုက်သောရဟန်းအား အကြံအစည်၊ အလိုရမ္မက်၊ မာန်မာနတို့ တိုးပွားစေကုန်၏။ (ဇီတာ-၅၃၊ ၅၄)

၅။ အစဦးဆုံးဗျာဒိတ်ခံယူခဲ့သော ဘုရားရှင် (၁၀) ဆူ

-ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရား၊ ကောဏ္ဍညမြတ်စွာဘုရား၊ မင်္ဂလမြတ်စွာဘုရား၊ သုမနမြတ်စွာဘုရား၊ ရေဝတမြတ်စွာဘုရား၊ သောဘိတမြတ်စွာဘုရား၊ အနောမဒဿိ မြတ်စွာဘုရား၊ ပဒုမမြတ်စွာဘုရား၊ နာရဒမြတ်စွာဘုရား၊ ပဒုမုတ္တရမြတ်စွာဘုရား တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ (ဓနု-၄-၁၊ ၅၃)

၆။ သင်္ကန်းအကျိုးရှိအောင် အသုံးပြုပုံ

-အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်မြတ်သည် ဝတ်ရုံမျှလောက်သောအဝတ်တို့ကို ယူ၍ ကြွင်းသောအဝတ်တို့ကို ဟောင်းနွမ်းသောသင်္ကန်းရှိသောရဟန်းတို့အား လှူ၏။

-ဟောင်းနွမ်းသောသင်္ကန်းကို အလွန်ဟောင်းနွမ်းသော သင်္ကန်းရှိသောရဟန်းတို့အား လှူ၏။

-အလွန်အလွန် ဟောင်းနွမ်းသော သင်္ကန်းကို အိပ်ယာခင်းပြု၏။

-အိပ်ယာခင်းဟောင်းကို မြေအခင်းပြု၏။

-မြေအခင်းဟောင်းကို ခြေသုတ်ပြု၏။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၄၉

-ခြေသုတ်ဟောင်းကို အပိုင်းပိုင်းဖြတ်၍ မြေညက်နှင့် နယ်ကာ နံရံ၌ လိမ်းကျံ၏။
ဤသို့ သင်္ကန်းအကျိုးရှိအောင် အဆင့်ဆင့် အသုံးပြုပါသည်။

(ဓမ္မ ၄-၁၊ ၁၄၈)

ဘုန်းကံကြီးမားပုံ

- ငါးရာတန်သော အဝတ်ငါးရာတို့ကို အကြိမ်ငါးရာ ရခြင်း၊
- တစ်ထောင်တန်သော အဝတ်တစ်ထောင်တို့ကို အကြိမ်တစ်ထောင် ရခြင်း၊
- တစ်သိန်းထိုက်တန်သော အဝတ်တစ်သိန်းတို့ကို အကြိမ်တစ်သိန်း ရခြင်း၊
- တစ်ထည် နှစ်ထည် သုံးထည် လေးထည် ငါးထည် ဆယ်ထည် အစရှိသည်ဖြင့် ရခြင်းသည် မရေတွက်နိုင်ပါ။

မြတ်စွာဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူသည်ရှိသော် အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်သည် အလုံးစုံသော ဇမ္ဗူဒိပ်ကို လှည့်လည်၍ အလုံးစုံသော ကျောင်းတိုက်၌ ရဟန်းအားလုံး တို့အား မိမိပိုင်သပိတ်သင်္ကန်းတို့ကို ပေးလှူခဲ့သတတ်။ (ဓမ္မ ၄-၁၊ ၁၄၈-၁၄၉)

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အနောက်ပိုင်း)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၂) ရက်၊ (၂၁-၃-၂၀၁၁) တနင်္လာနေ့

၁။ ဖော်ပြပါဂါထာများကို ပါဠိသက်သက် ဖြေဆိုပါ။

(က) သေမင်းကို ရေအလျှင်နှင့် ပုံနှိုင်း၍ ဟောကြားအပ်သော ဂါထာ၊

(ခ) ဥစ္စာပစ္စည်း သားသမီးကာ၊ ပျက်စီးဖွယ်သာ ကိုးကွယ်ရာမရဟု အာနန္ဒာသူကြွယ် အား ဟောကြားအပ်သော ဂါထာ။

၂။ ဖော်ပြပါဂါထာများကို အနက်မှန်မှန် ပေးပြပါ။

(က) သုမနာဒေဝီ-ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောကြားအပ်သော ဂါထာ၊

(ခ) ကုမ္ဘာယောသက သူဌေးအား ဆုံးမညွှန်ကြားအပ်သော ဂါထာ။

၃။ ဖော်ပြပါ သဘောတရားတို့သည် လောကူပမာအားဖြင့် အဘယ်အရာတို့နှင့်တူသည်ကို ဓမ္မပဒပါဠိတော် စိတ္တဝဂ်၊ ပဉ္စသတဘိက္ခုဝတ္ထုလာ ဂါထာနှင့်အညီ ဖြေဆိုပါ။

(က) ခန္ဓာကိုယ်၊ (ခ) ဝိပဿနာစိတ်၊ (ဂ) ပညာ၊ (ဃ) ကိလေသာ။

၅၀

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

- ၄။ ကောင်းစွာပြုသင့် ဆောင်ရွက်သင့်သော ကံကို ဖော်ပြ၍၊ သူမိုက်တို့၏ အတတ်ပညာများ သည် မည်သည့် အကျိုးများ ဖြစ်စေသည်ကို ဗာလဝဂ်လာအတိုင်း ဖြေဆိုပါ။
- ၅။ မြတ်စွာဘုရားရှင်ထံ ဒေဝဒတ်တောင်းသော ဆုငါးမျိုးကို ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ဖော်ပြပါ။
- ၆။ အဆောတလျင် ပြေးလွှား၍ သွားလာရန် မတင့်တယ်သူလေးဦးကို ဖော်ပြ၍၊ အမျိုးသမီး တို့ မည်သည် အဘယ်အရာများဖြစ်ကြ၏- ဟု ဝိသာခါ ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။ ဖြေဆိုပါ။

၇။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အနောက်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမငယ်တန်း။ ။ ဓမ္မပဒ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာဘာသာ

- ၁။ (က) ဂါထာ- ၄၇၊ (ခ) ဂါထာ- ၆၂။
- ၂။ (က) ဂါထာ- ၁၈၊ (ခ) ဂါထာ- ၂၄။
- ၃။ (က) အိုး၊ (ခ) မြို့၊ (ဂ) လက်နက်၊ (ဃ) ရန်သူ။ (ဇီတာ- ၄၀)

၄။ ကောင်းစွာပြုသင့် ဆောင်ရွက်သင့်သောကံ
နောင်တ တဖန်မပူပန်ရဘဲ ပီတိ၊ သောမနဿဖြင့် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ရသော
အကျိုးကို ခံစားရသော ကောင်းမှုကံ ဖြစ်ပါသည်။ (ဇီတာ- ၆၈)

သူမိုက်၏အတတ်ပညာများသည်-

သူမိုက်အား အကျိုးမဲ့ရန်အတွက်သာ ဖြစ်၏။ သူမိုက်၏ ဖြူစင်သောကုသိုလ်အဖို့
ကို ပယ်ဖျောက်တတ်၏။ ပညာတည်းဟူသော ဦးထိပ်ကိုလည်း ပြတ်၍ ကျစေတတ်၏။
(ဇီတာ- ၇၂)

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၅၁

၅။ ဒေဝဒတ်တောင်းသောဆုငါးမျိုး- (ကယား ၆- ၅)

၆။ အဆောတလျင်ပြေးသွား၍ သွားလာရန်မတင့်တယ်သူလေးဦး
- အဘိသိက်ခံပြီးသောမင်း၊ မင်း၏တန်ဆာဆင်အပ်သောမင်္ဂလာဆင်၊ ရဟန်း၊

အမျိုးသမီးတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

အမျိုးသမီးတို့မည်သည် “ရောင်းကုန်ဘဏ္ဍာများ” ဖြစ်ကြသည်ဟု ဝိသာခါ
ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။ (ဓမ္မဋ္ဌ- ၁၊ ၂၄၆)

၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အရှေ့ပိုင်း)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိအဋ္ဌကထာဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၂) ရက်၊ (၂၁-၃-၂၀၁၁) တနင်္လာနေ့

၁။ သမုဒ်ပြင်ထက် ခဏတက်ပြီး ပျက်စီးသွားသော ရေပူဖောင်း (ရေမြွှတ်)တို့ကို နမူနာ
ထား၍ အတ္တဘော၏ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို ရှုသော ရဟန်းအား ဟောသောဂါထာကို ပါဠိ
ရေးပါ။

၂။ မြွေပြိတ္တာကြီးကို အကြောင်းပြု၍ ဟောကြားတော်မူသောဂါထာကို အနက်ရေးပါ။

၃။ ပညာရှိတို့သည် သတိကို အဘယ်ကဲ့သို့ စောင့်ရှောက်သည်ကို ဖြေဆို၍၊ ပညာရှိတို့ လုံခြုံ
စွာ စောင့်ထိန်းထားသောစိတ်သည် ရွက်ဆောင်နိုင်သော ချမ်းသာတို့ကို ဖော်ပြပါ။

၄။ ဤရူပကာယသည် အိုးအစိမ်းနှင့် တူပုံကို ရှင်းပြ၍၊ ပန်းခူးသမားသည် အခြားသော ပန်း
ဥယျာဉ်သို့ စိတ်ရောက်၍ ပန်းခူးရန် မေ့လျော့သကဲ့သို့ ကပ်ငြိသောစိတ်ရှိသူအား ပျက်စီး
ပုံကို ဥပမာပြ ဖြေပါ။

၅၂

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

- ၅။ နတ်တို့သနင်း ဖြစ်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းတရားခုနစ်ပါးကို ဖော်ပြ၍၊ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော် တိုင် စံပြအဖြစ်ဖြင့် ပြုစုပေးရသော ဝိလာနမထေရ်သည် အဘယ်ကောင်းမှု အဘယ် တောင်းဆိုကြောင့် ရဟန္တာ ဖြစ်ရပါသနည်း။
- ၆။ အမျိုးသမီးပျိုများ ပြေးသွားရန် မသင့်သည်ကို ဝိသာခါဇာတ်လမ်းဖြင့် ပြည့်စုံစွာ ဖြေဆို၍၊ လူမိုက်အား သံသရာရှည်ပုံကို ရှင်းပြပါ။

၈။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ (ဂါထာ- ၄၆။)

၂။ (ဂါထာ- ၇၁။)

၃။ ပညာရှိတို့သည် သတိကို အမြတ်ဆုံးဥစ္စာကဲ့သို့ စောင့်ရှောက်၏။ (ဂါထာ- ၂၆)

ပညာရှိတို့ လုံခြုံစွာ စောင့်ထိန်းထားသောစိတ်သည် ရွက်ဆောင် နိုင်သော ချမ်းသာမှာ- မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်သုံးတန်သော ချမ်းသာဖြစ်သည်။ (ဂါထာ- ၃၆)

၄။ ရူပကာယသည် အိုးအစိမ်းနှင့်တူပုံ
ဤရူပကာယသည် အင်အားမရှိ တာရှည်မခံ အခိုက်အတန့်မျှသာ တည်သော
ကြောင့် အိုးအစိမ်းနှင့် တူပါသည်။ (ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၂၀၁)

ကပ်ငြိသောစိတ်ရှိသူအား ပျက်စီးပုံ
ပန်းခူးသမားသည် အခြားသော ပန်းဥယျာဉ်သို့ စိတ်ရောက်၍ ပန်းခူးရန်
မေ့လျော့သကဲ့သို့ ကာမဂုဏ်တို့ကို ဆွတ်ခူးလျက် မရသေးသည်ကိုတောင့်တ၊ ရပြီး
သည်ကို တွယ်တာ လွန်စွာကပ်ငြိသောစိတ်ရှိသူအား “ကြီးစွာသောရေအလျဉ်သည်
အိမ်ပျော်နေသော တစ်ရွာလုံးကို လွှမ်းမိုးယူငင်၍ သွားသကဲ့သို့” သေမင်းသည် ခေါ်ယူ
သွားပါသည်။ (ဂါထာ- ၄၇။ ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၂၂၀)

၅။ (ကရင် ၄- ၅။)

ဂိလာနမထေရ် ရဟန္တာဖြစ်ရသောကောင်းမှုနှင့် တောင်းဆု

ငှက်မုဆိုးဖြစ်စဉ် ရဟန္တာမထေရ်တစ်ပါးအား အရသာရှိသော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို ပေးလှူ၍ “အရှင်ဘုရားတို့ သိအပ်မြင်အပ်သော တံရား၏အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်ရ ပါလို၏” ဟု ဆုတောင်းခဲ့ပါသည်။ (ဓမ္မဋ္ဌ-၁၊ ၂၈၅)

၆။ အမျိုးသမီးများ ပြေးသွားရန် မသင့်ကြောင်း

“မိဘတို့မည်သည် မိမိသမီးကို အင်္ဂါကြီးငယ်အသွယ်သွယ်တို့ကို လှပတင့်တယ် ရှုချင်ဖွယ်ရှိအောင် မွေးမြူကုန်၏။ ငါတို့သည် ရောင်းကုန်ဘဏ္ဍာမည်ကုန်၏။ ငါတို့ကို အရှင်လင်၏အိမ်သို့ပို့ခြင်းငှါ မွေးမြူအပ်ကုန်၏။ အကယ်၍ လျင်မြန်စွာ သွားလာသည် ရှိသော် မိမိ၏လုံချည်စွန်း၌ နင်းမိ၍လည်းကောင်း၊ ချွတ်ချော်၍လည်းကောင်း လဲ၍ ခြေလက်အင်္ဂါ ကျိုးပျက်ခဲ့လျှင် အမျိုးမိဘတို့၏တာဝန်သာ ဖြစ်ရာ၏။ ငါ၏ ဤအဝတ် တန်ဆာတို့ကို မိုးစိုသဖြင့် တစ်စုံတစ်ရာ မပျက်စီးနိုင်၊ မချွတ် ခြောက်သွေ့လတ္တံ့၊ ဤသည်ကို သိမြင်သောကြောင့် လျင်မြန်စွာ သွားလာခြင်းကို မပြုပါ” ဟု ဝိသာခါက အမျိုးသမီးပျိုများ ပြေးသွားရန် မသင့်ကြောင်းကို ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ (ဓမ္မဋ္ဌ-၁၊ ၂၉၆)

လူမိုက်အား သံသရာရှည်ပုံ

ဤလောကအကျိုး၊ တမလွန်လောကအကျိုးကို မသိကုန်သော၊ သံသရာဝဋ်၏ အဆုံးကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ကုန်သော၊ ဗောဓိပက္ခိယတရား ၃၇ ပါးကို မသိကုန်သော လူမိုက်တို့အား သံသရာခရီးသည် ရှည်ပါသည်။ (ဓမ္မဋ္ဌ-၁၊ ၂၉၉)

၉။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မကွေးတိုင်းဒေသကြီး)

ပထမဇယတ်တန်း။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၂) ရက်၊ (၂၁-၃-၂၀၁၁) တနင်္လာနေ့

၁။ “အမှိုက်ပုံမှာ ပွင့်သည်ကြာ” ဥပမာဖြင့် မြတ်စွာဘုရားရှင် ဟောကြားတော်မူအပ်သော ပုပ္ဖဝင်္ဂလာ ဂါထာ ၂-ပုဒ်ကို ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၂။ ဤကိုယ်ကိုမြေအိုး၊ စိတ်ကို မြို့ရိုးပမာ ထားရှိကာ ကိလေသာရန်ကို ဉာဏ်ပညာလက်နက် ဖြင့် တိုက်ဖျက်တွန်းလှန်ရန် ဟောတော်မူသော ဂါထာကို အနက်ရေးခဲ့ပါ။

- ၃။ နွားကျောင်းသားအဖြစ်မှ လွန်မြောက်၍ နွားနို့အရသာ သောက်သုံးသူ နွားပိုင်ရှင် ဖြစ်နိုင်ရန် ကျင့်ကြံပွားများ ပြည့်စုံရမည့်တရားတို့ကို ယမကဝဂ်၊ ဒွေသဟာယကဘိက္ခုဝတ္ထု၊ ဒုတိယဂါထာလာသည့်အတိုင်း ထုတ်နုတ်ဖော်ပြခဲ့ပါ။
- ၄။ ဉာဏ်ပညာအသိမပြည့်နိုင်သူ၊ ဘေးရန်ကင်းကွာ အေးချမ်းစွာနေရသူတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ သိမှတ်ဖွယ်ရာ အဖြာဖြာတို့ကို စိတ္တဟတ္ထဧတ္ထရဝတ္ထုလာ ဒေသနာတော်များအရ ခွဲခြားတင်ပြခဲ့ပါ။
- ၅။ သိကြားမင်း၏ ပါဠိအမည်တို့တွင် မယဝ၊ ပုရိန္ဒဒ၊ သက္က အမည်သုံးခုရရှိခြင်း အကြောင်းရင်းတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ သိကြားဖြစ်ကြောင်း ကျင့်ဝတ်ခုနစ်ပါးတို့ကိုလည်း စုံလင်စွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။
- ၆။ ဝနဝါသီတိဿသာမဏေလောင်းလျာ သတို့သားဖွားမြင်ပြီးနောက် ပြုလုပ်သောမင်္ဂလာကိစ္စတို့ကို ထုတ်ဖော်ပြ၍၊ ရှင်သာမဏေပြုသောအခါ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့ သင်ပြပေးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် ယင်းကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အကျိုးအာနိသင်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၉။ မကျွေးတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ (ဂါထာ- ၅၈ / ၅၉။)

၂။ (ဂါထာ- ၄၀။)

၃။ အစီးအပွားရှိသော ပိဋကတ်သုံးပုံကို အနည်းငယ်မျှ သင်ကြားပို့ချဟောပြောနေသော်လည်း တရားအားလျော်သောအကျင့်ကို ကျင့်ကြံအားထုတ်သောသူသည် ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟကို ပယ်လျက် ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိသည်ဖြစ်၍ ကိလေသာတို့မှ ကောင်းစွာလွတ်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ပစ္စုပ္ပန်၊ တမလွန်ဘဝတို့၌ စွဲလမ်းမှုမရှိဘဲ ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်ဟူသော ရဟန်း၏အရသာကို ခံစားရ၏။ (ဇီတာ- ၂၀)

၄။ မတည်တံ့သောစိတ်ရှိ၍၊ သူတော်ကောင်းတရားကို မသိပဲ၊ သဒ္ဓါတရားမခိုင်မြဲသူအား ပညာ မပြည့်စုံနိုင်ပါ။

ရာဂတည်းဟူသောမိုးမစွတ်သောစိတ်ရှိ၍ ဒေါသသည် မဖျက်ဆီးအပ်သော

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၅၅

စိတ်ရှိသော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကို ပယ်ပြီးသော မောဟတည်းဟူသောအိပ်ပျော်ခြင်းမှ နိုးသောသူအား ဘေးရန်ကင်းကွာ အေးချမ်းစွာ နေရပါသည်။ (ဇီဝ- ၃၈၊ ၃၉)

၅။ မဃဝ- မည်ပုံ
သိကြားမင်းသည် ရှေးလူဖြစ်စဉ်အခါ မဃ-အမည်ရှိသောကြောင့် မဃဝ-ဟု အမည်ရပါသည်။

ပုရိန္ဒဒ- မည်ပုံ
သိကြားမင်းသည် ရှေးလူဖြစ်စဉ်အခါ ရှေးဦးစွာ အလှူကို ပေးလှူခဲ့သောကြောင့် ပုရိန္ဒဒ-ဟု အမည်ရပါသည်။

သတ္တ- မည်ပုံ
သိကြားမင်းသည် ရှေးလူဖြစ်စဉ်အခါ ရှိသေစွာ အလှူကို ပေးလှူခဲ့သောကြောင့် သတ္တ-ဟု အမည်ရပါသည်။ (ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၁၆၈)
သိကြားမင်းဖြစ်ကြောင်း- (ကရင် ၄ - ရှု။)

၆။ မင်္ဂလာကိစ္စ- (ကရင် ၆ - ရှု။)
သင်ပြပေးသော ကမ္မဋ္ဌာန်း- ဒွတ္တိသာကာရ တစပဉ္စက ကမ္မဋ္ဌာန်း။
ယင်း၏အကျိုးအာနိသင်- ဆံအစရှိသည်တို့တွင် တစ်ခုတစ်ခုသော ကောဋ္ဌာသ၌ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ကုန်သော ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီ၊ ဥပါသိကာ၊ ဥပါသိကာမတို့ မရေတွက်နိုင်အောင်ရှိ၏။ (ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၃၇၅)

၁၀။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမငယ်တန်း။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိအဋ္ဌကထာဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၂) ရက်၊ (၂၁-၃-၂၀၁၁) တနင်္လာနေ့

၁။ ဖန်ဝါဆင်မြန်း ဝတ်သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံသုံးဆောင်ထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ မဝတ်ရုံ မသုံးဆောင် ထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခွဲခြားပြဆိုသည့် ဂါထာတို့ကို ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။

၂။ အရင်းအနှီးအနည်းငယ်မျှဖြင့်လည်း မိမိကိုယ်ကို များစွာသော ဥစ္စာရှင်အဖြစ် ဖြစ်စေနိုင်ပုံ ကို ဥပမာနှင့်တကွ ပြဆိုသည့် ဂါထာကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ လောက၌ အခြံအရံပေါများခြင်း၏ အကြောင်းတရားများကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြ၍၊ ရအေ-မည်သောတရားတို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ လောကဇာတ်ခုံ လူတို့ဘုံဝယ် ဆင်းရဲမွဲတေခြင်း၏ အခြေခံအဓိကကျသော အကြောင်းရင်းတရားကို ဖော်ပြ၍၊ နိဂမဝါသီမထေရ်၏ ဂုဏ်ရည်များကို စုံညီစွာ ဖော်ထုတ်လျက်၊ ယင်းမထေရ်၏ မွေးရပ်ဇာတိကိုလည်း ညွှန်ပြခဲ့ပါ။

၅။ မိခင်၊ ဖခင် နှစ်ဦးတို့တွင် မည်သူသည် သားသမီးတို့အပေါ် ပို၍ ချစ်ပါသနည်း? ဝတ္ထုထောက် ညွှန်ပြကာ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏ ရေ့ရှုပ်နှင့်တူရခြင်း အကြောင်းတရားတို့ကို ဖော်ပြလျက်၊ မာရဿ ပပုပ္ဖကနီ-၌ ပပုပ္ဖက အရကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ နတ္ထိ ဗာလေ သဟာယတာ-၌ သဟာယတာ-အရ ပြည့်စုံစွာ ထုတ်ပြ၍၊ လောက၌ ပစ္စည်းဥစ္စာ မရှိသူတိုင်းကို ဆင်းရဲသောပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုသင့်/မဆိုသင့် အကြောင်းချင့်၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိအဋ္ဌကထာဘာသာ

၁။ (ဂါထာ- ၉ / ၃၀။)

၂။ အပေ္ကေနာပိ မေဓာဝီ၊ ပါဘတေန ဝိစက္ခဏော။
သမုဋ္ဌာပေတိ အတ္တာနံ၊ အဏုံ အဂ္ဂိဝံ သန္ဓမံ။ (ဓမ္မဋ္ဌ-၁၊ ၁၆၂)
မေဓာဝီ- မီးမွှေးမှုတွင် ကျွမ်းကျင်သော ပညာရှိသည်၊ အဏုံ- အနည်းငယ်သော၊ အဂ္ဂိ- မီးကို၊ သန္ဓမံ (သန္ဓေမန္တော)- ကောင်းစွာမှုတ်လျက်၊ (မဟန္တံ- ကြီးစွာသော၊ အဂ္ဂကုန္တံ- မီးအစုကို၊ သမုဋ္ဌာပေတိ)- ဣဝ- ထကြွစေသကဲ့သို့၊ ဝါ- ဖြစ်စေသကဲ့သို့၊ (တထာ- တူ) ဝိစက္ခဏော- ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုတွင် ကျွမ်းကျင်သော၊ မေဓာဝီ- ပညာရှိသည်၊ အပေ္ကေနာပိ- အနည်းငယ်လည်းဖြစ်သော၊ ပါဘတေန- အရင်းအနှီးဖြင့်၊ အတ္တာနံ- မိမိကိုယ်ကို၊ သမုဋ္ဌာပေတိ- ဥစ္စာခြံရံ၊ အတန်တန်ဖြင့်၊ ဖန်ဖန်တိုးစေ၊ တည်တံ့စေ၏။

မှတ်ချက် = အဓိပ္ပာယ်တူစွာ စည်းမျဉ်းတွင် ပါဠိတော်မှ ပါဠိ-အနက် ပေးရန် ဖြစ်သည်။ အထက်ပါပေးချက်သည် အဋ္ဌကထာလာဂါထာဖြစ်သည်။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၅၇

၃။ လောက၌ အခြံအရံပေါများရခြင်းအကြောင်း- (ကယား ၄ - ၅၇)
'ရခဲ'မည်သော တရား- ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ။ (ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၁၅၇)

၄။ လောကဇာတ်ခုံလူတို့ဘုံဝယ် ဆင်းရဲမွဲတေရခြင်း၏ အခြေခံအကြောင်းရင်းမှာ
မေ့လျော့ခြင်း (ပမာဒ) တရား ဖြစ်ပါသည်။ (ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၁၇၈)

နိဂမဝါသီမထေရ်၏ ဂုဏ်ရည်များ
အလိုနည်းခြင်း၊ ရောင့်ရဲခြင်း၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ မွေ့လျော်ခြင်း၊ အားထုတ်အပ်သော
ဝီရိယရှိခြင်း တို့ ဖြစ်ပါသည်။

ယင်းမထေရ်၏ မွေးရပ်ဇာတိ- သာဝတ္ထိပြည်၏ အနီး နိဂုမ်းရွာ။ (ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၁၇၉)

၅။ သာမာဝတီဝတ္ထုကို ထောက်၍ မိခင်၊ ဖခင်နှစ်ဦးတို့တွင် မိခင်သည် သား
သမီးတို့အပေါ် ပို၍ ချစ်ပါသည်။ (ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၁၈၈)

ခန္ဓာကိုယ်၏ ရေမြုပ်နှင့် တူရခြင်းအကြောင်းတရား
ဤဆံအစရှိသည်တို့၏ အပေါင်းဟုဆိုအပ်သော ခန္ဓာကိုယ်သည် အင်အားမရှိ
တာရှည်မခံ အခိုက်အတန့်မျှသာ တည်သောကြောင့် ရေမြုပ်နှင့် တူပါသည်။
(ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၂၀၁)

ပပုပ္ဖက- အရ
ကိလေသာမာရ်၏ ပန်းပွင့်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော တေဘူမကဝဋ် (၃) ပါး။
(ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၂၁၄)

၆။ နတ္ထိဗာလေ သဟာယတာ- ၌ သဟာယတာ- အရ
စူဠသီလ၊ မဇ္ဈိမသီလ၊ မဟာသီလ၊ ကထာဝတ္ထု (၁၀) ပါး၊ ဓုတင် (၁၃) ပါး၊
ဝိပဿနာဉာဏ်၊ မဂ် (၄) ပါး၊ ဖိုလ် (၄) ပါး၊ ဝိဇ္ဇာ (၃) ပါး၊ အဘိညာဉ် (၆) ပါး။
(ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၂၇၆)

လောက၌ ပစ္စည်းဥစ္စာမရှိသူတိုင်းကို ဆင်းရဲသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု မဆိုသင့်ပါ။
အကြောင်းမှာ- ပစ္စည်းဥစ္စာမရှိသော်လည်း သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ ဟိရီ၊ ဩတ္တပ္ပံ၊ သုတ၊ စာဂ၊
ပညာ တည်းဟူသော သူတော်ကောင်း ဥစ္စာ (၇) ပါးနှင့် ပြည့်စုံသူကို ဘုရားအစရှိသော
အရိယာသူတော်ကောင်းတို့က လူဆင်းရဲဟု မဆိုကြသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။
(ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၃၀၂)

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မွန်ပြည်နယ်)

ပထမမဃ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၂) ရက်၊ (၂၁-၃-၂၀၁၁) တနင်္လာနေ့

- ၁။ (က) ကုမ္ပဏီသမ္မတ သူဌေးကို အကြောင်းပြု၍ ကြီးပွားခြင်းအကြောင်းနည်းလမ်းကောင်းပြု ဂါထာ၊
- (ခ) သာသနာ့ဝန်ထမ်းရှင်ရဟန်းများနှင့် ဘိက္ခုနီနွယ်ဝင်သီလရှင်တို့ ပစ္စည်းလေးပါးနှင့် ဆက်စပ်၍ အလှူရှင်တို့အပေါ်၌ ကျင့်သုံးပုံနည်းစနစ်ပြ ဂါထာတို့ကို ပါဠိရေးပြပါ။
- ၂။ မကောင်းမှု အကုသိုလ်ဒုစရိုက်တွေကို မကြောက်မရွံ့ပြုလုပ်နေကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ ခံစားရမည့် ဆိုးကျိုးများကို ထိန်လန့်ဖွယ်ပြဆိုထားသည့် ဒေဝဒတ္တဝတ္ထုလာ ဂါထာကို အနက်ပေးပါ။
- ၃။ အိမ်နှင့် ကျောင်းကို မညောင်းမညာ လူးလာတုံ့ခေါက် ဝင်ထွက်သွားလာနေသော စိတ္တဟတ္ထမထေရ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောကြားတော်မူသော ဒေသနာတော်ကို အများသူငါ မှတ်သားလိုက်နာဖွယ်ဖြစ်အောင် ရေးသားခဲ့ပါ။
- ၄။ မွေး၍လှပသော ပန်းနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ညွှန်ပြ၍၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့် မထုံမွမ်းအပ်သော စိတ်နှင့် ထုံမွမ်းအပ်သော စိတ်တို့ အကျိုးတရား၊ ကွာခြားပုံကိုလည်း ဥပမာနှင့်တကွ ဖော်ပြပါ။
- ၅။ မိမိသာရမင်းကြီး၏ အတိတ်ကဆွေမျိုးများ ပြိတ္တာဖြစ်ရခြင်းအကြောင်းကို ဖော်ပြ၍၊ ဘုရားရှင်၏ တပည့် အဋ္ဌ-ဘွဲ့ရသောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် လူပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အမည်နာမများကိုသာ ထုတ်ဖော် တင်ပြခဲ့ပါ။
- ၆။ အင်္ဂတိုင်း ဘဒ္ဒိယမြို့နေ ဘုန်းရှင်ကံရှင်ငါးဦးတို့၏ အမည်ကို ဖော်ပြ၍၊ သိကြားဖြစ်ရန် ကျင့်ဝတ် ၇-ပါးတို့တွင် နောက်ဆုံး ၃-ပါးကိုသာ ထုတ်ဖော် တင်ပြခဲ့ပါ။

၁၁။ မွန်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမမဃ်တန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

- ၁။ (က) ဂါထာ။ ၂၄။ (ခ) ဂါထာ။ ၄၉။

၂။ (ထင်ရှားပြီ။)

၃။ စိတ္တဟတ္ထမထေရ်အားဟောကြားသောဒေသနာတော်- (မကွေး ၄- ၅)

၄။ မွေး၍လှပသော ပန်းနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ်
ကောင်းစွာ ဟောကြားအပ်သော ဘုရားစကားတော်ကို ရှိသေစွာ လိုက်နာသူ။
(ဓါတု-၅၂)

အကျိုးတရားကွာခြားပုံ

ကျဲကျဲ ဟောင်းလောင်း မကောင်းသဖြင့် မိုးအပ်သောအိမ်ကို မိုးရေ
မိုးပေါက်သည် ထိုးဖောက်ယိုကျသကဲ့သို့ ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့် မထုံမွမ်းအပ်သော စိတ်ကို
ရာဂစသော ကိလေသာအားလုံးသည် ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်နှိပ်စက်နိုင်၏။

ကောင်းမွန်သေချာလုံခြုံစွာ မိုးအပ်သောအိမ်ကို မိုးရေ မိုးပေါက်သည်
မထိုးဖောက်မယိုကျသကဲ့သို့ ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့် ထုံမွမ်းအပ်သော စိတ်ကို ရာဂစသော
ကိလေသာအားလုံးသည် မထိုးဖောက်မနှိပ်စက်နိုင်။ ဤသို့ ကွာခြားပါသည်။

(ဓါတု-၁၃၊ ၁၄)

၅။ ဝိမ္ဗိသာရမင်းကြီး၏ အတိတ်ကဆွေမျိုးများ ပြိတ္တာဖြစ်ရခြင်းအကြောင်း
သံဃာအား ရည်မှန်း၍ လှူဒါန်းခဲ့သော ဆွမ်းတို့ကို စားခဲ့သောကြောင့်
ဖြစ်ပါသည်။
(ဓမ္မဋ္ဌ-၁၊ ၆၅)

အဂ္ဂဘွဲ့ရသော လူပုဂ္ဂိုလ်များ

အဂ္ဂုပါသကာ- စိတ္တသူကြွယ် နှင့် ဟတ္ထကအာဠာဝက၊

အဂ္ဂုပါသိကာ- ဝေဠုကဏ္ဍိရာသူ နန္ဒမာတာ နှင့် ခုဇ္ဈတ္တရာ။

(ဓမ္မဋ္ဌ-၁၊ ၂၁၆)

၆။ အင်္ဂတိုင်း ဘဒ္ဒိယမြို့နေ ဘုန်းကံရှင်ငါးဦးတို့၏အမည်

မေဏ္ဍကသူဌေး၊ စန္ဒပဒုမာသူဌေးကတော်၊ ဓနုဇ္ဈယသူဌေးသား၊ သုမနဒေဝီ
သူဌေးချွေးမ၊ ပုဏ္ဏကျွန်။
(ဓမ္မဋ္ဌ-၁၊ ၂၄၃)

သိကြားဖြစ်ရန် ကျင့်ဝတ်- (ကရင် ၄ - ၅)

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရခိုင်ပြည်နယ်)

ပထမကြီးတန်း။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၁)ရက်၊ (၃၀- ၃- ၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ အောက်ဖော်ပြပါ ဂါထာတို့ကို ပါဠိသက်သက် ရေးပြခဲ့ပါ။

(က) အကာကို အနှစ်၊ အနှစ်ကို အကာထင်သူတို့၏ ဆိုးကျိုးပြဂါထာ။

(ခ) လုံ့လစီရိယစသည်နှင့် ပြည့်စုံသူအား ခြံရံကျော်စောလွန်ပြန်ပြောပုံပြဂါထာ။

၂။ ဖော်ပြပါ ဂါထာတို့ကို အနက်မှန်မှန် ယောဇနာပြခဲ့ပါ။

(က) သီလရှိသူတို့၏ ရန်သည်သာ နတ်ပြည်တို့၌ လှိုင်နေပုံကို ပြဆိုသော ဂါထာ။

(ခ) လူမိုက်တို့၏ ခြိုးခြံသော အကျင့်သည် အရိယာတို့ ခြိုးခြံသော အကျင့်၏ တန်ဖိုးကို လိုက်၍ မမီနိုင်ပုံပြ ဂါထာ။

၃။ ပိဋကတ်ကျမ်းစာအဖြာဖြာကို အနည်းငယ်မျှ သင်ယူပြီးနောက် ကျင့်သုံးသူတို့၏ ရရှိသော အကျိုးတရားများကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ဓမ္မိကဥပါသကာကြီး၏ (က) ကြားနာလိုသော သုတ်အမည်၊ (ခ) ဆိုက်ရောက်လာသော နတ်ရထား၏ အမြင့်ယူဇနာပမာဏ၊ (ဂ) သွားရောက်သောနတ်ပြည်၊ (ဃ) အခြံအရံ နတ်သမီး အရေအတွက်၊ (င) ရရှိသော ရွှေဗိမာန်၏ ယူဇနာပမာဏတို့ကို အသီးသီး ရေးသား ဖြေဆိုပါ။

၅။ ဘုရားရှင်သည် သာဝတ္ထိမြို့ကို အမှီပြု၍ ဝါဆိုတော်မူခဲ့သော နှစ်ပရိစ္ဆေဒကို အတိအကျ ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ သာသနာတော်၌ ကျင့်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်နှစ်ရပ်တို့၏ သဘော အဓိပ္ပါယ်တို့ကိုလည်း ပြည့်စုံစွာ ရေးသား ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ သုပ္ပဗုဒ္ဓ၏ နန္ဒာဖြစ်ရခြင်းအကြောင်းကို ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ လောက၌ လျင်မြန်စွာ ပြေးသွား၍ မတင့်တယ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာလာသည့်အတိုင်း ထုတ်ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁၂။ ရခိုင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ (က) ဂါထာ- ၁၁။

(ခ) ဂါထာ- ၂၄။

ပထမဇယ့်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၆၁

၂။ (က) ဂါထာ- ၅၄။ (ခ) ဂါထာ- ၇၀။

၃။ (မကွေး- ၃- ရှု)

၄။ (က) မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၊ (ခ) ယူဇနာ ၁၅၀၊
(ဂ) တုသိတာနတ်ပြည်၊ (ဃ) နတ်သမီးတစ်ထောင်၊
(င) ၂၅ ယူဇနာ။ (ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၈၃၅ ရှု)

၅။ ဘုရားရှင်သည် သာဝတ္ထိမြို့ကို အမှီပြု၍ (၂၆) နှစ်ပတ်လုံး ဝါဆိုခဲ့ပါသည်။
(ရုံစုကြာအစုံကျောင်း၌ ၁ ဝါ၊ စောဝရကျောင်းတော်ကြီး၌ ၁၉ ဝါ၊ ဗုဒ္ဓာနုကျောင်းတော်ကြီး၌ ၆ ဝါ) (ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၃)
သာသနာတော်၌ ကျင့်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်နှစ်ရပ်
ဂုဏ္ဏဓုရ - မိမိဉာဏ်စွမ်းအလျောက် ပိဋကတ်သုံးပုံကို သင်ယူ၍ ဆောင်ထားခြင်း၊
ဟောပြောခြင်း၊ ပို့ချခြင်း။
ဝိပဿနာဓုရ - ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ တစ်ယောက်တည်းနေလျက် ခန္ဓာကိုယ်
အတ္တဘော၌ အဖြစ်အပျက်ကို အမြဲနှလုံးသွင်းကာ ဝိပဿနာတရားကို
တိုးပွားစေလျက် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရယူခြင်း။ (ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၅)

၆။ သုပ္ပဗုဒ္ဓ၏ နှုနာဖြစ်ရခြင်းအကြောင်း (ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၃၀၃)
တဂရသိဒ္ဓိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို မြင်၍ တံတွေးတွေးခြင်းဖြင့် မရိုမသေပြုခြင်းကြောင့်
ကာလရှည်စွာ ငရဲခံရပြီး ကြွင်းကျန်သော အကုသိုလ်ကံ၏အစွမ်းဖြင့် နှုနာဖြစ်ရပါသည်။
လျင်မြန်စွာ ပြေးသွား၍ မတင့်တယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်
- အဘိသိက်ခံပြီးသောမင်း၊ မင်း၏တန်ဆာဆင်အပ်သောမင်္ဂလာဆင်၊ ရဟန်း၊
အမျိုးသမီးတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ (ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၂၄၆)

၁၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး)
ပထမဇယ့်တန်း ။ ။ဓမ္မပဒဘာသာ
၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၂) ရက်၊ (၂၁-၃-၂၀၁၁) တနင်္လာနေ့

၁။ “ရန်တို့ကို ရန်ဖြင့် လက်စားချေတုံ့ပြန်သဖြင့် ရန်ငြိမ်းအေးရိုး ထုံးစံမရှိ၊ ရန်တုန်မမှုသဖြင့်
သာလျှင် ရန်တို့ ငြိမ်းအေးရကြောင်း”ပြ ဘုရားဩဝါဒဂါထာကို ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေး
လမ်းညွှန်အဖြစ် နှလုံးသွင်းလျှက် ပါဠိရေးပါ။

၆၂

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

- ၂။ “အိမ်မိုးကင်းလျှင် မိုးရေဝင်သို့၊ ဘာဝနာကင်းစင် ထိုစိတ်စဉ် သွင်သွင်ရာဂဝင်” ဟု ဟောညွှန်းထားသော သတိပေးဂါထာကို အနက်ရေးပါ။
- ၃။ ရာထူး၊ ဥစ္စာချမ်းသာ၊ ကျော်ကြားမှု-စသော ယသများ တိုးပွားအောင်မြင် ပြည့်စုံလိုပါက လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့် အင်္ဂါတို့ကို ရေးသားဖြေဆိုပါ။
- ၄။ ယောဂီရဟန်းသည် ကိုယ်ခန္ဓာကို အဘယ်ဥပမာသဘောတို့ဖြင့် သိ၍ မာရ်မင်း၏ အဘယ် တရားဆိုးတို့ကို အဘယ်ဖြင့် ဖြတ်တောက်၍ သေမင်းမမြင်တွေ့နိုင်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ လျှောက် လှမ်းပါသနည်း? ဖြေဆိုပါ။
- ၅။ နတ္ထိဗာလေ သဟာယတာ-၌ သဟာယတာ မည်သော တရားတို့တွင် အစဆုံးလေးပါးကို ရေး၍၊ အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဖော်ပြပါ။
 (က) ညဉ့်ရှည်လျားသူ၊
 (ခ) တစ်ယူဇနာခရီးရှည်လျားသူ၊
 (ဂ) သံသရာရှည်လျားသူများ။
- ၆။ အညာ ဟိ လာဘူပနိသာ-၌ ဘုရားရှင်ခွင့်ပြုတော်မူသော ဓမ္မိကလာဘ်တို့ကို ရေတွက် ပြပြီး၊ ဝိဝေကမနုဗျူဟယေ-၌ ဝိဝေကသုံးပါးတို့ကို ဆိုင်ရာအရတရား အသီးအသီးတို့နှင့် တွဲစပ် ဖော်ပြပါ။

၁၃။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ မွေပဒဘာသာ

- ၁။ (ထင်ရှားပြီ။)
- ၂။ (ဂါထာ။ ၁၃။)
- ၃။ (ကယား ၄ - ရှု။)
- ၄။ ယောဂီရဟန်းသည် ကိုယ်ခန္ဓာကို ရေမြုပ်နှင့်တူစွာ ကာလမရှည်ပျက်တတ် သည်ဟုလည်းကောင်း၊ တံလှုပ်အတူ ယူ၍မရ အထင်မျှသာဖြစ်သည်ဟုလည်းကောင်း

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၆၃

ကောင်းစွာထိုးထွင်းသိ၍ မာရ်မင်း၏ပန်းခိုင်သဖွယ်ဖြစ်သော တေဘူမကဝဋ်တို့ကို အရိယာမဂ်ဖြင့် ဖြတ်တောက်၍ သေမင်းမမြင်တွေ့နိုင်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ လျှောက်လှမ်း ပါသည်။
(ဂါထာ-၄၆) .

၅။ သဟာယတာ- မည်သောတရား- (မန္တလေး ၆ - ရှု။)

- (က) ညဉ့်ရှည်လျားသူ- အိပ်မပျော်သူ၊
- (ခ) တစ်ယူဇနာခရီးရှည်လျားသူ- ခရီးပန်းသူ၊
- (ဂ) သံသရာရှည်လျားသူများ- သူတော်ကောင်းတရားကို မသိကုန်သော လူမိုက်များ။ (ဂါထာ-၆၆)

၆။ ဘုရားရှင်ခွင့်ပြုတော်မူသော ဓမ္မိကလာဘ်
ဥပဓိ၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်း၊ အကြားအမြင်များခြင်း၊
အမြဲအရံရှိခြင်း၊ တော၌ နေခြင်းဟူသော အကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော
လာဘ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ (ဓမ္မ ၄-၁၊ ၃၄၄)

- ဝိဝေကသုံးပါးတို့ကို အရတရားတို့နှင့် တွဲစပ်ပုံ
- ကာယဝိဝေက - တစ်ယောက်တည်းနေခြင်း၊
- စိတ္တဝိဝေက - သမာပတ်ရှစ်ပါး၊
- ဥပဓိဝိဝေက - နိဗ္ဗာန်။ (ဓမ္မ ၄-၁၊ ၃၄၄)

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း)
ပထမငယ်တန်း ။ ။ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာဘာသာ
၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၁) ရက်၊ (၂၀-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ မိမိကိုယ်တိုင် ချမ်းသာဖို့ရာ မိမိစိတ်သာ အရင်းခံပစ္စာဖြစ်ကြောင်း ဟောဇော်ညွှန်ပြထား
အပ်သော တရားဒေသနာဂါထာတော်ကို စိတ္တဝင် သောရေယျတ္ထေရဝတ္ထုမှ ထုတ်နုတ်၍
ပါဠိရေးပြပါ။

၂။ သားသမီးဥစ္စာ အဖြာဖြာတို့ဖြင့် မာန်ယစ်နေကြသူများ သံဝေဂတရားရယူနိုင်ကြစေရန်
ဟောကြားထားသော ဗာလဝဂ် အာနန္ဒသေဋ္ဌိဝဿူလဂါထာကို အနက်ယောဇနာပြပါ။

၆၄

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

- ၃။ မည်သို့သောပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသည် မာရ်မင်း၏ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်မှုဒဏ်ကို ခံရနိုင်ပါသနည်း? ယမကဝဂ် မဟာကာဠတ္ထေရဝတ္ထုလာဂါထာအရ ဥပမာနှင့်တကွ ရေးသားတင်ပြပါ။
- ၄။ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လားရာဂတိကို မာရ်နတ်ရှာမရနိုင်ပါနည်း? ဂေါဓိကတ္ထေရပရိနိဗ္ဗာနဝတ္ထုကို ကိုးကား၍ ရေးသားဖြေဆိုပြပါ။
- ၅။ ကောင်းမှုကုသိုလ်ကံကြောင့် နတ်ပြည်၌ဖြစ်ပြီး နတ်သမီး နတ်သားများ၏ နတ်ပြည်မှ စုတေရကြောင်းတရားများကို ပါဠိ+ မြန်မာနစ်ဘာသာဖြင့် တွဲစပ်ဖော်ပြ၍၊ မဖြစ်မှားထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်များအား ပြစ်မှားမိက ရရှိအပ်သော ဆိုးကျိုးများတွင် အစ ၃-ပါးမျှကိုသာ ဖြေဆိုပြပါ။
- ၆။ နတ္ထိ ဗာလေ သဟာယတာ-ဟူသော ဂါထာစကားရပ်၌ သဟာယတာမည်ကြောင်း တရားကောင်းများကို မှန်ကန်စွာ ရေတွက်ကောက်ပြပါ။

၁၄။ ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း (အံ့ဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ မွေပဒေသာကထာဘာသာ

၁။ (ထင်ရှားပြီ။)

၂။ (ထင်ရှားပြီ။)

၃။ (တနင်္သာရီ ၃ - ရှု။)

၄။ လားရာဂတိကို မာရ်နတ်ရှာမတွေ့နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ပြည့်စုံသော သီလရှိကုန်သော မမေ့မလျော့နေလေ့ရှိကုန်သော ကောင်းစွာ သိ၍ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ကုန်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လားရာဂတိကို မာရ်နတ်သည် ရှာ၍ မရနိုင်ပါ။ (ဂါထာ-၅၇)

၅။ နတ်တို့၏စုတေခြင်းအကြောင်းတရားများ

- အာယုက္ခယ = သက်တမ်းကုန်မှုကြောင့် စုတေခြင်း၊
- ကမ္မက္ခယ = ကောင်းမှုကံစွမ်း ကုန်မှုကြောင့် စုတေခြင်း၊
- အာဟာရက္ခယ = အစားစားချိန် လွန်မှုကြောင့် စုတေခြင်း၊

- ကောပ - သူတစ်ပါးအပေါ် စိတ်ဆိုးမှုကြောင့် စုတေခြင်း- တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

(ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၁၁၈-၁၁၉)

ရရှိအပ်သော ဆိုးကျိုးများတွင် အစသုံးပါး

- ပြင်းထန်သော ဝေဒနာစွဲကပ်ခြင်း၊

- စည်းစိမ်ဥစ္စာ ဆုံးရှုံးခြင်း၊

- လက်၊ ခြေစသော ကိုယ်အင်္ဂါပျက်စီးခြင်း။

(ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၁၁၅)

၆။ (မန္တလေး ၆ - ရှု။)

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း)

ပထမဇောတန်း။ ။ဓမ္မပဒပါဠိအဋ္ဌကထာဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၁) ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ ရန်ကိုရန်ခြင်း မတုံ့နှင်းနှင့် ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကိုပြဆိုသော ဂါထာကို ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၂။ တောင်ထိပ်၌နေသောသူသည် မြေ၌နေသောသူတို့ကို မြင်ရသကဲ့သို့ မမေ့မလျော့သော ပညာရှိသည်သူမိုက်တို့ကို မြင်ရ၏- စသည်ပြဆိုသော ဂါထာကို အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

၃။ ပျားပိတုန်းသည် မပျက်စီးစေသောအရာ ရဟန်းသည် မပျက်စီးစေသောအရာများကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ သူတစ်ပါးတို့၏ မရှုမဆင်ခြင်သင့်သောအရာ မိမိ၏ ရှုဆင်ခြင်သင့်သော အရာများကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၄။ သီလတည်းဟူသော ပန်းနံ့သာအောက် ယုတ်နိမ့်သော ပန်းနံ့သာများကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ရှည်ကြာခြင်းသုံးမျိုးကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၅။ သိကြားမင်းနေရာ ပဏ္ဍုကမ္မလာကျောက်ဖျာ၏ အလျား၊ အနံ့၊ ထု-ပမာဏတို့ကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ပဒုဋ္ဌေန ပဿန္တေန-ပုဒ်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၆။ ဒီဃီတိကောသလမင်း၏ မိဖုရားကြီးအား ကိုယ်ဝန်တည်သောအခါ ချင်ခြင်းဖြစ်ပုံကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ သုသာန်၌နေသောရဟန်း ခွင့်ပန်ရမည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ ရှောင်ကြဉ်ရမည့် အစား အစာများကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၁၅။ ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမငယ်တန်း။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိအဋ္ဌကထာဘာသာ

၁။ (ဂါထာ- ၅။)

၂။ (ဂါထာ- ၂၈။)

၃။ ပျားပိတုန်းသည် မပျက်စီးစေသောအရာမှာ- ပန်းပွင့် နှင့် အဆင်းအနံ့။
ရဟန်းသည် မပျက်စီးစေသောအရာမှာ - လူတို့၏ သဒ္ဓါတရား နှင့် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့
ဖြစ်သည်။
(ဂါထာ- ၄၉။ ဓမ္မပဒ- ၁၊ ၂၃၇)

မရွှမဆင်ခြင်သင့်သောအရာ နှင့် ရွှဆင်ခြင်သင့်သောအရာ
သူတစ်ပါးတို့၏ မလျော်သောအမှုနှင့် သူတစ်ပါးတို့၏ ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှု
ပြု၊ မပြုကို မရွှမဆင်ခြင်သင့်။ မိမိ၏ ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှု ပြု၊ မပြုကိုသာလျှင်
ကြည့်ရှုဆင်ခြင်သင့်၏။
(ဂါထာ- ၅၀)

၄။ ယုတ်နိမ့်သော ပန်းနဲ့သာများ
စန္ဒကူးပန်းအနံ့၊ တောင်လေပ်ပန်းအနံ့၊ ကြာပန်းအနံ့၊ မြတ်လေးပန်းအနံ့၊
စပယ်ကြက်ရုံးပန်းအနံ့ တို့ ဖြစ်ပါသည်။
(ဂါထာ- ၅၄)
ခုည်ကြာခြင်းသုံးမျိုး- (ရန်ကုန်-၅ ရှု)

၅။ သိကြားမင်းနေရာ ပဏ္ဍာတမ္ဗလာ ကျောက်ဖျာ
အလျား- ယူဇနာ ၆၀၊ အနံ- ယူဇနာ ၅၀၊ အထူ- ၁၅ ယူဇနာ။ (ဓမ္မပဒ- ၁၊ ၁၇၃)
ပဒုဋ္ဌေန- ၏ အဓိပ္ပါယ်
အာဂန္တုကဖြစ်ကုန်သော အဘိဇ္ဈာအစရှိကုန်သောအပြစ်တို့သည် ဖျက်ဆီးအပ်
သောစိတ် (အဘိဇ္ဈာအစရှိကုန်သော အပြစ်တို့ကြောင့် ပျက်စီးနေသောစိတ်) ကို
ပဒုဋ္ဌေန- ဟု ခေါ်ပါသည်။

ပဿန္နေန- ၏ အဓိပ္ပါယ်
သူတစ်ပါးစည်းစိမ်ကို မတပ်မက်ခြင်း (အနဘိဇ္ဈာ) အစရှိကုန်သော ဂုဏ်တို့ဖြင့်
ကြည်လင်သောစိတ်ကို ပဿန္နေန ဟု ခေါ်ပါသည်။ (ဓမ္မပဒ- ၁၊ ၂၄)

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၆၇

၆။ ဒီဟိတိကောသလမင်း၏ မိဖုရား ချင်ခြင်းဖြစ်ပုံ
 နေထွက်ချိန်၌ ညီညွတ်သောမြေ၌ တည်သော စစ်ဝတ်တန်ဆာအပြည့်
 ဝတ်ဆင်ထားသော အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်တပ်ကို ကြည့်ရှုလိုခြင်း၊ သန်လျက်ဆေးရည်
 သောက်လိုခြင်း-ဟူသောချင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ (ဓမ္မပဒဝတ္ထုဇာတ်-ပါ၊ ၆၄။ ဝိ-၃၊ ၄၈၇)

သုဿာန်၌နေသောရဟန်း၊ ခွင့်ပန်ရမည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ
 သုဿာန်စောင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကျောင်းထိုင်မထေရ်ကြီး၊ ရွာသူကြီး။

ရှောင်ကြဉ်ရမည့် အစားအစာများ
 ငါး၊ အသား၊ နှမ်းမုန့်ညက်၊ ဆီ၊ တင်လဲ စသည်။ (ဓမ္မပဒ-၁၊ ၄၄)

၁၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း)
 ပထမငယ်တန်း ။ ။ဓမ္မပဒဘာသာ
 ၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၁) ရက်၊ (၂၀-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

- ၁။ အောက်ပါ ဓမ္မပဒဂါထာများကို ပါဠိရေးသား ဖြေဆိုခဲ့ပါ။
 - (က) ကောင်းမှုပြုလုပ်ထားသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ပစ္စုပ္ပန်တမလွန်နှစ်တန်သောဘဝတို့၌
 ကြည်သာရွှင်ပြ ဝမ်းမြောက်ရကြောင်းပြ ဂါထာ၊
 - (ခ) “သုဘအာရုံကို ကြံစည်နေသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ကမ်းနားသစ်ပင်နှင့် တူ၏” စသည်ဖြင့်
 ဟောကြားတော်မူခဲ့သော မဟာကာဠတ္ထေရဝတ္ထု ပထမဂါထာ။
- ၂။ စိတ္တဝင်လာ မာရ်မင်း၏ အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်မြောက်နိုင်ပုံ ကျင့်စဉ်ပြ ဂါထာကို မှန်ကန်စွာ
 အနက်ပေးခဲ့ပါ။
- ၃။ စီးပွားဥစ္စာတိုးတက်နိုင်ကြောင်း နည်းလမ်းကောင်းများကို မြတ်ဗုဒ္ဓဒေသနာ (ဓမ္မပဒပါဠိ)
 တော်အတိုင်း ထုတ်နုတ်တင်ပြခဲ့ပါ။
- ၄။ ရဟန်းမိုက်များ အလိုရှိကြသည့် အရာဝတ္ထုများကို စိတ္တဂဟပတိဝတ္ထုမှ ထုတ်ပြ၍၊ ချမ်းသာ
 ကို ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်သော စိတ်ကိုလည်း စိတ္တဝင်ကို ရှု၍ ဖြေဆိုပါ။

၆၈

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၅။ ဘုရားအစရှိသော ပညာရှိသူတော်ကောင်းများ မမေ့လျော့သူကို ချီးမွမ်း၍ မေ့လျော့သူကို ကဲ့ရဲ့ခြင်း အကြောင်းကို ရေး၍၊ ခုဇ္ဈတ္တရာ ခါးကုန်းရခြင်းမှာ မည်သည့်အကြောင်း ကံကြောင့် ဖြစ်သည်ကိုလည်း ရေးပါ။

၆။ မိန်းမတို့၏ ကောင်းခြင်းငါးဖြာဟူသည် အဘယ်နည်း? သိသာရုံမျှ ဖြေဆို၍၊ ပဒုမံ ယထာ ကောကနဒံ သုဂန္ဓံ- အစရှိသောဂါထာကို မဟာပန္နကမထေရ်သည် စူဠပန္နကမထေရ်အား မည်သည့်ကျောင်း၌ သင်ပေးခဲ့သည်ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၁၆။ ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ မေ့ပဒဘာသာ

၁။ (က) ဂါထာ- ၁၆။ (ခ) ဂါထာ- ၇။

၂။ (ဂါထာ- ၃၇။)

၃။ (ကယား ၄- ၅)

၄။ ရဟန်းမိုက်များအလိုရှိကြသည့် အရာဝတ္ထုများ
-မိမိတွင် ထင်ရှားမရှိသောဂုဏ်ဖြင့် မိမိကို ချီးမွမ်းခြင်းကို အလိုရှိခြင်း၊
-ရဟန်းတို့ကို မိမိ၌ ခြံရံစေလိုခြင်း၊
-သံဃိကကျောင်းတို့၌အစိုးရလိုခြင်း၊
-မိဘဆွေမျိုးမှတစ်ပါးသောဒါယကာတို့၏ပူဇော်ခြင်းကို အလိုရှိခြင်း- တို့
ဖြစ်ပါသည်။ (၈၈- ၈၃)

ချမ်းသာကို ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်သောစိတ်
(နှိပ်နင်းရန်အလွန်ခဲယဉ်း၍ လျင်မြန်သောသဘောရှိသော အလိုရှိရာအာရုံ၌
ကျလေ့ရှိသောစိတ်ကို) ဆုံးမထား၍ ယဉ်ကျေးနေသောစိတ်။
(အလွန်မြင်နိုင်ခဲ့သော အလွန်အလွန်သိမ်မွေ့သော အလိုရှိရာအာရုံ၌
ကျလေ့ရှိသောစိတ်ကို) စောင့်ရှောက်ထား၍ လုံခြုံနေသောစိတ်။ (၈၈- ၃၅ / ၃၆)

၅။ ဘုရားအစရှိသော အရိယာသူတော်ကောင်းများသည်-

ပထမဇယ့်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

မမေ့မလျော့ခြင်းသည် လောကီလောကုတ္တရာ အကျိုးအားလုံးတို့ကို ရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် မမေ့လျော့သူကို ချီးမွမ်း၍၊

မေ့လျော့ခြင်းသည် လူဆင်းရဲဖြစ်ရခြင်း၊ အပါယ်ရောက်ရခြင်းစသော အလုံးစုံသော ပျက်စီးခြင်းတို့၏ မူလအကြောင်းရင်း ဖြစ်သောကြောင့် မေ့လျော့သူကို အမြဲကဲ့ရဲ့ တော်မူပါသည်။
(ဓမ္မဋ္ဌ- ၁၊ ၁၇၈)

ခုဇ္ဈတ္တရာခါးကုန်းရခြင်းအကြောင်း

ခါးကုန်းသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၏ ဆွမ်းခံကြွလာပုံကို အတုပြု၍ ပျက်ရယ်မှုပြုခဲ့ သောကြောင့် ခါးကုန်းရပါသည်။
(ဓမ္မဋ္ဌ- ၁၊ ၁၇၉)

၆။ မိန်းမတို့၏ ကောင်းခြင်းငါးဖြာ

ဆံပင်၏ကောင်းခြင်း၊ သွား၏ကောင်းခြင်း၊ အရိုး၏ကောင်းခြင်း၊ အရေ၏ ကောင်းခြင်း၊ အရွယ်၏ကောင်းခြင်းတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ (ဓမ္မဋ္ဌ- ၁၊ ၂၄၄-၂၄၅)

မှတ်ချက်- ကောင်းခြင်းငါးဖြာနှင့် ပတ်သက်၍ သံယုတ် မဟာဝါ အဋ္ဌကထာ နာ-၂၃၉ ၌ ဆဝိ၊ မံသ၊ နာရ၊ အဋ္ဌိ၊ ဝယ-ဟု ၅-မျိုးဆိုသည်။ အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာ ဇာတ်အဋ္ဌကထာတို့လည်း ယင်း နည်းတူဆိုသည်။ ဥဒါန်း အဋ္ဌကထာ နာ- ၁၅၂၌ ကူး ဆဝိ၊ မံသ၊ နာ၊ အဋ္ဌိ၊ ဝယ- ဟု ၅-မျိုးဆိုပါသည်။

မဟာပုဏ္ဏကမထေရ်သည် စူဠပုဏ္ဏကမထေရ်ကို 'ပဒုမံ ယထာ ကောကနဒံ သုဂန္ဓံ' အစရှိသော ဂါထာကို ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သင်ပေးခဲ့ပါသည်။

(ဓမ္မဋ္ဌ- ၁၊ ၁၅၃)

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရောဝတီတိုင်းဒေသကြီး)

ပထမဇယ့်တန်း။ ။ဓမ္မပဒဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၂) ရက်၊ (၂၁-၃-၂၀၁၁) တနင်္လာနေ့

၁။ လူမိုက်တို့သည် ပမာဒတရားကို လုံ့လပြုကုန် ဖြစ်စေကုန်၏။ ပညာရှိတို့သည် အပ္ပမာဒ တရားကို မြတ်သော ဥစ္စာကဲ့သို့ စောင့်ရှောက်ကုန်၏။ ပမာဒတရားကို မဖြစ်စေကြနှင့်၊ တဏှာသန္တတကိုလည်း မရကြစေကုန်လင့်၊ မမေ့လျော့ပဲ ရှုဆင်ခြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြီးကျယ်ပြန့်ပြောသော ချမ်းသာသို့ ရောက်ရ၏ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသော ဗာလနက္ခတ္တသယံဋ္ဌ ဝတ္ထုလာ ဂါထာ ၂-ပုဒ်ကို အနက်မစွက် ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၂။ အနစ်သာရ မဟုတ်သည်ကို အနစ်သာရ၊ အနစ်သာရကို အနစ်သာရ မဟုတ်ဟု အယူလွဲ မှားနေသူများအတွက် ရရှိနိုင်သော အကျိုးပြု သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထုလာ ဂါထာနှင့် ကောင်းမှုပြုသူသည် ပစ္စုပ္ပန် တမလွန် နှစ်တန်သောဘဝ၌ မိမိ၏ စင်ကြယ်သော သုစရိုက် အမှုကို မြင်တိုင်း ချမ်းသာကို ခံစားသောအားဖြင့် ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်းနေရပေ၏ဟုဆိုလို သော ဓမ္မိကဥပါသကဝတ္ထုလာ ဂါထာတို့ကို အနက်ယောဇနာပါ။

၃။ အောက်ပါတို့ကို ဓမ္မပဒပါဠိတော် ဂါထာ အထောက်အထားနှင့်တကွ ရေးသား ဖြေဆိုပါ။
(က) တာဝတိံသာသနင်း သိကြားမင်းသည် အဘယ်ကြောင့် နတ်တကာတို့ထက် မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိနေရပါသနည်း။
(ခ) လူနတ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာကို အဘယ်သူက ပေးစွမ်းနိုင်ပါသနည်း? မိဘ ဆွေမျိုးဉာဏတို့က ပေးစွမ်းနိုင်ပါသလော?။

၄။ ပတိပုဇိကကုမာရိဝတ္ထုလာ ဂါထာ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားအောင် ရေးပြပါ။

၅။ သိကြားမင်း၏ မာဃလုလင် လူလောက အကျိုးပြုလုပ်ငန်းများ ဆောက်ရွက်ခဲ့စဉ်က
(က) အိမ်သူသက်ထား၊ ဇနီးမယားတို့၏ အမည်များ။
(ခ) ဖြည့်ဆည်းခဲ့သော သိကြားမင်းဖြစ်ကြောင်း ကျင့်စဉ်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ရေနင့် ညံ့ဟူသော အကြောင်းနှစ်ပါးကြောင့် ကြာပန်း ဖြစ်ပေါ်လာသကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦး တွေ့မြင်လိုက်ရသည့်အခါ မခွဲစတမ်း အမြဲမှန်း၍ စွဲလန်းချစ်ဝေ ဖြစ်နေရခြင်း၏ အကြောင်း တရားများကို ဖော်ပြပြီးလျှင် အရှင်စူဠပန်၏ ပညာရေးအတိတ်က ညံ့ခွဲရပုံ-ကိုလည်း ညွှန်ပြခဲ့ပါ။

၁၇။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)
ပထမငယ်တန်း။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ (ထင်ရှားပြီ။)

၂။ (ထင်ရှားပြီ။)

၃။ (က) သိကြားမင်းသည် မမေ့မလျော့ခြင်းကြောင့် နတ်တကာတို့ထက် မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်နေရပါသည်။ (ဂါထာ-၃၈)

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၇၁

(ခ) လူ၊ နတ်၊ နိဗ္ဗာန်သုံးတန်သောချမ်းသာကို ကုသလကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးတို့၌ ကောင်းစွာထားအပ်သော စိတ်သည်သာလျှင် ပေးစွမ်းနိုင်ပါသည်။ မိဘဆွေမျိုးဉာဏ်တို့က မပေးစွမ်းနိုင်ပါ။ (ဇီတာ- ၄၃)

၄။ ပန်းတို့ကို ကောင်းစွာရာရာဆွတ်ခူးသောသူကဲ့သို့ ကာမဂုဏ်တို့ကို ဆွတ်ခူးလျက် မရသေးသည်ကို တောင့်တ၊ ရပြီးသည်ကို တွယ်တာ လွန်စွာကပ်ငြိသော စိတ်ရှိသော ကာမဂုဏ်တို့၌ မရောင့်ရဲနိုင်သူကို သေမင်းမိုက်သည် မိမိအလိုအတိုင်း ပြုနိုင်၏။ (ဇီတာ- ၄၈)

- ၅။ (က) နန္ဒာ၊ စိတ္တာ၊ သုဓမ္မာ၊ သုဇာ။ (ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၁၇၁)
- (ခ) (ကရင် ၄- ၅)

၆။ မြင်မြင်ခြင်းချစ်ခင်ရခြင်း၏ အကြောင်းရင်း
-ရှေးဘဝ၌ အတူတကွ နေခဲ့ဖူးခြင်း၊
-ယခုဘဝ၌ အစီးအပွားကို ပြုခြင်း တို့ ဖြစ်ပါသည်။ (ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၁၁၆)

အရှင်စူဠပန်၏ ပညာရေးအတိတ်က ညံ့ခဲ့ရပုံ (ဓမ္မ ၄- ၁၊ ၁၅၅)
စူဠပန်လောင်းလျာသည်- ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်၌ စာတတ်ပေတတ် ရဟန်းတစ်ပါးဖြစ်ခဲ့စဉ် ဉာဏ်လေးသော မိမိတပည့်ရဟန်းတစ်ပါးကို ရှက်၍ စာ ဆက်လက် မသင်ဝံ့အောင် ဖျက်ရယ်ပြောင်လှောင် ပြုခဲ့မှုကြောင့် ဉာဏ်ထိုင်းရပါသည်။

၁၈။ ပထမပြန် အထူးအောင် ရွေးချယ်ရေး စာမေးပွဲ
ပထမငယ်တန်း။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိအဋ္ဌကထာဘာသာ
၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် (၅) ရက်၊ (၂၁-၆- ၂၀၁၁) အင်္ဂါနေ့

- ၁။ အောက်ပါ အဓိပ္ပါယ်ပြ ဂါထာတို့ကို ပါဠိသက်သက် ရေးပြပါ။
- (က) များများပို့ချ၊ မကျင့်က၊ လွဲရချာန့်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၊
- (ခ) ပန်းကုံးအလား၊ ပြုထိုက်ငြား၊ များပြား မြတ်ကုသိုလ်။

၂။ “သတိတရား၊ လက်ကိုင်ထား၊ နီးငြား နိဗ္ဗာန်ပြည်”ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ပြဂါထာကို အနက် မှန်စွာ ပေးပြပါ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၃။ ကိလေသာမာရ် မလွှမ်းမိုးနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အရည်အချင်းများကို ဖော်ပြ၍၊ မည်သည့် စိတ်မျိုးကို စောင့်ရှောက်ထားနိုင်ပါက မည်ကဲ့သို့သော အကျိုးတရား ရရှိနိုင်သည် ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၄။ (က) မကောင်းသောအလုပ်၊ (ခ) ကောင်းသောအလုပ်ဟု မည်ကဲ့သို့ ဆုံးဖြတ်သင့်သည် ကို ဘုရားရှင်ဟောကြားချက်နှင့်အညီ ဖြေဆို၍၊ လူမိုက်တစ်ယောက် ရာထူး၊ အာဏာရခွဲ သော် တွေ့ကြုံရမည့် အခြေအနေတို့ကိုလည်း တိကျစွာ တင်ပြပါ။

၅။ ထမင်းဖြစ်ရာအရပ်ဌာန မသိကြသော သာကီဝင် မင်းသားတို့၏ အမည်နာမတို့ကို ဖော်ပြ ၍၊ ဘဒ္ဒဝတီဆင်မနှင့် ကာကကျွန်တို့၏ အမြန်နှုံးကိုလည်း ရေးသားပြပါ။

၆။ “ကော ဧသ ဘန္တေ သမဏဓမ္မောနာမာတိ” ဌ သမဏဓမ္မ အဓိပ္ပါယ်ကို အများနားလည် အောင် ရှင်းပြ၍၊ ပဉ္စ အဓိတဘောဂ သရုပ်ကိုလည်း ထုတ်ပြပါ။

၁၈။ အထူးအောင် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိအဋ္ဌကထာဘာသာ

၁။ (က) ဂါထာ- ၁၉။ (ခ) ဂါထာ- ၅၃။

၂။ (ဂါထာ- ၃၂။)

၃။ ကိလေသာမာရ် မလွှမ်းမိုးနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အရည်အချင်းများ
- အသုဘဆယ်ပါး တစ်ပါးပါးကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိခြင်း၊ (ဝါ) တစပဉ္စ၊ ဝဏ္ဏ၊ သဏ္ဌာန ခုနှစ်ဝကို အသုဘဟု ရှုလေ့ရှိခြင်း၊
- စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့၌ စောင့်စည်းခြင်း၊
- ဘောဇဉ်၌ ရှာမှီး၊ ခံယူ၊ သုံးဆောင်ခြင်းဟူသော အတိုင်းအရှည်ကို သိခြင်း၊
- ကံကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော လောကီသဒ္ဓါ၊ ရတနာ သုံးပါး၌ မတုန်မလှုပ် ကြည်ညိုခြင်းလက္ခဏာရှိသော လောကုတ္တရာသဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊
- အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိခြင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို လေပြေ လေညင်းသည် ကျောက်တောင်ကြီးကို မနှိပ်စက် မဖျက်ဆီးနိုင်သကဲ့သို့ ကိလေသာမာရ် မလွှမ်းမိုးနိုင်ပါ။
(ဇီတာ- ၈)

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

အလွန်မြင့်နိုင်ခဲ့သော အလွန်အလွန်သိမ်မွေ့သော အလိုရှိရာအာရုံ၌ ကျလေ့ရှိသောစိတ်ကို စောင့်ရှောက်ထားနိုင်ပါက ယင်းစောင့်ရှောက်ထား၍ လုံခြုံနေသောစိတ်သည် မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်သုံးတန်သောချမ်းသာကို ရရှိနိုင်ပါသည်။

(ဇိတ-၃၆)

၄။ (က) နောင်တ တဖန်ပူပန်ရ၍ ငိုကျွေးမြည်တမ်းရခြင်းအကျိုးကို ခံစားရသော အလုပ်သည် မကောင်းသောအလုပ် မည်၏။ (ဇိတ-၆၇)

(ခ) နောင်တ တဖန်မပူပန်ရပဲ ပီတိ၊ သောမနဿဖြင့် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက် ရသော အကျိုးကို ခံစားရသောအလုပ်သည် ကောင်းသောအလုပ် မည်၏။ (ဇိတ-၆၈)

လူမိုက်တစ်ယောက် ရာထူး၊ အာဏာရခဲ့သော်-

လူမိုက်ရရှိသော ရာထူး၊ အာဏာသည် လူမိုက်အား အကျိုးမဲ့ရန်အတွက်သာ ဖြစ်၏။ ဖြူစင်သော ကုသိုလ်အဖို့ကို ပယ်ဖျောက်တတ်၏။ ပညာဟူသော ဦးထိပ်ကိုလည်း ပြတ်၍ကျစေတတ်၏။ (ဇိတ-၇၂။ ဓမ္မဋ္ဌ-၁၊ ၃၂၆)

၅။ ထမင်းဖြစ်ရာအရပ်ဌာနမသိကြသော သာကီဝင်မင်းသားများ ကိမိလမင်းသား၊ ဘဒ္ဒိယမင်းသား၊ အနုရုဒ္ဓိမင်းသား။ (ဓမ္မဋ္ဌ-၁၊ ၈၇)

အမြန်နှုံး

ဘဒ္ဒဝတီဆင်မသည် တစ်ရက်လျှင် ယူဇနာ ၅၀ သွားနိုင်သည်။ ကာကကျွန်သည် တစ်ရက်လျှင် ယူဇနာ ၆၀ သွားနိုင်သည်။ (ဓမ္မဋ္ဌ-၁၊ ၁၆၂)

၆။ သမဏဓမ္မ အဓိပ္ပါယ်

မိမိခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘော၌ ကေသာ လောမာ အစရှိသော သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ကို သရဇ္ဈာယ်ခြင်း၊

မိမိခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘော၌ ကုန်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းကို နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။

(ဓမ္မဋ္ဌ-၁၊ ၁၈၅)

ပဉ္စ အဓိတဘောဂသရုပ်

ဇောတိကသူဌေး၊ ဇဋိလသူဌေး၊ မေဏ္ဍကသူဌေး၊ ပုဏ္ဏကသူဌေး၊ ကာကဝလိယသူဌေး။ (ဓမ္မဋ္ဌ-၁၊ ၂၄၃)

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကချင်ပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ကစွည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆုတ် (၁၂) ရက်၊ (၃၁-၃-၂၀၁၁) ကြာသပတေးနေ့

၁။ အောက်ပါ သုတ်တို့ကို သုတ်၊ ဂုတ္တိ၊ ဥဒါဟရုဏ် ကုန်စင်အောင် ပါဠိ ရေးသားပြပါ။
(က) နာမ်ကျမ်းလာ သိ-ဝိဘတ်ကြောင့် နှုတ်-ပစ္စည်း၏ အစိတ်ဥ-ကို အ-ပြုသောသုတ်၊
(ခ) ဣသု-ဓာတ်၊ ယမု-ဓာတ်တို့၏ ဓာတွန်ကို ခွ-ပြုသောသုတ်။

၂။ အောက်ပါတို့ကို ကာရကစည်းမျဉ်းနှင့်အညီ အနက်ပေးခဲ့ပါ။
(က) န တော မုစ္ဆန္တိ မစ္ဆန္တု၊ (ခ) အာယသ္မတော ဒီယာယုကော ဟောတု၊
(ဂ) သွာဂတံ တေ မဟာရာဇ၊ (ဃ) သရဒံ ရမဏီယာ နဒီ၊
(င) ကဒလီသု ဂဇေ ရက္ခန္တိ။

၃။ ပုထုဇ္ဇနော-ကို သန္တိရုပ်အကျဉ်း၊ ဩရသော-ကို နာမ်ရုပ်အကျဉ်းတွက်ပြ၍၊ နာယတိ-ကိုလည်း ဓာတ်၊ ပစ္စည်း၊ ဝိဘတ် ဝေဘန်ပြပါ။

၄။ ကွစာသဝဏ္ဏံ လုတ္တေ-သုတ်ဖြင့် ဧ-အသဝဏ်ပြုနိုင်သော ပုံစံတို့ကို ထုတ်ပြ၍၊ ဘိက္ခုသဒ္ဓါကို တတိယာဝိဘတ်ဖြင့် နာမပဒမာလာ စဉ်ပြီးလျှင်၊ ဘာဝကဓမ္မေသု တ-သုတ်၌ တ-ပစ္စည်းသည် အဘယ်ဓာတ်နောင် အဘယ်ကာလ၌ သက်သည်ကိုလည်း ကစွည်းကျမ်းနှင့်အညီ ဖြေဆိုပါ။

၅။ သန္တိကျမ်းလာ နိဂ္ဂဟိတဉ္စ-သုတ်၌ နိဂ္ဂဟိတ်သည် အဘယ်ကြောင့် အဘယ်အရာဌာန၊ အဘယ်သရနောင်လာသည်ကို ဖြေဆို၍၊ ဓမ္မ၊ လ-အမည်မှည့်ခြင်းနှင့် ပ-အမည်မှည့်ခြင်းတို့၏ အထူးကိုလည်း ရူပသိဒ္ဓိအလိုကျ ဖြေဆိုပါ။

၆။ လောပသန္တိသုံးပါးနှင့် အ-လိင်မည်ပုံတို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ပြည့်စုံစွာ ရေးသား ဖြေဆိုပါ။

၁။ ကချင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမဇာတ်တန်း ။ ။ ကစွည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

- ၁။ (က) (သိမ့်ဝါ)
- (ခ) (ဣသုယမုနမန္တောန္တောဝါ- သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကိုရေးလေ)
- ၂။ (က) တေ- ထိုသူတို့သည်၊ မစ္ဆုနာ- သေခြင်းမှ၊ န မုစ္ဆန္တိ- မလွတ်ကုန်။
- (ခ) အာယသ္မတော- အရှင့်အာ၊ ဒီယာယုကော- ရှည်သောအသက်ရှိသူသည်၊
ဟောတု- ဖြစ်ပါစေ။
- (ဂ) မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တေ- အရှင်မင်းမြတ်အာ၊ သွာဂတံ- ကောင်းသော
လာခြင်းပါပေတည်း။
- (ဃ) သရဒံ- သရဒဥတုပတ်လုံး၊ ရမဏီယာ- မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော၊ နဒီ- မြစ်။
- (င) ကဒလီသု- ငှက်ပျောပင်တို့မှ၊ ဂဇေ- ဆင်တို့ကို၊ ရက္ခန္တိ- စောင့်ရှောက်ကုန်၏။
- ၃။ သန္တိရုပ်- ပထ + ဧနော တည်၊ ပထဿု ဗျဉ္ဇနေ- ဖြင့် ပထ၏ အဆုံး အ-ကို ဥ-ပြု၊ ဇ-
၏ သဒ္ဒါသဒ္ဓေဘော် ဇ-လာ၊ ပုထုဇ္ဇနော- ပြီး၏။
- နာမ်ရုပ်- ဩရ တည်၊ သွာ-ဝိဘတ်သက်၊ ဒီယောရေဟိ- ဖြင့် သွာ-ကို သော-ပြု၊
ပြီး၏။
- နာယတိ- ဉာ ဓာတ်၊ နာ ပစ္စည်း၊ တိ ဝိဘတ်။
- ၄။ ဗန္ဓုဿေဝ၊ ဖိနေရိတံ။
- နာမပဒမာလာ- ဘိက္ခုနာ၊ ဘိက္ခုဟိ၊ ဘိ၊ ဘိက္ခုဟိ၊ ဘိ။
- တပစ္စည်း- အလုံးစုံသော ဓာတ်နှောင် အတိတ်ကာလ။
- ၅။ နိဂ္ဂဟိတံသည် ရဿသရသို့ အစဉ်လိုက်သောကြောင့် သုခစ္စာရဏအရာ၌သာ ရဿ ခု-
လုံးနှောင် လာပါသည်။
- အထူး-
- ပ-အမည်သည် ဣတ္ထိလိင်အဆုံးကိုသာ ဖိုသည်၊ ဈ၊ လ-အမည်တို့သည် အာချာတ်၊
လိင်၏အလယ်၊ ပုလိင်၊ နပုလိင်တို့၏ အဆုံး၌ ဈ၊ လ အမည်ကို မြင်ရခြင်းကြောင့် လိင်၏
အဆုံးကိုသာ ဖိုသည်မဟုတ်။

၇၆

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၆။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ)

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကယားပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ကစွည်းသဒ္ဒါဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၂) ရက်၊ (၂၁-၃-၂၀၁၁) ကြာသပတေးနေ့

၁။ အောက်ပါတို့ကို သုတ်၊ ပုတ္တို၊ ဥဒါဟရုဏ် ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

(က) သုဒ္ဓကတ္တာ၊ အမည်မှည့်သောသုတ်၊

(ခ) မရိသေခြင်းအနက်၌ ဆဋ္ဌိ၊ သတ္တမီဝိဘတ်သက်သောသုတ်။

၂။ အောက်ပါတို့ကို အနက်ယောဇနာပြုခဲ့ပါ။

(က) သံယော ပဗ္ဗတမိဝ အတ္တာနုမာစရတိ - ပဗ္ဗတာယတိ၊

(ခ) တဠာကံ သမုဒ္ဓမိဝ အတ္တာနုမာစရတိ - သမုဒ္ဓါယတိ၊

(ဂ) မေမံ ကရောတိတိ မေကေရော၊ ဘဂဝါ။

(ဃ) အနန္တဒါတိတိ အနန္တဒါယကော၊

(င) ပိယံ ပသံသိတုံ သီလံ ယဿ ရညော သော ဟောတိ ရာဇာ ပိယပသံသီ။

၃။ အောက်ပါတို့ကို မှန်ကန်စွာ ဖြေဆိုပါ။

(က) ပစေသတိ-ကို ပုဒ်ဖြတ်၊ (ခ) ပရိ+သေနာ-ကို ပုဒ်စပ်၊

(ဂ) နာယတိ၊ နယတိ-တို့ကို ဓာတ်၊ ပစ္စည်း၊ ဝိဘတ်၊

(ဃ) သိယာ-ကို အာချာတ်ရုပ်ကျဉ်း။

၄။ အောက်ပါတို့ကို မှန်ကန်စွာ ဖြေဆိုပါ။

(က) သေသေသုန္န ၂၀-သုတ်၌ သေသ-အရ၊ သေသအပါဒါနိ အရ၊

(ခ) ဟေတုကတ္တာ၊ အမည်မှည့်သောသုတ်၊

(ဂ) အာချာတ် ယ-ပစ္စည်း၊ သက်နိုင်သော အနက်နှင့် သုတ်၊

(ဃ) ကိစ္စပစ္စည်းများနှင့် သက်နိုင်သော သုတ်။

၅။ ကွစိ ဩဗျဉ္ဇနေ-သုတ်ဖြင့် ဩ-လာရာ ဌာနများကို ဖြေဆိုပြု၍၊ ဟိဝိဘတ္တိမှိ စ-သုတ်ပါ စသဒ္ဓါအကျိုးကိုလည်း ရေးသားပြပါ။

ပထမဇယ့်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၇၇

၆။ သရဝိကာရသန္နိမည်ပုံကို ရေး၍၊ (က) သဗ္ဗသဗ္ဗနာမ်၊ (ခ) အနုဂ္ဂပရိဘာဂသုတ်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်တို့ကိုလည်း ပုဒ်စပ်၊ သုတ်စပ် ကျမ်းလာသည့်အတိုင်း ပြုယူနှင့်တကွ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၂။ ကယားပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမဇယ့်တန်း။ ။ ကစွည်းသဒ္ဒါဘာသာ

၁။ (က) (ယော ကရောတိ သ ကတ္တာ)

(ခ) (အနာဒရေ စ- သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ)

၂။ (က) သံယော- သံဃာသည်၊ ပဗ္ဗတမိဝ- တောင်ကဲ့သို့၊ အတ္တာနံ- မိမိကိုယ်ကို၊ အာစရတိ- ပြုကျင့်၏၊ ပဗ္ဗတာယတိ- တောင်ကဲ့သို့ ပြုကျင့်၏။

(ခ) တဠာကံ- တစ်ဖက်ဆည်ကန်သည်၊ သမုဒ္ဒမိဝ- သမုဒ္ဒရာကဲ့သို့၊ အတ္တာနံ- ကို၊ အာစရတိ- ၏၊ သမုဒ္ဒါယတိ- သမုဒ္ဒရာကဲ့သို့ ပြုကျင့်၏။

(ဂ) မေဓ- ပညာကို၊ ကရောတိ- ပြုတတ်၏၊ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ မေဓေရော- မေဓကိုရ မည်၏၊ ဘဂဝါ- မေဓကိုရမည်သော ဘုရားတည်း။

(ဃ) အနံ- ထမင်းကို၊ ဒဒါတိ- ပေးတတ်၏၊ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ အနုဒါယကော- အနုဒါယကမည်၏။

(င) ပိယံ- ချစ်အပ်သူကို၊ ပသံသိတံ- ချီးမွမ်းခြင်းငှါ၊ ယဿ ရညော- အကြင်မင်း၏၊ သီလံ- ပင်ကိုယ်အလေ့သည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ သော ရာဇာ- ထိုမင်းသည်၊ ပိယပသံသီ- မည်သည်၊ ဟောတိ- ၏။

၃။ (က) ဝိစေဿတိ။

(ခ) ပရိယေသနာ။

(ဂ) နာယတိ- ဤ ဓာတ်၊ နာ ပစ္စည်း၊ တိ ဝိဘတ်။

နယတိ- နိ ဓာတ်၊ အ ပစ္စည်း၊ တိ ဝိဘတ်။

(ဃ) အသ တည်၊ အသ ဘုဝိ၊ ဓာတ်အမည်မည်၊ ဓာတွန် အ-ကိုချေ၊ ဧယျ ဝိဘတ်သက်၊ ဘူဝါဒိတော အ-ဖြင့် အ-ပစ္စည်းသက်၊ လောပဉ္စေက္ကမကာရော-ဖြင့် အ-ပစ္စည်း ကိုချေ၊ သဗ္ဗတ္တာသဿာဒိလောပေါ စ-ဖြင့် အစ အ-ကိုချေ၊ ကွစိ ဓာတု-စသော သုတ်ကြီးဖြင့် ဧယျ-ကို ဣယာ-ပြု၊ ကဝိ၊ သိယာ-ပြီး၏။

၇၈

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

- ၄။ (က) သေသ အရ- သိမှ ကြွင်းသော ဝိဘတ်၊ ပစ္စည်း။
သေသ အပါဒါန်- သိ ဝိဘတ်။
- (ခ) ယော ကာရေတိ သ ဟေတု။
- (ဂ) ဘာဝကဓမ္မသု ယော- ဘော၊ ကံ အနက်။
ဒိဝါဒိတော ယော- ကတ္တားအနက်။
- (ဃ) ဘာဝကဓမ္မသု တဗ္ဗာနီယာ- တဗ္ဗ၊ အနီယ။
ဇျော ၈- ဇျ၊ တေယျ။ ကရမှာ ရိစ္စ- ရိစ္စ။

၅။ အတိပ္ပ နှင့် ပရ- နောက်၌သာ ဩ- လာရသည်။

စသဒ္ဓါအကျိုး-

စသဒ္ဓါသည် မယဝါနော၊ မယဝါနာ၊ ယုဝါနော၊ ယုဝါနာ- စသည်တို့၌ အလုံးစုံသော
ဝိဘတ်တို့ကြောင့် မယဝ၊ ယုဝ- စသည်တို့၏ အဆုံး အ-ကို အာန- ပြုခြင်းအကျိုး။
ပုမုနော၊ ပုမုနာ၊ ကမ္မုနော၊ ကမ္မုနာ၊ ထာမုနော၊ ထာမုနာ စသည်တို့၌ သ၊ သွာ
ဝိဘတ်တို့ကြောင့် ပုမ၊ ကမ္မ၊ ထာမသဒ္ဓါတို့၏ အဆုံးသရကို ဥ- ပြုခြင်းအကျိုးရှိသည်။

၆။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ)

၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကရင်ပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဓါကြီးဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၂) ရက်၊ (၁၁-၃-၂၀၁၁) ကြာသပတေးနေ့

၁။ အောက်ပါတို့ကို သုတ်၊ ဝုတ္တိ၊ ဥဒါဟရုဏ် ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးပြခဲ့ပါ။

- (က) နောက်မျည်းကြောင့် နိဂ္ဂဟိတ်ကို ချေသောသုတ်၊
- (ခ) ဝိသေသနအနက်၌ တတိယာဝိဘတ်သက်သောသုတ်။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိတို့ကို အနက်မှန်ကန်စွာ ပေးပြခဲ့ပါ။

- (က) ပဟာယ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဂမိဿာမိ၊
- (ခ) အနေန ဓမ္မဒါနေန၊ သုခိတာ ဟောတု သာပဇာ၊
- (ဂ) အဟိနာ ဒဋ္ဌော နရော၊ (ဃ) သဗ္ဗေ ဘာယန္တိ မစ္စုနော၊
- (င) ဂံဒလီသု ဂဇေ ရက္ခန္တိ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၇၉

- ၃။ အောက်ပါ (က၊ ခ) တို့ကို ပုဒ်ဖြတ်၍၊ (ဂ၊ ဃ) တို့ကို ဓာတ် + ပစ္စည်း + ဝိဘတ် ခွဲပြပြီးလျှင်၊
(င) ကို သန္နိရုပ် ၂ - နည်း တွက်ပြခဲ့ပါ။
(က) မျာယံ၊ (ခ) သမ္မာဓမ္မံ၊ (ဂ) ပစ္စတေ၊ (ဃ) လဗ္ဘတေ၊ (င) သုဂတော။
- ၄။ မာတုလာဒီန မာနတ္တမိကာရေ - သုတ်၌ အာနတ္တသဒ္ဓါ၏ အကျိုးကို ရေးသားဖြေဆို၍၊
စိတ္တသဒ္ဓါနောင် တတိယာ၊ ပဉ္စမိဝိဘတ်တို့သက်၍ ပြီးနိုင်သော ရုပ်စုများကို နာမ်ရိုက်
စဉ်ပြခဲ့ပါ။
- ၅။ ယမေဒန္တဿာဒေသော - သုတ်၌ အဘယ်သဒ္ဓါ၏ အစိတ် ၈ - ကို ယ - ပြုရပါသနည်း?
ဖြေဆို၍၊ ပဉ္စာဒီနမတ္တ - သုတ်ဖြင့် အ - ကို အ - ထပ်ပြုရခြင်းသည် အဘယ်အကျိုးရှိပါ
သနည်း? ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။
- ၆။ ဒီဃသန္နိ ၂ - ပါးကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

၃။ ကရင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ကစွည်းသဒ္ဓါကြီးဘာသာ

- ၁။ (က) (ဗျဉ္ဇနေ စ)
(ခ) (ဝိသေသနေ စ - သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ)
- ၂။ (က) ဘိက္ခဝေ - ရဟန်းတို့၊ ဝေါ - သင်တို့ကို၊ ပဟာယ - စွန့်ပစ်၍၊ ဂမိဿာမိ -
သွားတော့အံ့။
(ခ) အနေနု ဓမ္မဒါနေနု - ဤဓမ္မဒါနကြောင့်၊ သာ ပဏာ - ထိုသတ္တဝါအပေါင်းသည်၊
သုခိတာ - ချမ်းသာခြင်းရှိသည်၊ ဟောတု - ဖြစ်ပါစေသတည်း။
(ဂ) အဟိနာ - မြွေသည်၊ နုရော - လူကို၊ ဒဋ္ဌော - ကိုက်အပ်၏။
(ဃ) သဗ္ဗေ - အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည်၊ မစ္စုနော - သေခြင်းမှ၊ ဘာယန္တိ -
ကြောက်ကုန်၏။
(င) (ကချင် ၂ - ၅)
- ၃။ (က) မေ + အယံ
(ခ) သမ္မ + ဓမ္မ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

- (ဂ) ပစ ဓာတ်၊ ယ ပစ္စည်း၊ တေ ဝိဘတ်။
- (ဃ) လဘ ဓာတ်၊ ယ ပစ္စည်း၊ တေ ဝိဘတ်။
- (င) သုဂဒေါ-တည်၊ တော ဒဿ-ဟူသော သုတ္တဝိဘာဂဖြင့် ဒ-ကို တ-ပြု ပြီး၏။
(တစ်နည်း) သုဂဒေါတည်၊ ယဝမဒန-စသော သုတ်၌ စံသဒ္ဓါဖြင့် ဒ-ကို တ-ပြု ပြီး၏။

ငှ။ အာနတ္တသဒ္ဓါသည် နဇ္ဇော၊ နဇ္ဇာ-စသည်တို့၌ ယော၊ နာ၊ သ ဝိဘတ်တို့ကြောင့် ဝိဘတ်နှင့် တကွ နဒိ၏ ဒီ-ကို ဇ္ဇော၊ ဇ္ဇာ-ပြုရခြင်းအကျိုးရှိသည်။

နာမ်ဂိုဏ်းစဉ်-

တတိယာ- စိတ္တေန၊ စိတ္တေဟိ၊ ဘိ။
ပဉ္စမိ- စိတ္တသွာ၊ စိတ္တမှာ၊ စိတ္တာ၊ စိတ္တေဟိ၊ ဘိ။

ဇှ။ မေ၊ တေ၊ ယေ စသည်တို့၏ အစိတ် ဇ-ကိုသာ ယ-ပြုရပါသည်။
အ ထပ်ပြုရကျိုး-
သုဟိသွကာရော ဇ၊ သုနဟိသု စ-သုတ်တို့၏ ဇ-အပြု၊ အာ-ဒီယအပြုကို တားမြစ်ခြင်း အကျိုးငှါ အ-ကို အ-ထပ်ပြုသည်။

ဇိ။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

ငှ။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ချင်းပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဓါကြီးဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၂) ရက်၊ (၃၁-၃-၂၀၁၁) ကြာသပတေးနေ့

သ။ အောက်ပါ သုတ်တို့ကို သုတ်၊ ဝုတ္တိ၊ ဥဒါဟရုဏ် ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

(က) တိဿ ဣတ္ထိ၊

(ခ) ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ မာနပစ္စည်း၊ အန္တပစ္စည်း သက်သော သုတ်။

၂။ ကာရကကျမ်း၌ ရှိသေခြင်းမရှိသောကြိယာအယှဉ်၌ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်၊ သတ္တမိဝိဘတ်သက် သောသုတ်ကို သုတ်၊ ဝုတ္တိ၊ ဥဒါဟရုဏ် ကုန်စင်အောင် အနက်မှန်မှန် သမ္မန်ခဲ့ပါ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၈၁

- ၃။ တုဝံသတ္တာ-၌ တုဝံ၊ တုဝံမညေ-၌ တုဝံ-တို့ကို နာမ်ရုပ်အသီးသီး တွက်ပြပြီးလျှင်၊ အယောရဿ မေကဝစန ယောသ္မ ပိ စ-သုတ်ကိုလည်း ပုဒ်ဖြတ်ပြခဲ့ပါ။
- ၄။ သို့မေ-သုတ်ကို ထပ်တည်ရခြင်းအကျိုးကို ရေး၍၊ ဗုဒ္ဓ၊ ဓမ္မ၊ သံဃ-သဒ္ဒါတို့ကိုလည်း တတိယာဝိဘတ်တို့ဖြင့် နာမပဒမာလာ စဉ်ခဲ့ပါ။
- ၅။ ဝမောဒဒန္တာနံ-သုတ်၌ အစိတ် ဩ၊ ဥ-တို့ကို ဝ-ပြုသည်ဟုဆိုရာ အဘယ်သို့သော ဩ၊ ဥ-တို့ကို ဝ-ပြုသည်ကို သတ်မှတ်ပြ၍ ဘူ-ဓာတ်ကို ဝတ္တမာနိဝိဘတ် ပရဿပုဒ် ကတ္တရုပ် အာချာတ်တိုက် စဉ်ပြပါ။
- ၆။ အောက်ပါတို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာသည့်အတိုင်း တိကျစွာ ဖြေဆိုပါ။
(က) ဝုတ္တသန္နိ၊ (ခ) သရဝိကာရသန္နိ။

၄။ ချင်းပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ကစွည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

- ၁။ (က) (ထင်ရှားပြီ)
(ခ) (ဝတ္တမာနေ မာနန္တာ-သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ)
- ၂။ (အနာဒရေ စ-သုတ်ဆိုင်ရာကို အနက်ရေးလေ)
- ၃။ တုမှ တည်၊ သိ သက်၊ တွမဟံ သိမိ စ-သုတ်၌ စ-ဖြင့် ဝိဘတ်နှင့်တကွ တုမှ-ကို တုဝံ-ပြု၊ တုဝံ-ပြီး၏။
တုမှ တည်၊ အံ သက်၊ တုမှဿ တုဝံတွမံမိ-ဖြင့် ဝိဘတ်နှင့်တကွ တုမှ-ကို တုဝံ-ပြု၊ တုဝံ-ပြီး၏။
ပုဒ်ဖြတ်- အယော ရဿံ+ ဧကဝစနယောသု+ အပိ စ။
- ၄။ သခ-နောင် သို့-ကို အမြဲ ဧ-ပြု ဟူသော နိစ္စဝိမိအကျိုးငှါ တည်သည်။
နာမပဒမာလာ-
ဗုဒ္ဓ- ဗုဒ္ဓေန၊ ဗုဒ္ဓေဟိ၊ ဘိ။
ဓမ္မ- ဓမ္မေန၊ ဓမ္မေဟိ၊ ဘိ။
သံဃ- သံဃေန၊ သံဃေဟိ၊ ဘိ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၈၂

၅။ က၊ ခ၊ ယ၊ တ သဒ္ဓါစသည်တို့၏ အဆုံး ဩ-ကိုသာ ဝ-ပြုရသည်။ ဥ-အပြုကား သတ်မှတ်ချက်မရှိပါ။

အာချာတ်တိုက်- ဘဝတိ၊ ဘဝေ၊ ဘဝန္တိ၊ ဘဝသိ၊ ဘဝထ၊ ဘဝိမိ၊ ဘဝေ၊ ဘဝါမ။

၆။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ကစွည်းသဒ္ဓါကြီးဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၃) ရက်၊ (၂၂-၃-၂၀၁၁) အင်္ဂါနေ့

၁။ ဖော်ပြပါ သုတ်တို့၏ သုတ်၊ ဝုတ္တိ၊ ဥဒါဟရဏ် ပါဠိများကို မှန်ကန်စွာ ရေးသားပါ။

(က) အတိဿ စန္ဒဿ-သုတ်ဖြင့် တားမြစ်ခံရသော သုတ်၊

(ခ) သခ-သဒ္ဓါနောင် ဂ-သိကို အချို့အ၊ အာ၊ ဣ၊ ဤ၊ ဧ-ပြုသောသုတ်။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိများကို ကျနစွာ အနက်ပေးပြပါ။

(က) ဒုဇ္ဈနာ ဂုဏဝန္တာနံ ဥဿယန္တိ ဂုဏဂိဇ္ဈေန၊

(ခ) အလံ မလ္လော မလ္လဿ၊ အလံ မေ ဟိရညသုဝဏ္ဏေန၊

(ဂ) သုန္ဒရာဝုသော ဣမေ အာဇီဝကာ ဘိက္ခုသု အဘိဝါဒေန္တိ။

၃။ သုဂတော-ကို သန္နိရုပ်ကျဉ်း ၂-နည်း တွက်ပြ၍၊ အောက်ပါ (က)ကို ပုဒ်ဖြတ်ပြ၍၊

(ခ)ကို စာတု+ပစ္စယ ဝေဘန်ပြပါ။

(က) စာတုနိတ္ထိယော၊ (ခ) ဟဋ္ဌော။

၄။ ကရဿ သပစ္စယဿ ကာဟော-သုတ်၌ သပစ္စယသဒ္ဓါ ဆိုရခြင်းအကျိုးကို ရေး၍၊

အညေသု စ-သုတ်၌ စသဒ္ဓါ၏ အကျိုးကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၅။ သယေ စ-သုတ်ဖြင့် ယ-ဗျည်းကြောင့် ယ-ဗျည်းနှင့်တကွ နိဂ္ဂဟိတံကို ဥ-ပြုရမည်

လော ရူပသိဒ္ဓိအလိုကျ ရှင်းပြ ဖြေဆို၍၊ ထာမ-သဒ္ဓါကို တတိယာ၊ စတုတ္ထိ ဧကဝုဏ်ဗိဘတ် တို့ဖြင့်သာ နာမပဒမာလာ စဉ်ပြခဲ့ပါ။

၆။ သနိဇ္ဈေသရဿသန္နိနှင့် သြပပါတိကနာမ် မည်ပုံတို့ကို ပုံစံနှင့်တကွ ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာ

အတိုင်း ပြည့်စုံစွာ ရေးသားခဲ့ပါ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၈၃

၅။ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ကစွည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (က) (သဗ္ဗော စံ တိ။)

(ခ) (သခတော ဂဿေ ငါ- သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ)

၂။ (က) ဒုဇ္ဇနာ- သူယုတ်မာတို့သည်၊ ဂုဏဝန္တာနံ- ဂုဏ်ရှိသူတို့အား၊ ဂုဏဂိဋ္ဌေန- ဂုဏ်ကို မက်မောခြင်းကြောင့်၊ ဥဿယန္တိ- အပြစ်ပြော ကုန်၏။

(ခ) မလ္လော- လက်ပန်းသည် တစ်ယောက်သည်၊ မလ္လဿ- လက်ပန်းသည် တစ်ယောက် အား၊ အလံ- ထိုက်၏။

မေ- ငါ့အား၊ ဟိရညသုဝဏ္ဏေန- ငွေ၊ ရွှေဖြင့်၊ အလံ- အကျိုးမရှိ။

(ဂ) အာဂုဿော- ငါ့ရှင်တို့၊ ဣမေ အာဇီဝကာ- ဤတက္ကဒွန်းတို့သည်၊ သုန္နရာ- ကောင်းပါပေကုန်၏။ (တစ်နည်း) သုန္နရာ- ကောင်းကုန်သော၊ ဣမေ အာဇီဝကာ- ဤတက္ကဒွန်း တို့သည်၊ ဘိက္ခုသု- ရဟန်းတို့ကို၊ အဘိဝါဒေန္တိ- ရှိခိုးကုန်၏။

၃။ သုဂတော ရုပ် ၂-နည်း (ကရင် ၃-၅)

(က) စာတုရာ+ ဣတ္ထိယော။

(ခ) ဟံသ ဓာတ်+ တ ပစ္စည်း။

၄။ သပစ္စယသဒ္ဓါသည် ဝက္ခာမိ၊ ဝက္ခာမ၊ ဝစ္ဆာမိ၊ ဝစ္ဆာမ- စသည်တို့၌ အခြားသော ဓာတ်တို့ နောင်မှလည်း ဘဝိဿန္တိဝိဘတ်ကို ခါမိ၊ ခါမ၊ ဆာမိ၊ ဆာမ ပြုရခြင်းအကျိုးရှိသည်။

စသဒ္ဓါအကျိုး-

စသဒ္ဓါသည် အဘိသုဏ္ဍေတိ- စသည်၌ ကု ပစ္စည်းကိုလည်း ဝုဒ္ဓိပြုရခြင်းအကျိုးရှိသည်။

၅။ ဝဝတ္ထိတဝိဘာသာ ဝါသဒ္ဓါကြောင့် သံ-ပုဒ်၏ အဆုံး နိဂ္ဂဟိတ်နှင့် သဗ္ဗနာမ် ယ- နှောင်းသော နိဂ္ဂဟိတ်ကိုသာ ဥ- ပြုရသည်၊ အခြားနိဂ္ဂဟိတ်ကို ဥ- မပြုရ။

နာမပဒဓာလ-

တတိယာ- ထာမေန၊ ထာမသာ။

စတုတ္ထိ- ထာမဿ၊ ထာမုနော။

၆။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ကစွည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၂) ရက်၊ (၁၁-၃-၂၀၁၁) ကြာသပတေးနေ့

၁။ ဒုတိယ၊ ပဉ္စမီအနက်၌ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်သက်သောသုတ်ကို သုတ်၊ ဝုတ္တိ၊ ဥဒါဟရုဏ် စုံလင်စွာ ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ သဒ္ဒါပါဠိတို့ကို အနက်ပေးပြပါ။

(က) အနေန ဓမ္မဒါနေန၊ သုခိတာ ဟောတု သာ ပဏာ။

(ခ) သံယေ ဒိန္နံ မဟပ္ပလံ၊ သံယေ ဂေါတမိ ဒေဟိ။

သံယေ တေ ဒိန္နေ အဟဉ္ဇေဝ ပူဇိတော ဘဝိဿာမိ။

၃။ အောက်ပါတို့တွင် (က)ကို သန္တိရုပ်၊ (ခ)ကို နာမ်ရုပ်အကျဉ်းတွက်ပြ၍၊ (ဂ)ကို ဓာတ်-ဝိဘတ်တို့ဖြင့် ဝေဘန်ပြခဲ့ပါ။

(က) ဗျုပ္ပံ၊ (ခ) ဇန္တုနော၊ (ဂ) ဟေတိ၊ အလတ္တံ။

၄။ တမ္ဗိပရိတူပပဒေ ဗျဉ္ဇနေ စ-သုတ်၌ တ-အရ၊ ဝိပရိတ-အရတို့ကို ကောက်ပြ၍၊ အ-ဂ္ဂ-နှစ်ပါးစုံလာသော အာချာတ်ဝိဘတ်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ဒိဃ-သုတ်၌ ဒိဃ-အရ ယူရမည့် သရ/ မယူရမည့် သရတို့ကို အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြေဆို၍၊ အာယော-သုတ်ဖြင့် အဘယ်ကြောင့် အ-ကို ယ-အမည်မမှည့်ရပါသနည်း? ရူပသိဒ္ဓိကျမ်းလာအတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ပါတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဝိကြိဟ်နှင့်တကွ ပုဒ်စစ်လာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

(က) သရ၊ (ခ) နိဂ္ဂဟိတံ၊ (ဂ) ပုဒ်၊ (ဃ) ဥပသာရ၊ (င) နိပါတ်။

၆။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ကစွည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (ဒုတိယပဉ္စမိနန္ဒ-သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ)

၂။ (က) (ကရင် ၂-၅)

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၈၅

(ခ) သံဃေ- သံဃာအား ဒိန္နံ- ပေးလှူကြောင်း စေတနာသည်၊ မဟာပွလံ- များသော အကျိုးရှိ၏။

ဂေါတမီ- ဂေါတမီ၊ တံ- သင်သည်၊ သံဃေ- အား၊ ဒေဟိ- ပေးလှူလော့၊ တေ- သင်သည်၊ သံဃေ- အား၊ ဒိန္နံ- ပေးလှူအပ်သော်၊ အဟဉ္ဇေဝ- ငါဘုရားသည် လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ ပူဖိတော- ပူဖော်အပ်သည်၊ အဝိဿာမိ- ဖြစ်လိမ့်မည်။

၃။ (က) ဝိ+ အဝံ တည်၊ ဣဝဏ္ဏော ယံ နဝါ-ဖြင့် ဣ-ကို ယ-ပြု၊ ယ-ကို အ-သို့ ကပ်၊ ဒေါ ယေ ဓ-သုတ်၌ စသဒ္ဓါဖြင့် ဝ-ကို ဗ-ပြု၊ ကပ်၊ ဗျုပ္ပံ-ပြီး၏။

(ခ) ဇန္တု တည်၊ ယော သက်၊ လတော ဝေါကာရော ဓ-၌ ကာရ သဒ္ဓါဝိဖြင့် ယော-ကို နော-ပြု၊ ဇန္တုနော-ပြီး၏။

(ဂ) ဟေတိ- ဟူ ဓာတ်၊ သာတိ ဝိဘတ်၊ အလတ္တ- လဘ ဓာတ်၊ ဤ ဝိဘတ်။

၄။ တ အရ- အဝ သဒ္ဓါ။
ဝိပရိတ အရ- ဥ။
အာချာတ်ဝိဘတ်- အဇ္ဇတနိ၊ ကာလာတိပတ္တိ။

၅။ ဌာန်နီးသည်၏ အစွမ်းကြောင့် အာ၊ ဤ၊ ဦ ဟူသော သဝဏ္ဏဒီယကိုယူ။
ဃ အမည်မမှည့်ရကြောင်း-
အာ ယော-သုတ်ဖြင့် ဣတ္ထိလိင်ဟောသော အာ-ကိုသာ ယ-အမည်မှည့်ရသည်၊ အ-သည် ဣတ္ထိလိင်ကို မဟောသောကြောင့် အ-ကို ယ-အမည်မမှည့်ရပါ။

၆။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/အနောက်)
ပထမငယ်တန်း ။ ။ ကစွည်းသဒ္ဓါကြီးဘာသာ
၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၃) ရက်၊ (၂၂-၃-၂၀၁၁) အင်္ဂါနေ့

၁။ အော်ဖော်ပြပါတို့၏ သုတ်၊ ဝုတ္တိ၊ ဥဒါဟရဏ်တို့ကို ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။
(က) သဗ္ဗေခံတိ- သုတ်၏ အစီရင်ကို တားမြစ်သော သုတ်၊
(ခ) ဂ- အမည်ရှိသော သိ-ဝိဘတ်ကြောင့် အာကို အ-ရသာပြုသော သုတ်။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိတို့ကို အနက်မှန်ကန်စွာ ပေးခဲ့ပါ။

- (က) တုဋ္ဌောသို့ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ပကတိယာ၊
- (ခ) ဣမိနာ ဗုဒ္ဓပူဇန ပတွာန အမတ် ပဒံ၊
- (ဂ) ယဝတံ တလနဒကာရာနံ ဗျူနာနိ စလဥဇကာရတ္ထံ၊
- (ဃ) စာဂါယ ဝိပုလံ နေံ ပညာယ ဝိမုတ္တိ မနော၊
- (င) ဒုဇ္ဇနာ ဂုဏဝန္တာနံ ဥဿယန္တိ ဂုဏဂိဇ္ဈေန။

၃။ သဒ္ဓါ-ဟူသော ပြယုဂ်ကို နာမ်ရုပ်ကျဉ်းတွက်ပြပြီး (က) ဂန္ဓဗ္ဗော၊ အတြဇော-ကို ပုဒ်ဖြတ်၍၊ (ခ) ဇင်္ဂမတိ-ကို ဓာတ်၊ ပစ္စည်း၊ ဝိဘတ်၊ (ဂ) ဇိနော-ကို ဓာတ်၊ ပစ္စည်း၊ သာနေ ခွဲပြခဲ့ပါ။

၄။ တွမဟံသိမိ စ-သုတ်၌ စသဒ္ဓါ၊ ဗြဟ္မတော တု သ္မိနိ-သုတ်၌ တုသဒ္ဓါတို့ဖြင့်ပြသော အဓိပ္ပါယ်ကို ဖြေဆို၍၊ ဌိယတိ-ကိုလည်း အာချာတ်ရုပ်ကျဉ်း တွက်ပြပါ။

၅။ အောက်ဖော်ပြပါတို့ကို တိကျစွာ ဖြေဆိုပါ။

- (က) ယဝမဒနတရလာစာဂမာ-သုတ်ဖြင့် ရ-အက္ခရာသည် အဘယ်သဒ္ဓါတို့နောင် လာသည်ကိုလည်းကောင်း။
- (ခ) လတောဝေါကာရော စ-သုတ်သို့ လိုက်လာသော ဝါသဒ္ဓါ၏ အနက်ကို လည်းကောင်း ရူပသိဒ္ဓိကျမ်းလာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၆။ အောက်ပါတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

- (က) နိဂ္ဂဟိတံ၊ (ခ) ရုဋ္ဌိသုဒ္ဓနာမ်၊ (ဂ) အနုရံပရိဘာသာသုတ်။

၇။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အနောက် (အဖြေ)
ပထမငယ်တန်း။ ။ ကစွည်းသဒ္ဓါကြီးဘာသာ

၁။ (က) အတိဿ စန္ဒဿ၊ (ခ) အာကာရော ဝါ-သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ (က) ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ဝေါ- သင်တို့၏၊ ပကတိယာ- ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့်၊ တုဋ္ဌော- နှစ်သက်သည်၊ အသ္မိ- ဖြစ်၏။

(ခ) (ကရင် ၂-ရ)

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၈၇

(ဂ) (သုတ်နက်ထင်ရှားပြီ)

(ဃ) စာဂါယ- စွန့်ကြဲခြင်းကြောင့်၊ ဝိပုလ- ပြန်ပြောသော၊ ခန့်- ဥစ္စာသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။

ပညာယ- ပညာကြောင့်၊ ဝိမုတ္တိမနော- ကိလေသာမှ လွတ်သော စိတ်ရှိ၏။

(င) (စစ်ကိုင်း ၂-၅)

၃။ သဗ္ဗ တည်၊ ကိသဗ္ဗညေကယကုဟိ ဒါဒါစနံ-ဖြင့် ဒါ-ပစ္စည်းသက်၊ တွာဒယော ဝိဘတ္တိ သညာယော-ဖြင့် သတ္တဝိဝိဘတ်အမည်မှည့်၊ သဗ္ဗဿ သော ဒါနိ ဝါ-ဖြင့် သဗ္ဗ-ကို သ-ပြု၊ သဒါ-ပြီး၏။

(က) ဂန္ဓဗ္ဗော- ဂန္ဓဗ္ဗော၊ အတြဇော- အတ္တဇော။

(ခ) ဂမု ဓာတ်၊ အ ပစ္စည်း။ တိ ဝိဘတ်။

(ဂ) ဇိ ဓာတ်၊ ကုန် ပစ္စည်း။ ကတ္တုသာဓန။

၄။ စ သဒ္ဓါဖြင့် တုဝံ- စသော ပြယုဂ်တို့၌ တုဝံ-ပြုရခြင်းကို သိစေသည်။

တုသဒ္ဓါဖြင့် ကမ္မနိ၊ စမ္မနိ- စသည်၌ ဗြဟ္မမဟုတ်သော သဒ္ဓါနောင်လည်း သွ်-ကို နိ-ပြုခြင်းကို သိစေသည်။

အာချာတ်ရုပ်-

ဌာ တည်၊ ဌာ ဂတိနိဝတ္တိမိ၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန်မချေစေရ၊ တေ ဝိဘတ်သက်၊ ဘာဝကမ္မေသု ယော-ဖြင့် ယ-ပစ္စည်းသက်၊ ယမိ ဒါဓာ-စသော သုတ်ဖြင့် ဌာ-၏ အဆုံး အာ-ကို ဤ-ပြု၊ အတ္တနောပဒါနိ ပရဿပဒတ္တံ-ဖြင့် ပရဿပုဒ် တိ-ပြန်၊ ဌိယတိ-ပြီး၏။

၅။ (က) ရ-အတွဲရာသည် နိ၊ ဒု၊ ပါတု၊ ပုန၊ ဝိ၊ ပါတ၊ စတု-စသည်တို့နောင် လာရသည်။

(ခ) ဝါသဒ္ဓါသည် ဝဝတ္တိတဝိဘာသာအနက်ရှိသည်၊ ယင်း ဝါသဒ္ဓါဖြင့် ဘိက္ခု-စသည်နောင် အမြဲ ဝေါ-ပြုရခြင်းဟူသော နိစ္စဝိမိ၊ ဟေတု-စသည်နောင် ရံခါ ဝေါ-ပြုရခြင်းဟူသော အနိစ္စဝိမိ၊ အမု-စသည်နောင် လုံးဝ ဝေါ-မပြုရခြင်းဟူသော အသန္တဝိမိ၊ ဤ ၃-မျိုးကို ပြသည်။

၆။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အရှေ့)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ကစွည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၃) ရက်၊ (၂၂-၃-၂၀၁၁) အင်္ဂါနေ့

၁။ အောက်ဖော်ပြပါ သုတ်တို့ကို သုတ်၊ ဂုတ္တိ၊ ဥဒါဟရဏ် စုံလင်စွာ ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။

(က) သန္တိကျမ်းလာ ရုပ်တွက်ရာတွင် သရနှင့်ဗျည်း ကပ်ရမည်ဟု ပြဆိုသော သုတ်၊

(ခ) နှာမ်ပဌမပိုင်းလာ ပဋိသေဓဝိမိသုတ်တွင် နောက်ဆုံး ပဋိသေဓဝိမိသုတ်။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါတို့ကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပါ။

(က) ဖိရန္တိဝေ ရာဇရထာ သုစိတ္တာ၊

(ခ) ပုညာယ သုဂတိ ယန္တိ၊

(ဂ) သံယေ တေ ဒိန္နေ အဟဉ္ဇေဝ ပူဖိတော ဘဝိဿာမိ၊

(ဃ) ဖာယောဂေ သဗ္ဗကာလေ စ၊ (င) တေကိစ္စာ။

၃။ အောက်ဖော်ပြပါတို့တွင် (က)ကို ပုဒ်ဖြတ်၊ (ခ)ကို သန္တိရုပ်ကျဉ်း၊ (ဂ)ကို နှာမ်ရုပ်ကျဉ်း၊

(ဃ)ကို ဓာတ်၊ ပစ္စည်း၊ ဝိဘတ်၊ (င) ကို ဓာတ်၊ ပစ္စည်း ခွဲခြားပြခဲ့ပါ။

(က) သွဿ၊ သသီလဝါ၊ (ခ) ပုဂ္ဂလံ၊ (ဂ) ဇန္တု၊ နော၊

(ဃ) ဒမ္မတော၊ ဖာနေယျ၊ (င) ဓမ္မော၊ ဘိက္ခု။

၄။ နန္ဒ၊ သန္တော ယောသု စ-သုတ်၌ အန္တသဒ္ဓါဆိုရခြင်းအကျိုးနှင့် အကမ္မန္တဿ စ-သုတ်၌

စံသဒ္ဓါဆိုရခြင်း အကျိုးတို့ကို ပုံစံထုတ်၍ ကစွည်းကျမ်းလာအတိုင်း အသီးအသီး

ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ သမ္မောစံတိ-သုတ်၌ တိသဒ္ဓါကို စ-ပြုရာဝယ် ယုရမည် တိ-ကို ရူပသိဒ္ဓိအလိုကျ

ဖြေဆိုပြီး၊ ပုံလင် အကာရန္တ ဂစ္ဆန္တ သဒ္ဓါကိုလည်း ပဉ္စမိဝိဘတ်ဖြင့် နာမပဒမာလာ စဉ်ပြခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ဖော်ပြပါတို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ပြည့်စုံအောင် ရှင်းလင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

(က) သရလောပသန္နိ၊ (ခ) ကိတ္တိမနှာမ်။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၈၉

၈။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အရှေ့ (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ကုစွည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (က) (နယေ ပရံ ယုတ္တေ။)

(ခ) (န အဗ္ဗာဒိတော-သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ)

၂။ (က) သုစိတ္တာ- လွန်စွာ ဆန်းကြယ်ကုန်သော၊ ရာဇရထား- မင်း၏ ရထားတို့သည်၊ ဝေ- စင်စစ်၊ ဇီရန္တိ- ဆွေးမြွေရကုန်၏။

(ခ) ပုညာယ- ကောင်းမှုကြောင့်၊ သုဂတိ- သုဂတိသို့၊ ယန္တိ- ရောက်ကုန်၏။

(ဂ) (တနင်္သာရီ ၂-၅)

(ဃ) (င) (သုတ်နက်ထင်ရှားပြီ)

၃။ (က) သွဿ- သော+ အဿ။ သ သီလဝါ- သော+ သီလဝါ။

(ခ) ပုဂံ အံ တည်၊ ဝဇ္ဇန္တံ ဝါ ဝဇ္ဇေ-၌ ဝါသဒ္ဓါဖြင့် နိဂ္ဂဟိတံကို လ-ပြု၊ ကပ်၊ ပုဂ္ဂလံ- ပြီး၏။

(ဂ) (တနင်္သာရီ ၃-၅)

(ဃ) ဒမ္မတေ- ဒမု ဓာတ်၊ ယ ပစ္စည်း။ တေ ဝိဘတ်။

ဇာနေယျ- ဉာဓာတ်၊ နာ ပစ္စည်း။ ဇယျ ဝိဘတ်။

(င) ဓမ္မော- ဓရ ဓာတ်၊ ရမ္မ ပစ္စည်း။

ဘိက္ခု- ဘိက္ခ ဓာတ်၊ ရှ ပစ္စည်း။

၄။ အန္တသဒ္ဓါသည် ဂုဏဝန္တိ-စသည်၌ နှု-၏ ၂-ကို အ-ပြု၍ ယော-ကိုလည်း ကူ-ပြုရခြင်းအကျိုးရှိသည်။

စသဒ္ဓါသည် မယဝါနာ၊ မယဝါသု၊ ယုဝါနာ၊ ယုဝါသု- စသည်တို့၌ နာ၊ သု ဝိဘတ်တို့ကြောင့် မယဝ၊ ယုဝ-စသည်တို့၏ အဆုံး အ-ကို အာ-ပြုရခြင်းအကျိုးရှိသည်။

၅။ အတိ၊ ပတိ၊ ဣတိ သဒ္ဓါ စသည်တို့၏ တိ-ကိုသာ ယူရမည်။

နာမပဒမာလာ- ဂစ္ဆန္တသ္မာ၊ ဂစ္ဆန္တမာ၊ ဂစ္ဆန္တ၊ ဂစ္ဆတာ၊ ဂစ္ဆန္တေဟိ၊ ဘိ။

၆။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၉။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မကွေးတိုင်းဒေသကြီး)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ကစွည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၃) ရက်၊ (၂၂-၃-၂၀၁၁) အင်္ဂါနေ့

၁။ နာ-ဝိဘတ်နှောင်းရာဝယ် ဣမ-သဒ္ဓါကို အနု၊ ဣမိ-ပြုသော အာဒေသဝိမိသုတ်ကို သုတ်၊ ဝုတ္တိ၊ ဥဒါဟရုဏ် ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၂။ ဖော်ပြပါ ပါဠိတို့ကို အနက်ရေးခဲ့ပါ။

(က) သတဉ္စဓမ္မော န ဇရံ ဥပေတိ၊ (ခ) အဿဝနတာ ဓမ္မဿ ပရိဟာယန္တိ၊

(ဂ) ဣဇ္ဇတေ မယာ ဗုဒ္ဓေါ။

၃။ အောက်ပါ (က)ကို ပုဒ်ဖြတ်၊ (ခ)ကို ပုဒ်စပ်၊ (ဂ)ကိုလည်း သန္နိရုပ်ကျဉ်း တွက်ပြပါ။

(က) ယသ္မာတိဟ၊ ဧတိမာသမိ၊ (ခ) ပဿထ+ ဣမံ၊ သတ္ထုနံ+ အတ္ထံ+ စ၊

(ဂ) မနုဉ္ဇံ။

၄။ ကမ္မသဒ္ဓါနှောင်းသို့- ဝိဘတ်ဖြင့် ပြီးနိုင်သော ပြယုဂ်တို့ကို ဖော်ပြ၍၊ သကော-ကိုလည်း သုဒ္ဓနာမ်၊ သဗ္ဗနာမ် နှစ်မျိုးကြ၍ နာမ်ရုပ်ကျဉ်း တွက်ပြပါ။

၅။ သမ္မောစံ တိ-၌ တိ- အရကို ရူပသိဒ္ဓိအလိုကျ ကောက်ပြ၍၊ နမော တေ ဗုဒ္ဓ ဝိရတ္တု-၌ တေ-ဝယ် အဘယ်သဒ္ဓါ၏ အယုဂ်၊ အဘယ်သုတ်ဖြင့် အဘယ်ဝိဘတ်သက်ထားသည်ကို ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ အတ္ထု-၌ ဓာတ်+ ဝိဘတ်၊ ဗုဒ္ဓ-၌ ဓာတ်+ ပစ္စည်းတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ ဌာန်နှစ်ခု၌ဖြစ်သော သြ- အက္ခရာကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ဖြေဆို၍၊ လိင်၏ ဝစနတ္ထ နှင့် လိင်မည်ပုံကိုလည်း ပုဒ်စစ်ကျမ်းနှင့်အညီ ဖြေဆိုပါ။

၉။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ကစွည်းသဒ္ဓါကြီးဘာသာ

၁။ (အနိမိ နာမိ စ- သုတ်ဆိုင်ရာကို ရေးလေ)

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၉၁

- ၂။ (က) သတံ- သူတော်ကောင်းတို့၏ ဓမ္မော စ- တရားသည်ကာ။ ဇရံ- ဆွေးမြွေခြင်းသို့ န ဥပေတိ- မရောက်နိုင်။
- (ခ) (ဓမ္မဿ- တရားတော်ကို)၊ အဿဝနတာ- နာရခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဓမ္မဿ- အကျင့်တရားမှ၊ ပရိဟာယန္တိ- ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။
- (ဂ) မယာ- ငါသည်၊ ဗုဒ္ဓေါ- မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဣဇ္ဇတေ- ပူဇော်အပ်၏။

- ၃။ (က) ယသ္မာတိဟ- ယသ္မာ+ ဣဟ။
ဇတိမာသမိ- ဇတာ+ ဣမာသံ+ ဣ။
- (ခ) ပဿထိမံ၊ သတ္ထုနတ္ထု။
- (ဂ) မနော+ အညံ တညံ၊ ပုထဿု ဗျဉ္ဇနေသု- ဌ် အန္တသဒ္ဓါဖြင့် အဆုံး ဩ-ကို ဥ-ပြု၊
ဝါ ပရော အသရူပါ-ဖြင့် နောက် အ-သရကို ချေ၊ မနညံ- ပြီး၏။

- ၄။ ကမ္မသ္မိံ၊ ကမ္မစို၊ ကမ္မေ၊ ကမ္မနိ။
သုဗ္ဗနာမ်- အတ္တ တညံ၊ သိ သက်၊ အတ္တန္တော ဟိသ္မိမနတ္တံ- ဌ် အနတ္တံ ဟူသော ဘာဝနိဋ္ဌေသဖြင့် အတ္တ-ကို သက-ပြု၊ သော-သုတ်ဖြင့် သိ-ကို ဩ-ပြု၊ ခွင်။ ချေ၊ ကပ်၊ သကော ပြီး၏။
- သမ္မနာမ်- တ တညံ၊ သိ သက်၊ ဧတေတေသံ တော-ဖြင့် တ-ကို သ-ပြု၊ သမ္မတော ကော-ဖြင့် က-လာ၊ သော-သုတ်ဖြင့် သိ-ကို ဩ-ပြု၊ ခွင်။ ချေ၊ ကပ်၊ သကော ပြီး၏။

- ၅။ တိ အရ (ပဲခူးအရှေ့၅-၅)
တေ-ဝယ် နမော-သဒ္ဓါအယှဉ်၌ နမောယောဂါဒိသ္မဝိစ-သုတ်ဖြင့် စတုတ္ထိကေဝုဇ် သ-သက်ထားသည်။
အတ္ထု- အသ ဓာတ်၊ တု ဝိဘတ်။
ဗုဒ္ဓ- ဗုဓ ဓာတ်၊ တ ပစ္စည်း။

- ၆။ (ပုဒ်စစ် ထင်ရှားပြီ)

၉၂

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၀။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး)

ပထမငယ်တန်း။ ။ကစွည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၃) ရက်၊ (၂၂-၃-၂၀၁၁) အင်္ဂါနေ့

- ၁။ အောက်ဖော်ပြပါ သုတ်တို့ကို သုတ်၊ ဝုတ္တိ၊ ဥဒါဟရုဏ် ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးခဲ့ပါ။
 - (က) သဒ္ဓိကျမ်းလာ သုတ္တာတိဒေသသုတ်၊
 - (ခ) ဆဋ္ဌိအနက်၌ ဒုတိယာဝိဘတ်သက်သောသုတ်။

- ၂။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိ၊ သုတ်တို့ကို ကျနစွာ အနက်ပေးပြပါ။
 - (က) ဂရုဋ္ဌေန ဟတော နာဂေါ။
 - (ခ) ကုသလာ နန္ဒဂီတဿ သိက္ခိတာ စာတုရိတ္ထိယော။
 - (ဂ) တ-ပစ္စည်း။ တိ-ပစ္စည်းတို့ကြောင့် ဓာတွန် ရ-အကွရာကျေသောသုတ်။

- ၃။ အောက်ဖော်ပြပါတို့တွင် (က)ကို ပုဒ်ဖြတ်၊ (ခ)ကို ပုဒ်စပ်၊ (ဂ)ကို ဓာတု+ ပစ္စယ+ ဝိဘတ္တိ၊ (ဃ)ကို ကိတမိစ္စဟ ပြုပြီးလျှင်၊ ကမ္မနာ-ကို သွာ-ဝိဘတ်ဖြင့် နာမ်ရပ်အကျဉ်းတွက်ပြပါ။
 - (က) တဗ္ဗိပရိတူပပဒေ ဗျဉ္ဇနေ စ၊ ယဇဿာဒိဿိ။
 - (ခ) အဓိ+ ဣဏမုတ္တော၊ ဧဝံ+ ဣမံ။
 - (ဂ) သိယာ၊ နာယတိ။
 - (ဃ) ဖိနော။

- ၄။ အဝံမှီ စ-သုတ်ပါ စသဒ္ဓါ၏ အကျိုးပြစကားရပ်၌ ပုဗ္ဗုတ္တရဝစနေသု-ဝယ် (က) ပုဗ္ဗ-အရ၊ (ခ) ဥတ္တဝစန-အရတို့ကို တိကျစွာ ကောက်ပြ၍၊ သစေ မံ သမဏော ဂေါတမော အာလပိဿတိ-ဝါကျဝယ် မံ-၌ အံ-ဝိဘတ်သည် အဘယ်သုတ်ဖြင့် အဘယ်အနက်၌ သက်ထားသည်ကို ဖြေဆိုပြီး ကိတ်ကျမ်းလာ ကိစ္စ-ပစ္စည်းသရုပ်ကိုလည်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

- ၅။ လောပဉ္စတတြာကာရော-သုတ်၌ စသဒ္ဓါ၏ အနက်နှင့် အကမ္မန္တဿ စ-သုတ်၌ အန္တသဒ္ဓါ၏ အကျိုးတို့ကို ရူပသိဒ္ဓိအလိုကျ ရေးပြ၍၊ ယုဝသဒ္ဓါကို တတိယာဇကဝစန၊ သတ္တမိဗဟုဝစနတို့ဖြင့် နာမပဒမာလာ စဉ်ပြခဲ့ပါ။

- ၆။ အောက်ပါတို့ကို ပုဒ်စပ်၊ သုတ်စပ်ကျမ်းလာအတိုင်း ပုံစံနှင့်တကွ ဆိုရိုးကျ ရေးခဲ့ပါ။
 - (က) ဗျဉ္ဇနဝိကာရသန္နိ၊ (ခ) ဝိဘတ္တိယုတ္တနိပါတ်ပုဒ်၊ (ဂ) ဥပရိဘာသာသုတ်။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၉၃

၁၀။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ကစွည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

- ၁။ (က) (အနုပဒိဋ္ဌာန် ဝုတ္တယောဂတော။)
 (ခ) (ကွစိ ဒုတိယာ ဆဋ္ဌိနမတ္ထေ-သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ)
- ၂။ (က) ဂရုဋ္ဌေန- ဂဠုန်သည်၊ နာဂေါ- နဂါးကို၊ ဟတော- သတ်အပ်၏။
 (ခ) နစ္စဝိတဿ- ကခြင်း၊ သီဆိုခြင်း၌၊ ကုသလာ- ကျွမ်းကျင်ကုန်သော၊ သိက္ခိတာ- သင်အပ်ပြီးသော အတတ်ရှိကုန်သော၊ စာတုရာ- တင့်တယ်ကုန်သော၊ ဣတ္ထိယော- မိန်းမတို့သည်၊ (ပရိဝါရေန္တိ- ခြံရံကုန်၏)။
 (ဂ) (ရကာရော စ-သုတ်ကို အနက်ရေးလေ)
- ၃။ (က) တ+ဝိပရိတော+ဥပပဒေ ဗျဉ္ဇနေ စ။
 ယဇဿ+အာဒိဿ+က္က။
 (ခ) အဇ္ဈိကမုတ္တော၊ ဧဝံ။
 (ဂ) သိယာ- အသ ဓာတ်၊ အ ပစ္စည်း၊ ဇယျ ဝိဘတ်။
 နာယတိ- ဉာ ဓာတ်၊ နာ ပစ္စည်း၊ တိ ဝိဘတ်။
 (ဃ) ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ ဖိနာတိ အဇိနိ ဖိနိဿတိတိ ဖိနော။
 နာမ်ရုပ်ကျဉ်း-
 ကမ္မ တည်၊ သွာ သက်၊ ဟိဝိဘတ္တိမိ စ-သုတ်၌ စသဒ္ဓါဖြင့် ကမ္မ၏ အဆုံး အ-ကို ဥ-ပြု၊
 လ အမည်မှည့်၊ ဈလတော စ-ဖြင့် သွာ-ကို နာ-ပြု၊ ကမ္မ၊ နာ-ပြီး၏။
- ၄။ (က) ဂါဝသေ၊ ယောသု စ၊ ယင်းသုတ် စသဒ္ဓါ၊
 (ခ) သ ၂-လုံး၊ ယော ၂-လုံး၊ နာ၊ သွာ၊ သိဋ္ဌိ၊ သု။
 အံ-ဝိဘတ်သည် တတိယာသတ္တမိနဉ္စ-သုတ်ဖြင့် တတိယာဝိဘတ်အနက်၌၊
 သက်ထားသည်။
 ကိစ္စပစ္စည်း- တမ္မ၊ အနိယ၊ ကျ၊ တေယျ၊ ရိစ္စ။
- ၅။ စသဒ္ဓါသည် သရနောင်းရာ၌လည်း ဧသ အတ္ထော-စသည်၌ ရေ၊ သရကိုချေ၍ အ-
 လာရခြင်းကို ဆည်းသော သမုစ္စည်းအနက်ရှိသည်။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

အန္တသဒ္ဓါသည် ထာမုနာ၊ အဒ္ဓါနာ-တို့၌ နာကြောင့် ထာမ၊ အဒ္ဓ-တို့၏ အဆုံးသရကို အချို့
ဥ-ပြုရခြင်းအကျိုးရှိသည်။

နာမပဒမာလာ-

တတိယာ ဧကဝစန- ယုဝေန၊ ယုဝါနာ၊ ယုဝါနေန။

သတ္တမီ ဗဟုဝစန- ယုဝေသု၊ ယုဝါသု၊ ယုဝါနေသု။

၆။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မွန်ပြည်နယ်).

ပထမငယ်တန်း။ ။ကစွည်းသဒ္ဓါကြီးဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၃) ရက်၊ (၂၂-၃-၂၀၁၁) အင်္ဂါနေ့

၁။ အောက်ပါသုတ်တို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ၎င်းသုတ်တို့၏ ဂုတ္တိ၊ ဥဒါဟရုဏ် ပါဠိတို့ကိုလည်း ကုန်စင်
အောင် ရေးပြပါ။

(က) သဗ္ဗော စံ တိ- သုတ်၏ အစီအရင်ကို တားမြစ်သော (ပဋိသေခေမိမိ)သုတ်၊

(ခ) ကိုယ်အင်္ဂါ ဖောက်ပြန်ချို့ယွင်းမှုကို မှတ်သားကြောင်းအနက်၌ တတိယာဝိဘတ်
သတ်သောသုတ်။

၂။ သဒ္ဓါမြင်သိ ပညာရှိ-ဟူသည်နှင့်အညီ အောက်ပါ ပါဠိတော်တို့ကို ဝိဘတ်အနက်မှန်ကန်
စေလျှက် အနက်ပေးပြပါ။

(က) ပါဇေဝ ဂုတျဿ၊ (ခ) သုခေတ္တေသု ဗြဟ္မစာရိသု၊

(ဂ) အမုံ ရာဇာနံ ပဿသိ၊ (ဃ) ဝဇေ ဂါဝေါ ဒုဟန္တိ၊

(င) ဂေါသု ဒုယုမာနာသု ဂတော။

၃။ အောက်ပါတို့တွင် (က)ကို ပုဒ်ဖြတ်၊ (ခ)ကို မုဒ်စပ်၊ (ဂ)ကို နာမ်ရုပ်ကျဉ်းတွက်ပြီးလျှင်
(ဃ)ကို ဓာတ်+ ပစ္စည်း+ ဝိဘတ် ခွဲခြားပြပါ။

(က) ကိသုခ၊ (ခ) ပါတု+ အကာသိ၊ (ဂ) သာ၊ (ဃ) အက္ခောန္တိ။

၄။ အံဗျဉ္ဇနေ နိဂ္ဂဟိတံ-ဟု သုတ်တည်သဖြင့် ရရှိနိုင်သော အကျိုးကို ဖော်ပြ၍၊ အာဒိသဒ္ဓါ
နောင် သတ္တမီ (ဧကဝစ၊ ဗဟုဝစ)ဝိဘတ်ဖြင့် ပြီးနိုင်သောရုပ်စုတို့ကို ပြည့်စုံစွာ နာမ
ပဒမာလာ စဉ်ပြပါ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၉၅

၅။ သုဟိနာသု စ-သုတ်လာ စဂ္ဂဟဏေန သျာဒိသေသေသု-၌ သေသ-အရ ယူရမည့်
ဝိဘတ်တို့ကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြ၍၊ ဥသသ္မိသလောပေါ စ-သုတ်၌ ဥ-ကို ဥ-ထပ်ပြုရခြင်း
၏ ရည်ရွယ်ချက်အကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၆။ အောက်ပါ (က၊ ခ) တို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းနှင့်အညီ ဖြေဆိုပါ။
(က) ဒီဃသန္နိ နှစ်ပါ။ (ခ) လိင်မည်ခြင်းအကြောင်းများ။

၁၁။ မွန်ပြည်နယ် (အဖြေ)
ပထမငယ်တန်း။ ။ ကစွည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

- ၁။ (က) (အတိဿ စန္ဒဿ။)
(ခ) (ယေနဂံဝိကာရော-သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ)
- ၂။ (က) ပါဇေ- ရှေးဦးကပင်လျှင်၊ ဝုတ္တိ- ဖြစ်ခြင်းသည်၊ အဿ- ဖြစ်ရာ၏။
(ခ) သုခေတ္တေသု- ကောင်းသော ခေတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗြဟ္မစာရီသု- မြတ်သော
အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူတို့၌။
(ဂ) အမုံ ရာဇာနံ- ထိုမင်းကို၊ ပဿသိ- ရှုလော့။
(ဃ) ဝဇေ- နွားခြံ၌၊ ဂါဝေါ- နွားမတို့ကို၊ ဒုဟန္တိ- နို့ညှစ်ကုန်၏။
(င) ဂေါသု- နွားမတို့ကို၊ ဒုယုမာနာသု- နို့ညှစ်အပ်ကုန်သော်၊ ဂတော- သွား၏။
- ၃။ (က) ကိသု+ ဣဓေ။
(ခ) ပါတွာကာသိ။
(ဂ) တ တည်၊ ဣတ္ထိယမတော အာပစ္စယော-ဖြင့် အာ-ပစ္စည်းသက်၊ ခွင်။ ချေ၊ ကပ်၊
နာဓိဇံ၊ သိ သက်၊ ဧတေတသံ တော-ဖြင့် တ-ကို သ-ပြု၊ သိ- ချေ၊ သာ- ပြီး၏။
(ဃ) အာ ရှေးရှိသော ကုသ ဓာတ်၊ အ ပစ္စည်း၊ ဤ ဝိဘတ်။
- ၄။ နိဂ္ဂဟိတ်ကျေခြင်း၊ ပြုခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးရှိသည်။
နာမပဒမာလာ-
အာဒိသ္မိ၊ အာဒိမိ၊ အာဒိ၊ အာဒေါ၊ အာဒိသု၊ အာဒိသု။
- ၅။ သိ၊ ယော၊ အံ၊ ယော၊ သ၊ သွာ၊ သ္မိ။

ရည်ရွယ်ချက်-

အာရ-အပြုကို တားမြစ်လိုသောကြောင့် ဥ-ကို ဥ-ထပ်ပြုရသည်။

၆။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရခိုင်ပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ကစွည်းသဒ္ဒါဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၂) ရက်၊ (၃၁-၃-၂၀၁၁) ကြာသပတေးနေ့

၁။ အောက်ဖော်ပြပါ သုတ်တို့ကို သုတ်၊ ဝုတ္တိ၊ ဥဒါဟရဏ် ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

(က) နာဝိဘတ်ကြောင့် ဣမသဒ္ဓါကို အနု၊ ဣမိ-ပြုသော သုတ်၊

(ခ) အာချာတ်ကျမ်းလာ သြ-ပစ္စည်းကို ဥ-ပြုသောသုတ်။

၂။ အောက်ပါ ပါဠိရုပ်တို့ကို အနက်မှန်မှန် ပေးပြခဲ့ပါ။

(က) ပမာဒေါ မစ္စုနေနာ ပဒံ၊ (ခ) ဂေါသု ဒုယုမာနေသု ဂတော၊

(ဂ) အန္တသဝိဇ္ဇာကာရော ဝါ၊ (ဃ) ဝဿ ဝါ ဝု၊

(င) ဘုဇေန ဂစ္ဆတိတိ ဘုဇဂေါ။

၃။ အောက်ပါတို့တွင် (က)ကို ပုဒ်ဖြတ်၍၊ (ခ)ကို အာချာတ်ရုပ် အကျဉ်းတွက်ပြီးလျှင်၊ (ဂ)ကို ဓာတု၊ ပစ္စယ ဝေဖန်ပြခဲ့ပါ။

(က) သေသေသု န္တု၊ (ခ) ဇယတိ၊ (ဂ) ကိစ္ဆံ၊ အာဒိ။

၄။ အသွာ-ဟူသောပုံစံ၌ အ-သည် အဘယ်သဒ္ဓါတို့၏ ကာရိယဖြစ်နိုင်သည်ကို သုတ်တို့ကို ထောက်၍ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ အစိရဝတိယာ ကုနုဒိယော ပဘာဝန္တိ-ဟူသောပုံစံ၌ အစိရဝတိယာ ပုဒ်ဝယ် အဘယ်၏အယှဉ်၌ အဘယ်ဝိဘတ်သက်ထားသည်ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ သရာပကတိ ဗျဉ္ဇနေ၊ သရေ ကွစိ-သုတ်တို့၌ ပကတိပြု၏ဟု ဆိုရာဝယ် အဘယ်သို့ သဘောကို ပကတိပြုသည်ဟုဆိုပါသနည်း? သုတ်အားလျော်စွာ ခွဲခြား ဖြေဆို၍၊ မယဝသဒ္ဓါကို ပထမာဝိဘတ်ဖြင့် နာမပဒမာလာ စဉ်ပြခဲ့ပါ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၉၇

၆။ အောက်ဖော်ပြပါ ပြယုဂ်တို့ကိုရှု၍ ဖြစ်သင့်သော သန္တိ၊ နာမ်၊ သုတ်တို့ကို ပုဒ်စစ်၊ သုတ်စစ် ကျမ်းလာအတိုင်း ရေးခဲ့ပါ။

(က) မုနိစရေ၊ (ခ) နီလော၊ (ဂ) ဣဝဏ္ဏ၊ ဝဏ္ဏာဈ္ဈလာ။

၁၂။ ရခိုင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ကစွည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (က) (အနိမိ နာမိ စ။)

(ခ) (ဥတ္တ မောကာရော-သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ)

၂။ (က) ပမာဒေါ- မေလျော့ခြင်းသည်၊ မစ္စုနော- အဖန်ဖန်သေရခြင်း၏၊ ပဒံ- အကြောင်းတည်း။

(ခ) (မွန် ၂၊ ၄-၅)

(ဂ) (ယ) (သုတ်နက်ထင်ရှားပြီ)

(င) ဘုဇန- ကောက်ကွေ့သဖြင့်၊ ဂစ္ဆတိ- သွားတတ်၏၊ ဣတိ- ထိုကြောင့်၊ ဘုဇဂေါ- ဘုဇဂ မည်၏။

၃။ (က) သေသေသုန္တု+ ဣဝ။

(ခ) ဇိတည်၊ ဇိဇယေ၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန်မချေစေရ၊ တိသက်၊ အပစ္စည်းသက်၊ အညေသုစ- ဖြင့် ဣ- ကို ဇ- ဝုဒ္ဓိပြု၊ ဇ အယ- ဖြင့် ဇ- ကို အယ- ပြု၊ ကပိ၊ ဇယတိ- ပြီး၏။

(ဂ) ကိစ္စ- ကရဓာတ်၊ ရိစ္စ ပစ္စည်း။

အာဒိ- အာ ပုဗ္ဗ ဒါ ဓာတ်၊ ဣ ပစ္စည်း။

၄။ တ-သဒ္ဓါ (သသွာသ္မိသံသာသွတ္တံ)၊ ဣမ-သဒ္ဓါ (ဣမသဒ္ဓဿ စ)။

အယုဉ်နှင့် ဝိဘတ်-

ပ-ရှေးရှိသော ဘူဓာတ်၏ အယုဉ်၌ ပဉ္စမိ သွာဝိဘတ်သက်ထားပါသည်။

၅။ သရာ ပကတိ ဗျဉ္ဇန- သုတ်၌ များသောအားဖြင့် ဒီယပြုခြင်း၊ ရဿပြုခြင်း၊ ကျေခြင်း တို့ကြောင့် ဖောက်ပြန်မှုမရှိခြင်းကို ပကတိပြုသည်-ဟု ခေါ်သည်။

သရေ ကွစိ-သုတ်၌ ကျေခြင်း၊ ပြုခြင်းဟူသော ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ မရောက်ခြင်းကို ပကတိပြုသည်-ဟု ခေါ်သည်။

၉၈

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

နာမပဒမာလာ- မယဝါ၊ မယဝါနော၊ မယဝါ၊ မယဝါနာ။

၆။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၁၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး)
ပထမငယ်တန်း။ ။ကစွည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၃) ရက်၊ (၂၂-၃-၂၀၁၁) အင်္ဂါနေ့

၁။ အောက်ပါ သုတ်တို့ကို သုတ်၊ ဝတ္ထု၊ ဥဒါဟရဏ် ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးခဲ့ပါ-

(က) နာမ်ကျမ်းလာ သွာ-ဝိဘတ်ကို သော-ပြုသောသုတ်၊

(ခ) သိ-ဝိဘတ်ကို အာ-ပြုသောသုတ်။

၂။ အောက်ပါတို့ကို ဝိဘတ်အနက် မှန်ကန်စေလျက် အနက်ပေးပါ-

(က) ယတော ပတ္တောသ္မိ ဝိညုတံ၊

(ခ) ယတော ပဏိတတရော ဝါ ဝိသိဋ္ဌတရော ဝါ နတ္ထိ၊

(ဂ) ဒုဗ္ဗနာ ဝုဏဝန္တာနံ ဥဿယန္တိ ဝုဏဂိဒ္ဓေန၊

(ဃ) နမော ကဧရာဟိ နာဂဿ၊

(င) ဂေါသု ဒုယုမာနာသု ဂတော။

၃။ အဂျာဂါရ်-ကို သန္တိရုပ်၊ နာမ်ရုပ် ရုပ်ကျဉ်းတွက်ပြု၍၊ ပုထဿု ဗျဉ္ဇနေ- သုတ်၌ အန္တသဒ္ဓါ ဆိုရခြင်းအကျိုးကို ပုံစံနှင့်တကွ ရှင်းပြပြီး၊ နာမ်ကျမ်းလာ ကာလသတ္တမျှတ္တ၌ သက်နိုင်သော ပစ္စည်းသရုပ်ကိုလည်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၄။ အောက်ပါတို့တွင် (က)ကို ဓာတ်+ ပစ္စည်း+ ဝိဘတ်၊ (ခ)ကို အာချာတ်ရုပ်ကျဉ်းတွက်ပြု၍၊ ဒိဋ္ဌော- သန္တိတို့ကိုလည်း ဓာတ်+ ပစ္စည်း ဝေဘန်ပြခဲ့ပါ။

(က) နာယတိ၊ (ခ) ယေပုတိ။

၅။ ယဝမဒနတရလ္လာစာဂမာ- သုတ်၌ န- အက္ခရာ၊ တ- အက္ခရာ လာရာဌာနတို့ကို အသီးအသီး သတ်မှတ်ပြု၍၊ အာဒိတော ဩ စ- သုတ်၌ စသဒ္ဓါ၏ အကျိုးကိုလည်း ရူပသိဒ္ဓိနှင့် အညီ ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၉၉

၆။ အောက်ပါတို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာသည့်အတိုင်း ပုံစံတို့ဖြင့် ရှင်းလင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

- (က) သနိဒ္ဓေသရဿသန္နိ၊
- (ခ) ပဋိပက္ခနာမ်။

၁၃။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ကစွည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (က) (ဒီယောရေဟိ)

- (ခ) (သျှာ စ-သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ)

၂။ (က) ယတော- အကြင်အခါမှ စ၍၊ ဝိညုတံ- နားလည်သူ၏အဖြစ်သို့၊ ပတ္တော- ရောက်သည်၊ အသွိ-ဖြစ်၏။

- (ခ) ယတော- အကြင်တရားတော်ထက်၊ ပဏီတတရော ဝါ- သာလွန်မွန်မြတ်သော၊ တရားသည်လည်းကောင်း၊ ဝိသိဋ္ဌတရော ဝါ- သာလွန်ထူးကဲသော တရားသည်လည်းကောင်း၊ နတ္ထိ- မရှိ။

(ဂ) (စစ်ကိုင်း ၂ က-၅)

- (ဃ) နာဂဿ- နဂါးအား၊ ဝါ- ရဟန္တာအား၊ နမော- ရှိခိုးခြင်းကို၊ ကရောဟိ- ပြုလော့။

(င) (ရခိုင် ၂ ခ-၅)

၃။ သန္နိရုပ်- အဝိ+အာဂါရုံ ပုဒ်ဖြတ်၊ ဣဝဏ္ဏော ယံ နဝါ-ဖြင့် ဣ-ကို ယ-ပြု၊ ယ-ကို အာ-သို့ ကပ်၊ ဣ-ကို ယာ-သို့ကပ်၊ ဗျဉ္ဇနော စ ဝိသညောဂေါ-သုတ်၌ စ သဒ္ဓါဖြင့် ဗျည်းသုံးလုံးတို့တွင် အစဗျည်းတစ်လုံးကို ချေ၊ အဂျာဂါရုံ-ပြီး၏။

နာမ်ရုပ်- အဝိ အာဂါရုံ တည်း၊ ဈ အမည်မှည့်၊ ယဝကာရာ စ-ဖြင့် ဣ-ကို ယ-ပြု၊ ကပ်၊ ဗျဉ္ဇနော စ ဝိသညောဂေါ-သုတ်၌ စ သဒ္ဓါဖြင့် ဗျည်းသုံးလုံးတို့တွင် အစဗျည်းတစ်လုံးကို ချေ၊ အဂျာဂါရုံ-ပြီး၏။

အန္တသဒ္ဓါသည် မနည်း-စသည်၌ သရနောင်းရာဝယ် ပထမဟုတ်သော သဒ္ဓါ၏ အဆုံး သရကိုလည်း ဥ-ပြုရခြင်းအကျိုးရှိသည်။

ပစ္စည်းသရုပ်- ဒါ၊ ဒါစနံ၊ ရဟိ၊ ဓနာ၊ ဒါနိ။

၄။ (က) ဉာဓာတ်+ အပစ္စည်း+ တိ ဝိဘတ်။

- (ခ) ဂဟ တည်း၊ ဂဟ ဥပါဒါနော ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန်ချေ၊ တိ ဝိဘတ်သက်၊

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

ဂဟာဒိတော ပုဏ္ဏာ-သုတ်ဖြင့် ပွ-ပစ္စည်းသက်၊ ဂဟဿ ယေ ပွ-ဖြင့် ဂဟ-
ကို ယေ-ပြု၊ ယေပွတိ-ပြီး၏။

ဓာတ်၊ ပစ္စည်း-

ဒိဋ္ဌော- ဒိသ ဓာတ်၊ တ ပစ္စည်း။

သန္နိ- သံ ပုဗ္ဗ ဓာ ဓာတ်၊ ကု ပစ္စည်း။

၅။ န- အက္ခရာသည် အာယတိသဒ္ဓါ၏ အစဉ် လာသည်။

တ- အက္ခရာသည် ကုဟ- အစရှိသည်ကြောင့် ယသ္မာ၊ တသ္မာ၊ အဇ္ဇ စသည်နောင်
လာသည်။

စသဒ္ဓါသည် အာဒိ-မှ အခြားသော သဒ္ဓါနောင်မှလည်း အာ၊ အံ၊ ဩ-ပြုရခြင်း
အကျိုးရှိသည်။

၆။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ကစ္စည်းသဒ္ဓါဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၂) ရက်၊ (၃၁-၃-၂၀၁၁) ကြာသပတေးနေ့

၁။ အောက်ပါတို့ကို သုတ်၊ ဝတ္ထု၊ ဥဒါဟရဏ်စုံလင်စွာ ပါဠိရေးသားပြပါ။

(က) နာမ်ကျမ်းလာ ဂသိကြောင့် ပိတု-စသော သဒ္ဓါတို့၏ အဆုံးသရကို အာ-ပြုသော
သုတ်၊

(ခ) အာချာတ်ကျမ်းလာ ဓာဘုဿန္တော လောပေါ နေကသရဿ-သုတ်ဖြင့် ချေခွင့်
မရသော ဓာတ်၏ အဆုံးသရကို ဤ-ပြုသောသုတ်။

၂။ အောက်ပါ ပါဠိတော်များကို မှန်ကန်စွာ အနက်ရေးသားပြခဲ့ပါ။

(က) ယာဝဠိဓ ဘိက္ခဝေ ပုရိမံ ဇာတိံ သရမိ၊

(ခ) သတဉ္စ ဓမ္မော န ဇရံ ဥပေတိ၊ သန္တော ဟဝေ သန္တိ ပဝေဒယန္တိ၊

(ဂ) ကုတော ဘိက္ခဝေ ဧကနုဂတိကပ္ပေ ဝိပဿီ နာမ ဘဂဝါ လောကေ ဥဒပါဒိ။

၃။ အောက်ပါ (က)ကို ပုဒ်ဖြတ်၊ (ခ)ကို ပုဒ်စပ်၊ (ဂ)ကို ဓာတ်+ ပစ္စည်း+ ဝိဘတ်၊ (ဃ)ကို
လိင်၊ ဝိုက်၊ ကာရန်အားဖြင့် အသီးသီး ဝေဘန်ပြခဲ့ပါ။

(က) န တိမေဟိ ကတာကာရေဟိ၊ (ခ) ဘ+တ္တော၊ (ဂ) သိယာ၊ (ဃ) သတ္တာ။

၄။ ပညာဒီန မတ္တံ၊ ပညာဒီန မကာရော-သုတ်များ၌ ရုပ်ထူးခြားပြောင်းလဲမှုများ မရှိပါဘဲလျက် အဘယ့်ကြောင့် အ-ကို အ-ထပ်ပြုရပါသနည်း? ရှင်းလင်း ဖြေဆိုပြပြီးလျှင်၊ သုခကာရိ ဒါနံ-၌ သုခကာရိ-ကိုလည်း သန္တိ၊ နာမ်ရုပ်နှစ်မျိုးဖြင့် အကျဉ်းမျှ စီရင်ပြခဲ့ပါ။

၅။ သမ္မောဓံ တိ-သုတ်ဖြင့် တိ-ကို စ-ပြုရာတွင် ရှိသင့်သော (က) နိမိတ်၊ (ခ) ကာရီများကို သုတ်ထောက်လျက် ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ သ သင်္ခေ ဝါ ဂမော-သုတ်လာ ဝါသဒ္ဓါဖြင့် ညွှန်ပြ အပ်သော ဝိမိ ၃-မျိုးကိုလည်း ရှုပသိဒ္ဓိဆရာအလိုကျ ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

၆။ တာသာဟံ-ဟူသော ဥဒါဟရုဏ် ပြယုဂ်သည် မည်သည့် သန္တိမျိုးဖြစ်သည်ကို ရှင်းလင်း ဖြေဆိုပြ၍၊ ဝိသေသလက္ခဏာ အနေအားဖြင့် ကွဲပြားသော လိင် ၆-မျိုးတို့တွင် နောက်ဆုံး နှစ်မျိုးကိုသာ ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာသည့်အတိုင်း ရေးသားတင်ပြပါ။

၁၄။ ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမဇာတ်နိပါတ် ။ ။ ကစ္ဆည်းသဒ္ဓါဘာသာ

၁။ (က) (အကာရပိတာဒ္ဓန္တာနမာ)
(ခ) (ယမိ ဒါမာဓဌာ-စသောသုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ)

၂။ (က) ယာဝ စ အတိဝိယ- အလွန်အကဲသာလျှင်၊ ဣဓ- ဤသင်္ခါရတရားတို့၌၊ ပုရိမဇာတိ-ရှေးဘဝကို၊ သရာဓိ- အောက်မေ့၏။

(ခ) သတံ- သူတော်ကောင်းတို့၏၊ ဓမ္မော စ- တရားသည်ကား၊ ဇရံ- ဆွေးမြွေခြင်းသို့၊ န ဥပေတိ- မရောက်နိုင်။

သန္တော- သူတော်ကောင်းတို့သည်၊ သန္တိ- သူတော်ကောင်းတို့နှင့် တကွ၊ ဟဝေ- စင်စစ်၊ ပဝေဒယန္တိ- ဝမ်းမြောက်နှစ်လို ပြောဆိုကုန်၏။

(ဂ) ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ဣတော- ဤကမ္ဘာမှ၊ ဧကနဝုတိကပ္ပေ- ငှာ ကမ္ဘာထက်၌၊ ဝိပဿီ နာမ- ဝိပဿီ မည်တော်မူသော၊ ဘဂဝါ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ လောကေ- လောက၌၊ ဥဒပါဒိ- ထင်ရှားပွင့်တော်မူပြီ။

- ၃။ (က) န တ+ က္ကမေဟိ ကတ+ အကာရေဟိ။
 (ခ) ဘဇ္ဇော။
 (ဂ) အသ ဓာတ်၊ အ ပစ္စည်း၊ ဧယျ ဝိဘတ်။
 (ဃ) ပုံလိင်၊ သတ္တာဒိဂိုဏ်း၊ ဥ-ကာရန်။

၄။ သုဟိသ္မကာရော ဧ၊ သုနိဟိသုစ-သုတ်တို့၏ ဧ-အပြု၊ အာ-ဒီယအပြုကို တားမြစ်ခြင်းငှါ
 ပဉ္စာဒိနမတ္တံ-သုတ်ဖြင့် အ-ကို အ-ထပ်ပြုသည်။
 သဗ္ဗယောနိနမာဓ-သုတ်၏ အာ၊ ဧ-အပြုကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ ပဉ္စာဒိနမကာရော-
 သုတ်ဖြင့် အ-ကို အ-ထပ်ပြုသည်။
 သန္နိရုပ်- (စဉ်းစားရန်)
 နာဓိရုပ်- သုခကာရီ တည်၊ သိ သက်၊ ဈမှည့်၊ အယော ရသေ-စသောသုတ်ဖြင့် ရသေ-
 ပြု၊ သိ ချေ၊ ပြီး၏။

- ၅။ (က) က္ကဝဏ်မှ တပါးသော သရ။
 (ခ) အတိ၊ ပတိ၊ က္ကတိ သဒ္ဓါတို့၏ တိ-သဒ္ဓါ။
 သုတိထောတိ- အတိဿ စန္ဒဿ။
 ဝိဓိ ၃-မျိုး-
 မာနသိကံ၊ ဝါစသိကံ-စသည်၌ နိစ္စဝိဓိ၊ မနဿ၊ မနေန-စသည်၌ အနိစ္စဝိဓိ၊ မနော၊
 မနာ-စသည်၌ အသန္တဝိဓိ ဟူသော ဝိဓိ ၃-မျိုးကို ပြသည်။

၆။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း)
 ပထမငယ်တန်း ။ ။ကစွည်းသဒ္ဓါဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၂) ရက်၊ (၃၁-၃-၂၀၁၁) ကြာသပတေးနေ့

- ၁။ အောက်ဖော်ပြပါ သုတ်တို့၏ သုတ်၊ ဂုတ္တိ၊ ဥဒါဟရုဏ်တို့ကို ပါဠိသက်သက်ရေးပါ။
 (က) ယော-ဝိဘတ်တို့ကို အမြဲ နိ-ပြုသောသုတ်၊
 (ခ) ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ ဝတ္တမာန်ဝိဘတ် သက်သောသုတ်။

- ၂။ အောက်ဖော်ပြပါ (က) (ခ) တို့ကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။
 (က) ယတွာဓိကရဏ မေနံ စက္ခုန္တိယံ အသံဝုတ် ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဓာသဝေယျံ။
 (ခ) အဿဝနတာ ဓမ္မဿ ပရိဟာယန္တိ။
- ၃။ အောက်ပါတို့တွင် (က) ကို ပုဒ်ဖြတ်၊ (ခ) ကို ပုဒ်စပ်၊ (ဂ) ကို ဓာတ်၊ ပစ္စည်း၊ ဝိဘတ်၊ (ဃ) ကို ဓာတ်၊ ပစ္စည်း၊ (င) ကို ဖြစ်နိုင်သမျှ နာမ်ရပ်အကျဉ်း တွက်ပြပါ။
 (က) စန္ဒော၊ (ခ) ဆ+ရတ္တံ၊ (ဂ) နိဓေ၊ (ဃ) ဥပါဒိ၊ (င) ဝေါ။
- ၄။ အတ္တန္တော ဟိ သို့မနတ္တံ-သုတ်၌ အတ္တသဒ္ဓါရိုလွန်ပုံကို ရှင်းပြ၍၊ ၎င်းအတ္တသဒ္ဓါပိုကို ဆိုခြင်းကြောင့် ရနိုင်သော အကျိုးကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။
- ၅။ ကွစံ ဩ ဗျဉ္ဇနေ-သုတ်ဖြင့် ဗျည်းနှောင်းရာ၌ ဩ-အက္ခရာ လာရမည်ဟုဆိုရာ ဩ-အက္ခရာလာရာ ဌာနကို တိကျစွာ သတ်မှတ်ပြပြီးလျှင်၊ ဣဝဏ္ဏ၊ ဝဏ္ဏာ ဗျုလ-သုတ်၌ ဝဏ္ဏသဒ္ဓါ ထည့်ဆိုခြင်း အကျိုးကိုလည်း ရူပသိဒ္ဓိဆရာ အလိုကျ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။
- ၆။ အောက်ပါ (က) (ခ) (ဂ) (ဃ) (င) တို့၏ အဓိပ္ပါယ်များကို ပုံစံထုတ်၍ ရှင်းပြပါ။
 (က) နေမိတ္တိကနာမ်၊ (ခ) တဒ္ဓိတ်သုဒ္ဓနာမ်၊ (ဂ) ဝစနသဗ္ဗနာမ်၊
 (ဃ) ဩကာရန္တပုလ္လိင်၊ (င) ဝိဘတ္တိယုတ္တ နိပါတ်ပုဒ်။

၁၅။ ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း (အဖြေ)

ပထမဇယ့်တန်း။ ။ ကစွည်းသဒ္ဓါဘာသာ

- ၁။ (က) (အတော နိစ္စံ)
 (ခ) (ဝတ္တမာနာ ပစ္စုပ္ပန္န- သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ)
- ၂။ (က) ယတွာဓိကရဏ- ယတော+ အဓိကရဏ- အကြင်မစောင့်စည်းအပ်သော စက္ခုမြေ့ကြောင့်၊ စက္ခုန္တိယံ- စက္ခုမြေ့ကို၊ အသံဝုတ်- မစောင့်စည်းဘဲ၊ ဝိဟရန္တံ- နေသော၊ ဧနံ ဘိက္ခု- ထိုရဟန်းကို၊ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ- အဘိဇ္ဈာ၊ ဒေါမနဿ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ပါပကာ- ယုတ်မာကုန်သော၊ အကုသလာ- အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- တရားတို့သည်၊ အန္ဓာသဝေယျံ- အဖန်ဖန် နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏။

(ခ) (မကွေး ၂၊ ၁-၅)

၃။ (က) စ+အန္တော။

(ခ) ဆာရတ္တံ။

(ဂ) နိရုဇ္ဈေယျံ ဓာ ဓာတ်၊ အ ပစ္စည်း၊ တိ (မိ၊ တု၊ ဇယျ၊ ဇယျာသိ၊ ဇယျာမိ၊ ဇယျံ
ဝိဘတ်။

(ဃ) ဥပ ရှေး အာရုဇ္ဈေယျံ ဓာ ဓာတ်၊ ဣ ပစ္စည်း။

(င) တုမှ တည်၊ ဒုတိယာ ယော (စတုတ္ထိ၊ ဆဋ္ဌိ နံ) သက်၊ ပဒတော ဒုတိယာ-စသော
သုတ်ဖြင့် ဝိဘတ်နှင့် တကွ တုမှ-ကို ဝေါ-ပြု ပြီး၏။

တတိယာ ဟိ-သက်လျှင် ဗဟုဝစနေသု ဝေါနော-ဖြင့် ဝေါ-ပြု။

ပထမာ ယော-သက်လျှင် ဗဟုဝစနေသု ဝေါနော-၌ ဗဟုဝစနေသဒ္ဓါပိဖြင့် ဝေါ-
ပြု ပြီး၏။

ဆောင်- ယော၊ နံ၊ တ ဟိ၊ ရှေးရှိတုမှ၊ အမှ တစ်ဖြာ၊ ပုဒ်နောင်လာ၊ ဝိ-ပါ ဝေါ၊ နောပြု။

(သဒ္ဓါဇာတိ)

၄။ အတ္တန္တော ဟိသိမန-ဟု ဆိုလျှင် အန-ပြု ပြီးနိုင်ပါလျက် ဘောအနက်ကို ညွှန်ပြသော
တ္တ-ပစ္စည်းဖြင့် ဟိသိမနတ္တံ-ဟု ဆိုခြင်းကြောင့် တွဲ-ပိုသည်၊ (တ္တံ-လည်း အန-နှင့်
တွဲနေခြင်းကြောင့် ကြတ်သွန်သည် သူချည်းသက်သက်နေလျှင် ကောင်းပါလျက်
ငြုတ်သီးနှင့် ပေါင်းမိခြင်းကြောင့် အထောင်းခံရသကဲ့သို့ အန-ပါ တွဲ၍ အနတ္တံ-သဒ္ဓါပိဟု
ဆိုသည်။)

အကျိုး-

အနတ္တံ-သဒ္ဓါပိသည် သကော၊ သကာ၊ သကံ၊ သကေ- စသည်တို့၌ အလုံးစုံသော
ဝိဘတ်တို့ကြောင့် အတ္တံ-သဒ္ဓါကို သက-ပြုရခြင်းအကျိုးရှိသည်။

၅။ ဩ လာရာဌာန- (ကယား ၅-၅)

ဝဏ္ဏသဒ္ဓါသည် ဌာန်တူသရကို ယူရခြင်းအကျိုးရှိသည်။

၆။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၁၀၅

၁၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ကစွည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၂) ရက်၊ (၂၁-၃-၂၀၁၁) ကြာသပတေးနေ့

- ၁။ အောက်ပါတို့ကို သုတ်၊ ဝတ္ထု၊ ဥဒါဟရုဏ် ပါဠိကုန်စင်အောင် ရေးပြပါ။
 (က) ကာရကကျမ်းလာ ကတ္တားအနက်၌ တတိယာဝိဘတ်သက်သောသုတ်၊
 (ခ) အာချာတ်ကျမ်းလာ ဘောက်အနက်၌ ယ-ပစ္စည်းသက်သောသုတ်။
- ၂။ အောက်ပါတို့ကို ကစွည်းဆရာအလိုကျ အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။
 (က) ကာကေ ရက္ခန္တိ တဏှုလု၊ ယဝါ ပဋိသေဓေ ဂါဝေါ၊
 (ခ) ဣတော တိဏှံ မာသာနံ အစွယေန ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ ဣစ္စေမာဒိ။
- ၃။ အောက်ပါတို့ကို တိကျမှန်ကန်စွာ ဖြေဆိုပါ။
 (က) ဧဝံသ-ကို ပုဒ်ဖြတ်၊ (ခ) အနေန-ကို နာမ်ရုပ်ကျဉ်းတွက်၊ (ဂ) အသိ-ကို ဓာတ်+ပစ္စည်း+ ဝိဘတ်၊ (ဃ) သန္တိ-ကို ဓာတ်+ ပစ္စည်းတို့ဖြင့် ဝေဖန်ပြ၍၊ ကရောတု ကုသလံ-၌ ကုသလ-လိင်နှောင် ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယာဝိဘတ်တို့ဖြင့် ဝိုက်စဉ်ပြပါ။
- ၄။ နာမ်ကျမ်းလာ ကာလသတ္တဝီအနက်၌ သက်သောပစ္စည်းများကို သုတ်ထောက်ဖြေဆို၍၊
 ဘောဂေတု-သုတ်လာ တုသဒ္ဓါ၏ အကျိုးကိုလည်း ရေးပြခဲ့ပါ။
- ၅။ သရေကွဗိ-သုတ်လာ ပကတိပြုရာဌာနတို့ကို ရေးပြ၍၊ သေသတော လောပံ ဂသိဝိ-သုတ်၌ သေသ အပါဒါန်ဖြစ်ထိုက်သော သုတ်တို့ကိုလည်း ရူပသိဒ္ဓိဆရာအလိုကျ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။
- ၆။ သန္တိကျမ်းလာ အသန္တိ ၂-ပါးနှင့် နာမ်ကျမ်းလာ တိလိင် ၂-ပါးတို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာ အတိုင်း ရေးသား ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၆။ ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ကစွည်းသဒ္ဓါဘာသာ

- ၁။ (က) (ကတ္တရိ စ။)
 (ခ) (ဘာဝကမ္မေသု ယော-သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ)

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

- ၂။ (က) တဏှုလာ- ဆန်မှ၊ ကာကေ- ကျီးတို့ကို၊ ရက္ခန္တိ- စောင့်ရှောက်ကုန်၏။
ယဝါ- မုယောစပါးမှ၊ ဂါဝေါ- နွားတို့ကို၊ ပဋိသေဓေန္တိ- တားမြစ်ကုန်၏။
- (ခ) ဣတော- ဤနေမှ၊ တိဏ္ဍံ မာသာနံ- ၃-လတို့၏၊ အစ္စယေန- လွန်ရာအခါ၌၊
ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ- ပြုတော်မူလတ်၊ ဣစ္စေဝမာဒိ- ဤသို့ အစရှိသည်တည်း။

- ၃။ (က) ဧဝံ အဿ။
- (ခ) ဣမ တည၊ နာ သက်၊ အနိမိ နာမိ စ- ဖြင့် ဣမ-ကို အန-ပြု၊ အတော နေန-ဖြင့်
နာ-ကို ဧန-ပြု၊ ခွင်း၊ ချေ၊ ကပ်၊ အနေန-ပြီး၏။
- (ဂ) အသ ဓာတ်၊ အ- ပစ္စည်း၊ သိ ဝိဘတ်။
- (ဃ) သံ ရှေးရှိသော ဓာ ဓာတ်၊ ဣ ပစ္စည်း။

ဝိုက်စဉ်-

ပထမာ- ကုသလံ၊ ကုသလာ၊ ကုသလာနိ။
ဒုတိယာ- ကုသလံ၊ ကုသလေ၊ ကုသလာနိ။
တတိယာ- ကုသလေန၊ ကုသလေဟိ၊ ဘိ။

- ၄။ ကိသဗ္ဗညေကယကုဟိ ဒါဒါစနံ- ဒါ၊ ဒါစနံ။
တမှာ ဒါနိ စ- ဒါ၊ ဒါနိ။
ဣမသ္မာ ရဟိဓနာဒါနိ စ- ရဟိ၊ ဓနာ၊ ဒါနိ။
တုသဒ္ဓါသည် အခြားသော ဝိဘတ်တို့ကြောင့်လည်း ဘဝန္တ-သဒ္ဓါကို ဘောန္တ၊ ဘန္တေ၊
ဘောန္တော၊ ဘဒ္ဒေ၊ ဘောတာ၊ ဘောတော- ပြုခြင်းအကျိုးရှိသည်။

- ၅။ အကျဉ်းအားဖြင့် ဆန်းပျက်မည့်အရာ၊ ရွတ်ဆိုခက်မည့်အရာ၊ သန္နိမစပ်လိုသည့်အရာ
အားဖြင့် ၃-ဌာန၊

တစ်နည်း အကျယ်အားဖြင့်-

၁။ ဣတိသဒ္ဓါလည်း မနှောင်း၊ ဆန်းစောင့်ဖွယ်လည်း မလိုသည့် အာလုပ်ပုဒ်၏
အဆုံးသရ။

၂။ သမာသမဟုတ်သည့် ပုဒ်ဆုံး ဒီဃသရ။

၃။ အတိတ်ကြိုယာ၏ အစ၊ နာမ်ပုဒ်၏ အဆုံးဖြစ်သော ဣ၊ ဥ အက္ခရာ။ ဤ ၃-
ဌာနဖြစ်သည်။

အပါဒါန်ဖြစ်ထိုက်သော သုတ်-

သိ၊ သော၊ သျှာ စ၊ သခတော ဂဿေ ဝါ၊ ယတေ စ-စသည်။

၆။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရောဂတိတိုင်းဒေသကြီး)

ပထမငယ်တန်း။ ။ကစွည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၃) ရက်၊ (၂၂-၃-၂၀၁၁) အင်္ဂါနေ့

၁။ စာဖြေအရင် "အာဂလူလေး" ဖြစ်နိုင်ရေးအတွက် အောက်ပါတို့ကို ကစွည်းကျမ်းမှ ရှာဖွေကာ သုတ်၊ ဝုတ္တိ၊ ဥဒါဟရုဏ် ကုန်စင်အောင် ရေးသားခဲ့ပါ။

(က) သွာဟိသ္မိန္န မှာဘိမိ ဝါ- သုတ်၏ အစီအရင်ကို မပြုလေနှင့်ဟု အမိန့်ပေးသော သုတ်၊

(ခ) ကတ္တာအနက်၌ အတ္တနောပုဒ်ဝိဘတ်သက်ရမည်ဟု အမိန့်ပေးသော သုတ်။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိတို့ကို ဝိဘတ်အနက်မှန်ကန်စေလျက် အနက်ပေးပြပါ။

(က) အတိပ္ပဂေါ ခေါ တာဝ သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဏာယ စရိတံ၊

(ခ) အကာရပိတာဒ္ဓန္တာနမာ၊

(ဂ) သမိဒ္ဓါနံ ပိဟယန္တိ ဒလိဒ္ဓါ၊

(ဃ) အပိဿု မံ အဂ္ဂိဝေဿန တိဿော ဥပမာ ပဋိဘံသု၊

(င) ကွစာဒိဝဏ္ဏာနမေကဿရာနံ ဒွေဘာဝေါ။

၃။ အောက်ပါတို့တွင် (က) ကို ပုဒ်ဖြတ်၊ (ခ) ကို သန္နိရုပ်၊ နာမ်ရုပ်၊ (ဂ) ကို ဓာတ်+ ပစ္စည်း+ ဝိဘတ် ခွဲပြပါ။

(က) ယမေဒန္တဿာဒေသော၊ (ခ) သကော၊ (ဂ) ဣဇ္ဇတေ၊ ဘိက္ခု။

၄။ ဓာတုနာမာနမုပသဂ္ဂယောဂါဒိသွပိ စ- သုတ်၌ပါသော စသဒ္ဓါအကျိုးကို ပြယုဂ်နှင့်တကွ ဖြေဆိုပြီး၊ ယုဝ-သဒ္ဓါကိုလည်း သတ္တမိဝိဘတ်ဖြင့် နာမပဒမာလာ စဉ်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ပရော ဝါ သရော- သုတ်ဖြင့် ချေနိုင်သော သရများကို အကြောင်းပြ ဖြေဆို၍၊ ပဉ္စဒီနမတ္တံ သုတ်၌ အ-ကို အ-ထပ်ပြုသဖြင့် ရရှိသောအကျိုးကိုလည်း ရူပသိဒ္ဓိအလိုကျ ရှင်းပြ ဖြေဆိုပါ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၆။ ကာလခြားရာ ဝဏ္ဏခြားရာတို့၌ သန္နိမဖြစ်ဟုဆိုရာ ကာလခြားရာ၌ သန္နိမဖြစ်ပုံ၊ ဝဏ္ဏခြားရာ၌ သန္နိမဖြစ်ပုံ-တို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာသည့်အတိုင်း ရေး၍၊ ဝိနည်းမှာ သိမ်း၊ သဒ္ဓါမှာ လှိုင်-ဟု တင်စား ပြောဆိုရာ၌ လိင်၏ သဘောအဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း နာမ်ပုဒ်စစ်မှ ထုတ်နုတ်ရေးပါ။

၁၇။ ရောဂတိတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ကစ္ဆည်းသဒ္ဓါကြီးဘာသာ

၁။ (က) (န တိမေဟိ ကတာကာရေဟိ)

(ခ) (ကတ္တရိ စ-သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ)

၂။ (က) တာဝ- ရှေ့ဦးစွာ၊ သာဝတ္ထိယ- သာဝတ္ထိပြည်သို့၊ ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်းအလိုငှါ၊ စရိတုံ- ကြွသွားခြင်းငှါ၊ အတိပ္ပဂေါ ခေါ- အလွန်စောသေးသည်သာတည်း။

(ခ) (သုတ်နက်ထင်ရှားပြီ)

(ဂ) ဒလိဒ္ဓါ- ဆင်းရဲသူတို့သည်၊ သမိဒ္ဓါနံ- ကြွယ်ဝသူတို့အား၊ ပိတယန္တိ- ရုတ်မြတ်နိုးကုန်၏။

(ဃ) အဝ္ဗိဝေဿန- အဝ္ဗိဝေဿန၊ အပိဿု- စင်စစ်၊ တိဿော ဥပမာ- ဥပမာ ၃-မျိုးတို့သည်၊ မံ- ငါ၏၊ ပဋိဘံသု- ရှေးရှုဉာဏ်တွင် ထင်လာကုန်ပြီ၊ ဝါ- ဉာဏ်၏ အာရုံဖြစ်လာကုန်ပြီ။

(င) (သုတ်နက်ထင်ရှားပြီ)

၃။ (က) ယံ+ ဇ+ အန္တဿ+ အာဒေသော။

(ခ) သန္နိရုပ်- သယေ တည်၊ ကော ယဿ- ဟူသော သုတ္တဝိဘာဝဖြင့် ယ-ကို က-ပြု၊ သကေ-ပြီး၏။

နာမ်ရုပ်- အတ္တတည်၊ ဒုယောသက်၊ အတ္တန္တော ဟိသမ္ပိမနတ္တံ- ၌ အနတ္တသဒ္ဓါပိုဖြင့် အတ္တ-ကို သက-ပြု၊ သမ္ပယောနီနမာဇ-ဖြင့် ဒုယော-ကို ဇ-ပြု၊ ခွင်။ ချေ၊ ကပ်၊ သကေ-ပြီး၏။

(ဂ) ဣဇ္ဇတေ- ယဇ ဓာတ်၊ ယ ပစ္စည်း၊ တေ ဝိဘတ်၊ ဘိက္ခု- ဘိက္ခ ဓာတ်၊ ရှ ပစ္စည်း၊ သိ ဝိဘတ်။

၄။ စသဒ္ဓါသည် ယတောဟံ ဘဂိနိ-စသောပြယုဂ်တို့၌ အခြားသော အနက်တို့၌လည်း ပဉ္စမိဝိဘတ်သက်ရခြင်းအကျိုးရှိသည်။

နာမပဒမာလာ

ယုဝသ္မိံ, ယုဝမိံ, ယုဝေ, ယုဝေသု, ယုဝါသု, ယုဝါနေသု။
ယုဝါနသ္မိံ, ယုဝါနမိံ, ယုဝါနေ။

၅။ ဝေတ္တိတ ဝိဘာသာ ဝါသဒ္ဓါကြောင့် ဣတိ, ဣဝ, ဣဒါနိ, အသိ, အပိ, ဧဝ - စသည်တို့၏ သရများကိုသာ ချေနိုင်သည်။ အခြားသရများကို မချေနိုင်။
အ-တို့ အ-ထပ်ပြုရတိုင်း- (ကရင် ၅-၅)

၆။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၁၈။ ပထမပြန် အထူးအောင် ရွေးချယ်ရေးစာမေးပွဲ

ပထမငယ်တန်း။ ။ကစွည်းသဒ္ဓါကြီးဘာသာ

၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် (၅) ရက်၊ (၂၁-၆-၂၀၁၁) အင်္ဂါနေ့

၁။ အောက်ဖော်ပြပါ သုတ်တို့ကို သုတ်, ပုတ္တိ, ဥဒါဟရုဂ် စုံလင်စွာ ပါဠိရေးပြပါ။

(က) အာချာတ်ကျမ်းလာ ဝိဘတ် ပစ္စည်းတို့ကြောင့် အသ-ဓာတ်၏ အစ အ-ကို ချေသောသုတ်၊

(ခ) ကိတ်ကျမ်းလာ ကရ-ဓာတ်၏ ဓာတွန် ရ-ကို တ-ပြုသောသုတ်တို့တွင် အစ ပထမသုတ်၊

၂။ အောက်ပါတို့ကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြပါ။

(က) သန္တော ဟဝေ သန္တိ ပဝေဒယန္တိ။

(ခ) သကမန္နာတု ဣဝ အဿ ရာဇိန္ဒော ဝိဘဝေါ။

(ဂ) ဝေနတေယျိံ ကုန္တေယျိံ ဂုဏဝတိ။

(ဃ) အညတြ သံဃသမ္ပုတိယာ ဘိက္ခုဿ ဝိပ္ပဝတ္ထံ န ဝဇ္ဇတိ။

(င) မနသာ စေ ပဒုဋ္ဌေန။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

- ၃။ အောက်ပါတို့တွင် (က)ကိုပုဒ်ဖြတ်၊ (ခ)ကိုပုဒ်စပ်၊ (ဂ)ကို နှစ်ရပ်အကျဉ်းနှစ်မျိုး၊ (ဃ)ကို ဓာတ်+ ဝိဘတ် ဝေဖန်ပြပါ။
(က) ခွဲမိဋ္ဌိတံ၊ (ခ) ပါတံ+ အာသော၊ (ဂ) အဿ၊ (ဃ) သိဗ္ဗတိ။
- ၄။ တေ မေကဝစနေသု စ-သုတ်၌ ဧကဝစနေ- အရ ယူရမည့် ဝိဘတ်တို့ကို အကြောင်းနှင့် တကွ ဖြေဆို၍၊ အတ္တန္တော ဟိ သို့မနတ္တံ- သုတ်လာ အနတ္တံဟူသော ဘာဝနိဒ္ဒေသသဒ္ဓါ ဆိုရခြင်းအကျိုးကိုလည်း ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ (က) အာသနေ ဥပပိဋ္ဌောသံယော၊ (ခ) ဝဇေ ဂါဝေါ ဒုဟန္တိ- ပြယုဂ်တို့သည် မည်သည့် အာဇာရ၌ ပါဝင်ကြသည်ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။
- ၅။ ယဝမဒန စသော သုတ်လာ ဒ- အက္ခရာလာရာဌာနတို့ကို သတ်မှတ်ပြပြီးလျှင် အောက် ဖော်ပြပါ ဥပသာရပုဒ် နိပါတ်ပုဒ်တို့သည် မည်သည့်အနက်၌ ဖြစ်သည်ကိုလည်း ရူပသိဒ္ဓိ ကျမ်းဆရာအလိုကျ ရေးသားဖြေဆိုပါ။
(က) သု၊ (ခ) နူန၊ (ဂ) ပုထု၊ ဝိသု၊ (ဃ) ဤသကံ။
- ၆။ အောက်ဖော်ပြပါ ပြယုဂ်တို့တွင် (က)၌မည်သည့် သန္တိ၊ (ခ)၌ မည်သည့်နာမ် ဖြစ်သည်ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ရေးသား ဖြေဆိုပါ။
(က) မုနီစရေ၊ (ခ) စန္ဒော။

၁၈။ အထူးအောင် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ကစွည်းသဒ္ဓါဘာသာ

- ၁။ (က) (သဗ္ဗတ္ထာသဿာဒိလောပေါစ။)
(ခ) (ကရဿ စ တတ္တံ တုသ္မိ- သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ)
- ၂။ (က) (ရှမ်းတောင် ၂၊ ၁-၅)
(ခ) အဿ ရာဇိနော- ဤမင်း၏ သက္ကမန္တာတု ဣဝ- သက္ကမန္တာတ်မင်း၏ ကဲ့သို့၊
ဝိဘဝေါ- စည်းစိမ်သည်၊ (ဟောတိ- ဖြစ်၏)
(ဂ) ဝေနတေယျိ- ဂဠုန်မသည်။
ကုန္တေယျိ- ကုန္တိ၏ သမီးသည်။
ဂုဏဝတိ- ဂုဏ်ရှိသော မိန်းမသည်။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၁၁၁

- (ဃ) ဘိက္ခုသု- ရဟန်းအား။ သံဃသမ္ပတိယာ- သံဃာ၏ သမုတ်ခြင်းကို အညကြ-
ကြဉ်၍၊ ဝိပဿနာ- ကင်း၍ နေခြင်းငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ- မအပ်။
- (င) ပဒုဋ္ဌေန- ပြစ်မှားလိုသော၊ ဝါ- ဖျက်ဆီးအပ်သော၊ မနုဿာ- စိတ်ဖြင့်၊ စေ
(ဘာသတိ ဝါ)- အကယ်၍မူလည်း ပြောဆိုအံ့။

- ၃။ (က) ဒု+ အဓိပ္ပာယ်။
 (ခ) ပါတရာသော။
 (ဂ) တ တည်၊ သ သက်၊ သသ္မာသ္မိသံသာသုတ္တံ-ဖြင့် တ-ကို အ-ပြု သ-လာ၊
 အဿ-ပြီး၏။
 (တစ်နည်း) ဣမ တည်၊ သ သက်၊ ဣမသဒ္ဓဿ စ-ဖြင့် ဣမ-ကို အ-ပြု သ-
 လာ၊ အဿ-ပြီး၏။
 (ဃ) သိဝု ဓာတ်၊ တိ ဝိဘတ်။

- ၄။ န အံမှိ- သုတိက ဒုတိယာ ကေဝလ်ကို တားမြစ်လတံ့ဖြစ်သောကြောင့် စတုတ္ထိ၊ ဆဋ္ဌိ
 ကေဝလ်ကိုသာ ယူရသည်။
 ဘာဝနီဋ္ဌေသဆိုရကျိုး- (ရှမ်းမြောက် ၄-၅)
 (က) ဩပသိလေသိကာဓာရ။
 (ခ) သာမိပိကာဓာရ။

- ၅။ ဒ-အက္ခရာသည် ဥ ဥပသာရ၊ သကိ၊ ကေနစိ၊ ကိန္နိ၊ ကိသ္မိန္နိ၊ ကောစိ၊ သမ္မာ၊ ယာဝ၊
 တာဝ၊ ပုန၊ ယ၊ တ၊ ဧတ၊ အတ္တ၊ သ- စသည်တို့နောင် လာသည်။
 (က) သောဘန၊ သုဋ္ဌ၊ သမ္မာ၊ သမိန္ဒိ၊ သုခအနက်စသည်။
 (ခ) အနမာန၊ အနဿရဏ၊ ပရိဝိတက္ကနအနက်။
 (ဂ) ပုထု- ပုထုပကာရ၊ အသယံတအနက်။
 ဝိသု- အသယံတအနက်။
 (ဃ) အပ္ပအနက်။

- ၆။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကချင်ပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆုတ် (၁၃) ရက်၊ (၁-၄-၂၀၁၁) သောကြာနေ့

၁။ သနားကြင်နာခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်နိုင်သော စိတ်တို့ကို သမာနဝါဒအလို၊ ကေစိဝါဒအလိုအားဖြင့် ခွဲခြားရေတွက်ပြ၍၊ အကုသိုလ်စိတ်အားလုံးနှင့် ယှဉ်နိုင်သော စေတသိက်တို့ကိုလည်း တိကျစွာ ရေတွက်ပြခဲ့ပါ။

၂။ အောက်ပါတို့၏ အရကို သိသာရုံမျှ အသီးအသီး ဖော်ပြခဲ့ပါ။

- (က) ဇောထိုက်သော အဟိတ်စိတ်၊ (ခ) ဇောထိုက်သော ဝိပါက်စိတ်၊
- (ဂ) ဇောမထိုက်သော ကိရိယာစိတ်၊ (ဃ) မဟန္တာရုံဝိထိ၌ မပါဝင်သော ဇော၊
- (င) အမြဲတမ်း တစ်ကြိမ်သာ စောသော ဇော။

၃။ ပုဂ္ဂိုလ်အလိုက် ကာမဇောနောင် အပ္ပနာဇော စောပုံပြ သင်္ဂဟဂါထာကို တိကျမှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။

၄။ နာမ်တရား လုံးဝမရှိသော ဗြဟ္မာ၏ ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ စုတိတရားတို့ ဖြစ်ပျက်ပုံကို ပြဆိုသော သင်္ဂဟပါဠိ၊ ယင်းဗြဟ္မာ၏ ရုပ်ဖြစ်စဉ်ပြ သင်္ဂဟပါဠိတို့ကို တိကျစွာ ရေးသားပြခဲ့ပါ။

၅။ အောက်ပါတို့၏ အထူးကို ဋီကာဆရာအဘော်နှင့်အညီ ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

- (က) ဒေါမနဿနှင့် ပဋိဃ၊ (ခ) ဆန္ဒနှင့် လောဘ၊ (ဂ) ဉာဏ်နှင့် ဒိဋ္ဌိ။

၆။ အဘယ့်ကြောင့် မဟဂ္ဂုတ်စိတ်၌ ဝိရတိမယှဉ်ရပါသနည်း ဖြေဆို၍၊ အရူပဘုံ၌ ဝတ္ထုရုပ် ခြောက်ပါးလုံး မရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁။ ကချင်ပြည်နယ် (အဖွဲ့)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ သမာနဝါဒ- မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈၊ မဟာကြိယာစိတ် ၈၊ ပဉ္စမဈာန်ကြဉ် မဟဂ္ဂုတ် ၁၂၊ ပေါင်း ၂၈။

ကေစိဝါဒ- မဟာကုသိုလ် သောမနဿ ၄၊ မဟာကြိယာသောမနဿ ၄၊ ပဉ္စမဈာန်ကြဉ် မဟဂ္ဂုတ် ၁၂၊ ပေါင်း ၂၀။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၁၁၃

စေတသိက်- သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ ၇၊ ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ဝီရိယ၊ မောစတုက် ၄၊ ပေါင်း ၁၄။

- ၂။ (က) ဟသိတုပ္ပါဒ်၊
 (ခ) ဖိုလ်စိတ်။
 (ဂ) အာဝဇ္ဇန်းဒွေး။
 (ဃ) ရူပဘုံဖြစ်က ဒေါသဇော မပါဝင်။
 (င) အဘိညာဉ်ဇော၊ မဂ်ဇော၊ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ်ဇော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဇော။
- ၃။ (ပုထုဇ္ဇနာနံ သေက္ခာနံ- စသော ဂါထာကို အနက်ရေးလေ)
- ၄။ (အသညသတ္တာနံ ပန ရူပမေဝ ။ပ။ ရူပမေဝ ပဝတ္တိတွာ နိရုဇ္ဈတိ။ နှင့် အသညသတ္တာနံ ပန စက္ခုသောတ ။ပ။ အတိရိစ္စတိ။)
- ၅။ (က) ဒေါမနဿသည် အနိဋ္ဌာရုံကို ခံစားခြင်းလက္ခဏာရှိ၍ ဝေဒနာကွန္ဓာ၌ အကျုံးဝင်သော တရား တစ်မျိုး။
 ပဋိဿသည် ကြမ်းတမ်းခြင်း သဘောရှိသော သင်္ခါရကွန္ဓာ၌ အကျုံးဝင်သော တရား တစ်မျိုး။ ဤသို့ ထူးသည်။
 (ခ) စိတ်၏ အာရုံပြုလိုကာမတ္တသည် ဆန္ဒ ထိုအာရုံ၌ အလွန်တပ်မက်ခြင်းသဘောသည် လောဘ၊ ဤသို့ ထူးသည်။
 (ဂ) ဉာဏ်သည် အာရုံကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိတတ်သည်။ ဒိဋ္ဌိသည် ဟုတ်မှန်သော သဘောကို စွန့်၍ မဟုတ်မှန်သောအားဖြင့် ယူတတ်သည်။ ဤသို့ ထူးသည်။
- ၆။ သီလစင်ကြယ်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့် ကောင်းစွာသုတ်သင်အပ်ပြီးသော ကာယ၊ ဝစီ ပယောဂရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ ကာယ၊ ဝစီပယောဂကို သုတ်သင်ခြင်းမဖက် သက်သက် စိတ်တည်ကြည်ရုံမျှဖြင့် မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်များ ဖြစ်နိုင်သည်။ ကာယကံ၊ ဝစီကံတို့ကို သုတ်သင်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဒုစရိုက်၊ ဒုရာဇီဝတို့ကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ခြင်း တစ်ဖန် ငြိမ်းစေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် မဟဂ္ဂုတ်စိတ်၌ ဝိရတီ မယှဉ်ပါ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

ဝတ္ထု ခြောက်ပါးလုံး မရကြောင်း-

အရူပဗြဟ္မာတို့သည် ရူပဝိရာဂဘာဝနာကြောင့် အရူပဘုံ၌ အချင်းခပ်သိမ်း ရုပ်ဖြစ်ခြင်း မရှိသောကြောင့် အရူပဘုံ၌ ဝတ္ထုရှုပ်.၆-ပါးလုံး မရပါ။

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကယားပြည်နယ်)

ပထမမယ်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃) ရက်၊ (၁-၄-၂၀၁၁) သောကြာနေ့

၁။ မဟာဂ္ဂုတ်ပဌမဈာန်စိတ်၌ ယှဉ်နိုင်သော စေတသိက်တို့ကို ပြဆိုသော စုက္ကိယပါဠိနှင့် ဝိထိ ပိုင်းလာ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စိတ်မဖြစ်နိုင်ပုံကို ပြဆိုသော စုက္ကိယပါဠိကို ပါဠိ ရေးပြခဲ့ပါ။

၂။ ရုပ်ကလာပ်ဖွဲ့ဆိုနိုင်ရန် လိုအပ်သော လက္ခဏာ ၄-ပါးပြ သင်္ဂဟပါဠိနှင့် ဗောဓိပက္ခိယ တရားများ ရသင့် ရထိုက်သော စိတ်ကို သတ်မှတ်ပြဆိုသော သင်္ဂဟဂါထာတို့ကို မှန်ကန် စွာ အနက်ရေးပါ။

၃။ မဟာကုသိုလ် တတိယဒွေး၏ အမြဲတမ်းယှဉ်နိုင်သော စေတသိက်တို့ကို သင်္ဂဟပါဠိ ထောက်၍ ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ မောဟမူဒွေးကို ဝေဒနာ၊ ဟိတ်၊ ကိစ္စ၊ ဒွါရတို့ဖြင့် ဝေဖန်ပြပါ။

၄။ ပဋိသန္ဓေစိတ်မည်ပုံကို ပါဠိသာဓကထောက်၍ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ အမိဝမ်းတွင်းကိန်းအောင်း နေသော သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ ရနိုင်သော ရုပ်ကလာပ်များကိုလည်း ပဋိသန္ဓေ၊ ပဝတ္တိ အခါအားဖြင့် ခွဲခြားပြပါ။

၅။ အကုသိုလ်မည်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ဥပမာနှင့်တကွ ထင်ရှားအောင် ဖြေဆို၍၊ ဉာဏ်နှင့် ဒိဋ္ဌိတို့၏ ထူးခြားပုံကိုလည်း (ဋီ)အလိုကျ ဖြေဆိုပါ။

၆။ လောကုတ္တရာစိတ်၏ သင်္ဂဟနည်း၌ အပ္ပမညာကို အဘယ်ကြောင့် ကြဉ်ရပါသနည်း? ဖြေဆို၍၊ မဂ်စိတ်သည် တစ်ကြိမ်သာ ဖြစ်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ဇောကိစ္စ တစ်ရပါ သနည်း ဋီကာကျော် အလိုကျ ဖြေဆိုပါ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၁၁၅

၂။ ကယားပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

- ၁။ (မဟာဂူတေသု ပန တီသု ။ပ။ ပဉ္စတ္ထိသ မ္ဗော သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ-ကိုလည်းကောင်း။ အသညသတ္တာနံ ပန သဗ္ဗထာပိ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ နတ္ထေဝါတိ-ကိုလည်းကောင်း ရေးလေ)
- ၂။ (ဧကုပ္ပါဒါ၊ ဧကနိရောဓာ-စသော ပါဠိနှင့် သဗ္ဗေ လောကုတ္တရေ ဟောန္တိ-စသော ဂါထာတို့ကို အနက်ရေးလေ)
- ၃။ ပီတိကြဉ် အညသမာန်း ၁၂၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာကြဉ် သောဘနစေတသိက် ၂၀၊ ပေါင်း ၃၂။
အထောက်- အပ္ပမညာဝိရတိယော ပနေတ္ထ ပဉ္စပိ ပစ္စေကမေဝ ယောဇေတဗ္ဗာ။
တတိယဒ္ဓယေ ဉာဏသမ္ပယုတ္တာ ပီတိဝဇ္ဇိတာ။
မောဟမူဒေသည ဥပေက္ခာဝေဒနာ၊ ဧကဟိတ်၊ ဇောကိစ္စ၊ ၆- ခွါရ။
- ၄။ ရှေ့နောက်ဖြစ်သော ဘဝအထူးကို တစ်စပ်တည်းကဲ့သို့ စပ်တတ်သောကြောင့် ပဋိသန္ဓေစိတ်မည်သည်။
သာဓက- ဘဝန္တရပဋိသန္ဓာနဝသေန ပဋိသန္ဓိသင်္ခါတံ မာနသံ။
ရနိုင်သော ရုပ်တလား-
ပဋိသန္ဓေ- ကာယ၊ ဘာဝ၊ ဝတ္ထုဒသကအားဖြင့် ကလောင် ၃-စည်း။
ပဝတ္တိ- ပုဂ္ဂိုလ်အလိုက် ကလောင် ၂၀။
- ၅။ မိတ်ဆွေ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူကဲ့သို့ ကုသိုလ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောကြောင့် အကုသိုလ်မည်သည်။
ဉာဏ်နှင့် ဒိဋ္ဌိ အထူး (ကချင် ၅၊ ၈-၉)
- ၆။ အပ္ပမညာတို့သည် သတ္တဝါပညတ်လျှင် အာရုံရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း။ လောကုတ္တရာစိတ်တို့သည် နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း ဤသို့ အာရုံကွဲပြားသဖြင့် ကြည့်ရသည်။
မဂ်စိတ် ဇောကိစ္စတပ်ကြောင်း-
ဇောသဘောရှိသောကြောင့် မဂ်စိတ်သည် ဇောကိစ္စတပ်သည်။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကရင်ပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃) ရက်၊ (၁-၄-၂၀၁၁) သောကြာနေ့

၁။ အောက်ပါတို့ကို မှန်ကန်စွာ ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

(က) ဝစီကံလေးပါးပြ သင်္ဂဟပါဠိ၊

(ခ) မနောကံသုံးပါးပြ သင်္ဂဟပါဠိ။

၂။ နိဗ္ဗာန်ဂုဏ်ရည် ၅-ပါးပြ သင်္ဂဟဂါထာကို အနက်မှန်မှန် ရေးခဲ့ပါ။

၃။ လူ့ဘဝမှ စုတေ၍ လူ့ဘဝမှာပင် လူ့ပြန်ဖြစ်သော်လည်း လူ့စဉ်မမှီသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ပဋိသန္ဓေစိတ်ကို ကောက်ပြ၍၊ ယင်းစိတ်၏ (က) တကွဖြစ်ဖက် စေတသိက်၊ (ခ) ဆောင်ရွက်သော ကိစ္စတို့ကိုလည်း မှန်ကန်စွာ ရေးသားခဲ့ပါ။

၄။ သေခါနီးကာလစသည်၊ တန်ခိုးပြာဋိဟာပြရာ ကာလစသည်တို့၌ ကာမဇောတို့၏ စောသောအကြိမ်တို့ကို အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ မြေငလျှင်ဒဏ်၊ ရေလှိုင်းဒဏ်တို့ကြောင့် သေဆုံးသောပုဂ္ဂိုလ်များသည် သေခြင်းလေးမျိုးတို့တွင် မည်သည့်သေခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်ကိုလည်း အကြောင်းပြ၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ အောက်ပါတို့ကို ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

(က) တဒါရုံကျကြောင်း အင်္ဂါ ၃-ပါး။

(ခ) အသည်သတ်ဗြဟ္မာ၏ ပဋိသန္ဓေနှင့် သက်တမ်း။

(ဂ) လောဘမူလကြောင့် ဖြစ်သော အကုသိုလ်ကံ ၃-ပါး။

(ဃ) ဂတ္တသေယျက သတ္တဝါတို့ ပဋိသန္ဓေအခါ ရနိုင်သော ရုပ်ကလာပ်။

၆။ အောက်ပါတို့ကို ဋီကာကျော်အဖွင့်နှင့်အညီ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

(က) မောဟမူဒွေး၌ သင်္ခါရအပြား မရှိခြင်းအကြောင်း။

(ခ) အဟိတ်စေတသိက် မရှိခြင်းအကြောင်း။

(ဂ) နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်တို့ ကာလဝိမုတ်မည်ခြင်းအကြောင်း။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၁၁၇

၃။ ကရင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

- ၁။ (က) (မုသာဝါဒေါပ။ ဝစီကမ္ပံ နာမး)
 (ခ) (အဘိဇ္ဈာပ။ မနောကမ္ပံ နာမ-ကို ရေးလေ)
- ၂။ (ပဒမစ္စုတမစ္စန္တံ- စသော ဂါထာကို အနက်ရေးလေ)
- ၃။ အဟိတ် ကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသန္တီရဏစိတ်။
 (က) ဆန္ဒ၊ ပီတိ၊ ဝီရိယကြည်သော အညသမာန်း ၁၀။
 (ခ) ပဋိသန္ဓိ၊ ဘဝင်္ဂ၊ စုတိ၊ သန္တီရဏ၊ တဒါရမ္ပဏအားဖြင့် ၅-ကိစ္စ။
- ၄။ သေခါနီးကာလစသည်၌ မှီရာဝတ္ထုအားနည်းသောကြောင့် ၅-ကြိမ်၊
 တန်ခိုးပြာဋိဟာပြရာကာလစသည်၌ လျင်စွာဖြစ်ရကြောင့် ၄-ကြိမ်၊ ၅-ကြိမ် စောရသည်။
 သေခြင်းမျိုး-
 အသက်၊ ကံ ကုန်၍ မဟုတ်ဘဲ ကံဆိုးဖြတ်ခြေ၍ သေရခြင်းမျိုး မဟုတ်သောကြောင့်
 ဥပစ္ဆေဒကမရဏမည်သည်။
- ၅။ (က) ကာမဇောနောင် ဖြစ်ခြင်း၊ ကာမသတ္တဝါဖြစ်ခြင်း၊ ကာမအာရုံဖြစ်ခြင်း။
 (ခ) ဇီဝိတနဝကကလာပ်ရုပ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေ၍ မဟာကပ် ၅၀၀ သက်သာသည်။
 (ဂ) ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ၊ အဘိဇ္ဈာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။
 (ဃ) ကာယ၊ ဘာဝ၊ ဝတ္ထုဒသကကလာပ်။
- ၆။ (က) အခါခပ်သိမ်း ယုံမှားယုံလွင့်သဖြင့် သဘောအားဖြင့် သည်၏အဖြစ်၊ တိုက်တွန်း
 အပ်သည်၏ အဖြစ် မရှိ၊ ထို့ကြောင့် သင်္ခါရအပြားမရှိပါ။
 (ခ) အဟိတ်စိတ်၌ သီးခြားယှဉ်သော စေတသိက် မရှိသောကြောင့် အဟိတ်
 စေတသိက်မရှိပါ။
 (ဂ) ပျက်စီးခြင်းသဘောမရှိသည့်အတွက် အတိတ်စသော ကာလ၏အစွမ်းဖြင့် မဆိုအပ်
 သောကြောင့် ကာလဝိမုတ်ဖြစ်ရသည်။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ချင်းပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃) ရက်၊ (၁-၄-၂၀၁၁) သောကြာနေ့

၁။ မဟာကုသိုလ်စိတ် ရှစ်ပါးတို့တွင် စေတသိက်အများဆုံးယှဉ်နိုင်ခွင့်ရှိသော စိတ်တို့ကို မှန်ကန်စွာ ဖော်ထုတ်ပြ၍၊ နှမြောမှု (မစ္ဆရိယ) စေတသိက်၏ သဘောလက္ခဏာကိုလည်း မှန်ကန်စွာ ဖြေဆိုပြပါ။

၂။ အသညသတ်ကြည်သော ရူပ ၁၅-ဘုံ၌ ဖြစ်နိုင်ခွင့်ရှိသော အဟိတ်စိတ်တို့ကို မှန်ကန်စွာ ရေတွက်ပြ၍၊ စက္ခုဒွါရဝိသိ၌ ဖြစ်နေကြသော စိတ်အစဉ်ဝယ် စက္ခုဝိညာဏ်မှ ထောက် ၃-ခုမြောက် စိတ်၏ အမည်ကိုလည်း မှန်ကန်စွာ ဖော်ပြပေးပါ။

၃။ တိဟိတ်ဥတ္တဋ္ဌ မဟာကုသိုလ်ကံ၏ ပဋိသန္ဓေကျိုး၊ ပဝတ္တိကျိုး- ပေးပုံပြ သင်္ဂဟစုက္ကိယ ပါဠိကို ပါဠိသက်သက် ရေးသားပြပါ။

၄။ မရဏာသန္တဝိထိယံ ပနေတ္ထ မန္တပွဝတ္တာနိ ပဉ္စေဝ ဝေဒနာနိ ပါဠိကိစ္ဆိတဗ္ဗာနိ-ဟူသော သင်္ဂဟပါဠိကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြပါ။

၅။ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်အားဖြင့် ပရမတ္ထတရား လေးပါးရှိရာဝယ် ယင်းလေးပါးထဲမှ ရုပ်-မည်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို ဋီကာကျော် အလိုကျ ပေါ်လွင်စွာ ဖြေဆိုပြပါ။

၆။ သောမနဿ၊ ဥပေက္ခာ-ဟုဆိုအပ်သော ဝေဒနာနှစ်မျိုးတို့တွင် ဥပေက္ခာဝေဒနာ- ဖြစ်ခြင်း၏ အင်္ဂါရပ်တို့ကို ဋီကာကျော်အဖွင့်နှင့် အညီ ဖြေဆိုပြပါ။

၄။ ချင်းပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ မဟာကုသိုလ် ပထမဒွေး။
လက္ခဏာ- မိမိစည်းစိမ်ကို လျှို့ဝှက်ခြင်း၊ ဝန်တိုခြင်းသဘောလက္ခဏာ။

၂။ စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေး၊ သောတဝိညာဏ်ဒွေး၊ သမ္ပဋိတ္တိန်ဒွေး၊ သန္တိရဏ ၃-ခု၊ အဟိတ်ကိရိယာ ၃-ခု၊ ပေါင်း ၁၂။

စိတ်အမည်- သန္တီရဏ။

၃။ တတ္ထာပီ တိဟေတုကမုက္ကဋ္ဌံ ကုသလံ တိဟေတုကံ ပဋိသန္ဓိံ ဒတွာ ပဝတ္တေ သောဠသ
ဝိပါကာနိ ဝိပစ္စတိ။

၄။ (အနက်ထင်ရှားပြီ)

၅။ အချမ်း၊ အပူ စသော ဆန်ကျင်ဘက်အကြောင်းတို့ကြောင့် ရှေးရုပ်စဉ်နှင့်မတူသော
နောက်ရုပ်အစဉ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည် ရုပ်မည်သည်။

၆။ ဥပေက္ခာဝေဒနာဖြစ်ခြင်းအင်္ဂါ-

က္ကဋ္ဌဓမ္မတ္တာရုံဖြစ်ခြင်း၊ ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေနေခွဲခြင်း၊ နက်နဲသော သဘောရှိခြင်း
(အကုသိုလ်အရာ)။

သဒ္ဓါအားနည်းခြင်း၊ ပညာဉာဏ်အမြင်နှင့် မပြည့်စုံခြင်း၊ လှူဖွယ်ပစ္စည်း အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်
စသည်တို့နှင့် မပြည့်စုံခြင်း (ကုသိုလ်အရာ)

၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး)

ပထမငယ်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၄) ရက်၊ (၂၃-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ ဓမ္မာရုံပြပါဌ်နှင့်၊ ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ်ပြပါဌ်တို့ကို ပြည့်စုံစွာ ရေးသားခဲ့ပါ။

၂။ ရုပ်သံသရာစက် လည်ပုံပြ သင်္ဂဟဂါထာကို အနက်ရေးသားခဲ့ပါ။

၃။ သမ္မာရမ္မဏ အဟိတ်စိတ်ကို ဖော်ပြ၍၊ ထိုစိတ်၏ သမ္ပယုတ္တဓမ္မ၊ ကိစ္စ၊ ဒွါရ၊ ဝတ္ထုတို့ကို
လည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၄။ (က) ကာမဇော ၅-ကြိမ် စောရာအခါ၊ (ခ) ဒွိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ရနိုင်သော ဇော၊

(ဂ) ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံ၏ အရင်းခံဖြစ်သော တစ္ဆာ၊

(ဃ) ဘဝင်စ၍ ဖြစ်ရာအခါတို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ မြတ်စွာဘုရားရှင်အား တူသောပုဂ္ဂိုလ် မရှိခြင်းအကြောင်းနှင့် (က) အာကာသာနန္တ၊

(ခ) ဝိညာဏဉ္စ၊ (ဂ) အာကိဉ္စဉ္စ အရတို့ကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၁၂၀

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၆။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်၌ အဓိမောက္ခကြဉ်ရခြင်းအကြောင်းနှင့်၊ အရူပဘုံ၌ ဆဝတ္ထု မဖြစ်ခြင်းအကြောင်းတို့ကို ရေးသားခဲ့ပါ။

၅။ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

- ၁။ (ဓမ္မာရမ္မဏံ ပန ။ပ။ ဆဓာ သင်္ဂယုတိ - နှင့်
ဧတ္ထ ပန စေတသိက ။ပ။ သင်္ဂ ဂစ္ဆန္တိ-တို့ကို ရေးလေ)
- ၂။ (ဣန္ဒြေဝံ မတသတ္တာနံ ။ပ။ ရူပံ ပဝတ္ထုတိ- ဂါထာကို အနက်ရေးလေ)
- ၃။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ။
သမ္ပယုတ္တဓမ္မ- ဆန္ဒ၊ ပီတိကြဉ်သော အညသမာန်းစေတသိကံ ၁၁။
ကိစ္စ- အာဝဇ္ဇန၊ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနအားဖြင့် ၂-ကိစ္စ။
ဒွါရ- ၆-ဒွါရ။
ဝတ္ထု- ဟဒယဝတ္ထုကို ရံခါမှီ၊ ရံခါ မမှီ။
- ၄။ (က) မရဏသန္ဓအခါစသည်။
(ခ) အကု ၁၂၊ မဟာကု ၈။
(ဂ) တဏှာနုသယ။
(ဃ) ပဋိသန္ဓေချုပ်သည်မှ စ၍ ဖြစ်သည်။
- ၅။ သီလအစရှိသော ဂုဏ်တို့ကြောင့် တူသောပုဂ္ဂိုလ်မရှိပါ။
(က) ကသိုဏ်း ၉-ပါးတွင် တစ်ပါးပါးကို ခွဲ၍ ရအပ်သော ကောင်းကင်ပညတ်။
(ခ) ပထမာရုပ္ပပိညာဉ်။
(ဂ) ပထမာရုပ္ပပိညာဉ်မရှိခြင်း နတ္ထိဘောပညတ်။
- ၆။ အဓိမောက္ခသည် ဆုံးဖြတ်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် နှစ်လုံးနှစ်ခွဲ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်၌ မယှဉ်နိုင်ပါ။
ဆဝတ္ထုမရှိကြောင်း- (ကချင် ၆-၅)

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၁၂၁

၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး)

ပထမငယ်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃) ရက်၊ (၁-၄-၂၀၁၁) သောကြာနေ့

၁။ အပါယ်ဘုံသားတို့၏ ပဋိသန္ဓေစိတ်ပြ သင်္ဂဟစုဏ္ဏိယပါဠိကို ရေးသားပြပါ။

၂။ ရုပ်သံသရာစက်လည်ပုံပြ သင်္ဂဟဂါထာကို အနက်ပေးပြပါ။

၃။ ရတနာသုံးတန် ကံ၊ ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်သူ၏ သန္တာန်၌ဖြစ်သောစိတ်ကို ဖော်ပြ၍၊ အနိယတယောဂီ ဝိသေသက နှစ်မည်ရသော စေတသိက်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၄။ အောက်ပါတို့ကို အရကောက်ပြပါ။

(က) ပုညာပုညာနိ ဝိသတိ-၌ အပုည-အရ၊

(ခ) ဒေါသမူဒွေး၏ ဝေဒနာနှင့် ဟိတ်၊

(ဂ) ကလာပ်ဖွဲ့စည်းရာတွင် မပါဝင်သော ရုပ်များ။

(ဃ) အညာတာဝိဇ္ဇေ-အရ ယူရမည့် တရား။

၅။ မဟာကုသိုလ်စိတ်၌ ဉာဏသမ္ပယုတ်ဖြစ်ကြောင်း တရားများကို ဋီကာကျော်အလိုကျ ရေးခဲ့ပါ။

၆။ ဆန္ဒနှင့် လောဘ အထူးကို ရေးသားပြီးလျှင်၊ ယေဘုယျေန ဘဝန္တရေ-၌ ဘဝန္တရ-အရ ယူရမည့် ဘဝကိုလည်း ဋီကာကျော်အလိုကျ ရေးသားခဲ့ပါ။

၆။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ (တတ္ထ အကုသလဝိပါကောပေက္ခာသဟဂတသန္တီရဏံ ။ပ။ အယမေကာပါယပဋိသန္ဓိ နာမ။ ကို ရေးလေ)

၂။ (ဣဇ္ဈေဝံ မတသတ္တာနံ-စသော ဂါထာကို ရေးလေ)

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၃။ မဟာကုသိုလ် ပထမဌေး။

မှတ်ချက်-သောမနဿ ဉာဏသမ္ပယုတ်ကို ရည်ရွယ်၍ ဖြေဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ သဒ္ဓါ သာမန်ကို ရည်ရွယ်လျှင် မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ပါးလုံးရသည်။ သောမနဿဖြစ်ကြောင်း တွင် ဗလဝသဒ္ဓါ(အားကြီးသော သဒ္ဓါ)ဟု ဆိုသဖြင့် သောမနဿကိုလည်းကောင်း ကံ၊ ကံ၏ အကျိုးကို ယုံကြည်သိမြင်မှုသည် ကမ္မဿကတာ ဉာဏ်ဖြစ်၍ ဉာဏ်သမ္ပယုတ်ကို လည်းကောင်း ရည်ရွယ်၍ ပထမဌေး ဟု ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

နှစ်မည့်ရ စေတသိက်-ဝိရတီ ၃၊ အပ္ပမညာ ၂။

၄။ (က) အကုသိုလ် စိတ် ၁၂။

(ခ) ဒေါမနဿဝေဒနာ၊ ခွိဟိတိ။

(ဂ) အာကာသဓာတ်၊ လက္ခဏာရုပ် ၄။

(ဃ) အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်၌ရှိသော ပညာစေတသိက်။

၅။ ဉာဏသမ္ပယုတ်ဖြစ်ကြောင်း-

ပညာကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံကို ဆည်းပူးခဲ့ခြင်း၊ ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ဖြစ်ခြင်း။

ဣန္ဒြေရင့်ခြင်း၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးခြင်း။

၆။ ဆန္ဒနှင့် လောဘ အထူး- (ကချင် ၅-၅)

ဘဝ အရ- အခြားမဲ့ တစ်ဘဝကိုသာ ယူ။

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အနောက်ပိုင်း)

ပထမငယ်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၄) ရက်၊ (၂၃-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ အောက်ပါ သင်္ဂဟပါဠိတို့ကို မှန်ကန်စွာ ရေးပြခဲ့ပါ။

(က) ပကိဏ္ဏကသင်္ဂဟလာ မျက်စိတံခါးပေါက်၌ ဝင်ထွက်သွားလာဖြစ်နေသော စိတ်တို့ကို ပြသော ပါဠိ။

(ခ) နာမ်သက်သက် ဗြဟ္မာကြီးတို့၏ ပဋိသန္ဓေစိတ် အာရုံပြပါဠိ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၁၂၃

- ၂။ အောက်ပါ သင်္ဂဟပါဠိများကို အနက်ရေးပြပါ။
- (က) အာရုံသဘောကို ခံစားသောစောများ၏ ဖြစ်သောအကြိမ်ကိုပြ သင်္ဂဟဂါထာ။
- (ခ) ကံ၊ စိတ်၊ ဥ၊ ဟာ ကြောင်းလေးဖြာကြောင့် မဖြစ်နိုင်ရှာသော သနားစရာ ရုပ်လေးမျိုး တို့၏ ထိုမဖြစ်နိုင်ပုံ အကြောင်းပြ သင်္ဂဟပါဠိ။
- ၃။ ဝေဟပွိုလ်ဘုံရောက်မှ မဖြစ်နိုင်သော အကုသိုလ်စိတ်တို့ကို ယှဉ်ရာစေတသိက်တို့နှင့် တကွ တွဲစပ်ဖြေဆို၍၊ စာကျက်ရာ၌ ရန်သူဖြစ်သော ထိနမိဒ္ဓစေတသိက်တို့၏ ယှဉ်ရာစိတ် တို့တွင် အစဉ်အတိုင်း ရေတွက်ရာ၌ နောက်ဆုံးစိတ်ကို ဝေဒနာ၊ ဟေတု၊ ကိစ္စ၊ ခွါရ၊ ဝတ္ထု တို့ဖြင့် ဝေဘန်ပြီး၊ စိတ္တဇကလာပ်အသင်းတွင် ပါဝင်သော ရုပ်အမည်စာရင်းတို့ကိုလည်း ဖော်ထုတ်ရေတွက်ပြပါ။
- ၄။ ရုပ်မရှိသောဘုံ၌ ရနိုင်သော ဝီထိစိတ်တို့ကို ကောက်ပြ၍၊ ဇနေတိ သဒိသံ ပါကံ-နှင့် အညီ အကြောင်းရူပကုသိုလ်ကံများက တူသောအကျိုး ရူပဝိပါကံ ပဋိသန္ဓေ အသီးသီး ဖြစ်စေပုံကို ဖြေဆိုပြီး၊ သောဠသိန္နိယ ဓမ္မာ ၈-၌ သောဠသအရတို့ကိုလည်း ကောက်ပြ ခဲ့ပါ။
- ၅။ (က) ဤလောက၌ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်း။
- (ခ) စတုပညာသမာ ကာမေ-၌ပါသော စိတ်တို့သည် ကာမဘုံ၌သာမက ရူပ၊ အရူပဘုံ တို့၌လည်း ဖြစ်နိုင်ပါလျက် ကာမဘဝထဲကစိတ်ဟူသာ ဆိုရသည်ကို ဥပမာနှင့်တကွ အကြောင်းပြလျက် ဋီကာအလိုကျ ရှင်းလင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။
- ၆။ ငိုက်မျှော်ခြင်း မိဒ္ဓကို ကေစိဆရာတို့က ရုပ်ဟုဆိုရာ ထိုအဆိုမှန်/မမှန်ကို ဥပမာနှင့်တကွ သောအကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်၏ ဇောကိစ္စ မတတ်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်းကောင်း ဋီကာနှင့်အညီ ဖြေဆိုပါ။

၇။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အနောက်ပိုင်း (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

- ၁။ (က) (တတ္ထ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန ။ပ။ စက္ခုဒွါရေ ယထာရဟံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။)
- (ခ) (တထာ အရူပပဋိသန္ဓိယာ ၈ ။ပ။ ယထာရဟမာရမ္မကံ ဟောတိ။တို့ကို ရေးလေ)

၁၂၄

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

- ၂။ (က) (သတ္တကုတ္တု၊ ပရိတ္တာနိ- စသော ဂါထာကို ရေးလေ။)
- (ခ) (ဇာယမာနာဒိရူပါနိ- စသော ဂါထာကို ရေးလေ)

၃။ ဒေါသမူစိတ် ။
 စေတသိက်- ပီတိကြည်သော အညသမာန်း ၁၂၊ မောစတုက်၊ ငှါ၊ ခေါစတုက်၊ ငှါ၊ ထိန၊ မိဒ္ဓ၊
 ပေါင်း ၂၂။
 ဝေဒနာ- ဒေါမနဿဝေဒနာ။
 တေတု- ဒွိဟိတ်။
 တိစ္စ- ဇောကိစ္စ။
 ဒွါရ- ၆- ဒွါရ။
 ဝတ္ထု- ဟဒယဝတ္ထုကို အမြဲမှီ။
 ရုပ်အမည်စာရင်း-
 ဘူတရုပ်၊ ဂေါစရုပ်၊ အာဟာရရုပ်၊ အပိနိဗ္ဗောဂရုပ်၊ ဝိညတ်ရုပ်၊ ဝိကာရရုပ်။

၄။ လောဘမူ၊ မောဟမူ- ၁၀၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ၁၊ မဟာကုသိုလ်- ၈၊ မဟာ
 ကြိယာ- ၈၊ အရူပ ကု ငှါ၊ အရူပ ကြိ ငှါ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ကြည်သော လောကုတ္တရာ ၇-
 ခုအားဖြင့် ၄၂။
 အသီးသီးဖြစ်စေပုံ-
 ပထမဈာန်ကုသိုလ်ကံ- ပထမဈာန်ဝိပါက်၊ (ပထမဈာန်ဘုံ)
 ဒုတိယဈာန်ကုသိုလ်ကံ- ဒုတိယဈာန်ဝိပါက်၊ (ဒုတိယဈာန်ဘုံ)
 တတိယဈာန်ကုသိုလ်ကံ- တတိယဈာန်ဝိပါက်၊ (ဒုတိယဈာန်ဘုံ)
 စတုတ္ထဈာန်ကုသိုလ်ကံ- စတုတ္ထဈာန်ဝိပါက်၊ (တတိယဈာန်ဘုံ)
 ပဉ္စမဈာန်ကုသိုလ်ကံ- ပဉ္စမဈာန်ဝိပါက်၊ (စတုတ္ထဈာန်ဘုံ)
 သောဠသ-
 ပသာဒရုပ် ၅၊ ဘာဝရုပ် ၂၊ ဇီဝိတရုပ်၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ စေတသိက်၊ စိတ်၊ ဝေဒနာ၊ သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊
 သတိ၊ ဧကဂ္ဂတာ၊ ပညာ။

- ၅။ (က) အယူဖောက်ပြန်ပျက်စီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲခြင်း၊ သဿတအယူ၊ ဥစ္ဆေဒအယူ ရှိခြင်း။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

(ခ) တိရစ္ဆာန်ကို လူမိန်းမဝမ်း၌ ဖြစ်သော်လည်း တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ အကျုံးဝင်သောကြောင့် တိရစ္ဆာန်တို့၌သာ သွင်းယူရေတွက်သကဲ့သို့ အခြားသော ရူပ, အရူပဘုံတို့၌ ဖြစ်သော ကာမစိတ်ကို ကာမတဏှာ၏ အာရုံအဖြစ်ဖြင့် ကာမဘုံ၌သာ အကျုံးဝင်သောကြောင့် ကာမဘဝထဲက စိတ်ဟုသာ ဆိုရသည်။

၆။ ကာမစ္ဆန္ဒ စသော တရားတို့ကို ပဟာတဗ္ဗတရားတို့၌ ဟောအပ်သကဲ့သို့ မိစ္ဆကိုလည်း ပဟာတဗ္ဗတရားတို့၌ ဟောတော်မူအပ်သောကြောင့် မိစ္ဆကို ရုပ်ဟု ဆိုသော ကေမိဆရာတို့ အဆို မမှန်ပါ။

အာဝဇ္ဇန်းတိစ္စမတပ်ကြောင်း-

အာရုံ၏ အရသာကို ခံစားခြင်းမရှိသောကြောင့် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းသည် ဇောကိစ္စမတပ်ပါ။

၈။ ပထမပြန်တမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အရှေ့)

ပထမငယ်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၄) ရက်၊ (၂၃-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ ခွိဟိတ်စိတ်ပြ သင်္ဂဟစုဏ္ဏိယပါဠိနှင့် အဟိတ် တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါလေးမျိုး၏ ပဋိသန္ဓေစိတ် ပြ သင်္ဂဟပါဠိတို့ကို ပါဠိရေးသားခဲ့ပါ။

၂။ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်စိတ်တို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းရှိကုန်သော စေတသိက်တို့ကို ပြဆိုသော သင်္ဂဟဂါထာနှင့် ဘုံအလိုက်ဖြစ်သော ဝိထိစိတ်ပြ သင်္ဂဟဂါထာတို့ကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ အဋ္ဌဝိသတိယံ ဒွယံ-၌ ဒွယံ အရတရားသည် ယှဉ်နိုင်သော စိတ်တို့ကို ဝါဒအားလျော်စွာ အသီးသီး ကောက်ပြု၍ တံ ပနေတံ ဝိသတိဝိဓမ္မိ-၌ ဝိသတိ-အရတရားတို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ စိတ်အကျဉ်း ၈၉-ပါးတို့တွင် အကြောင်းဖြစ်သောစိတ်, အကျိုးဖြစ်သော စိတ်တို့ကိုသာ ရေတွက်ပြု၍၊ ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ်- အရ တရားတို့ကိုလည်း ကောက်ပြုခဲ့ပါ။

၅။ နတ်သုဒ္ဓါ နတ်ဩဇာ ထမင်းများရှိသကဲ့သို့ ဗြဟ္မာသုဒ္ဓါ ဗြဟ္မာဩဇာ ထမင်းများ ရှိ/ မရှိကို အကြောင်းပြ ဖြေဆို၍၊ ကာမဘုံ၌ အာဟာရဓရုပ်ကလာပ်၏ ရှေးဦးစွာဖြစ်ပေါ်လာပုံကို လည်း ဥပမာစုံလင်စွာဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ကျနစွာ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၂၆

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၆။ အဘိဝါဒိယ၊ အဘိဝနိတ္တာ-၌ အထူးအားဖြင့် ရှိခိုးပြီးဟုဆိုရာ အထူးအားဖြင့် ရှိခိုးခြင်းကို ဂိုဏ်းအလိုကျ ဖြေဆို၍၊ လောကုတ္တရာစိတ်၌ ကြိယာစိတ် မရှိခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

က။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အရှေ့ (အမြေ)

ပထမဇယ့်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ (သေသာနိ ဒသ ပ။ ဗာစိသတိ ခွိဟေတုကစိတ္တာနိ-နှင့် တတ္ထ အကုသလဝိပါကောပေက္ခာသဟဂတ ပ။ အယမေကာပါယပဋိသန္ဓိ နာမ- တို့ကို ရေးလေ)

၂။ (သာဓာရဏာ စ စတ္တာရော-စသော ဂါထာနှင့် အသိတိ ဝိထိစိတ္တာနိ-စသော ဂါထာတို့ကို အနက်ရေးလေ)

၃။ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ ၂-ပါးသည် မဟာကုသိုလ် ၈၊ မဟာကြိယာ ၈၊ ပဉ္စမဈာန်ကြဉ် မဟဂ္ဂုတ် ၁၂၊ ပေါင်း ၂၈-ပါးသော စိတ်တို့၌ ယှဉ်သည်။ (သမာနဝါဒ)
မဟာကုသိုလ် သောမနဿ ၄၊ မဟာကြိယာ သောမနဿ ၄၊ ပဉ္စမဈာန်ကြဉ် မဟဂ္ဂုတ် ၁၂၊ ပေါင်း ၂၀-ပါးသော စိတ်တို့၌ ယှဉ်သည်။
ဝိသတိ အရ- အကုသိုလ်ကံ ၁၂၊ မဟာကုသိုလ်ကံ ၈၊ ပေါင်း ၂၀။

၄။ အကြောင်းစိတ်- အကုသိုလ် ၁၂၊ ကုသိုလ် ၂၁။
အကျိုးစိတ်- ကာမဝိပါက် ၂၃၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ၉၊ လောကုတ္တရာဝိပါက် ၄၊ ပေါင်း ၃၆။
ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်အရ- စေတသိက် ၅၂၊ သုခုမရုပ် ၁၆၊ နိဗ္ဗာန်။

၅။ ဗြဟ္မာတို့အား အာဟာရဇကလောင် မရသောကြောင့် ဗြဟ္မာသုဒ္ဓါ၊ ဗြဟ္မာဩဇာထမင်းများ မရှိနိုင်ပါ။
အာဟာရဇကလောင် ဖြစ်ပေါ်ပုံ-
ဩဇာယုံနဲ့ရာအခါကို အစပြု၍ ဆီမီးလျှံကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ရေအလျဉ်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး မပြတ်ဖြစ်နေသည်။

၆။ ဘယ၊ လာဘ၊ ကုလားစာရ စသည် ကင်းသော ရိုသေလေးစားစွာ ကိုယ်နှုတ်စိတ်တို့ဖြင့်

ပထမဇယ့်တန်း ပုတ္တ + အဖြေစုံ

ရှိခိုးသည်ကို အထူးအားဖြင့် ရှိခိုးသည်ဟု ဆိုသည်။

ကြိယာမရှိကြောင်း-

မဂ်စိတ် တစ်ကြိမ်သာ ဖြစ်သောကြောင့် လောကုတ္တရာစိတ်၌ ကိရိယာ မရှိပါ။

၉။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မကွေးတိုင်းဒေသကြီး)

ပထမဇယ့်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၄) ရက်၊ (၂၃-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

- ၁။ စားစိတ် သိစိတ် မြင်စိတ်-ဟုဆိုရာ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်ကလာပ်ခြောက်စည်းကို ပြဆိုသည့် သင်္ဂဟစုဏ္ဏိယပါဠိကို မှန်ကန်စွာ ရေးခဲ့ပါ။
- ၂။ ယောဂလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့၏ တရားကိုယ် ပြ သင်္ဂဟဂါထာကို အနက်ရေးခဲ့ပါ။
- ၃။ ပကိဏ်းစေတသိက်တို့တွင် စိတ်အများဆုံးနှင့်ယှဉ်သော စေတသိက်ကို ဖော်ပြ၍၊ ယင်း စေတသိက်နှင့် ယှဉ်သော စိတ်တို့ကိုလည်း ရေတွက်ပြခဲ့ပါ။
- ၄။ မဟန္တရုံမည်ပုံကို သင်္ဂဟကျမ်းလာအတိုင်း ဖြေဆို၍၊ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနတ်တို့၏ သက်တမ်းကို (က) နတ်သက်၊ (ခ) လူသက်အားဖြင့် တိကျစွာ ညွှန်ပြခဲ့ပါ။
- ၅။ မကောင်းမှု အကုသိုလ်ပြုလုပ်သမျှ ပါဝင်သော မောစတုက်လေးပါးတို့ကို အဘယ့်ကြောင့် (သမ္မာကုသလသာဓာရဏ) အလုံးစုံသော အကုသိုလ်စိတ်တို့၌ ရအပ်ပါသနည်း ရှင်းလင်း ဖြေဆိုပါ။
- ၆။ ကိစ္စများမြှောင် လူတို့ဘောင်-ဟုဆိုရာ များစွာသောကိစ္စတို့တွင် တဒါရုံကိစ္စ၌ တဒါရုံ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေး၍၊ ရူပဗြဟ္မာတို့သည် ယာနာဒိတ္တယ မရသော်လည်း အဘယ့်ကြောင့် စက္ခု၊ သောတနစ်ပါးကို ရအပ်ပါသနည်း ဇီကာကျော်လာအတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၉။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမဇယ့်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ (အဝိနိဗ္ဗောဂရှုပ် ပန ။ပ။ ဆ စိတ္တသမုပ္ပါနကလာပါ- ကို ရေးလေ)

၁၂၈

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

- ၂။ (သဗ္ဗေ လောကုတ္တရေ ဟောန္တိ-စသော ဂါထာကို အနက်ရေးလေ)
- ၃။ အဓိမောက္ခစေတသိက်၊
ယဉ်သော စိတ်-
ဝိစိကိစ္ဆာကြည် အကုသိုလ် ၁၁၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်ကြည် အဟိတ် ၈၊ သောဘနစိတ် ၅၉၊ ပေါင်း
၇၈။
- ၄။ တဒါရုံဖြစ်သည်တိုင်အောင် မလောက်သည်ဖြစ်၍ လွန်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ထင်လာသော
အာရုံသည် မဟန္တာရုံမည်၏။
(က) နှစ်ပေါင်း ၁၆၀၀၀၊
(ခ) နှစ်ပေါင်း ၉၂၁၆-သန်း။
- ၅။ ပါဏတိပါတ-စသော ဒုစရိုက်ကို ပြုကျင့်သော သူသည် မောဟဖြင့် အပြစ်မမြင်သော
ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အဟိရိကဖြင့် မရှက်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အနောတ္တပ္ပဖြင့်
မကြောက်လန့်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဓစ္စဖြင့် မငြိမ်သက်သောကြောင့်လည်း
ကောင်း၊ မောစတုက် ၄-ပါးကို အလုံးစုံသော အကုသိုလ်စိတ်တို့၌ ရအပ်ပါသည်။
- ၆။ ထိုထိုစောသည် ယူအပ်ပြီးသော အာရုံကို အာရုံပြုခြင်းကိစ္စသည် တဒါရမ္မဏကိစ္စ။
စက္ခု၊ သောတ ၂-ပါးရကြောင်း-
ဘုရားဖူး၊ တရားနာခြင်းအစရှိသော အကျိုးငှါ စက္ခု၊ သောတ ပဿာဒတို့၌ တပ်မက်ခြင်း
မကင်းသောကြောင့် စက္ခု၊ သောတ ၂-ပါး ရအပ်ပါသည်။
- ၁၀။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး)
ပထမငယ်တန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
- ၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၄) ရက်၊ (၂၃-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့
- ၁။ ဘဝ အသစ်တစ်ဖန် ဖြစ်လာရပုံကိုပြသော စုဏ္ဏိယပါဠိကို ရေးခဲ့ပါ။
- ၂။ “ဘေးဖြစ်တာ၊ လေးသစ္စာ မမြင်ကန့်လေသောကြောင့်”ဟူသောစကားအရ သစ္စာ၊
လေးပါး တရားကိုယ်ပြ သင်္ဂဟဂါထာကို ထင်မြင်အောင် အနက်ပေးပြပါ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၁၂၉

- ၃။ စေတနာမှန်သမျှ အကောင်းချည်းသာလော? သင်္ဂဟသာဓကဖြင့် ရှင်းလင်း၍၊ ခွေးတစ်ကောင်၏ ပဋိသန္ဓေစိတ်ကို ကောက်ပြကာ၊ ၎င်းစိတ်ကို ဝေဒနာ၊ ဟိတ်၊ အာရုံတို့ဖြင့် ဝေဘန်ပြီးလျှင်၊ ကုသိုလ်ဖြစ်နိုင်သော တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ မဖြစ်နိုင်သော တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ခွဲခြားပြပါ။
- ၄။ ဖန်ဆင်းရှင်ကြောင့် ရုပ်ဖြစ်ရသည်ဆိုက မှန်/ မမှန် သင်္ဂဟသာဓကပြ ဆုံးဖြတ်၍၊ အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များ သန္တာန်၌ဖြစ်သော စေတသိက်တို့ကို အမည်မျှ ဖော်ပြပါ။
- (က) မိမိလုပ်ငန်းကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ဆုံးဖြတ်နိုင်သူ၊
 - (ခ) ရတနာသုံးပါး၌ ယုံမှားသံသယရှိသူ၊
 - (ဂ) မတရားလုပ်ရမှာ မရှက်သူ၊
 - (ဃ) ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်ကြီးသူ၊
 - (င) မှန်မှန်ကန်ကန် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပြုသူ။
- ၅။ ထူးမှ ထူးမည်ဖြစ်ရာ ထူးမြတ်သော ရှိခိုးနည်းကို ဋီကာကျော်အလို ပြဆို၍၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ ပန်းတိုင်ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်-၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ဋီကာကျော်အလို ရေးပြပါ။
- ၆။ ဘုရား၊ ကျောင်းကန်တက်ရောက်ရမှာ ရှက်၊ ကြောက်ခြင်းကို ဟိရီ၊ ဩတ္တပ္ပ-ဟု ဆိုနိုင်ပါသလော? ဋီကာကျော်အလို ရှင်းပြ၍၊ ရူပဗြဟ္မာများ အမြင်၊ အကြား ရ/ မရ အကြောင်း သွင်း ရှင်းလင်း ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

- ၁။ (တသ္မိံ နိရုဒ္ဓါဝသာနေ တဿာနန္တရမေဝ ။ပ။ ပတိဋ္ဌာတိ ဘဝန္တရေ-ကို ရေးလေ)။
- ၂။ (ဒုက္ခံ တေဘူမကံ ဝဋ်-စသော ဂါထာကို အနက်ရေးလေ)
- ၃။ စေတနာသည် ကောင်းသော သောဘနစိတ်၌လည်း ယှဉ်သည်၊ အသောဘနစိတ်၌လည်း ယှဉ်သည်၊ ထို့ကြောင့် စေတနာမှန်သမျှသည် အကောင်းချည်းမဟုတ်ပါ။
- သာဓက- သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏာ တာဝ သတ္တိမေ စေတသိကာ သဗ္ဗေသုပိ ဧကေန နဂုတိစိတ္တုပ္ပါဒေသု လဗ္ဘန္တိ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

ဓမ္မပဋိသန္ဓေစိတ်- အကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသန္တရဏစိတ်။
 ၎င်းစိတ်သည် ဥပေက္ခာဝေဒနာ၊ အဟိတ်၊ အလုံးစုံသော ကာမတရားကိုသာ အာရုံပြုသည်။
 ဖြစ်နိုင်သော တိတိတ်- ပုထုဇဉ်၊ သေကွ။
 မဖြစ်နိုင်သော တိတိတ်- ရဟန္တာ။

၄။ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည် အဝိဇ္ဇာနုသယခြံရံအပ်သော တဏှာနုသယအရင်းခံရှိသော
 ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။ ဖန်ဆင်းရှင်ကြောင့် ဖြစ်သည်မဟုတ်။
 သာဓက-

အဝိဇ္ဇာနုသယပရိက္ခိယောတဏှာနုသယမူလကေန သင်္ခါရေန ဇနိယမာနံ။

(က) အဓိမောက္ခ။

(ခ) ဝိစိကိစ္ဆာ။

(ဂ) အဟိရိက။

(ဃ) မာန။

(င) သမ္မာအာဇီဝ။

၅။ ထူးမြတ်သော ရှိခိုးနည်း (ပဲခူးအရှေ့ ၆-၅)

နိဗ္ဗာန်-

ဘဝငယ်ကြီး အသီးသီးကို ချုပ်စပ်တတ်သည့်အတွက် ဝါန-ဟု ဆိုအပ်သော တဏှာမှ
 ထွက်မြောက်တတ်သောကြောင့် နိဗ္ဗာန်မည်သည်၊ တစ်နည်း- ရာဂအစရှိသော ၁၁-
 ပါးသော စီးတို့၏ ငြိမ်းအေးကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် နိဗ္ဗာန်သည်။

၆။ ကာယဒုစရိတ်စသည်မှ ရှက်တတ်သောကြောင့် ဟိရီ၊ ကြောက်တတ်သောကြောင့်
 ဩတ္တပ္ပ။

အကြား၊ အမြင် ရ/ မရ- (မကွေး ၆-၅)

၁၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မွန်ပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၄) ရက်၊ (၂၃-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ (က) ကာမဇောနောဏဝေဒနာအားလျော်စွာ အပ္ပနာဇော စောပုံပြ သင်္ဂဟစုဏ္ဏိယပါဠိ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

(ခ) ဇော၏ အဆုံး၌ တဒါရုံ+ ဘဝင် နှစ်ချက်သတ်မှတ်ပြသော သင်္ဂဟပါဠိတို့ကို ပါဠိ ရေးပြခဲ့ပါ။

၂။ ကံ-ဟူသော အကြောင်းတရားက ရုပ်တရားကို ဖြစ်စေပုံပြ သင်္ဂဟပါဠိကို အနက်မှန်ကန် စွာ ပေးပြခဲ့ပါ။

၃။ ဒွိဟိတ်စိတ်တို့ကို ဆိုင်ရာဟိတ်တို့နှင့်တကွ တွဲစပ်ဖော်ပြ၍၊ အဓိမောက္ခစေတသိက် မယှဉ် သော အကုသိုလ်စိတ်ကိုလည်း ထုတ်ပြပြီးလျှင်၊ ထိုစိတ်ကို (က) ဒွါရ၊ (ခ) ဝတ္ထုအားဖြင့် ဝေဘန်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ယခုဘဝ၌ ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်တရားများ မရနိုင်တော့သည့်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သင်္ဂဟသာဓက ထောက်၍ ထုတ်ပြပြီးလျှင်၊ အနိပ္ပန္နရုပ် ၊ ည်မျှရှိပါသနည်း? ရေတွက်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ရုပ်လေးပါးတို့၏ ရှေးဦးစွာဖြစ်ပေါ်လာပုံကို သင်္ဂဟနှင့်အညီ ဖြေဆို၍၊ (က) ဒွါသတ္တတိ ဝိဓာ ဝုတ္တာ-၌ ဒွါသတ္တတိ-အရ၊ (ခ) နဝဓာ ပါပသင်္ဂဟော-၌ နဝဓာ-အရတို့ကိုလည်း တိကျစွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၆။ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်ဖြစ်ကြောင်း တရားများကို ဖော်ပြ၍၊ ဝိတက်ဈာန်၏ ထိနမိဒ္ဓ၊ နီဝရဏနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ရခြင်းအကြောင်း၊ ဝိရတိစေတသိက်တို့၏ လောကုတ္တရာစိတ်တို့၌ အမြဲယှဉ်ရခြင်း အကြောင်းတို့ကိုလည်း ဋီကာဆရာအလိုကျ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၁။ မွန်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ (က) (တတ္ထ သောမနဿသဟဂတဇဝနာနန္တရံ ။ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတာဝ-ကိုရေးလေ)
(ခ) ဒေါမနဿသဟဂတဇဝနာဝသာနေ စ ပန တဒါရမ္မဏာနိ စေဝ ဘဝင်္ဂါနိ စ ဥပေက္ခာသဟဂတာနေဝ ဘဝန္တိ။

၂။ (တတ္ထ ကာမာဝရံ ။ပ။ ခဏေ ခဏေ သမုဋ္ဌာပေတိ-ကို အနက်ရေးလေ)

၃။ လောဘမူစိတ်- လောဘ၊ မောဟဟိတ်။
 ဒေါသမူစိတ်- ဒေါသ၊ မောဟဟိတ်။
 ဉာဏဝိပဿုတ် ကာမာဝစရသောဘနစိတ်- အလောဘ၊ အဒေါသဟိတ်။
 အကုသိုလ်စိတ်-

ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်။

(က) ၆-ဒွါရ။

(ခ) ဟဒယဝတ္ထုကို ရံခါနီ၊ ရံခါ မနီ။

၄။ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်၊ သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်။

သာဓက-

ဒုဟေတုကာနမဟေတုကာနဉ္စ ပနေတ္ထ ကိရိယဇဝနာနိ စေဝ အပ္ပနာဇဝနာနိ စ န လမ္ဘန္တိ။

အနိပ္ပန္နရုပ်-

ပရိစ္ဆေဒရုပ်၊ ဝိညတ်ရုပ် ၂၊ ဝိကာရရုပ် ၅၊ လက္ခဏရုပ် ၄၊ ပေါင်း ၁၀။

မှတ်ချက်- ဝိညတ်ရုပ် နှစ်ခါပါသည်။

၅။ ကမ္မဇရုပ်သည် ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဥပါဒ်မှ စ၍ ဖြစ်သည်။
 စိတ္တဇရုပ်သည် ပဋိသန္ဓေအောင် ပထမဘဝင်၏ ဥပါဒ်မှ စ၍ ဖြစ်သည်။
 ဥတုဇရုပ်သည် ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဌီမှ စ၍ ဖြစ်သည်။
 အာဟာရဇရုပ်သည် ဩဇာပျံ့နှံ့ချိန်မှ စ၍ ဖြစ်သည်။

(က) အာရုံကိုသိခြင်း လက္ခဏာရှိသော စိတ်

၁-ပါး။

ဇုသန-စသော လက္ခဏာရှိသော စေတသိက်

၅၂-ပါး။

ကက္ခဋ-စသော လက္ခဏာရှိသော နိပ္ပန္နရုပ်

၁၈-ပါး။

သန္တိလက္ခဏာ-ရှိသော နိဗ္ဗာန်

၁-ပါး။

ပေါင်း

၇၂-ပါး။

(ခ) အာသဝ၊ ဩယ၊ ယောဂ၊ ဂန္ထ ဥပါဒါန၊ နိဝရဏ၊ အနုသယ၊ သံယောဇန၊ ကိလေသာ
 အားဖြင့် ၉-ဌာန။

၆။ ဉာဏသမ္ပယုတ်ဖြစ်ကြောင်း- (တနင်္သာရီ ၅-၅)

ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ရကြောင်း-

သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် ကြံစည်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် လှုပ်ရှားခြင်းနှင့်တကွဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဝိတက်သည် ထိနမိဒ္ဓ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ရသည်။

အမြဲယှဉ်ရကြောင်း-

ဝိရတိစေတသိက်တို့ကို လောကီ၌ သရုပ်မထုတ် ယေဝါပနအနေဖြင့် ဟောသည်။ လောကုတ္တရာစိတ်၌ကား သမ္မာဝါစာ ဟောတိ-စသည်ဖြင့် သရုပ်ထုတ်၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် ဝိရတိစေတသိက်တို့ လောကုတ္တရာစိတ်၌ အမြဲယှဉ်ရသည်။

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရခိုင်ပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃) ရက်၊ (၁-၄-၂၀၁၁) သောကြာနေ့

- ၁။ အထက်အရိယာပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်သာ ရထိုက်သော ဘုံကို ပြဆိုသည့် သင်္ဂဟဂါထာနှင့် နိဗ္ဗာန်သရုပ်အကျယ်ပြ စုဏ္ဏိယစကားရပ်တို့ကိုလည်း ပါဠိသက်သက် ရေးပြခဲ့ပါ။
- ၂။ အသက်တမ်းမမြဲသည့်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပြဆိုသည့် စုဏ္ဏိယပါဠိနှင့် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတရားကိုယ်ပြ စုဏ္ဏိယပါဠိကိုလည်း အနက်မှန်မှန် ပေးပြခဲ့ပါ။
- ၃။ အောက်ပါတို့ကို ပါဠိထောက်၍ ကောက်ပြခဲ့ပါ။
 - (က) ဝိရတိ ကရုဏာယော-၌ ယူသင့်သော ဝိရတိ၊
 - (ခ) မနောဓာတ်အရ၊
 - (ဂ) အညိန္ဒြေ အရ။
- ၄။ ပရိတ္တာရုံပီထို၌ ဝုဠောနှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်ဖြစ်ရခြင်းအကြောင်းနှင့်၊ လက္ခဏာရုပ်လေးခုတို့ကို နှစ်ကုတောစိသမုဋ္ဌာန ရုပ် ဟုခေါ်ဆိုရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ရေးခဲ့ပါ။
- ၅။ ဖောက်ပြန်သည်ကို ရုပ်ဟုခေါ်ဆိုကြရာ အဘယ်အကြောင်းတို့ကြောင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်သည်ကို ဘုရားဟောဒေသနာအတိုင်း ဖော်ပြပြီး ဝိတက်၏ အဓိပ္ပါယ်နှင့်လက္ခဏာကိုလည်း ဋီကာလာအတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၆။ မွှော စေတသိကာ မတာ-၌ မွေ့မည်ခြင်းအကြောင်းကို ဖြေဆိုပြီး၊ ဇော ၅၅-ခု၌ အာဝဇ္ဇန်း
ဒွေး မပါဝင်ရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဦးကာဆရာအလိုကျ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၂။ ရခိုင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ (ပုထုဇ္ဇနာ န လမ္ဘန္တိ-စသော ဂါထာနှင့် တဒေတံ သဘာဝတော ။ပ။ အာကာရဘောဒေန-
တို့ကို ရေးလေ)

၂။ (တေသု စတုနံ ။ပ။ နိယမော နတ္ထိ-နှင့် ဗောဓိပက္ခိယသင်္ဂဟေ စတ္တာရော ။ပ။
မွှောနပဿနာ သတိပဋ္ဌာနာ-တို့ကို အနက်ရေးလေ)

၃။ (က) လောကီဝိရတိ။
အထောက်- လောကီယေသု ပန ကာမာဝစရကုသလေသွေဝ ကဒါစိ သန္နိဿန္တိ
ဝိသု ဝိသု။

(ခ) ပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ သမ္ပဋိစ္ဆိန်၊ ဒွေ။
အထောက်- ပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနသမ္ပဋိစ္ဆနသင်္ခါတာ စ မနောဓာတု စ။

(ဂ) အထက်မဂ် ၃-ခု၊ အောက်ဖိုလ် ၃-ခု၌ ရှိသော ပညာ။
အထောက်- မဇ္ဈေ ဆ ဉာဏာနိ အညိန္ဒြိယာနိတိ ပဝုဇ္ဈန္တိ။

၄။ ဇောမဖြစ်သောကြောင့် ဝုဒ္ဓော ၂-ကြိမ်၊ ၃-ကြိမ်ဖြစ်ရသည်။
န ကုတောစိ သမုဋ္ဌာန်ခေါ်ရကြောင်း-
ဖြစ်ဆဲအစရှိသော ရုပ်တို့၏ သဘောသက်သက်ဖြစ်သောကြောင့် လက္ခဏာရုပ် ၄-ခုတို့ကို
န ကုတောစိသမုဋ္ဌာန်ဟု ခေါ်ရသည်။

၅။ အချမ်း၊ အပူ အစရှိသော ဆန့်ကျင်ဘက် အကြောင်းတို့ကြောင့် ဖောက်ပြန်သည်။
ဝိတက်-
အာရုံကို ကြံစည်တတ်၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို အာရုံသို့ ရှေးရှုတင်ပေးတတ်သောကြောင့်
ဝိတက်မည်သည်။
ထိုဝိတက်သည် သဟဇာတ်ဖြစ်သော စိတ်၊ စေတသိက်တို့ကို အာရုံသို့ ရှေးရှု
တင်ပေးခြင်းလက္ခဏာရှိသည်။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၁၃၅

၆။ လက္ခဏာကို ဆောင်တတ်သောကြောင့် မွေ့မည်သည်။
အာဝဇ္ဇန်းဒွေ မပါဝင်ကြောင်း- (ပဲခူးအနောက် ၆-၅)

၁၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး)
ပထမငယ်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၄) ရက်၊ (၂၃-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ရေမီးအစုံစုံ တန်ခိုးပြာဋိဟာပြရာ၌ ကာမဇောများ စောပုံပြ သင်္ဂဟပါဠိနှင့်
နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ ဖြစ်သောပရမတ္ထတရားတို့ကို ပြဆိုသည့် သင်္ဂဟပါဠိ
တို့ကို ပါဠိရေးပါ။

၂။ မည်သည့်စုတိနောင် ပဋိသန္ဓေပေါင်း မည်မျှနှောင်းနိုင်ကြောင်းကို အကျဉ်းချုပ်ပြဆိုသော
သင်္ဂဟဂါထာတို့ကို အနက်ပေးပါ။

၃။ စေတသိက်အနည်းဆုံးယှဉ်သော စိတ်တို့ကို ပါဠိထောက်ကာ ဖြေဆို၍ အလုပ်ကိစ္စအများ
ဆုံး ဆောင်ရွက်ရသောစိတ်ကို ဖော်ပြပြီး ယင်းစိတ်ကိုလည်း ဝေဒနာဒိဆက္ကဖြင့် ဝေဘန်
ပြပါ။

၄။ အတိတ်က တွေ့မြင်ခဲ့ရတဲ့ လှပသောပုံရိပ်တွေဟာ အခုထိ ငါ့ရဲ့မျက်စိထဲမှာ မြင်နေတုံးပဲ
ဟူသော စကားသည် အဘိဓမ္မာသဘာဝ ကျ/ မကျ သာဓကပြု၍ ဆုံးဖြတ်ပြပြီး ကလာပ်
ဖွဲ့စည်းရာတွင် ပါဝင်ခွင့်မရှိသော ရုပ်တို့ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ထုတ်ပြပါ။

၅။ အောက်ပါတို့ကို ဋီကာကျော်လာသည့်အတိုင်း ပြည့်စုံတိကျစွာ ရေးသားပါ။
(က) မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်ကို ဝုဋ္ဌော-ဟု ခေါ်ဆိုရခြင်းအကြောင်း၊
(ခ) ကာမာဝစရသောဘန၊ မဟဂ္ဂုတ်၊ လောကုတ္တရာအားဖြင့် ၅၉-ပါး၊ (ဝါ) ၉၁-ပါး
သော စိတ်တို့ကို သောဘနစိတ်ဟုခေါ်ဆိုရခြင်းအကြောင်း၊
(ဂ) လောကုတ္တရာစိတ်ကို အနုတ္တရ-ဟု ခေါ်ဆိုရခြင်းအကြောင်း။

၆။ မဟာဝိပါကစိတ်၌ အပ္ပမညာ၊ ဝိရတိတို့ကြွရခြင်းအကြောင်းနှင့် သောမနဿ သန္တိရက
စိတ်၏ ပဋိသန္ဓေကိစ္စ မတပ်ခြင်းအကြောင်းကို ဋီကာကျော်လာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၁၃၆

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၃။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ (ဘဂဝတော ပန ။ပ။ ဘဝန္တိတိပိ ဝဒန္တိ- နှင့် ဝုဠာနကာလေ စ ။ပ။ နိရုဒ္ဓေ ဘဝင်္ဂပါတောဝ-
တို့ကို ပါဠိရေးလေ)

၂။ (အာရပ္ပစုတိယာ-စသော ၂-ဂါထာကို အနက်ရေးလေ)

၃။ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀။

အထောက်- ဒွိပဉ္စဝိညာဏေ ပကိဏ္ဏကဝဇ္ဇိတာ တေယေဝ သင်္ဂယန္တိ။

ကိစ္စအများဆုံးစိတ်-

ဥပေက္ခာ သန္တိရဏ ၂။

ယင်းစိတ်သည် ဥပေက္ခာဝေဒနာ၊ အဟိတ်၊ ပဋိသန္ဓိ၊ ဘဝင်္ဂ၊ စုတိ၊ သန္တိရဏ၊ တဒါရမ္မဏ
အားဖြင့် ၅-ကိစ္စ၊ ရံခါ ၆-ဒွါရဉ်ဖြစ်၍ ရံခါ ၆-ဒွါရမှ လွတ်သည်။ အလုံးစုံသော ကာမ
အာရုံကိုသာ အာရုံပြုသည်။ ဟဒယဝတ္ထုကို အမြဲမှီသည်။

၄။ သဘာဝမကျပါ။

သာဓက- တတ္ထ စက္ခုဒွါရိကစိတ္တာနံ သဗ္ဗေသမ္ပိ ရူပမေဝ အာရမ္မဏံ၊ တဉ္စ ပစ္စုပ္ပန္နံ။
ဧတ္တာဝတာ စုဒ္ဓသ ပီတိစိတ္တုပ္ပါဒါ၊ ဒွေ ဘဝင်္ဂစလနာနိ၊ ပုဗ္ဗေဝါတိတကမေက စိတ္တက္ခဏန္တိ
ကတွာ သတ္တရသ စိတ္တက္ခဏာနိ ပရိပူရေန္တိ၊ တတော ပရံ နိရုဇ္ဈတိ။

ကလာပ်တွင် ပါဝင်ခွင့်မရသောရုပ်-

ကလာပ်တို့ကို ပိုင်းခြားရုံမျှ ဖြစ်သောကြောင့် အာကာသဓာတ်သည်လည်းကောင်း၊
ကလာပ်တို့ကို မှတ်ကြောင်းမျှဖြစ်သောကြောင့် လက္ခဏာရုပ် ၄-ခုသည်လည်းကောင်း
ကလာပ်တွင် မပါဝင်ပါ။

၅။ (က) သန္တိရဏသည် စုံစမ်းအပ်ပြီးသော အာရုံကို ပိုင်းခြားသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်တတ်သော
ကြောင့် မနောဒွါရဝဇ္ဇန်းကိုပင် ပဉ္စဒွါရ၌ ဝုဠာ ဟု ခေါ်ဆိုရသည်။

(ခ) တင့်တယ်သော ဂုဏ်ကို ဆောင်တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အလောဘ
အစရှိသော အပြစ်ကင်းသော ဟိတ်တို့နှင့်ယှဉ်သောကြောင့် သောဘနုစိတ်ဟု
ခေါ်ဆိုရသည်။

ပထမဇာတ်ပုဒ် + အဖြေခုံ

၁၃၇

(ဂ) မိမိထက် လွန်မြတ်သော တရားမရှိသောကြောင့် အနတ္တရဟု ခေါ်ဆိုရသည်။

၆။ မဟာဝိပါက်စိတ်သည် ကာမတရားကို ဧကန်အာရုံပြုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အပ္ပမညာတို့သည် သတ္တဝါပညတ်ကို ဧကန် အာရုံပြုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝိရတီတို့သည် ဧကန် ကုသိုလ်ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း မဟာဝိပါက်စိတ်၌ အပ္ပမညာ၊ ဝိရတီတို့ကို ကြဉ်ရပါသည်။

ပဋိသန္ဓေကိစ္စမတပ်ကြောင်း-

သောမနဿသန္တိရကသည် ပဋိသန္ဓေအစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောမရှိသောကြောင့် ပဋိသန္ဓေကိစ္စ မတပ်ပါ။

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း)

ပထမဇာတ်ပုဒ် ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃) ရက်၊ (၁-၄-၂၀၁၁) သောကြာနေ့

၁။ စိတ်ပိုင်းလာ အတိဘောဒပြ သင်္ဂဟဂါထာပါဠိတို့ကို ကုန်စင်အောင် ရေးသားဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၂။ ဝိသေသကစေတသိက်များကို ပြဆိုသည့် သင်္ဂဟဂါထာပါဠိကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြ ခဲ့ပါ။

၃။ စိတ်အကျဉ်း ၈၉-ပါးတို့တွင် “ကိုတင့်တယ်နှင့် မတင့်တယ်” အမည်ရသော စိတ်တို့ကို အတိဘောဒအားဖြင့် ခွဲခြား ဖြေဆို၍ ဝတ္ထုနှင့် ဝိညာဏဓာတ်တို့ကိုလည်း မှန်ကန်စွာ တွဲစပ် ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စော ၂-ခု နှောင်း နှောင်းနိုင်သော အပ္ပနာဇောတို့ကို ရေတွက်ပြ၍ ဝိတိမုတ်ပိုင်းလာ သေခြင်းလေးမျိုး ကို ပါဠိ+ မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် တွဲစပ် ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ ကမ္မဇရုပ် မည်မျှရှိသည်ကို ဧကန်၊ အနေကန်အားဖြင့် ခွဲခြားဖြေဆို၍၊ ဣတိ ပဉ္စပူဘေဒေန ၌ ပဉ္စ- သရုပ်ကိုလည်း တိကျစွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁၃၈

အရှင်တိလောကဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၆။ ဉာဏသမ္ပယုတ်ဖြစ်ကြောင်း တရားများကို ဋီကာကျော်လာသည့်အတိုင်း ဖြေဆို၍၊
လောကပါလတရား (ဟိရီ၊ ဩတ္တပ္ပ) နှစ်ပါးတို့၏ အထူးကိုလည်း ဥပမာနှင့်တကွ ဖြေဆို
ခဲ့ပါ။

၁၄။ ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ (ဒွါဒသာကုသလာနေဝံ-စသော ဂါထာနှင့် သတ္တတိသဝိဓံ ပုည-စသော ဂါထာတို့ကို
ရေးလေ)

၂။ (အနတ္တရေ ဈာနဓမ္မာ-စသော သင်္ဂဟဂါထာကို အနက်ရေးလေ)

၃။ ကုသိုလ် ၂၁-ခု၊ ဝိပါက် ၂၁၊ ကိရိယာ ၁၇၊ ပေါင်း ၅၉။
မှတ်ချက်- “မတင့်တယ်” ကို အသောဘနယူလျှင် အကုသိုလ် ၁၂၊ ဝိပါက် ၁၅၊ ကိရိယာ
၃၊ ပေါင်း ၃၀။

ဝတ္ထု+ ဝိညာဏဓာတ်-

စက္ခုဝတ္ထု+ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်၊

သောတဝတ္ထု+ သောတဝိညာဏဓာတ်၊

ဃာနဝတ္ထု+ ဃာနဝိညာဏဓာတ်၊

နိဂ္ဂိုဝတ္ထု+ နိဂ္ဂိုဝိညာဏဓာတ်၊

ကာယဝတ္ထု+ ကာယဝိညာဏဓာတ်၊

ဟဒယဝတ္ထု+ မနောဓာတ်၊ မနောဝိညာဏဓာတ်။

၄။ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် ဥပေက္ခာ ၅၊ မဂ် ဥပေက္ခာ ၄၊ အောက်ဖိုလ် ၃-ခု ဥပေက္ခာ ၃၊ ပေါင်း
၁၂။

သေခြင်း ၄-မျိုး

၁။ အာယုက္ခယ- သက်တမ်းကုန်၍ သေခြင်း။

၂။ ကမ္မက္ခယ- ကံကုန်၍ သေခြင်း။

၃။ ဥဘယက္ခယ- အသက်၊ ကံ ၂-ပါးစုံ ကုန်၍ သေခြင်း။

၄။ ဥပစ္ဆေဒက- ကံဆိုး ဖြတ်ခြွေ၍ လတ်တလော သေခြင်း။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၁၃၉

- ၅။ ကမ္မဇကေကန်- ဟဒယရုပ်, ဣန္ဒြိယရုပ် ၈-ခု၊ ပေါင်း ၉-ခု။
 ကမ္မဇအနေကန်- အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ် ၈, အာကာသ၊ ပေါင်း ၉-ခု။
 ပဉ္စ-ခန္ဓာ, ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်, သစ္စာ။

၆။ ဉာဏသမ္ပယုတ်ဖြစ်ကြောင်း (တနင်္သာရီ ၅-၅)
 အထူး-

အမျိုးမျိုးမကဲ့သို့ မိမိကိုယ်ကို လေးစားသောအားဖြင့် မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်းသည် ဟိရီ၊
 ပြည့်တန်ဆာမကဲ့သို့ သူတပါးကို လေးစားသောအားဖြင့် မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်ခြင်း
 သည် ဩတ္တပ္ပ၊ ဤသို့ ထူးသည်။

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း)

ပထမငယ်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃) ရက်၊ (၁-၄-၂၀၁၁) သောကြာနေ့

- ၁။ ဗောဓိပက္ခိယ တရားကိုယ်တို့၏ ဌာနပြ သင်္ဂဟဂါထာကို ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။
- ၂။ နိဗ္ဗာန်၏ ဂုဏ်ရည်ပြ သင်္ဂဟဂါထာကို အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။
- ၃။ ဝိသေသက စေတသိက်များကို ရေတွက်ပြ၍၊ ၎င်းစေတသိက်များ၏ ဝိသေသက ဖြစ်ပုံ
 ကိုလည်း ခွဲခြား ဖြေဆိုပါ။
- ၄။ ရုပ်သက်တစ်ခု၌ စိတ္တက္ခဏ ၁၇-ချက် အပြည့်ရသော ရုပ်၊ မရသော ရုပ်-တို့ကို ခွဲခြား
 ဖြေဆို၍၊ ရုပ်သက် ၃-ခု၌ စိတ္တက္ခဏကြီး စိတ္တက္ခဏငယ်ပေါင်း မည်မျှစီ ရှိပါသနည်း။
- ၅။ အာရုံခြောက်ပါးတို့တွင် နယ်ပယ် အကျယ်ဝန်းဆုံး အာရုံကို သင်္ဂဟသာကေပြ၍ ဖြေဆို
 ပြီးလျှင်၊ အာရုံငါးပါးကို အာရုံပြုနိုင်သော စိတ်များကိုလည်း သာကေပြ၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။
- ၆။ ကာမာဝစရသောဘန စိတ်တို့တွင် ကုသိုလ်စိတ်ကို ရှေးဦးစွာပြဆိုရခြင်းအကြောင်းကို
 ဦးကာလာအတိုင်း ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ပညိန္နေ ပညာမည်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း ပေါ်လွင်
 အောင် ရေးသားခဲ့ပါ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၅။ ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ (သဗ္ဗေ လောကုတ္တရေ ဟောန္တိ- စသော ဂါထာကို ရေးလေ)

၂။ (ပဒမဇ္ဈတမစ္စန္တိ- စသော ဂါထာကို အနက်ရေးလေ)

၃။ ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ဝိတိ၊ သုခ၊ အပ္ပမညာ ၂၊ ဝိရတီ ၃၊ ဉာဏ်၊ ပေါင်း ၁၀။
ဝိသေသကဖြစ်ပုံ-

၁။ လောကုတ္တရာစိတ်၌ ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ဝိတိ၊ သုခဈာန်တရားတို့ အထူးပြုသည်။

၂။ မဟာဂူစိတ်၌ ဈာန်တရားနှင့် အပ္ပမညာတို့ အထူးပြုသည်။

၃။ ကာမာဝစရသောဘနစိတ်၌ ဝိတိ၊ အပ္ပမညာ၊ ဝိရတီ၊ ဉာဏ်တို့ အထူးပြုသည်။

၄။ မရသော ရုပ်- ဝိညာတ် ခန္ဓ၊ လက္ခဏာရုပ် ၄။

ရသော ရုပ်- ကြွင်းသော ရုပ် ၂၂။

စိတ္တက္ခဏာကြီး- ၁၇-ချက်။

စိတ္တက္ခဏငယ်- ၅၁-ချက်။

မှတ်ချက်- ရုပ်သက် ၃-ခုအရ ဥပါဒ်၊ ဌီ၊ ဘင် ၃-ခုကို ရည်ရွယ်သည်။

၁၇-ချက် ၃-ခုကို ရည်ရွယ်လျှင်ကား ခဏကြီး ၅၁၊ ခဏငယ် ၁၅၃ ဖြစ်သည်။

၅။ မွှောရုံ။

သာဓက- မွှောရုံမွှာပန ပဿာဒသုဓမ္မပစ္စိတ္တစေတသိကနိဗ္ဗာနပညံတ္တိဝသေန ဆဓာ
သင်္ဂယုတိ။

အာရုံ ငါးပါးကို အာရုံပြုသော စိတ်- မနောဓာတ် ၃-ခု။

၆။ အဗျာကတတို့သည် ကုသိုလ်လျှင် ရှေ့သွားရှိသောကြောင့် ကုသိုလ်စိတ်ကို ရှေးဦးစွာ
ပြုသည်။

ပညာမည်ကြောင်း-

အနိစ္စအစရှိသော အပြားအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သောကြောင့် ပညာမည်သည်။

၁၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း)

ပထမဇာတ်နိပါတ်။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃) ရက်၊ (၁-၄-၂၀၁၁) သောကြာနေ့

- ၁။ အာယုက္ခယ-စသော အကြောင်းတရား လေးပါးကြောင့် သေဆုံးရသောသူတို့၏ သေခါ နီးကာလ၌ အာရုံနိမိတ်များ ထင်လာပုံပြ သင်္ဂဟစုက္ခိယကို ပါဠိရေးသားခဲ့ပါ။
- ၂။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါအားလုံးတို့၏ စိတ်ရကိုပြသော သင်္ဂဟဂါထာကို အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။
- ၃။ စိတ်အကျယ် ၁၂၁-ပါးတို့တွင် စေတသိက်အများအဆုံးယှဉ်သော စိတ်၊ အနည်းဆုံးယှဉ်သော စိတ်၊ စေတသိက် ၅၂-ပါးတို့တွင် စိတ်အများဆုံးယှဉ်သော စေတသိက်၊ အနည်းဆုံးယှဉ်သော စေတသိက်တို့ကို ယှဉ်ရာစေတသိက်၊ စိတ်တို့နှင့်တကွ ယှဉ်တွဲဖော်ပြပါ။
- ၄။ ပုဂ္ဂလဘောဒလာ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ကျိပ်နှစ်ယောက်ကို အစဉ်တကျ ရေတွက်ပြ၍၊ အသေကွာနံ စတုစတ္တာလီသ သေကွာနမုဒ္ဒိသေ-ဟူသောဂါထာလာ စတုစတ္တာလီသ-အရ သင်္ချာ၏ သင်္ချေယျအရတရားကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။
- ၅။ ဒေါသမူဒွေး၌ အခြားသောစေတသိက်တို့လည်း ယှဉ်ပါလျက် ဒေါမနဿသဟဂတံ-ဟု အဘယ်ကြောင့် ဆိုရပါသနည်း? ဖြေဆို၍၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ-၌ ဇီဝိတ-၏ အဓိပ္ပါယ်နှင့် ဇီဝိတိန္ဒြေ-၏ အဓိပ္ပါယ်တို့ကိုလည်း ရေးပြပြီး၊ ဇီဝိတနှင့် ဇီဝိတိန္ဒြေ အရ တူ/ မတူကို ဋီကာကျော်လာအတိုင်း ရေးသားခဲ့ပါ။
- ၆။ စိတ်သည် အာရုံနှင့်ကင်း၍ ဖြစ်သည်ဟူသော အယူဝါဒ မှန်/ မမှန် စိစစ်ပြခဲ့ပါ။

၁၆။ ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)

ပထမဇာတ်နိပါတ်။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

- ၁။ (တထာ စ မရန္တာနံ ။ပ။ အညတရသ္မိ ပစ္စုပဋ္ဌာတိ-ကို ရေးလေ)
- ၂။ (အသေကွာနံ စတုစတ္တာ-စသော ဂါထာကို ရေးလေ)
- ၃။ စေတသိက် အများဆုံးယှဉ်သော စိတ်- မဟာကုသိုလ် ပထမဒွေ။

ယှဉ်ရာ စေတသိက်- အညသမာန်းစေတသိက် ၁၃၊ သောဘနစေတသိက် ၂၅၊ ပေါင်း ၃၈။

မှတ်ချက်- အမြဲတမ်း အများဆုံး ဟု ဆိုလျှင် လောကုတ္တရာ ပထမဈာန်စိတ် ၈-ခု ဖြစ်သည်။ စေတသိက် အနည်းဆုံးယှဉ်သော စိတ်- ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀။

ယှဉ်ရာ စေတသိက်- သမ္ပစိတ္တသာဓာရဏစေတသိက် ၇။

စိတ် အများဆုံး ယှဉ်သော စေတသိက်- သမ္ပစိတ္တသာဓာရဏစေတသိက် ၇။

ယှဉ်ရာ စိတ်- စိတ် ၈၉-ပါး။

စိတ် အနည်းဆုံးယှဉ်သော စေတသိက်- ဝိစိကိစ္ဆာ။

ယှဉ်ရာစိတ်- ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်။

၄။ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်၊ သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ် အားဖြင့် ပုထုဇဉ် ၄-ယောက်၊

သောတာပတ္တိမဂ္ဂဌာန်၊ သောတာပတ္တိဖလဌာန်၊

သကဒါဂါမိမဂ္ဂဌာန်၊ သကဒါဂါမိဖလဌာန်၊

အနာဂါမိမဂ္ဂဌာန်၊ အနာဂါမိဖလဌာန်၊

အရဟတ္တမဂ္ဂဌာန်၊ အရဟတ္တဖလဌာန်အားဖြင့် အရိယာ ၈-ယောက်၊ ပေါင်း ၁၂-ယောက်။

ဆောင်- ဒု၊ သု၊ ဒွိ၊ တိ၊ ရှစ် အစုံ၊ ပေါင်းဘိ ပုဂ္ဂိုလ် ၁၂-ယောက်။ (အဘိဓမ္မာလမ်းစာင်)

စတုစတ္တာလီသ-

အဟိတ်စိတ် ၁၈၊ မဟာဝိပါက် ၈၊ မဟာကြံ ၈၊ မဟာဂ္ဂုတ်ကြံ ၉၊ အရဟတ္တဖိုလ် ၁၊ ပေါင်း ၄၄။

၅။ အခြားသော စိတ်တို့နှင့် မဆက်ဆံသော တရား၏အစွမ်းဖြင့် ဒေါသမူစိတ်ကို မှတ်ပြလိုသော ကြောင့် ဒေါမနဿသဟဂတံ-ဟုဆိုသည်။

ဇီဝိတိန္ဒြေ-

သမ္ပယုတ်တရားတို့ အသက်ရှင်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ဇီဝိတမည်သည်။

ထိုဇီဝိတသည်ပင် သဟဇာတ်တရားတို့ကို စောင့်ရှောက်ခြင်း၌ အကြီးအကဲအဖြစ်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့် ဇီဝိတိန္ဒြေမည်သည်။

ထိုသို့ ဇီဝိတသည်ပင် ဇီဝိတိန္ဒြေမည်သောကြောင့် ဇီဝိတနှင့် ဇီဝိတိန္ဒြေ အရ တူသည်။

၆။ စိတ်သည် အာရုံကို သိခြင်းလက္ခဏာရှိသောကြောင့် စိတ်သည် အာရုံနှင့် ကင်း၍ ဖြစ်သည် ဟူသော ဝါဒ မမှန်ပါ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၁၄၃

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရော့ဝတီတိုင်းဒေသကြီး)

ပထမငယ်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၄) ရက်၊ (၂၃-၃-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

- ၁။ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသည်လည်း ဒုက္ခ-ဟု ဘုရားရှင်က ဟောတော်မူထားရာ ဒုက္ခတွင်းမှ မလွတ်ကင်းသေးသော ကာမသတ္တဝါတို့၏ ပဋိသန္ဓေညွှန်ပြ သင်္ဂဟပါဠိတို့ကို ကုန်စင် အောင် ရေးသားခဲ့ပါ။
- ၂။ မိခင်တစ်ဦး၏ ဝမ်းကြွတိုက်ခတ် ကိန်းအောင်းသော သတ္တဝါတစ်ဦး၏ ပဋိသန္ဓေအခါ ရနိုင်/ မရနိုင်သော ရုပ်ကလာပ်ပြ ပါဠိကို အနက်ရေးသား၍၊ ဗောဓိပက္ခိယသင်္ဂဟတရားကို ကောက်ယူပုံပြ စုဏ္ဏိယပါဠိကိုလည်း အနက်သမ္မန်ခဲ့ပါ။
- ၃။ လောက၌မှာ ငါသည်သာလျှင် သာယာပျော်ပြောင်း အသံကောင်း၏-ဟု ကြွေးကြော်နေသောပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌ ဖြစ်နေသော ပရမတ္ထတရားကို ကောက်ပြ၍၊ ထို၏ ယှဉ်ဖော်ယှဉ်ဖက် တရားကို ဖော်ပြလျက်၊ ယင်းတရားကိုလည်း ဝေဒနာဒိမတ္တဖြင့် ဝေဘန်ပြခဲ့ပါ။
- ၄။ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခါနီး၌ စောနိုင်သော ဇောနှင့် အကြိမ်ကို ဖော်ပြ၍၊ နိရောဓသမာပတ္တိဝိထိကိုလည်း မန္တပုဂ္ဂိုလ်၊ တိက္ခပုဂ္ဂိုလ် ခွဲခြား၍ ချပြခဲ့ပါ။
- ၅။ တစ်ပါးသော ဖဿ-စသော တရားများရှိပါလျက် ဝိတက်စသော တရားငါးပါးတို့ကိုသာ ဈာန်-ဟုခေါ်ကြောင်းကို ဖြေဆို၍၊ အလောဘမည်ခြင်း၏ အကြောင်းနှင့် အလောဘ၏ လက္ခဏာတို့ကိုလည်း ဋီကာလာအတိုင်း ရှင်းလင်းဖြေဆိုပါ။
- ၆။ ပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်-ဟူသော ကာလသုံးပါးမှ အလွတ်ဖြစ်သောတရားတို့ကို အကြောင်းပြ ဖြေဆို၍၊ ရူပဘုံ၌ မရကောင်းသော ပသာဒရုပ်၊ ရကောင်းသော ပသာဒရုပ်တို့ကိုလည်း ဋီကာကျော်အမြင်ဖြင့် တင်ပြပါ။

၁၇။ ရော့ဝတီတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

- ၁။ (ဝိထိမုတ်ပိုင်း ပဋိသန္ဓိစတုက္ကလာ တတ္ထ အကုသလဝိပါကောပေက္ခာသဟဂတ-စသော ၅-ပုဒ်ကို ရေးလေ)

၂။ (ဂဗ္ဘသေယျကသတ္တာနံ ပန-စသော ပါဠိနှင့် ဧတ္ထ ပန စတ္တာရော။ပ။ သမ္မာဝါယာမော-
တို့ကို အနက်ရေးလေ)

၃။ မာန။

ယုညဘက်တရား- ဒိဋ္ဌိဂတဝိပုယုတ် ၄-ခု။

ယင်းစိတ်သည် သောမနဿ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၊ ဒွိဟိတံ၊ ဇောကိစ္စ၊ ၆-ဒွါရ၊
လောကုတ္တရာကြည် အလုံးစုံ အာရုံ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို ရံခါ ဖို၊ ရံခါ မဖို။

၄။ နေဝသညာနာသညာယတန ကုသိုလ်၊ ကြိယာ ဈာန်ဇော၊

အကြိမ်- ၂-ကြိမ်။

မန္တပုဂ္ဂိုလ်အတွက်- ဘဝဂ်စလန၊ ဘဝဂ်ပစ္ဆေဒ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ပရိကမ်၊ ဥပစာ၊
အနလုံ၊ ဂေါတြဘု၊ နေဝသညာနာသညာယတန ကုသိုလ်/ကိရိယာ ဈာန်ဇော ၂-ကြိမ်၊
ထို့နောင် နိရောဓ၊ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသော အခါ အနာဂါမိဖိုလ်ဇော/အရဟတ္တဖိုလ်
ဇော ၁-ကြိမ်၊ ထို့နောင် ဘဝင်။

တိက္ခပုဂ္ဂိုလ်- ဘဝဂ်စလန၊ ဘဝဂ်ပစ္ဆေဒ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဥပစာ၊ အနလုံ၊ ဂေါတြဘု၊
နေဝသညာနာသညာယတန ကုသိုလ်/ကိရိယာ ဈာန်ဇော ၂-ကြိမ်၊ ထို့နောင် နိရောဓ၊
နိရောဓသမာပတ်မှ ထသော အခါ အနာဂါမိဖိုလ်ဇော/အရဟတ္တဖိုလ်ဇော ၁-ကြိမ်၊
ထို့နောင် ဘဝင်။

၅။ ကသိုလ်အစရှိသော အာရုံကို စူးစူးစိုက်စိုက် ရှုခြင်းကိစ္စရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း။
ကာမတ္တဒ္ဓိအစရှိသော နိဝရဏတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝိတက်
စသော ၅-ပါးကိုသာ ဈာန်ငှာ ခေါ်ရသည်။

အလောဘမည်ကြောင်း-

လောဘ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောကြောင့် အလောဘ မည်သည်။

ထိုအလောဘသည် အာရုံ၌ စိတ်၏ မငြိတပ်ခြင်းလက္ခဏာရှိသည်။

၆။ ကာလ ၃-ပါးမှ အလွတ်တရားနှင့် အကြောင်း- (ကရင် ၆၊ ဂ-၅)

မရကောင်းသော ပဿာဒရုပ်-

ဗြဟ္မာတို့သည် ကာမဝိရာဂဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့် ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၌ မတပ်

မက်သည့်အတွက် ထိုဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗလျှင် အာရုံရှိသော ယာန၊ ဖိဝါ၊ ကာယပဿာဒတို့၌
စက်ဆုပ်ခြင်းထင်ရှားသောကြောင့် ယာန၊ ဖိဝါ၊ ကာယပဿာဒတို့ မရပါ။

ရကောင်းသော ပဿာဒရုပ်-

ဘုရားဖူးခြင်း၊ တရားနာခြင်း စသော အကျိုးငှါ စက္ခု၊ သောတ ပဿာဒတို့၌ မစက်ဆုပ်
သောကြောင့် စက္ခု၊ သောတ ပဿာဒတို့ကို ရသည်။

၁၈။ ပထမပြန် အထူးအောင် ရွေးချယ်ရေး စာမေးပွဲ

ပထမဇယ့်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် (၆) ရက်၊ (၂၂-၆-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၁။ သတ္တဝါတို့ သေခါနီးသောအခါ ဖြစ်ပေါ်နေသော စိတ်အစဉ်များကို ပြဆိုသော သင်္ဂဟ
စကားရပ်ကို ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၂။ လောကုတ္တရာစိတ်၏ ဈာန်စိတ်ပြားရခြင်း အကြောင်းကို ပြဆိုသော သင်္ဂဟဂါထာကို
အနက် ၂- နည်း ပေးပြပါ။

၃။ အရူပဘုံ၌ မရနိုင်သော လောကုတ္တရာစိတ်ကို ဖော်ပြ၍ ၎င်းစိတ်၏-
(က) ကိစ္စ၊ (ခ) အာရုံ၊ (ဂ) ဝတ္ထု-တို့ကိုလည်း ရေးပြပါ။

၄။ ထမင်းစသော အာရုံကို မြင်သောအခါ မည်သည့်ဝိပါက်စိတ်များ ဖြစ်သည်ကို ပါဠိသာကေ
နှင့်တကွ ဖြေဆို၍၊ တိပိတိသြမကကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးပေးပုံကိုလည်း ကေစိဝါဒအလို
အတိအကျ ဖော်ပြပါ။

၅။ စာဖြေအရင်တုန်းသန္တာန်၌ ပဋိသန္ဓေအခါ ရနိုင်သော ရုပ်ကလာပ်တို့ကို ပါဠိထောက်၍
ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ အာယတန ၁၂-ပါး ပြားရခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၆။ မဂ်စိတ်လေးပါး ပြားရခြင်းအကြောင်းကို သိသာရုံ ရေးပြ၍၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များ ထိနမိဒ္ဓကို
ပယ်သတ်ပြီး ဖြစ်ပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် ကျိန်းစက်တော်မူကြသည်ကို ဖြေဆိုပြီးလျှင်
ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်၏ အရူပဘုံ၌ မရနိုင်ခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၈။ အထူးအောင် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ (တတော ပရံ တမေဝ ။ပ။ အဘိက္ခံ ပဝတ္တတိ ဗာဟုလ္လေန-ကို ရေးလေ)

၂။ ရူပါဝစရံ- ရူပါဝစရစိတ်ကို၊ ပဌမာဒိဇ္ဈာနဘောဒေ- ပထမအစရှိသော ၅-ပါးသော ဈာန် အပြားအားဖြင့်၊ ဂယုတိ ယထာ- ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ တထာ- ထိုအတူ၊ အနတ္တရံ စ- လောကုတ္တရာစိတ်ကိုလည်း၊ ပဌမာဒိဇ္ဈာနဘောဒေ- ဖြင့်၊ ဂယုတိ- ၏၊ အာရပ္ပဗ္ဗာပိ- အရူပစိတ်ကိုလည်း။ (ဥပေက္ခေကဂ္ဂတာယောဂေန- ဥပေက္ခာ၊ ကေဂ္ဂတာနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၊ ငါ- ယှဉ်သည်ဖြစ်၍၊ အင်္ဂသမတာယ- ဈာန်အင်္ဂါတူသည်၏အဖြစ် ကြောင့်)၊ ပဉ္စမေ- ပဉ္စမဈာန်အဖြစ်ဖြင့်၊ ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်၊ ဂယုတိ- ၏။ (တစ်နည်း) ရူပါဝစရံ စ- ကိုလည်းကောင်း၊ အနတ္တရံ စ- ကိုလည်းကောင်း၊ ပဌမာဒိဇ္ဈာန ဘောဒေ- ဖြင့်၊ ဂယုတိ ယထာ- သကဲ့သို့၊ တထာ- တူ၊ အာရပ္ပဗ္ဗာပိ- ကိုလည်း။ (ဥပေက္ခေကဂ္ဂတာယောဂေန- ကြောင့်၊ ငါ- ဖြစ်၍၊ အင်္ဂသမတာယ- ကြောင့်)၊ ပဉ္စမေ- ဖြင့်၊ ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်၊ ဂယုတိ- ၏။

၃။ သောတာပတ္တိမဂ်စိတ်။

(က) ဇောကိစ္စ။

(ခ) နိဗ္ဗာန်။

(ဂ) ဟဒယဝတ္ထုကို ကော်နိမိသည်။

၄။ ထမင်း စသော အာရုံကို မြင်သော အခါ ကုသလဝိပါက်စိတ်များ ဖြစ်သည်။

သာကေ- ဣဋ္ဌေ ကုသလဝိပါကာနိ။

အကျိုးပေးပုံ-

အကြောင်းကံ ပဋိသန္ဓေကျိုး ပဝတ္တိကျိုး

အသင်္ခါရိက ၂ ခုဟိတ်အသင်္ခါရိက ၂ ခုဟိတ်အသင်္ခါရိက ၂ အဟိတ်ကုပိ ၈ ၁၀

သသင်္ခါရိက ၂ ခုဟိတ် သသင်္ခါရိက ၂ ခုဟိတ်သသင်္ခါရိက ၂ အဟိတ်ကုပိ ၈ ၁၀

၅။ ကာယ၊ ဘာဝ၊ ဝတ္ထုဒသကတလင်။

အထောက်- ဝဋ္ဋသေယျသတ္တာနံ ပန ကာယဘာဝဝတ္ထုသင်္ခါတာနိ တိလိ ဒသကာနိ ပါတုဘဝန္တိ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၁၄၇

အာယတန ၁၂-ပါး ပြားရကြောင်း-

ဒွါရ ၆-ပါး၊ အာရုံ ၆-ပါးပြားခြင်းကြောင့် အာယတန ၁၂-ပါး ပြားရသည်။

- ၆။ ကုဋ္ဌေ မထက်ခြင်း၊ ထက်ခြင်း၊ အထူးထက်ခြင်း၊ အလွန်အကျွံ အထူးထက်ခြင်းဟူသော သတ္တိပြားသဖြင့် သံယောဇဉ်တို့ကို ပယ်ပုံကိစ္စ လေးမျိုးပြားသောကြောင့် မဂ် ၄-မျိုး ပြားရသည်။ မဂ် ၄-ပါး ပြားခြင်းကြောင့် မဂ်နှင့် ယှဉ်သော စိတ်လည်း ၄-မျိုး ပြားရသည်။
- ဆောင်- မဂ် လေးပါးကွဲ၊ စိတ်လည်း လေးဖြာ။

မဂ်၏ အကျိုး၊ ငွေလေးမျိုး ဖလာ။

အကျဉ်း ရှစ်ပါး၊ ဈာန်ငါး ပွားကာ။

လေးဆယ်ပါး၊ ကျယ်ထား လောကုတ္တရာ။ (အဘိဓမ္မာလက်စာစာ)

ရဟန္တာတို့ ကျိန်းစက်ကြောင်း-

ခန္ဓာကိုယ် ညှိုးနွမ်းပင်ပန်းသောကြောင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ ကျိန်းစက်တော်မူကြသည်။ တသိတုပ္ပါဒ် မရကြောင်း-

ပြုံးရယ်ဖို့ရာ ခန္ဓာကိုယ် မရှိသောကြောင့် အရူပတုံ၌ တသိတုပ္ပါဒ်စိတ် မရနိုင်ပါ။

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကချင်ပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း။ ။ တိကမာတိကာ၊ ဒုကမာတိကာနှင့် ဓာတုကထာဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆုတ် (၁၄) ရက်၊ (၂-၄-၂၀၁၁) စနေနေ့

- ၁။ အောက်ဖော်ပြပါ (က)(ခ) ပရမတ်တရားတို့ကို ဟောသော တိတ်ပုဒ်ပါဠိတို့ကို ဖော်ပြပြီး လျှင်၊ (ဂ)ကိုလည်း အနက်ယောဇနာပြုခဲ့ပါ။

(က) ဘဝသံသရာမှလွတ်၍ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကောင်း ပရမတ်တရား။

(ခ) အယုတ်၊ အလတ်၊ အမြတ်တို့တွင် အမြတ်ဆုံးသော ပရမတ်တရား။

(ဂ) ဥပ္ပန္နတိက် တတိယပဒ။

- ၂။ အောက်ပါ (က)(ခ)တို့၏ အရတရားများကို ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ (ဂ)၏အရတရားကို လည်း ခန္ဓာမျှဖွဲ့ပြခဲ့ပါ။

(က) စုတိ ပဋိသန္ဓေသို့ ရောက်ကြောင်းလည်းမဟုတ်၊ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းလည်း မဟုတ်သောတရား။

(ခ) မြင်ခြင်းလည်းမရှိ ထိပါးခြင်းလည်း မရှိသောတရား။

(ဂ) ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့် တက္ခဖြစ်သောတရား။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

- ၃။ အောက်ပါပေယျာလ စကားရပ်ကို ဆိုရိုးကျအတိုင်း ဖော်ပြပြီးလျှင် (က)(ခ)တို့၏ အရ တရားများကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။
 ထိုဒုကမာတိကာ၌လည်း ။ပ။ ၁၃-ပါးအပြားရှိ၏။
 (က) ဂန္ထလည်း ဂန္ထ၏အာရုံလည်းဖြစ်သောတရား။
 (ခ) ယောဂ၏ အာရုံဖြစ်၍ ယောဂ မမည်သောတရား။
- ၄။ အောက်ပါ (က)(ခ)တို့၏ အရတရားများကို ကောက်ပြပြီးလျှင် ၎င်း(ခ)ကို သစ္စာစွဲပြခဲ့ပါ။
 (က) စေတသိက်မမည်သော တရား။
 (ခ) ငိုကြွေးကြောင်းလည်းဖြစ် ကိလေသာနှင့်တကွလည်းဖြစ်သော တရား။
- ၅။ အောက်ပါတို့ကို ဓာတုကထာဥဒ္ဓေသနှင့်အညီ ကောက်ပြခဲ့ပါ။
 (က) သင်္ခါရ၊ (ခ) သညာဘဝ၊ (ဂ) သောကာ၊ (ဃ) ဒုက္ခ၊ (င) ဥပါယာသ။
- ၆။ ဣတ္ထိန္ဒြေယေန ယေ ဓမ္မာ-၌ ယေ ဓမ္မာ- အရကို ဒုတိယ၊ တတိယနယတို့အလို အရ ကောက်ပြ၍၊ သဠာယတနေန ယေ ဓမ္မာ-၌ ယေ ဓမ္မာ-အရ ပဉ္စမနယအလို ပ-ယေ၊ ဒု-ယေ စွဲပြခဲ့ပါ။

၁။ ကချင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ တိကမာတိကာ၊ ဒုကမာတိကာနှင့် ဓာတုကထာဘာသာ

- ၁။ (က) အပစ္စယဂါမိနော ဓမ္မာ။
 (ခ) ပဏီတာ ဓမ္မာ။
 (ဂ) ဥပ္ပါဒိနော- ဖြစ်ပြီးသော အကြောင်းတစ်စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မချွတ်ဖြစ်လတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- နိဿတ္တနိဇ္ဈိဝသဘာဝါ- တို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ- ကုန်၏။
- ၂။ (က) ဝိပါကစိတ် ၃၆၊ ကိရိယာစိတ် ၂၀၊ စေတသိက် ၃၈၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။
 (ခ) စိတ် ၈၉၊ စေတသိက် ၅၂၊ သုဒ္ဓမရုပ် ၁၆၊ နိဗ္ဗာန်။
 (ဂ) ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၅၅၊ (ဝေဒနာ၊ ပီတိ၊ ဒေါစတုက် ကြ၌) စေတသိက် ၄၆။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၁၄၉

၃။ ထိုဒုတိယတိကာ၌လည်း ဟေတုဂေါစ္ဆက၊ စူဠန္တရဒုက္ခ၊ အာသဝဂေါစ္ဆက၊ သညောဇနဂေါစ္ဆက၊ ဂန္ထဂေါစ္ဆက၊ သြဃဂေါစ္ဆက၊ ယောဂဂေါစ္ဆက၊ နိဝရဏဂေါစ္ဆက၊ ပရာမာသ ဂေါစ္ဆက၊ ဟေန္တရဒုက္ခ၊ ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက၊ ကိလေသဂေါစ္ဆက၊ ပိဋိဒုက္ခအားဖြင့် ၁၃-ပါး အပြားရှိ၏။

(က) လောဘ၊ ဒေါသ၊ ဒိဋ္ဌိ ဟု ဆိုအပ်သော ဂန္ထတရားကိုယ် ၃-ပါး။

(ခ) လောကီစိတ် ၈၁၊ ယောဂတရားကိုယ် ၃-ပါးကြည့်သော စေတသိက် ၄၉၊ ရုပ် ၂၈။

၄။ (က) စိတ် ၈၉၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

(ခ) အကုသိုလ်စိတ် ၁၂၊ စေတသိက် ၂၇။

သစ္စာစွဲ-

အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ခု၊ လောဘကြည့်သော စေတသိက် ၂၆-ခုသည် ဒုက္ခသစ္စာ၊ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ။

၅။ (က) အကုသိုလ်စိတ် ၁၂၊ လောကီကုသိုလ် ၁၇-၌ရှိသော စေတနာစေတသိက်။

(ခ) နေဝသညာနာသညာယတနဝိပါက်ကြည့်သော လောကီဝိပါက် ၃၁၊ စေတသိက် ၃၅၊ ကမ္မဇရုပ် ၂၀။

(ဂ) ဒေါသမူဒွေ၌ ဒေါမနဿဝေဒနာ။

(ဃ) ဒုက္ခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဉ်စိတ်၌ရှိသော ဝေဒနာစေတသိက်။

(င) ဉာတိဗျသန အစရှိသည်တို့ဖြင့် တွေ့သော သူအား လွန်စွာဖြစ်သော စိတ်၏ ဆင်းရဲခြင်းသည် နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော ဒေါသမူဒွေ၌ ရှိသော ဒေါသစေတသိက်။

၆။ ဒုတိယ- သြဠာရိကရုပ် ၁၂၊

တတိယ- ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ နိဗ္ဗာန်။

ပ ယေ- ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ နိဗ္ဗာန်။

ဒု ယေ- သြဠာရိကရုပ် ၁၂၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကယားပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း။ ။ တိက+ဒုကမာတိကာ+ဓာတုကထာဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၄) ရက်၊ (၂-၄-၂၀၁၁) စနေနေ့

၁။ ဘုရားအလောင်းတော်သည် သာမန်လူသားများ စွန့်လွှတ်နိုင်ခဲ့သော စွန့်ခြင်းကြီးတို့ကို စွန့်လွှတ်ခဲ့၏။ ထိုစွန့်ခြင်းကြီးငါးပါးတို့ကို အဓိပ္ပါယ်နှင့်ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြ၍ အဘယ်ကြောင့် သောတာပတ္တိမဂ်သည် ဒဿနမည်ပါသနည်း ဖြေဆိုပါ။

၂။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ-ကို အနက်ယောဇနာပြီးလျှင်၊ အရတရားကိုသာ မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၃။ အောက်ပါ(က-ခ)တို့ကို အရကောက်ပြ၍၊ သပ္ပဒေသဒုတ် ၃၃-ဒုတ်တို့တွင် အလယ်ဗဟို ကျသောဒုတ်အမည်ကိုလည်း တိကျစွာ ဖော်ပြပါ။

(က) ကုသိုလ်တရားတို့ကို တားမြစ်တတ်သော တရား။

(ခ) ပရမာသနှင့်ယှဉ်သော တရား။

၄။ မှီ၍သာဖြစ်သော တရားစုကို ဖော်ထုတ်ပြ၍၊ သရဏာဓမ္မာ-အရကိုလည်း သစ္စာမျှသာ ဖွဲ့ပြပါ။

၅။ ဗာဝိသတိန္ဒြိယာနိ-၌ ပါဝင်သော သဒ္ဓိန္ဒြိယာနိ-၌ ပါဝင်သော သဒ္ဓိန္ဒြိယတို့၏ အရ ကောက်ထူးခြားမှုကို ဥဋ္ဌေသနှင့်အညီ ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ ဥပါဒါ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ-၌ ယေ ဓမ္မာ- အရကိုလည်း ဒုတိယနယနှင့်အညီ စွဲပြခဲ့ပါ။

၆။ နိရောဓသစ္စေန ယေ ဓမ္မာ-၌ ယေ ဓမ္မာ- အရကို တတိယနယနိဋ္ဌေသနှင့်အညီ စွဲပြ၍၊ စတုတ္ထနယ၊ ပဉ္စမနယတို့၌ ကတ္တာပြန်၍ ဟောရခြင်းအကြောင်းတို့ကိုလည်း အသီးသီး ရေးပြခဲ့ပါ။

၂။ ကယားပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ တိက+ဒုကမာတိကာ+ဓာတုကထာဘာသာ

၁။ စွန့်ခြင်းကြီး ၅-ပါး (ထင်ရှားပြီ)

နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးဦးစွာ မြင်တတ်သောကြောင့် သောတာပတ္တိမဂ်သည် ဒဿန မည်သည်။

၂။ အနက် (ထင်ရှားပြီ)

အရတရား-

သောတာပတ္တိမဂ်သည် အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့် ပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ် ၁-ခု၊ (မာန၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ ကြည်သော) စေတသိက် ၂၂-ခု၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် တနုကရအားဖြင့် ပယ်အပ်သော အပါယဂမနိယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပွယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ၊ (ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြည်သော) စေတသိက် ၂၅။

၃။ (က) လောဘ၊ ဒေါသ၊ ထိနု၊ မိဒ္ဓ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ မောဟ ဟု ဆိုအပ်သော နိဝရဏတရားကိုယ် ၈-ပါး။

(ခ) ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြည်သော စေတသိက် ၂၀။

ဒုက်အမည်- ယောဂယောဂသမ္ပယုတ္တဒုက်။

၄။ ဥပါဒါရုပ် ၂၄။

သစ္စာဖွဲ့- (ကချင် ၄-၅)

၅။ သောဘနစိတ် ၅၉-ခုရှိသော သဒ္ဓါစေတသိက် (ဗာဝိသတိန္ဒြိယ)၊

လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခုရှိသော သဒ္ဓါစေတသိက် (ပဉ္စိန္ဒြိယ)

ယေ ဓမ္မာ- ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယော ဟု ဆိုအပ်သော မဟာဘူတ ၃-ပါး။

၆။ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ သုခုမရုပ်။

ကတ္တာပြန် ဟောရကြောင်း-

ဒုတိယ၊ တတိယ နယတို့ကဲ့သို့ သင်္ကဟိတ၊ အသင်္ကဟိတတို့ဖြင့် အထူးမမူအပ်၊ သင်္ကဟိတသာမန်ဖြစ်၍ ပထမကတ္တာကို မွေ့ခြုံရပြုတော်မူလိုသောကြောင့် ကတ္တာပြန်၍ ဟောရသည်။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကရင်ပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း။ ။ မာတိကာ+ဓာတုကထာဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၄) ရက်၊ (၂-၄-၂၀၁၁) စနေနေ့

၁။ ဘုရားရှင် သဗ္ဗညုအဖြစ်သို့ရောက်ရန် အစဉ်အတိုင်း-

(က) ပုရိမယံ၌ ရတော်မူအပ်သောဉာဏ်၊

(ခ) မဇ္ဈိမယံ၌ ရတော်မူအပ်သောဉာဏ်၊

(ဂ) ပစ္ဆိမယံ၌ ရတော်မူအပ်သောဉာဏ်တို့ကို ဖြေဆို၍၊ သင်္ခေပနယနှင့် နာတိဝိတ္တာရ နာတိသင်္ခေပနယတို့မည်ပုံကိုလည်း နိဒါန်းလာအတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ တိက်ပုဒ်ပါဠိတော်တို့ကို အနုတ်ရေးပါ။

(က) သမ္မတ္တနိယတာ ဓမ္မာ၊ (ခ) အနိဒဿနသပ္ပဋိယာ ဓမ္မာ။

၃။ ပရိတ္တာရမ္ပဏတိက် ဒုတိယပုဒ်အရကို ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ ပဏီတာ ဓမ္မာ-ပုဒ်အရကို လည်း ကောက်ပြ၍ သစ္စာမျှ ဖွဲ့ပြခဲ့ပါ။

၄။ အောက်ဖော်ပြပါ (က/ခ)တို့ကို အရကောက်ပြခဲ့ပါ။

(က) သမ္ပယုတ်ဟိတ် ရှိသောတရား၊ (ခ) အာသဝနှင့် မယှဉ်သောတရား။

၅။ ဥပပတ္တိဘဝ-အရကို ကောက်ပြ၍၊ ဥပပတ္တိဘဝအပြား (ဘဝကြီး) ၉-ပါးကိုလည်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၆။ သမုဒသစ္စေန ယေ ဓမ္မာ-၌ ယေ ဓမ္မာအရတရားတို့ကို စတုတ္ထနယ၊ ပဉ္စမနယ-တို့နှင့် အညီ ယေအရ ဖွဲ့ပြခဲ့ပါ။

၃။ ကရင်ပြည်နယ် (အခြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ မာတိကာ+ဓာတုကထာဘာသာ

၁။ (က) ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်။

(ခ) ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်။

(ဂ) အာသဝက္ခယဉာဏ်။

သင်္ခေပနယ-

စန္ဒကူးတော၌ နေတော်မူသောအခါ ရှင်သာရိပုတြာအား ဟောတော်မူအပ်သော ဒေသနာတော်သည် အလွန်ကျဉ်းလွန်းသောကြောင့် သင်္ခေပနယမည်သည်။

နာတိဝိတ္ထာရ နာတိသင်္ခေပ-

ရှင်သာရိပုတြာသည် လင်းနိဿားဖြစ်ဖူးသော ငါးရာသော ရဟန်းတို့အား ဟောတော်မူအပ်သော ဒေသနာတော်သည် မကျဉ်းမကျယ်လွန်းသောကြောင့် နာတိဝိတ္ထာရ နာတိသင်္ခေပနယမည်သည်။

၂။ (က) (ခ) (အနက် ထင်ရှားပြီ)

၃။ မဟဂ္ဂုတ်တရားကို မြဲသောအားဖြင့် အာရုံပြုသော ဝိညာဏဉာဏ်တနစ် ၃၊ နေဝသညာနာသညာယတနစ် ၃၊ စေတသိက် ၃၀၊

မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ် ၁၂၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကု ၈၊ မဟာကြံ ၈၊ အဘိညာဉ် ၅၅၊ အပ္ပမညာကြည် စေတသိက် ၅၀။

အရကောက်- လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ၃၆-ခု၊ နိဗ္ဗာန်။

သစ္စာဇွဲ-

နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာမည်၏။ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ ဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါး၊ သကဒါဂါမိမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါး၊ အနာဂါမိမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါး၊ အရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး၊ ၇-ပါး သည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇-ခုသည် သစ္စာဟူသော အရေအတွက်မှ လွတ်၏။

၄။ (က) သဟိတ်စိတ် ၇၁၊ မောဟမူဒွေ၌ မောဟကြည်သော စေတသိက် ၅၁၊

(ခ) ကုသိုလ်စိတ် ၂၁၊ ဝိပါက်စိတ် ၃၆၊ ကိရိယာစိတ် ၂၀၊ စေတသိက် ၃၈၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၌ မောဟ၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

၅။ လောကီဝိပါက် ၃၂၊ ဝိရတိကြည်သော စေတသိက် ၃၅၊ ကမ္မဇရုပ် ၂၀။

ဘဝကြီး ၉-ပါး

ကာမဘဝ၊ ရူပ၊ အရူပ၊ သညာ၊ အသညာ၊ နေဝသညာနာသညာ၊ ဧကဝေါကာရ၊ စတုဝေါကာရ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝ။

၁၅၄

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၆။ စတုတ္ထနယ- သမုဒယသစ္စာကြည့်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉။
 ပစ္ဆမနယ- ဩဠာရိကရုပ်၊ စိတ်။

၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ချင်းပြည်နယ်)
 ပထမငယ်တန်း။ ။ တိကမာတိကာ၊ အဘိဓမ္မဒုကမာတိကာနှင့် ဓာတုကထာဘာသာ
 ၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၄) ရက်၊ (၂-၄-၂၀၁၁) စနေနေ့

၁။ ဥပါဒိန္နတိက် ပထမပဒ၏ အရကို မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၂။ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော သဘောတရားတို့ကို တိကမာတိကာပဒအထောက်
 ပြ၍ မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် တနုကရအားဖြင့် ပယ်အပ်
 သောတရားတို့ကိုလည်း ဆိုရိုးကျကောက်ပြပေးပါ။

၃။ အနောဃနိယာ ဓမ္မာ-ပုဒ်၏ အရတရားများကို တိကျမှန်ကန်စွာ ကောက်ပြပြီးလျှင် မဟန္တရ
 ဒုက်အပြား ၁၄-ပါးတို့တွင် (က) ၆-ခုမြောက်၊ (ခ) ၁၂-ခုမြောက်ဒုက်တို့၏ အမည်နာမ
 တို့ကိုလည်း မမှားအောင် ရေးသားပြပါ။

၄။ နိယတဒုက် (က) ပထမပဒပါဠိ (ခ) ဒုတိယပဒပါဠိတို့ကို မှန်ကန်စွာ ရေးသားပြပါ။

၅။ ဥပါယာသ-၏ ပရမတ္ထစစ်စစ်ကို ဓာတုကထာဥဒ္ဓေသ-လာအတိုင်း တိကျမှန်ကန်စွာ
 ဖြေဆိုပြပြီးလျှင်၊ ယင်းဥပါယာသ၏ (က) ရေတွက်အပ်သောဓာတ်၊ (ခ) မရေတွက်အပ်
 သောဓာတ်တို့ကိုလည်း သင်္ချာမျှသာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ သမုဒယသစ္စေန ယေ ဓမ္မာ-၌ ယေ ဓမ္မာ-ဟူသောပါဠိကိုသာ စတုတ္ထနယနိဒ္ဓေသနှင့်
 အညီ အနက်ယောဇနာပြပါ။

၄။ ချင်းပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ တိကမာတိကာ၊ အဘိဓမ္မဒုကမာတိကာနှင့် ဓာတုကထာဘာသာ

၁။ အကုသိုလ်စိတ် ၁၂၊ လောကီကုသိုလ် ၁၇၊ ကိရိယာ ၂၀၊ စေတသိက် ၅၂။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၁၅၅

၂။ မဂ်စိတ် ၄-ခု၊ စေတသိက် ၃၆-ခု။
 အထောက်- အာစယဂါမိနော ဓမ္မာ။
 တနုကရအားဖြင့် ပယ်အပ်သော တရား- (ကယား ၂-၅)

၃။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈၊ စေတသိက် ၃၆၊ နိဗ္ဗာန်။
 (က) စိတ္တသမုဋ္ဌာနဒုက်။ (ခ) အဇ္ဈတ္တိကဒုက်။

၄။ (က) နိယတာ ဓမ္မာ။ (ခ) အနိယတာ ဓမ္မာ။

၅။ ဥပါယာသ- (ကချင် ၅-၅)
 (က) ၁။
 (ခ) ၁၇။

၆။ သမုဒယသစ္စေန- သည်၊ ယေ ဓမ္မာ- အကြင် သမုဒယသစ္စာကြည်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ
 ၄၉-တို့ကို။

၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး)
 ပထမငယ်တန်း။ ။ တိကမာတိကာ အဘိဓမ္မဒုကမာတိကာနှင့်ဓာတုကထာဘာသာ
 ၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၅) ရက်၊ (၂၄-၄-၂၀၁၁) ကြာသပတေးနေ့

၁။ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား အလောင်းတော်ဘဝ၌
 (က) ဗျာဒိတ်ပေးခဲ့သော ဘုရားရှင်၏ ဘွဲ့တော်၊
 (ခ) ဗျာဒိတ်ခံယူသော ရသေ့၏ ဘွဲ့အမည်၊
 (ဂ) ဘုရားဆုပန်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်တို့ကို ဖြေဆိုပါ။

၂။ အောက်ပါ (က)ကို အနက်ပေး၍၊ (ခ)ကို အရကောက်ပြပြီး၊ (ဂ)ကို အရတရားကိုသာ
 သစ္စာဖွဲ့ပြပါ။
 (က) ဥပါဒိန္နုပါဒိနိယာ ဓမ္မာ၊
 (ခ) နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ရာဂအစရှိသော ကိလေသာတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်
 ကုန်သောတရား။
 (ဂ) အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏတိတ် ပထမပဒ။

၁၅၆

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

- ၃။ (က) သံယောဇဉ် မမည်သောတရား။
 (ခ) သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်သော ဟိတ်ရှိကုန်သောတရားများကို အသီးသီး ပါဠိတော်နှင့် တွဲ၍ အရကောက်ပြပါ။
- ၄။ ယောဂ ဂေါဇ္ဈက ယောဂဝိပ္ပယုတ္တ ယောဂနိယဒုကသည် အဘယ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက ဖြစ်သည်ကို ဖြေဆို၍၊ နိယတဒုက ပထမပုဒ်၏အရ တရားကိုသာ ခန္ဓာဖွဲ့ပြပါ။
- ၅။ ဥပပတ္တိဘဝအရကို ကောက်ပြ၍၊ ယင်းဥပပတ္တိဘဝ အပြားကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။
- ၆။ တတိယနယ၊ စတုတ္ထနယတို့၏ ဥဒ္ဓေသပါဠိတော်တို့ကို အနက်ရေးခဲ့ပါ။

၅။ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ တိကမာတိကာ အဘိဓမ္မဒုကမာတိကာနှင့်ဓာတုကထာဘာသာ

- ၁။ (က) ဒီပင်္ကရား။
 (ခ) သုမေဓာ။
 (ဂ) တစ်ယောက်ထီးတည်း ကူးသဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဝေနေယျသတ္တဝါ အပေါင်းတို့ကို သံသရာတည်းဟူသော ရေအလျဉ်မှ ထုတ်၍ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကြည်းကုန်း ထက်သို့ တင်အံ့ဟု ကြံတော်မူသဖြင့် ကာမောဃ၊ ဘဝေါဃ၊ ဒိဋ္ဌောဃ၊ အဝိဇ္ဇောဃ တည်း ဟူသော သြဃ ၄-ပါး၌ နစ်မြန်းမျောပါကုန်သော ဝေနေယျ သတ္တဝါအပေါင်းတို့ကို သနားကြင်နာ တော်မူခြင်း။
- ၂။ (က) (အနက်ထင်ရှားပြီ)
 (ခ) လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ၃၆၊ နိဗ္ဗာန်။
 (ဂ) အဇ္ဈတ္တာရမ္မကစိတ် ၆၂၊ လောဘကြည်သော စေတသိက် ၄၈-သည် ဒုက္ခသစ္စာ၊ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ။
- ၃။ (က) နော သညောဇနာ ဓမ္မာ- စိတ် ၈၉၊ သံယောဇဉ်တရားကိုယ် ၈-ပါးကြည်သော စေတသိက် ၄၄၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။
 (ခ) ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ခမ္မာ- သောတာပတ္တိမဂ်သည် အကြွင်းမရှိသော အားဖြင့် ပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ် ၁-

ပထမဇယ့်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၁၅၇

ခု၊ (မာန၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟကြဉ်သော) စေတသိက် ၂၂-ခု၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် တနုကယုအားဖြင့် ပယ်အပ်သော အပါယကမနိယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ၊ (ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော) စေတသိက် ၂၅။

၄။ အကုသိုလ်စိတ် ၁၂၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ၂၇ ဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ဗရမတ္တတရား ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသဒုက္ခဖြစ်သည်။
ခန္ဓာဖွဲ့-

စေတသိက် ၄၈-ခုတို့တွင် ဝေဒနာစေတသိက်သည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာစေတသိက်သည် သညာက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာ၊ သညာမှ ကြွင်းသော စေတသိက် ၄၆-ခုသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ အကုသိုလ်စိတ် ၆-ခု၊ မဂ်စိတ် ၄-ခုသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ။

၅။ ဥပပတ္တိဘဝအရနှင့် အပြား (ကရင် ၅-၅)

၆။ အသင်္ဂဟိတေန- ဝေဒနာက္ခန္ဓာအစရှိသည်သည် ခန္ဓာဖြင့်သော မရေတွက်အပ်သည် ဖြစ်၍၊ သင်္ဂဟိတံ- အာယတန၊ ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော သညာ၊ သင်္ခါရ၊ သုခမရပ် သောဠသ၊ နိဗ္ဗာန်အစရှိသည်ကို၊ သင်္ဂဟိတံ- အဘယ်မျှသော --- သနည်း။ ဤမျှသော --- ရေတွက်အပ်၏။

သင်္ဂဟိတေန- သမုဒယသစ္စာ အစရှိသည်သည် ခန့်-အာ-ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော သမုဒယ သစ္စာကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ-၄၉-ခု အစရှိသည်သည်၊ သင်္ဂဟိတံ- ခန့်-အာ-ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော သမုဒယသစ္စာ အစရှိသည်ကို၊ သင်္ဂဟိတံ- အဘယ်မျှသော- သနည်း။ ဤမျှသော --- ရေတွက်အပ်၏။

၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး)

ပထမဇယ့်တန်း။ ။ တိက ဒုကမာတိကာနှင့်ဓာတုကထာဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၄) ရက်၊ (၂-၄-၂၀၁၁) စနေနေ့

၁။ ပီတိတိက်၌ တိက်မှတ်ထုတ်ရသော တရားများကို ဖော်ပြ၍၊ အောက်ဖော်ပြပါတို့၏ သက်ဆိုင်ရာတိကပဒပါဠိတော်တို့ကို ဖော်ပြပါ။

(က) စိတ်တစ်ခုနှင့် စေတသိက်ကိုသာ ကောက်ရသော တိကပဒ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

- (ခ) အကုသိုလ်စိတ်နှင့် ယှဉ်ဘက်စေတသိက်ကိုသာ ကောက်ရသော တိကပဒ။
- (ဂ) ရုပ်တစ်ပါးတည်းကိုသာ ကောက်ရသော တိကပဒ။

၂။ တိကမာတိကာလာ ခဏသုံးပါးကို ဖော်ပြ၍၊ ယင်းခဏသုံးပါးသို့ ရောက်ပြီး၊ ရောက်ဆဲ မဟုတ်သောတရားတို့ကို ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဓမ္မတို့ကို အာရုံပြုသောတရားများကို လည်း သစ္စာဖွဲ့ပြပါ။

၃။ သံယောဇဉ်လည်းမည် သံယောဇဉ်နှင့်လည်း ယှဉ်သောတရားများကို ကောက်ပြ၍၊ ဂန္ထ ဝိပ္ပယုတ္တ ဂန္ထနိယဓမ္မ- အရ တရားများကိုလည်း သစ္စာဖွဲ့ပြပါ။

၄။ အောက်ပါတရားများကို ဒုကမာတိကာကို ရှု၍ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

- (က) စိတ်နှင့်လည်းနှီးနှော စိတ်ကြောင့်လည်းဖြစ်သောတရား။
- (ခ) ဥပါဒါန်လည်းမည် ဥပါဒါန်နှင့်လည်းယှဉ်သောတရား။
- (ဂ) ကိလေသ သံကိလေသိကမည်သောတရား။
- (ဃ) ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်သောတရား။
- (င) ငိုးကြွေးကြောင်းသရဏတရား။

၅။ (က) သင်္ခါရ၊ (ခ) ဥပါယာသ-တရားတို့ကို ဓာတုထကာဥဒ္ဓေသလာသည့်အတိုင်း ကောက်ပြ၍၊ ရူပဘဇေါ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ကတိဟာယတနေဟိ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိ တော-ကို ဝိဿဇ္ဇနာပါဠိသက်သက်မျှ ရေးပြပါ။

၆။ ဒုတိယနယ၌ ဟောသောဗဟိရမာတိကာပုဒ်တို့ကို ပြည့်စုံအောင် ဖော်ထုတ်ပြ၍၊ ဝိရိယိ- န္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ-၌ ယေ ဓမ္မာ- အရတို့ကိုလည်း တတိယ၊ စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမနယတို့နှင့် အညီ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ တိကာ ဒုကမာတိကာနှင့် ဓာတုကထာဘာသာ

၁။ သုဒ္ဓသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၊ စတုတ္ထဈာန် ၁၁-ခု၌ရှိသော သုခဝေဒနာ ၁၂-ခု၊ ပုဗ္ဗေက္ခာဝေဒနာ ၅၅-ခု၊ ဒုက္ခသဟဂုတ်စိတ် ၃-ခု၊ စေတသိက် ၂၂-ခု၊ ရုပ် ၂၈-ခု၊ နိဗ္ဗာန်၊
(က) အသေက္ခာ ဓမ္မာ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၁၅၉

- (ခ) အကုသလာ ဓမ္မာ၊ သံကိလိဋ္ဌသံကိလေသိကာ ဓမ္မာ၊ ဟိနာ ဓမ္မာ၊ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ၊ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ၊ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ၊ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ၊ မိစ္ဆတ္တနိယတာ ဓမ္မာ၊
- (ဂ) သနိဒဿနသပ္ပဋိယာ ဓမ္မာ။

၂။ ဥပါဒိ၊ ဦး၊ ဘင်။

တရား- အနာဂတ်ဖြစ်သော အကု-၁၂၊ ကု-၂၁၊ ကြိ-၂၀၊ စေ-၅၂၊ စိတ္တ-၁၇၊ ဥတု-၁၅၊ အာဟာရ-၁၄။

သစ္စာစွဲ-

ပစ္စုပ္ပန်ရမ္မဏစိတ် ၅၆-ခု၊ လောဘကြည်သော စေတသိက် ၄၉-ခုသည် ဒုက္ခသစ္စာသည်၊ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ။

၃။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟကြည်သော လောဘ၊ ဒေါသ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဣဿာ၊ မဇ္ဈိရိယ၊ မောဟ ဟု ဆိုအပ်သော သံယောဇဉ် တရားကိုယ် ၈-ပါး။

သစ္စာစွဲ-

မောဒ္ဓေါ ကိကု ၁၇၊ ကိဝိ ၃၂၊ ကြိ ၂၀၊ (လောတြိ၊ ဒေါစတုက်၊ ထိန၊ ဖိဒ္ဓကြည်) စေ ၄၃၊ ဒေါဒ္ဓေဉ် ဒေါသ၊ ရုပ်-၂၈ သည် ဒုက္ခသစ္စာ၊ ဒိဋ္ဌိဝိ ၄-၌ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ။

၄။ (က) စေတသိက် ၅၂။

(ခ) ဒိဋ္ဌိဝိတသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ ဟု ဆိုအပ်သော ဥပါဒိန်တရားကိုယ် ၂-ပါး။

(ဂ) လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ထိန၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ အဟိရိက၊ အနောတ္တပ္ပဟုဆိုအပ်သော ကိလေသာတရားကိုယ် ၁၀-ပါး။

(ဃ) မဂ်စိတ် ၄-ခု၊ စေတသိက် ၃၆-ခု။

(င) အကုသိုလ် ၁၂၊ စေတသိက် ၂၇။

၅။ (က) (ကချင် ၅-၅)

(ခ) (ကချင် ၅-၅)

ဝိသဇ္ဇနာပါဠိ-

ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ ပဉ္စဟိ၊ အာယတနေဟိ အဋ္ဌဟိ၊ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတော။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၆။ သနိဒဿနသပ္ပဋိယာ ဓမ္မာ၊ အနိဒဿနသပ္ပဋိယာ ဓမ္မာ၊ သနိဒဿနာ ဓမ္မာ၊ သပ္ပဋိယာ ဓမ္မာ၊ ဥပါဒါ ဓမ္မာ။

တတိယ- ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သုခုမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်။

စတုတ္ထ- ဝိရိယိန္ဒြေကြည်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခု၊

ပဉ္စမ- သြဋ္ဌာရိကရုပ်၊ စိတ်။

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/အနောက်ပိုင်း)

ပထမဇယ်တန်း။ ။ တိကမာတိကာ၊ ဒုကမာတိကာနှင့်ဓာတုကထာဘာသာ

သဂုဏ္ဍ-ခုနစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၅) ရက်၊ (၂၄-၃-၂၀၁၁) ကြာသပတေးနေ့

၁။ ဖော်ပြပါ ပါဠိတော်များကို ရနိုင်သမျှ အနက်ပေးခဲ့ပါ။

(က) မဟဂ္ဂတာ ဓမ္မာ၊ (ခ) သနိဒဿန သပ္ပဋိယာ ဓမ္မာ။

၂။ စွန့်ခြင်းကြီးငါးပါးတို့ကို ပါဠိမြန်မာနှစ်ဘာသာတို့ဖြင့် တွဲစပ်ဖြေဆိုပြီး၊ စုတိပဋိသန္ဓေသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော တရားတို့ကိုလည်း အရကောက်ခဲ့ပါ။

၃။ သံယောဇဉ်မည်ကုန်သောတရားတို့ကို ကောက်ပြပြီး၊ သံယောဇဉ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော တရားတို့ကိုလည်း အရကောက်ခဲ့ပါ။

၄။ အဇ္ဈတ္တအပြားကို ရေး၍၊ အဇ္ဈတ္တိကဒုက်ခ အလိုရှိအပ်သော အဇ္ဈတ္တကိုလည်း တိကျစွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာတော်၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်သော ဥပါယာသ အရကို ကောက်ပြ၍၊ ၎င်း ဥပါယာသ- အရ၏ သင်္ဂဟိတ၊ အသင်္ဂဟိတဖြစ်သော ခန့်၊ အာ၊ ဓာတ်တို့ကို သင်္ချာမျှ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ဖော်ပြပါတို့၌ (က)ကို တတိယနယ၊ (ခ)ကို စတုတ္ထနယ၊ (ဂ)ကို ပဉ္စမနယတို့နှင့်အညီ ယေဓမ္မာ အရ တရားများကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

(က) နိရောဓသစ္စေန ယေ ဓမ္မာ၊ (ခ) ဣတ္ထိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ၊

(ဂ) ဝိညာဏက္ခန္ဓေန ယေ ဓမ္မာ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၁၆၁

၇။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/အနောက်ပိုင်း (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ တိကမာတိကာ၊ ဒုကမာတိကာနှင့်ဓာတုကထာဘာသာ

၁။ (က/ခ) (အနက်ထင်ရှားပြီ)

၂။ (စွန့်ခြင်းကြီး ၅-ပါး ထင်ရှားပြီ)

တရား-အကုသိုလ်စိတ် ၁၂၊ လောကီကု ၁၇၊ စေတသိက် ၅၂။

၃။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကုဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ မောဟ။

ဆောင်- လော၊ ဒေါ၊ မာ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိ၊ ကုဿ၊ မစ်၊ မော၊ ရှစ်ဟော ဘီဇမ်၊ သုတ္တန်၊ ဥဒ္ဒစ္စ၊
ပေါင်း ၃၀၊ မှတ်ကြ သံယောဇဉ်။ (အစိုးဗျာဏ်းဆောင်)

သံယောဇဉ်နှင့် ယှဉ်သော တရား-

အကု ၁၂၊ ဥဒ္ဒစ္စသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟကြည့်သော စေတသိက် ၂၇။

၄။ ဂေါစရဇ္ဈတ္တ၊ နိယယဇ္ဈတ္တ၊ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တ၊ ဝိသယဇ္ဈတ္တ။

လိုအပ်သော အဇ္ဈတ္တ- အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တ။

၅။ ဥပါယာသ (ကချင် ၅-၅)

သင်္ဂဟိတ- ခန့် ၁၊ အာ ၁၊ ဓာတ် ၁။

အသင်္ဂဟိတ- ခန့် ၄၊ အာ ၁၁၊ ဓာတ် ၁၇။

၆။ (က) ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ သုခုမရုပ်။

(ခ) ဣတ္ထိန္ဒြေကြည့်သော သုခုမရုပ် ၁၅-ခု။

(ဂ) ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ နိဗ္ဗာန်။

၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/အရှေ့ပိုင်း)

ပထမငယ်တန်း။ ။ တိကမာတိကာ+ဒုကမာတိကာနှင့်ဓာတုကထာဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၅) ရက်၊ (၂၄-၄-၂၀၁၁) ကြာသပတေးနေ့

၁။ မာတိကာနိဒါန်းလာ အလောင်းတော်နတ်သားအမည်ကို ဖော်ပြကာ၊ နတ်စည်းစိမ်ခံစားပုံ

ကို တိကျစွာ ဖြေဆို၍၊ ထိုအလောင်းတော်နတ်သား၏ လူ့ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေယူရာ လ၊

နက္ခတ်၊ ဖွားတော်မူရာ လ၊ နက္ခတ်တို့ကိုလည်း တိကျစွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

- ၂။ (က) ကြံစည်မှုလည်းမရှိ သုံးသပ်မှုလည်းမရှိသော တရားတို့ကို သစ္စာမျှသာ ဖွဲ့ပြု၍၊
 (ခ) မဂ်ကိုအာရုံပြုသော တရားတို့ကိုလည်း မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။
- ၃။ (က) မှီ၍သာ မဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ကို ကောက်ပြ၍၊
 (ခ) သံကိလိဋဒုက္ခ ဒုတိယပဒ အရတရားတို့ကိုလည်း တိကျစွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။
- ၄။ (က) သဝိတက္က မွှော-အရ တရားတို့ကို သစ္စာမျှ ဖွဲ့ပြု၍၊
 (ခ) ဝဋ်တရား၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော တရားတို့ကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။
- ၅။ ဝိဘာဝဒိဋ္ဌိ စ-ကို ပြည့်စုံစွာ အနက်ပေး၍၊ ဒုက္ခသစ္စံ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ကတိဟာယတနေဟိ ကတိဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတံ- ၏ အဖြေပါဠိကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။
- ၆။ အောက်ဖော်ပြပါ ယေ မွှော- အရတို့ကို အညွှန်းနယများနှင့်အညီ ဖွဲ့ပြခဲ့ပါ။
 (က) သမုဒယသစ္စေန ယေ မွှော၊ (တတိယ၊ စတုတ္ထနယအလို)
 (ခ) ဥပါယာသေန ယေ မွှော၊ (စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမနယအလို)

၈။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/ အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ တိကမာတိကာ + ဒုကမာတိကာနှင့်ဓာတုကထာဘာသာ

၁။ သေတကေတုး

ခံစားပုံ-

နတ်တကာတို့ထက် အသက်ရှည်ခြင်း၊ အဆင်းလှခြင်း၊ အစရှိသော အကြောင်းတို့ဖြင့် လွန်မြတ်လျက် တုသိတာနတ်တို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့် အနှစ် လေး ထောင်၊ ယာမာ နတ်တို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့် အနှစ် ရှစ်ထောင်၊ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ အရေအတွက် အားဖြင့် အနှစ် တစ်သောင်းခြောက်ထောင်၊ စတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အရေအတွက် အားဖြင့် အနှစ် သုံးသောင်း နှစ်ထောင်၊ လူတို့၏အရေအတွက်အားဖြင့် ငါးဆယ့်ခုနစ်ကုဋေ အနှစ်ခြောက်သန်းကာလပတ်လုံး နတ်တို့၏ စည်းစိမ်ကို ခံစားတော်မူသည်။

ပဋိသန္ဓေ- ဝါဆိုလပြည့်နေ့၊ အာသနီနက္ခတ်၊

ဈာန်မြင်- ကဆုန်လပြည့်နေ့၊ ဝိသာခါနက္ခတ်၊

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၁၆၃

၂။ (က) လောကီ အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ် ၃၁၊ စေ-၃၃၊ လောကီ ဝိစာရ-၃၊ ရုပ်-၂၈ သည် ဒုက္ခသစ္စာ၊ နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာ၊ မဂ် အဝိတက္က အဝိစာရ-၁၂၅ ရှိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဝါစာ----- ၇-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာ၊ ကြွင်းသော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၈-ခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၅-ခုသည် လည်း ကောင်း၊ လောကုတ္တရာ ဒု ဈာန်စိတ် ၈-ခု၌ရှိသော ဝိစာရစေတသိက် ၈-ခုသည်လည်းကောင်း သစ္စဝိမုတ်။

(ခ) သောတာပတ္တိမဂ်ကို အာရုံပြုသော သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်ဉာဏ်သမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်။
 သောတာပတ္တိမဂ်၊ သကဒါဂါမိမဂ် ၂-ပါးကို အာရုံပြုသော သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်၏ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်ဉာဏ်သမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်။
 သောတာပတ္တိမဂ်၊ သကဒါဂါမိမဂ်၊ အနာဂါမိမဂ် ၃-ပါးကို အာရုံပြုသော အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်၏ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်ဉာဏ်သမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်။
 မဂ် ၄-ပါးကို အာရုံပြုသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကြိယာဉာဏ် သမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ကြိယာအဘိညာဉ်၊ (ဝိရတီ၊ အပ္ပမညာကြည်သော) စေတသိက် ၃၃။

၃။ (က) စိတ် ၈၉၊ စေတသိက် ၅၂၊ ဘူတရုပ် ၄၊ နိဗ္ဗာန်။

(ခ) ကုသိုလ် ၂၁၊ ဝိပါက် ၃၆၊ ကြိယာ ၂၀၊ စေတသိက် ၃၈၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

၄။ (က) လောကီ သဝိတက္ကစိတ် ၄၇-ခု၊ (လောဘကြည်) စေ-၅၀ သည် ဒုက္ခသစ္စာ၊ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ၊ မဂ်သဝိတက္ကစိတ် ၄-ခု၌ရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဝါစာ-----သောတာမဂ် ၇-ပါး-----မဂ္ဂသစ္စာ၊ ကြွင်း မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၆-ခုသည် သစ္စာဟူသော အရေအတွက်မှ လွတ်၏။

(ခ) လောကီစိတ် ၈၁၊ စေတသိက် ၅၂၊ ရုပ် ၂၈။

၅။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ အနက် (အငယ်တန်း၌ မလို)

ဝိသုဒ္ဓနာ-

န ကေဟိမိ ခန္ဓေဟိ န ကေဟိမိ အာယတနေဟိ န ကေဟိမိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတံ။

၁၆၄

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

- ၆။ (က) တတိယ- ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သုခုမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။
 စတုတ္ထ- သမုဒယသစ္စာကြည့်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခုတို့ကို။
 (ခ) စတုတ္ထ- ဥပါယာသကြည့်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခုတို့ကို။
 ပဉ္စမ- သြဋ္ဌာရိကရုပ်၊ စိတ်တို့ကို။

၉။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မကွေးတိုင်းဒေသကြီး)
 ပထမငယ်တန်း။ ။ မာတိကာနှင့်ဓာတုကထာဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၅) ရက်၊ (၂၄-၄-၂၀၁၁) ကြာသပတေးနေ့

၁။ တုသိတာနတ်ပြည်ဝယ် သေတကေတုနတ်သားခံစားခဲ့သော နတ်စည်းစိမ်ကို အောက်ဘုံ
 အဆင့်ဆင့်တို့၏ သက်တမ်းအားဖြင့် ဖော်ပြ၍၊ မဂ္ဂဟေတုကာ ဓမ္မာ-ကိုလည်း အနက်သုံး
 နည်း၊ မှန်ကန်စွာ ပေးခဲ့ပါ။

၂။ ဖော်ပြပါ (က-ခ)တို့ကို အရကောက်ပြုပြီး၊ (ဂ)ကို သစ္စာမျှ ဖွဲ့ပြခဲ့ပါ။
 (က) ခဏသုံးပါးသို့ ရောက်ဆဲတရား။
 (ခ) အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုသောတရား။
 (ဂ) အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံပြုသောတရား။

၃။ ဖော်ပြပါတရားတို့ကို ကောက်ပြပါ။
 (က) ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိသောတရား။
 (ခ) နီဝရဏနှင့် မယှဉ်သောတရား။
 (ဂ) ပြင်းစွာ မစွဲလမ်းတတ်သောတရား။

၄။ အဇ္ဈတ္တတိက်နှင့် အဇ္ဈတ္တိကဒုက် အထူးကို ရေး၍၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ မထွက်မြောက်တတ်သော
 တရားတို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၅။ အဝိဇ္ဇာနှင့် သင်္ခါရတို့၏ တရားကိုယ်ကို ဓာတုကထာ ဥဒ္ဓေသနှင့်အညီ ဆိုရိုးကျကောက်
 ပြ၍၊ နိရောဓသစ္စံ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ကတိဟာယတနေဟိ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ခဟိတံ-
 ဟူသောပုစ္ဆာ၏ ဝိဿဇ္ဇနာပါဠိကိုလည်း ရေးခဲ့ပါ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၁၆၅

- ၆။ ဖော်ပြပါ ယေ ဓမ္မာ-တို့ကို အညွှန်းနယ်များနှင့်အညီ စွဲပြပါ။
 (က) သောတာယယတနေန ယေ ဓမ္မာ။ (ဒုတိယ၊ ပဉ္စမ)
 (ခ) သင်္ခါရက္ခန္ဓေန ယေ ဓမ္မာ။ (တတိယ)

၉။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ မာတိကာနှင့်ဓာတုကထာဘာသာ

- ၁။ နတ်စည်းစိမ်- (ပဲခူးအရှေ့ ၁-၅)
 (အနက်ထင်ရှားပြီ)

- ၂။ (က) ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော စိတ် ၈၉၊ စေတသိက် ၅၂၊ ရုပ် ၂၈။
 (ခ) အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော ၂၉၊ တဒါရုံ ၁၁၊
 အဘိညာဉ် ဒွေ၊ အပ္ပမညာကြည့်သော စေတသိက် ၅၀။
 (ဂ) (စစ်ကိုင်း ၂-၅)

- ၃။ (က) စိတ် ၈၉၊ စေတသိက် ၅၂၊ နိဗ္ဗာန်။
 (ခ) ကုသိုလ် ၂၁၊ ဝိပါက် ၃၆၊ ကြိယာ ၂၀၊ စေတသိက် ၃၈၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။
 (ဂ) စိတ် ၈၉၊ ဥပါဒါန်တရားကိုယ် ၂-ပါးကြည့်သော စေတသိက် ၅၀၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

- ၄။ အဇ္ဈတ္တတိက်၌ နိယကဇ္ဈတ္တကို ရည်ရွယ်၍ ဟောသဖြင့် အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်သော စိတ်
 ၈၉၊ စေတသိက် ၅၂၊ ရုပ် ၂၈-ရသည်။
 အဇ္ဈတ္တကဒုက်၌ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တကို ရည်ရွယ်၍ ဟောသဖြင့် စိတ် ၈၉-ခု၊ ပဿာဒရုပ် ၅-
 ခုကို ရသည်။
 ဤသို့ထူးသည်။
 ဝဋ်ဆင်းရဲမှ မထွက်မြောက်တတ်သော တရား-
 လောကီစိတ် ၈၁၊ ဖိုလ်စိတ် ၄၊ စေတသိက် ၅၂၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

- ၅။ အဝိဇ္ဇာ- သစ္စာ ၄-ပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ခု၌ရှိသော
 မောဟစေတသိက်။
 သင်္ခါရ- အကုသိုလ်စိတ် ၁၂၊ လောကီကုသိုလ် ၁၇-၌ ရှိသော စေတနာစေတသိက်။
 ဝိသုဒ္ဓိ- န ကေဟိစိ ခန္ဓေဟိ ဧကေနာယတနေန ဧကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတံ။

၁၆၆

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

- ၆။ (က) ဒုတိယ- သောတာယတနကြဉ်သော ရုပ် ၂၇-ခုတို့ကို။
 ပဉ္စမ- ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ စိတ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။
 (ခ) ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သုခုမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

၁၀။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး)
 ပထမငယ်တန်း။ ။ တိက၊ အဘိဓမ္မဒုကမာတိကာနှင့် ဓာတုကထာဘာသာ
 ၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၅) ရက်၊ (၂၄-၄-၂၀၁၁) ကြာသပတေးနေ့

- ၁။ ဘုရားလောင်း သေတကေတုနတ်သား တုသိတာနတ်ပြည်၌ နတ်တို့၏စည်းစိမ်ကို ခံစား
 တော်မူသော နှစ်တို့ကို ယာမာ၊ တာဝတိံသာ၊ စတုမဟာရာဇ်၊ လူတို့၏ အရေအတွက်အား
 ဖြင့် တိကျစွာ ရေတွက်ပြု၍၊ တိက်ပေါင်း နှစ်ဆယ့်နှစ်တိက်တို့တွင် သပ္ပဒေသတိက်တို့ကို
 လည်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

- ၂။ အောက်ပါ တိကမာတိကာပါဠိတော်တို့ကို အနက်မှန်မှန် ပေးပြခဲ့ပါ။
 (က) နေဝ ဒဿနေန န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ၊
 (ခ) နေဝသေက္ခနာသေက္ခာ ဓမ္မာ၊
 (ဂ) သနိဒဿနသပ္ပဋိယာ ဓမ္မာ။

- ၃။ အောက်ပါတို့ကို ဒုကမာတိကာနှင့်အညီ အရကောက်ပြခဲ့ပါ။
 (က) စက္ခုဝိညာဉ်အစရှိသော တစ်စုံတစ်ခုသောစိတ်သည် သိအပ်သောတရား။
 (ခ) အာရုံပြုခြင်း မရှိသောတရား။
 (ဂ) သံယောဇဉ်နှင့် ယှဉ်သောတရား။
 (ဃ) ကာမာဝစရမည်သောတရား။

- ၄။ အောက်ပါ (က-ခ)တို့ကို အရကောက်ပြ၍၊ (ခ)အရ တရားတို့ကိုသာ သစ္စာဖွဲ့ပြခဲ့ပါ။
 (က) ဥပါဒါန်လည်းမည် ဥပါဒါန်နှင့်လည်း ယှဉ်သောတရား။
 (ခ) ဥပါဒါန်နှင့်ကားမယှဉ် ဥပါဒါန်၏အာရုံဖြစ်သောတရား။

- ၅။ အောက်ပါတို့၏ တရားများကို ဓာတုကထာဥဒ္ဓေသနှင့်အညီ ကောက်ပြ၍၊ ယင်းတို့ကို
 လည်း ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်ပြခဲ့ပါ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၁၆၇

(က) ဗာဝိသတိန္ဒြိယာနိ-၌ သမာဓိန္ဒြေ၊

(ခ) စတသော အပ္ပမညာယော-၌ မေတ္တာ။

၆။ မဂ္ဂသစ္စေန ယေ ဓမ္မာ (ပ) တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ-၌ ယေ-နှစ်ဖြာအရတို့ကို စတုတ္ထ နယနှင့်အညီ ကောက်ပြု၍၊ အရူပဘဝကို ဟောပုဒ်ပြုရာ၌ ယေ-နှစ်ဖြာအရ တရားတို့ကို လည်း ပဉ္စမနယနှင့်အညီ ကောက်ပြုခဲ့ပါ။

၁၀။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ တိက၊ အဘိဓမ္မဒုကမာတိကာနှင့် ဓာတုကကထာဘာသာ

၁။ ခံစားပုံ (ပဲခူးအရှေ့ ၁-ရုံ)

သပ္ပဒေသတိက်-

ဝေဒနာ၊ ဝိတက္က၊ ပီတိ၊ ဥပ္ပန္နံ၊ အတိတ၊ ပရိတ္တာရမ္ပဏ၊ မဂ္ဂါရမ္ပဏ၊ အတိတာရမ္ပဏ၊ အဇ္ဈတ္တာရမ္ပဏအားဖြင့် ပေါင်း ၉-တိက်။

ဆောင်- ဝေ၊ ဝိတက်၊ ပီဥပ္ပန္နံ၊ တိန္ဒြေ၊ လောလိ အာရမ်း၊ ဤကိုးတန်းမှတ်ရန် သပ္ပဒေသာ။

(ဓာတုကကထာလင်ဆောင်)

၂။ (အနက်ထင်ရှားပြီ)

၃။ (က) စိတ် ၈၉-ခု၊ စေတသိက် ၅၂၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

(ခ) ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

(ဂ) (ပဲခူးအနောက် ၃-ရုံ)

(ဃ) ကာမစိတ် ၅၄၊ စေတသိက် ၅၂၊ ရုပ် ၂၈-ခု။

၄။ (က) ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ ဟု ဆိုအပ်သော ဥပါဒါန် တရားကိုယ် ၂-ပါး။

(ခ) ဒေါသမူဗ္ဗေ၊ မောဟမူဗ္ဗေ၊ လောကီ ကုသိုလ် ၁၇၊ လောကီ ဝိပါက် ၃၂၊ ကိရိယာစိတ် ၂၀၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာနကြည်သော စေတသိက် ၄၉၊ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော လောဘ၊ ရုပ် ၂၈။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

သစ္စာဇွဲ-

ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၊ လောကီ ကုသိုလ် ၁၇၊ လောကီ ဝိပါက် ၃၂၊ ကိရိယာစိတ် ၂၀၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာနကြည်သော စေတသိက် ၄၉၊ ရုပ် ၂၈-ခုသည် ဒုက္ခသစ္စာ၊ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ။

၅။ (က) ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်၊ ဒွေပဉ္စပိညာဉ် ၁၀၊ မနောဓာတ် ၃၊ သန္တိရဏ ၃- ကြည်သော စိတ် ၇၁-ခု၌ရှိသော ကေဂ္ဂတာ။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်။

(ခ) ရူပါဝစရ ပထမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန်၌ရှိသော အဒေါသစေတသိက်။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓမ္မဓာတ်။

၆။ မဂ္ဂသစ္စေန်-

ပ ယေ- မဂ္ဂသစ္စာကြည်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၅၀။

ဒု ယေ- မဂ္ဂသစ္စာ။

အရူပဘဝေန်-

ပ ယေ- သြဋ္ဌာရိကရုပ် ၁၂။

ဒု ယေ- ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ စိတ်၊ နိဗ္ဗာန်။

၁၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မွန်ပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း။ ။ မာတိကာ/ ဓာတုကထာဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၅) ရက်၊ (၂၄-၄-၂၀၁၁) ကြာသပတေးနေ့

၁။ ဒဿန-မည်ခြင်းအကြောင်းနှင့် ဒဿန-အမည်ရသောတရားကို ဖော်ပြ၍၊ ဥပ္ပန္နတိက် ပဌမပုဒ်၌ ပစ္စုပ္ပန်အပြားတို့ကို ရေတွက်ပြပြီးလျှင်၊ ၎င်းတိတ် ပဌမပုဒ်၌ ယူရမည့် ပစ္စုပ္ပန် ကိုလည်း ညွှန်ပြပါ။

၂။ အောက်ပါ အရတရားတို့ကို ပြည့်စုံစွာ ကောက်ပြပါ။

(က) အသံကိလိဋ္ဌသံကိလေသိကာ ဓမ္မာ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၁၆၉

- (ခ) အဝိတက္ကအဝိစာရာ မွှေး၊
 - (ဂ) အာစယဂါမိနော မွှေး။
- ၃။ အောက်ပါ ပဒတို့၏ ပါဠိတော်တို့ကို ဖော်ထုတ်၍ မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပါ။
- (က) ဝိပါကတိက် ဒုတိယပဒ၊
 - (ခ) ပရိတ္တတိက် တတိယပဒ၊
 - (ဂ) ဟိနတိက် ဒုတိယပဒ။
- ၄။ စူဠန္တရမည်ပုံနှင့် စူဠန္တရအမည်ရသော ဒုက်တို့ကို ဖော်ပြ၍ စေတသိက် ဌေပညာသ-ကိုသာ အရကောကရသော ဒုက်ပုဒ်အမည်တို့ကိုလည်း အပိုအလိုမရှိစေဘဲ တိကျစွာ ဖော်ပြပါ။
- ၅။ ကမ္မဘဝနှင့် ဥပပတ္တိဘဝ- အရတို့ကို ဓာတုကထာဥဇ္ဈေသနှင့်အညီ ကောက်ပြ၍၊ သမုဒယ သစ္စေန ယေ မွှေး-၌ ယေ မွှေး- အရတရားကို တတိယ၊ စတုတ္ထနယနှင့်အညီ ဖော်ပြပါ။
- ၆။ စက္ခယတန-တရားကို ဟောပုဒ် (ကတ္တာပုဒ်) ပြုလုပ်သော် ပထမ ယေ မွှေး- အရတရား နှင့် ဒုတိယ ယေ မွှေး- အရတရားတို့ကို ပဉ္စမနယနှင့်အညီ ဖော်ပြ၍၊ တေ မွှေး ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ကတိဟယတနေဟိ ကတိဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ-၌ အသင်္ဂဟိတ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်တို့ကိုလည်း သင်္ချာမျှ ဖော်ပြပါ။

၁၁။ မွန်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ မာတိကာ/ ဓာတုကထာဘာသာ

- ၁။ ဒဿန မည်ကြောင်းနှင့် အရ (ကယား ၁-၅)
- ပစ္စုပ္ပန်အပြား-
- အဒ္ဓါ၊ သန္တတိ၊ သမယ၊ ခဏ ပစ္စုပ္ပန်။
- ဤ၌ ခဏပစ္စုပ္ပန်ကို ယူရမည်။
- ၂။ (က) လောကီကုသိုလ် ၁၇၊ လောကီဝိပါက် ၃၂၊ ကိရိယာ ၂၀၊ စေတသိက် ၃၈၊ ရုပ် ၂၈။
- (ခ) အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ် ၅၅၊ ဝိတက်၊ ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ၃၆၊ ဒုတိယဈာန် စိတ် ၁၁-၌ရှိသော ဝိစာရစေတသိက် ၁၁၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။
- (ဂ) အကုသိုလ်စိတ် ၁၂၊ လောကီကုသိုလ် ၁၇၊ စေတသိက် ၅၂။

၃။ (အနက်ထင်ရှားပြီ)

၄။ မဟန္တဒုက္ခအောက် ငယ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဟေတု ဂေါဗ္ဗက၊ အာသဝဂေါဗ္ဗက
တို့၏ အကြား၌ ထားအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ စူဠန္တဒုက္ခမည်၏။

ଉତ୍କଳ ଆର

သပ္ပစ္စယဒုဂ်၊ သင်္ခတဒုဂ်၊ သင်္ခဒဿနဒုဂ်၊ သပ္ပဋ္ဌိယဒုဂ်၊ ရူပိဒုဂ်၊ လောကီယဒုဂ်၊
ကေနစိဝိညေယျဒုဂ်။

ဆောင်-သ၊ သင်၊ သနိုး၊ သပ္ပဋ္ဌိ၊ ရှုပီ၊ လောကီ၊ ကော။ (အစုံစာတရားလက်စောင်)

ဒုက်ပုဒ်အမည်-

စေတသိကာ ဓမ္မော၊ စိတ္တသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မော၊ စိတ္တသံသဌာ ဓမ္မော၊ စိတ္တသံသဌသမုတ္တာနာ ဓမ္မော၊
 စိတ္တသံသဌသမုတ္တာနသဟဘုနော ဓမ္မော၊ စိတ္တသံသဌသမုတ္တာနာနပရိဝတ္တိနော ဓမ္မော၊ ပေါင်း
 ၆၇

၅။ ကမ္ဘာဝ- အကုသိုလ်စိတ် ၁၂, လောကီကုသိုလ် ၁၇- ဌာရိသော စေတနာစေတသိက်။

ဥပပတ္တိဘဝ- လောကီဝိပါက် ၃၂၊ ဝိရတိကြဉ်သော စေတသိက် ၃၅၊ ကမ္မဇရုပ် ၂၀။

တတိယ- ဝေဒနာ, သညာ, သုခမရုပ်, နိဗ္ဗာန်။

စတုတ္ထ- သမုဒယသစ္စာကြည့်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉။

၆။ ပထမ ယေ- ဝေဒနာ၊ သုညာ၊ သင်္ခါရ၊ စိတ်၊ နိဗ္ဗာန်။

ဒုတိယ ဇယား- သြဇာရိက္ခရာ ၁၂၊

ခန့် ၄၊ အာ ၂၊ ဓာတ် ၈။

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရခိုင်ပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ မာတိကာစာတုကထာဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၄) ရက်၊ (၂-၄-၂၀၁၁) စနေနေ့

၁။ မြတ်စွာဘုရား တန်ခိုးပြာဋိဟာတို့ကို ပြတော်မူရာ၌ (က) အဘယ်နှစ်ဝါမြောက်၊ (ခ) ပြည်အမည်၊ (ဂ) ဥယျာဉ်စောင့်အမည်၊ (ဃ) အဘယ်အကျိုးငှါ၊ (င) အဘယ်တန်ခိုးပြာဋိဟာမျိုးတို့ ဖြစ်သည်ကို မာတိကာနိဒါန်းမှ ထုတ်နုတ် ဖြေဆိုပါ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၁၇၁

- ၂။ အောက်ပါ (က) (ခ) တို့ကို အရကောက်ပြီးလျှင်၊ (ဂ) အရတရားကိုသာ သစ္စာဖွဲ့ပြခဲ့ပါ။
 (က) သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်သော ဟိတ်ရှိကုန်သော တရား။
 (ခ) နည်းသော အာနုဘော်ရှိသော တရား။
 (ဂ) ယုတ်ကုန်သော တရား။
- ၃။ အောက်ပါတို့ကို အနက်မှန်စွာယောဇနာပြခဲ့ပါ။
 (က) လောကီယာ ဓမ္မာ၊
 (ခ) အနုပါဒိန္နာ ဓမ္မာ၊
 (ဂ) ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ် ပန ဓမ္မာ အသံကိလေသိကာပိ။
- ၄။ အောက်ပါ (က) (ခ) တို့ကို အရကောက်ပြီး (ဂ) အရတရားကို ခန္ဓာမျှ ဖွဲ့ပြခဲ့ပါ။
 (က) စက္ခုဝိညာဏ်အစရှိသော တစ်စုံတစ်ခုသော စိတ်သည် သိအပ်သောတရား။
 (ခ) ဩဃနှင့်လည်း မယှဉ် ဩဃ၏ အာရုံလည်း မဟုတ်သောတရား။
 (ဂ) ဥပါဒါန်နှင့် မယှဉ် ဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သောတရား။
- ၅။ (က) ဆန္ဒိဒ္ဓါပါဒ၊ (ခ) မေတ္တာ-တို့၏ တရားကိုယ်များကို ဥဒ္ဓေသနှင့်အညီ ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ အာသဝ အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက်၏ သပ္ပဒေသဒုက်မည်ခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။
- ၆။ အသညာဘဝ၏ သင်္ဂဟိတ အသင်္ဂဟိတ ဖြစ်ထိုက်သော ဝိဿဇ္ဇနာပါဠိတို့ကို ပဌမနယနှင့်အညီ ဖြေဆို၍၊ သမုဒယသစ္စေန ယေ ဓမ္မာ-၌ ယေ ဓမ္မာ အရကို စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမနယတို့နှင့်အညီ ယေစွဲပြခဲ့ပါ။

၁၃။ ရခိုင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ မာတိကာဓာတုကထာဘာသာ

- ၁။ (က) ခုနစ်ဝါမြောက်၊ (ခ) သာဝတ္ထိပြည်၊ (ဂ) ကဏ္ဍ၊ (ဃ) တိတ္ထိတို့ကို နှိပ်နင်းခြင်းအကျိုးငှါ၊ (င) ရေမီးအစုံအစုံ အစရှိသော တန်ခိုးပြာဋိဟာ။
- ၂။ (က) (စစ်ကိုင်း ၃၊ ၁-၅)
 (ခ) ကာမစိတ် ၅၄၊ စေတသိက် ၅၂၊ ရုပ် ၂၈။

၁၇၂

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

(ဂ) အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ခု၊ လောဘကြည်သော စေတသိက် ၂၆-ခုသည် ဒုက္ခသစ္စာ၊ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ။

၃။ (အနက်ထင်ရှားပြီ)

၄။ (က) (မန္တလေး ၃၊ က-၅)

(ခ) လောကုတ္တရာစိတ် ၈၊ စေတသိက် ၃၆၊ နိဗ္ဗာန်။

(ဂ) ရုပ် ၂၈-ခုသည် ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ စေတသိက် ၄၉-တို့တွင် ဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာမည်၏။ သညာသည် သညာက္ခန္ဓာမည်၏။ ဝေဒနာ၊ သညာမှ ကြွင်းသော စေတသိက် ၄၇-ခု၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၌ လောဘသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာမည်၏။ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၊ လောကီကုသိုလ် ၁၇၊ လောကီဝိပါက် ၃၂၊ ကိရိယာစိတ် ၂၀-သည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။

၅။ (က) လောကုတ္တရာစိတ် ၈-၌ရှိသော ဆန္ဒစေတသိက်။

(ခ) (မန္တလေး ၅၊ ခ-၅)

သပ္ပဒေသဒုတ်မည်ကြောင်း-

ကုသိုလ်စိတ် ၂၁၊ ဝိပါက်စိတ် ၃၆၊ ကိရိယာ ၂၀၊ စေတသိက် ၃၈၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၌ မောဟ၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ကြွင်းသော ပရမတ္ထတရား ရှိသောကြောင့် သပ္ပဒေသဒုတ်မည်သည်။

၆။ ဧကေန ခန္ဓေန ဒွိဟာယတနေဟိ ဒွိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတော။

စတူဟိ ခန္ဓေဟိ ဒသဟာယတနေဟိ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတော။

စတုတ္ထ- သမုဒယသစ္စာကြည်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉။

ပဉ္စမ- ဩဠာရိကရုပ်၊ စိတ်။

၁၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး)

ပထမငယ်တန်း။ ။ တိကမာတိကာ၊ အဘိဓမ္မာဒုကမာတိကာနှင့်ဓာတုကထာဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၅) ရက်၊ (၂၄-၄-၂၀၁၁) ကြာသပတေးနေ့

၁။ ဘုရားဖြစ်မည့်နေ့ ဘောဇဉ်သုံးဆောင်ရာ၌ (က) မည်သည့်အရပ်၌၊ (ခ) မည်သူလှူအပ်

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၁၇၃

သော၊ (ဂ) မည်သည့်ဆွမ်းကို (ဃ) မည်သည့်အရပ်၌ ဘုဉ်းပေးတော်မူပါသနည်း? မာ၊
ကာ နိဒါန်းလာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၂။ အောက်ပါတို့တွင် (က)ကို အနက်၊ (ခ)ကို အရကောက်၊ (ဂ) အရတရားကို သစ္စာမျှ
ဖွဲ့ပြပါ။

(က) ဥပ္ပါဒိနော ဓမ္မာ၊ (ခ) မဇ္ဈိမာ ဓမ္မာ၊

(ဂ) အသံကိလိဋ္ဌသံကိလေသိကာ ဓမ္မာ။

၃။ ဩဃနှင့်လည်းမယှဉ်၊ ဩဃ၏ အာရုံလည်း မဟုတ်သောရားစုကို ဖော်ပြ၍၊ ၎င်းတရားစု
ကို ခန္ဓာဖွဲ့ပြပါ။

၄။ ကိုယ့်ထက်သာ မနာလိုတတ်သော ဣဿာတရားကို သံယောဇဉ်ဟု ဆိုနိုင်/မဆိုနိုင် ပါဠိ၊
အရကောက်ထောက်ဆ ဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင်၊ ဂန္ထလည်းမည်၊ ဂန္ထနှင့်လည်းယှဉ်သောတရား
ကို ကုန်စင်အောင် ကောက်ပြပါ။

၅။ အောက်ပါတို့ကို ဓာတုကထာဥဒ္ဓေသနှင့်အညီ တိကျစွာ ကောက်ပြပါ။

(က) သောက၊ (ခ) ပဉ္စပေါကာရဘဝ၊ ဥပါယာသ။

၆။ တတိယနယ၌ ဟောသောတရားမျိုးကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ အဝိဇ္ဇာယ ယေ ဓမ္မာ-၌ ယေ
ဓမ္မာ-ပုဒ်ကို တတိယ၊ စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမနယတို့နှင့်အညီ ယေ-စွဲပြပါ။

၁၃။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ တိကမာတိကာ၊ အဘိဓမ္မာဒုကမာတိကာနှင့်ဓာတုကထာဘာသာ

၁။ (က) အဝေါလညောင်ပင်ရင်း၌ (ခ) သုဇာတာသူဌေးသမီးလှူအပ်သော၊ (ဂ)
နိယနာဆွမ်းကို၊ (ဃ) နေရဉ္စရာ မြစ်ကမ်းနား၌။

၂။ (က) (အနက်ထင်ရှားပြီ)

(ခ) လောကီ ကုသိုလ် ၁၇၊ လောကီဝိပါက် ၃၂၊ ကိရိယာစိတ် ၂၀၊ စေတသိက် ၃၈၊ ရုပ်
၂၈။

(ဂ) လောကီကုသိုလ် ၁၇၊ လောကီဝိပါက် ၃၂၊ ကိရိယာစိတ် ၂၀၊ စေတသိက် ၃၈၊ ရုပ်
၂၈-ခုသည် ဒုက္ခသစ္စာ။

၃။ တရားစု (ရခိုင် ၄၊ ၁-၅)

ခန္ဓာစွဲ-

စေတသိက် ၃၆-ခုတို့တွင် ဝေဒနာသည် ဝေဒနာကွဉ်၊ သညာသည် သညာကွဉ်၊ ကြွင်းသော စေတသိက် ၃၄-ခုသည် သင်္ခါရကွဉ်၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခုသည် ဝိညာဏကွဉ်၊ နိဗ္ဗာန်သည် ခန္ဓာဟူသော အရေအတွက်မှ လွတ်၏။

၄။ သညောဇနာ ဓမ္မာ- အရ ဣဿာကို အရကောက်ရသောကြောင့် ဣဿာကိုလည်း သံယောဇဉ်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

တရား-

ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ ဟု ဆိုအပ်သော ဂစ္ဆတရားကိုယ် ၂-ပါး။

၅။ (က) ဒေါသမူဋ္ဌေ၌ရှိသော ဒေါမနဿဝေဒနာ။

(ခ) ကာမဝိပါက် ၂၃၊ ရူပဝိပါက် ၅၊ စေတသိက် ၃၅၊ ကမ္မဇရုပ် ၂၀။

(ဂ) (ကချင် ၅၊ ၁-၅)

၆။ တတိယနယ၌ ခန္ဓာကွဲ၊ အာယတနတူ ဓာတ်တူ တရားမျိုးကို ဟောသည်။

တတိယ- ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သုခုမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

စတုတ္ထ- အဝိဇ္ဇာကြည်သော သင်္ခါရကွဉ် ၄၉-ခုတို့ကို။

ပဉ္စမ- ဩဠာရိကရုပ်၊ စိတ်။

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း)

ပထမငယ်တန်း။ ။ တိကုဒ္ဒကမာတိကာဓာတုကထာဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၄) ရက်၊ (၂-၄-၂၀၁၁) စနေနေ့

၁။ တုသိတာနတ်ဘုံ၌ နတ်စည်းစိမ်ကို ခံစားတော်မူပြီးသော အလောင်းတော်သေတကေတု နတ်သားအား ဘုရားဖြစ်ဖို့ရန် တစ်သောင်းသော စကြဝဠာတိုက်အပေါင်းမှ ညီညွတ်စွာ လာရောက်တောင်းပန်လျှောက်ထားပုံ စကားရပ်ကို ဖော်ပြ၍၊ (က) နိမိတ်ကြီး ၄-ပါးသရုပ်၊ (ခ) နယ ၃-ပါးသရုပ်တို့ကို နိဒါန်းလာရှိသည့်အတိုင်း အစဉ်ကျကျ ရေတွက်ပြပါ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၁၇၅

၂။ အောက်ပါတို့ကို တိကမာတိကာနှင့်အညီ အနက်ပေးပြပါ။

(က) အနုပါဒိန္နုပါဒိနိယာ မွှား၊

(ခ) မဂ္ဂဟေတုကာ ဓမ္မာ။

၃။ စုတိ ပဋိသန္ဓေသို့ ရောက်ကြောင်းလည်းမဟုတ်၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းလည်းမဟုတ်သော တရားများကို အရကောက်ပြု၍၊ သစ္စာမျှ ဖွဲ့ပြပြီးလျှင်၊ ဝေါဇ္ဇကနှင့် ဒုက်တို့၏ ခြားနားဟန်ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ အောက်ပါတို့ကို ဒုကမာတိကာနှင့်အညီ အရကောက်ပြပါ။

(က) ထိပါးခြင်းနှင့် တက္ကဖြစ်သောတရား။

(ခ) ဂန္ထ၏ အာရုံဖြစ်သောတရား။

(ဂ) ဥပါဒါန် မမည်သောတရား။

(ဃ) ပူပန်စေတတ်၊ နှိပ်စက်တတ်သောတရား။

(င) မိမိထက် သာလွန်မွန်မြတ်သောတရား။

၅။ ဗာဟိရမာတိကာ-၌ တိက်ပုဒ်၊ ဒုက်ပုဒ်တို့၏ ဟောပုဒ်ပေါင်း မည်မျှပါဝင်သည်ကို သင်္ချာမျှ ခွဲခြားဖော်ပြ၍၊ (က) သင်္ခါရ၊ (ခ) ပရိဒေဝ-တို့၏ တရားကိုယ်ကိုလည်း ဥဒ္ဓေသနှင့်အညီ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ဣတ္ထိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ-၌ ယေ- အစွဲကို ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထနယ နိဒ္ဓေသနှင့်အညီ စွဲပြု၍၊ ပဉ္စမနယနိဒ္ဓေသ၏ အကျဉ်းဆောင်ပုဒ် လင်္ကာကိုလည်း ရေးသားပြခဲ့ပါ။

၁၄။ ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ တိကဒုကမာတိကာဓာတုကထာဘာသာ

၁။ အလောင်းမင်း၊ ဘုရားဖြစ်အံ့သောအခါ တန်ပါပြီ၊ လောကသုံးပါး၌ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ အကျိုးငှါ လူ့ပြည်သို့ ဆင်း၍ ဘုရားဖြစ်တော်မူပါ-ဟု တောင်းပန်သည်။

(က) သူအို၊ သူနာ၊ သူသေ၊ ရဟန်း။

(ခ) ဝိတ္တာရနယ၊ သင်္ခေပနယ၊ နာတိဝိတ္တာရနာတိသင်္ခေပနယ။

၂။ (အနက်ထင်ရှားပြီ)

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၃။ ဝိပါကစိတ် ၃၆၊ ကိရိယာစိတ် ၂၀၊ စေတသိက် ၃၈၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

သစ္စာဖွဲ့-

လောကီဝိပါကစိတ် ၃၂၊ ကိရိယာစိတ် ၂၀၊ စေတသိက် ၃၈၊ ရုပ် ၂၈-သည် ဒုက္ခသစ္စာ၊ နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာ၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၃၇-ခုသည် သစ္စာမဟုတ်။

ခြားနားဟန်-

ဂေါတ္ထက၌ ပါဝင်သော ဒုက်တို့သည် သမ္ဘူ၊ အနက်အားဖြင့် အချင်းချင်း ဆက်သွယ်မှုရှိကြသည်။ စူဠန္တရ-စသော ဒုက်၌ ပါသော ဒုက်တို့ကား အချင်းချင်း ဆက်သွယ်မှုမရှိကြဘဲ တစ်သီးတစ်ခြားစီ ဖြစ်ကြသည်။ ဤသို့ ထူးသည်။

၄။ (က) ဩဠာရိကရုပ် ၁၂။

(ခ) လောကီစိတ် ၈၁၊ စေတသိက် ၅၂၊ ရုပ် ၂၈။

(ဂ) စိတ် ၈၉၊ ဥပါဒါန်တရားကိုယ် ၂-ပါးကြည့်သော စေတသိက် ၅၀၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

(ဃ) လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ထိနု၊ ဥဒ္ဒစ္စ၊ အဟိရိက၊ အနောတ္တပ္ပ ဟု ဆိုအပ်သော ကိလေသာတရားကိုယ် ၁၀-ပါး။

(င) လောကီစိတ် ၈၁၊ စေတသိက် ၅၂၊ ရုပ် ၂၈။

၅။ တိက်ပုဒ်- ၆၆။

ဒုက်ပုဒ်- ၂၀၀။

(က) (တနင်္သာရီ ၅၊ က-၅)

(ခ) ဆွေမျိုးတို့၏ ပျက်စီးခြင်းအစရှိကြောင်းကြောင့် ငိုကြွေးမြည်တမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော စိတ္တဇဝိပလ္လာသသစ္စာ။

၆။ ဒုတိယ- ဩဠာရိကရုပ် ၁၂။

တတိယ- ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ နိဗ္ဗာန်။

စတုတ္ထ- ဣတ္ထိန္ဒြေကြည့်သော သုခုမရုပ် ၁၅။

အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်- ရှု၊ ဝေ၊ ဝိ၊ စ၊ သ၊ အ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၁၇၇

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရုမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း)

ပထမငယ်တန်း။ ။ မာတိကာနှင့်ဓာတုကထာဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၄) ရက်၊ (၂-၄-၂၀၁၁) နေ့နေ့

၁။ သုံးပုဒ်လုံး နာမ်တရားကိုသာ အရကောက်သော တိက်များကို စုံလင်စွာ အမည်မျှ ဖော်ပြပါ။

၂။ သပ္ပဒေသတိက်၊ နိပ္ပဒေသတိက် ခေါ်ဆိုရပုံ အဓိပ္ပါယ်အပြည့်အစုံကို အကြောင်းပြ ဖြေဆို ပြီးလျှင်၊ သပ္ပဒေသတိက် ဖြစ်နိုင်သော တိတ်အမည်များကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၃။ အောက်ဖော်ပြပါ အရတရားတို့ကို တိကျစွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

(က) ပရာမာသ တရား။ (ခ) ပရာမဋ္ဌ တရား။ (ဂ) ပရာမာသ သမ္ပယုတ္တတရား။

၄။ အောက်ပါ(က-ခ)တို့ကို အရကောက်ပြပြီးလျှင်၊ (ဂ) အရတရားတို့ကို သစ္စာမျှ ဖွဲ့ပြပါ။

(က) အာရုံပြုခြင်း မရှိသောတရား။

(ခ) စိတ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း မရှိသောတရား။

(ဂ) ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော တရား။

၅။ ကာမဘဝနှင့် အဓိမောက္ခ-တို့၏ အရတရားတို့ကို ဥဒ္ဓေသနှင့်လျော်ညီစွာ ကောက်ပြပြီး လျှင်၊ ဝေဒနာကွဏ္ဍော ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ကတိဟာယတနေဟိ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိ တော-ဟူသောပုစ္ဆာ၏ ဝိဿဇ္ဇနာမျှကိုသာ အနက်ပေးပြပါ။

၆။ အောက်ပါ (က)ကို ဒုတိယနယ၊ (ခ)ကို တတိယနယ-တို့အရ ယေ-စွဲကို ဖော်ပြ၍၊ စတုတ္ထနယနိဒ္ဓေသ၌ ဖဿသတ္တကရာသိနိဒ္ဓေသ၏ အပြားကိုလည်း မှန်ကန်စွာ ဖော်ပြပါ။

(က) ဣတ္ထိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ၊ (ခ) သတိပဋ္ဌာနေန ယေ ဓမ္မာ။

၁၅။ ရုမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ မာတိကာနှင့်ဓာတုကထာဘာသာ

၁။ ဝေဒနာတိက်၊ ပီတိတိက်၊ ပရိတ္တာရမ္မဏတိက်၊ မဂ္ဂိရမ္မဏတိက်၊ အတိတာရမ္မဏတိက်၊ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏတိက်။

၁၇၈

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၂။ ကြွင်းသော ပရမတ္ထတရားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သပ္ပဒေသတိက်၊
 ကြွင်းသော ပရမတ္ထတရား မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် နိပ္ပဒေသတိက်၊
 သပ္ပဒေသတိတ်- (မန္တလေး ၁-၅)

၃။ (က) ဒိဋ္ဌိ။
 (ခ) လောကီစိတ် ၈၁၊ စေတသိက် ၅၂၊ ရုပ် ၂၈၊
 (ဂ) ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ် ၄၊ (ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊
 ဝိစိကိစ္ဆာကြည်) စေတသိက် ၂၀။

၄။ (က) ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။
 (ခ) စိတ် ၈၉၊ ကမ္မဇရုပ် ၂၀၊ ဥတုဇရုပ် ၁၅၊ အာဟာရဇရုပ် ၁၄၊ နိဗ္ဗာန်။
 (ဂ) (ရမ်းတောင် ၄၊ ယ-၅)

၅။ ကာမဘဝ- ကာမဝိပါက် ၂၃၊ ဝိရတီ၊ အပ္ပမညာကြည်သော စေတသိက် ၃၃၊ ကမ္မဇရုပ်
 ၂၀။
 အဓိမောက္ခ- ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြည်သော စိတ် ၇၈-ခု၌ရှိသော
 အဓိမောက္ခစေတသိက်။
 အနက်-
 ဝေဒနာက္ခန္ဓာ- ကို၊ ဧကေန- တစ်ပါးသော၊ ခန္ဓေန- သင်္ခါရက္ခန္ဓာဖြင့်၊ ဧကေန- သော၊
 အာယတနေန- ဓမ္မာယတနဖြင့်၊ ဧကာယ- သော၊ ဓာတုယာ- ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်၊
 သင်္ဂဟီတော- ရေတွက်အပ်၏။

၆။ (က) ဩဠာရိကရုပ် ၁၂။
 (ခ) ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သုခုမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်။
 ဖဿသတ္တတအပြား-
 ဖဿ၊ စေတနာ၊ အဓိမောက္ခ၊ မနသိကာရ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၁၇၉

၁၆။ ပထမပြန်တမ်းပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း)

ပထမငယ်တန်း။ ။ မာတိကာနှင့်ဓာတုကထာဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၄) ရက်၊ (၂-၄-၂၀၁၁) စနေနေ့

- ၁။ ဗုဒ္ဓလောင်းလျာ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ် ရောက်လစ်သောအခါဝယ် မင်းစည်းစိမ်ကို စံမြန်းချိန်၌ သုံးဆောင်သော ရွှေနန်းတို့၏ အမည်နာမကို ရာသီအလိုက် တွဲစပ်ဖော်ပြ၍၊ အောက်ပါပါဠိတို့ကိုလည်း အနက်ယောဇနာပါ။
- (က) အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ၊ (ခ) အနိဒဿနသပ္ပဋိယာ ဓမ္မာ။

- ၂။ ဥပါဒ်၊ ဌီ၊ ဘင်-ဟုဆိုအပ်သော ခဏသုံးပါးသို့ ရောက်ဆဲလည်းမဟုတ်၊ ရောက်ပြီးလည်းမဟုတ်ကုန်သောတရားတို့ကို ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ သမ္ပတ္တနိယတာ ဓမ္မာ-အရတရားကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

- ၃။ အဘိဓမ္မာ ဒုကမာတိကာလာ အောက်ပါ (က-ခ)တို့ကို အရကောက်၍၊ (ဂ)အရတရားကိုသာ သစ္စာဖွဲ့ပြပါ။
- (က) သံယောဇဉ်နှင့်လည်း မယှဉ် သံယောဇဉ်၏ အာရုံလည်းမဟုတ်သော တရား။
- (ခ) စိတ်နှင့်လည်းနှီးနှော စိတ်ကြောင့်လည်းဖြစ် စိတ်နှင့်လည်းတကွဖြစ်သောတရား။
- (ဂ) စုတိစိတ်၏အခြားမဲ့၌လည်းကောင်း မိမိ၏အခြားမဲ့၌လည်းကောင်း အကျိုးပေးသည်၏ အစွမ်းဖြင့် မြဲသောတရား။

- ၄။ အောက်ပါတို့ကို ဒုကမာတိကာနှင့်အညီ အရကောက်ပြ၍၊ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်၊ သစ္စာတို့ကိုလည်း သင်္ချာမျှ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။
- (က) အပရိယာပန္နာ ဓမ္မာ၊ (ခ) ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ် ပန ဓမ္မာ ပရာမဋ္ဌာပိ၊
- (ဂ) သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။

- ၅။ အဗ္ဘန္တရမာတိကာလာ ခန္ဓာဒိဥဒ္ဓေသတွင်ပါဝင်သော ဟောပုဒ်သင်္ချာတို့၏ သင်္ချေယျအရကို ဖော်ပြ၍၊ စတုဝေါကာရ၊ ပဉ္စဝေါကာရ-တို့၏ အရတရားကိုလည်း ဥဒ္ဓေသနှင့်အညီ ကောက်ပြပါ။

၁၈၀

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၆။ ဝိရိယိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ- ဌိ ယေ ဓမ္မာ- အရကို တတိယနယ၊ စတုတ္ထနယတို့နှင့်အညီ
စွဲပြု၍ စတုတ္ထနယ၌ဟောသော ပုဒ်အပေါင်းကိုလည်း သင်္ချာမျှ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁၆။ ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း (အခြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ မာတိကာနှင့်ဓာတုကထာဘာသာ

၁။ ရမ္မ- နွေဥတု၊ သုဘ- ဆောင်းဥတု၊ သုရမ္မ- မိုးဥတု။
ဆောင်း- ရမ္မ နွေသင်း၊ ငါးဆင့်ရှိသည်၊
သုဘ ဆောင်းဆင်း၊ ကိုးဆင့်ရှိသည်၊
သုရမ် မိုးသင်း၊ ခုနစ်ဆင့်ရှိသည်၊
လျားနံစောက်၊ မြင့်မောက် တူကြသည်။ (ညဝါလရောင်)
(က/ခ) (အနက်ထင်ရှားပြီ)

၂။ ရောက်ဆဲ ရောက်ပြီးမတုတ်သော တရား- (တနင်္သာရီ ၂-၅)
သမ္မတ္တနိယတာ-
မဂ်စိတ် ၄၊ စေတသိက် ၃၆။

၃။ (က) လောကုတ္တရာစိတ် ၈၊ စေတသိက် ၃၆၊ နိဗ္ဗာန်။
(ခ) စေတသိက် ၅၂။
(ဂ) အကုသိုလ်စိတ် ၆၊ လောဘကြည်သော စေတသိက် ၂၄-ခုသည် ဒုက္ခသစ္စာ၊
လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ၊ မဂ်စိတ် ၄-ခု၌ရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ.....သမ္မာသမာဓိ ဟု ဆိုအပ်သော
သောတာပတ္တိမဂ် ၈-ပါး ၇-ပါးအရဟတ္တမဂ် ၈-ပါး ၇-ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ ကြွင်းသော
မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ၂၉-ခုသည် သစ္စာဟူသော အရေအတွက်မှ လွတ်၏။

၄။ (က) လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု၊ စေတသိက် ၃၆-ခု၊ နိဗ္ဗာန်။
ခန္ဓာ ၄၊ အာယတန ၂၊ ဓာတ် ၂၊ သစ္စာ ၁။
(ခ) ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဒေါသမူဒွေ၊ မောဟမူဒွေ၊ လောကီကုသိုလ် ၁၇၊ လောကီ
ဝိပါကိ ၃၂၊ ကိရိယာစိတ် ၂၀၊ ဒိဋ္ဌိကြည်သော စေတသိက် ၅၁၊ ရုပ် ၂၈။
ခန္ဓာ ၅၊ အာယတန ၁၂၊ ဓာတ် ၁၈၊ သစ္စာ ၂။

ပထမဇာတ်ပုဒ် + အဖြေခုံ

၁၈၁

(ဂ) ကုသိုလ် ၂၁၊ ဝိပါက် ၃၆၊ ကိရိယာ ၂၁၊ စေတသိက် ၃၈၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၌ မောဟ၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်။

ခန္ဓာ ၅၊ အာယတန ၁၂၊ ဓာတ် ၁၈၊ သစ္စာ ၃။

၅။ (ဤပုစ္ဆာမေးပုံအရဆိုလျှင် ခန္ဓာ ၅-ပါးအရ ရှိပက္ခန္ဓာ စသည်၊ အာယတန ၁၂-ပါး အရ စက္ကာယတန အားလုံးကို ရေတွက်မည်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည်။)

စတုဝေါကာရ- အရူပဝိပါက် ၄၊ စေတသိက် ၃၀။

ပဉ္စဝေါကာရ- (ရန်ကုန် ၅၊ ၁-၅)

၆။ တတိယ- ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သုခုမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

စတုတ္ထ- ဝီရိယိန္ဒြေကြည်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ခုတို့ကို။

ဟောပုဒ်ပေါင်း- ၆၉။

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှေ့ဝတီတိုင်းဒေသကြီး)

ပထမဇာတ်ပုဒ်။ ။ တိကမာတိကာနှင့်ဓာတုကထာဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၅) ရက်၊ (၂၄-၃-၂၀၁၁) ကြာသပတေးနေ့

၁။ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် မည်မျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော လူနတ်ဗြဟ္မာတို့အား မဂ် ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်တည်းဟူသော တရားထူးကို ရစေတော်မူပါသနည်း? ဖြေဆို၍၊ အောက် ပါတို့ကိုလည်း အနက်ပေးခဲ့ပါ။

(က) သမ္မတ္တနိယတာ ဓမ္မာ၊ (ခ) ဝေဠုဟေတုကာ ဓမ္မာ။

၂။ အောက်ပါတို့တွင် (က)ကို အရကောက်ပြု၍၊ (ခ)ကို ဓာတ်၊ (ဂ)ကို သစ္စာဖွဲ့ပြပါ။

(က) သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်သော တရား။

(ခ) သုခသဟဂတာ ဓမ္မာ-၌ အရကောက်တရား။

(ဂ) ဘုန်းကံ အာနုဘော် နည်းပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ဖြစ်သောတရား။

၃။ အောက်ပါ (က)(ခ)တို့ကို အရကောက်ပြု၍၊ (ဂ)ကို ဓာတ်၊ သစ္စာဖွဲ့ ပြပါ။

(က) အကြောင်းတရားလေးပါးတို့နှင့် တကွဖြစ်သောတရား။

(ခ) အာသဝနှင့် ယှဉ်သောတရား။

(ဂ) သံယောဇဉ်လည်းမည် သံယောဇဉ်၏ အာရုံလည်းဖြစ်သောတရား။

၁၈၂

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၄။ အောက်ပါတို့တွင် (က)ကို အရကောက်၊ ခန္ဓာဖွဲ့ပြီးလျှင်၊ (ခ)ကို အရကောက်၊ အနက်ပေး၊ သစ္စာဖွဲ့ပြပါ။

(က) ပရာမာသ၏ အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော ပရာမာသလည်း မမည်ကုန်သောတရား။

(ခ) ကိလေသာ ဓမ္မာ။

၅။ နှစ်ရှစ်ပိုင်ပိုင် ဟောပြနိုင်ဖို့ရာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏ အင်္ဂါရှစ် နှစ်ရှစ်၌ မပါဝင်သော နှစ်တရားကို ဖော်ပြ၍၊ ရေတွက်အပ်သော ဓာတ်တို့ကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ပရိဒေဝ-အရကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ပါတို့တွင် (က)၌ ယေ-စွဲ၊ ခန္ဓာစသည် အကျဉ်းမျှ ဖော်ပြပြီး၊ (ခ)၌ ယေ ၂-ချက် စွဲပြကာ၊ (ဂ)ကို ယေအစွဲ မလွဲစေဘဲ အနက်ပေးပြပါ။

(က) အနိဒဿနသပ္ပဋိယေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ။ (ဒုတိယနယ)

(ခ) ပရိဒေဝေန ယေ ဓမ္မာ၊ (စတုတ္ထနယ)

(ဂ) နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနေန ယေ ဓမ္မာ။ (ပဉ္စမနယ)

၁၇။ ရောဝတီတိုင်းဒေသကြီး (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း။ ။ တိကမာတိကာနှင့်ဓာတုကထာဘာသာ

၁။ (က/ခ- အနက်ထင်ရှားပြီ)

၂။ (က) (ကယား ၂-ရပ်)

(ခ) သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်စိတ်သည် ကာယဝိညာဏဓာတ်၊ သောမနဿသဟဂုတ်စိတ် ၆၂-ခုသည် မနောဝိညာဏဓာတ်၊ စေတသိက် ၄၆-ခုသည် ဓမ္မဓာတ်။

(ဂ) ကာမစိတ် ၅၄-ခု၊ လောဘကြည်သော စေတသိက် ၅၁၊ ရုပ် ၂၈-ခုသည် ဒုက္ခသစ္စာ၊ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ။ (ပရိတ္တာ ဓမ္မာ- အရကို ဖွဲ့သည်)

၃။ (က) စိတ် ၈၉၊ စေတသိက် ၅၂၊ ရုပ် ၂၈။

(ခ) အကုသိုလ်စိတ် ၁၂၊ ဒေါသမူဒွေ မောဟမူဒွေ၌ မောဟကြည်သော စေတသိက် ၂၇။

(ဂ) သံယောဇဉ်တရားကိုယ် ၈-ပါးသည် ဓမ္မဓာတ်။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၁၈၃

သစ္စာအားဖြင့် လောဘမှ တပါးသော သံယောဇဉ်တရားကိုယ် ၇-ပါးသည် ဒုက္ခသစ္စာ၊ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ။

- ၄။ (က) လောကီစိတ် ၈၁၊ ပရာမာသကြည်သော စေတသိက် ၅၁၊ ရုပ် ၂၈၊
 ရုပ် ၂၈-သည် ရူပက္ခန္ဓာ၊ စေတသိက် ၅၁-ခုတို့တွင် ဝေဒနာသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊
 သညာသည် သညာက္ခန္ဓာ၊ ကြွင်းသော ၄၉-ခုသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ လောကီစိတ်
 ၈၁-ခုသည် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ။
- (ခ) အရကောက- (ရှမ်းတောင် ၄၊ ယ-၅)
 ကိလေသာ- ကိလေသာမည်ကုန်သော၊ ဝါ- ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်
 ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

သစ္စာခွဲ- လောဘမှ ကြွင်းသော ကိလေသာ ၉-ပါးသည် ဒုက္ခသစ္စာ၊ လောဘသည် သမုဒယသစ္စာ။

- ၅။ မပါဝင်သော နာမ်- စိတ် ၈၉။
 ဓာတ်- သတ္တဝိညာဏဓာတ်။
 ပရိဒေဝ- (ရှမ်းတောင် ၅၊ ၁-၅)

- ၆။ (က) ယေစွဲ- ရူပါရုံ၊ သုခုမရုပ် ၁၆-ခုတို့ကို။
 ခန္ဓာစသည်- ရူပက္ခန္ဓာ၊ ရူပါယတန၊ ဓမ္မာယတန၊ ရူပဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်။
- (ခ) ပယေ- အပရိဒေဝစိတ္တဇသဒ္ဓါ၊ ဥတုဇသဒ္ဓါတို့ကို။
 ဒုယေ- ပရိဒေဝစိတ္တဇဝိပလ္လာသသဒ္ဓါတို့ကို။
- (ဂ) နာမရူပပစ္စယာ- နာမ်ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ပဝတ္ထေန- ဖြစ်သော၊
 သဠာယတနေန- သဠာယတနသည်၊ ယေဓမ္မာ- အကြင် ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊
 နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

၁၈။ ပထမပြန် အထူးအောင် ရွေးချယ်ရေးစာမေးပွဲ
 ပထမငယ်တန်း။ ။ တိက၊ ဒုကမာတိကာနှင့် ဓာတုကထာဘာသာ
 ၁၃၇၃-ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် (၆) ရက်၊ (၂၂-၆-၂၀၁၁) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

- ၁။ ပဉ္စမဟာပရိစ္စာဂ (စွန့်ခြင်းကြီးငါးပါး)တို့ကို ပါဠိ+ မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် တွဲစပ်ဖော်ပြပါ။

၁၈၄

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၂။ အောက်ပါ ပါဠိတော်တို့ကို အနက်မှန်မှန် ပေးပြပါ။

- (က) ပိတိသဟဂတာ ဓမ္မာ၊ (ခ) နေဝသေက္ခာ နာသေက္ခာ ဓမ္မာ၊
- (ဂ) လောကိယာ ဓမ္မာ။

၃။ အောက်ဖော်ပြပါ တရားတို့ကို ဒုကမ္မာတိကာနှင့်အညီ ကောက်ပြပါ။

- (က) နိဝရဏ၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော တရား။
- (ခ) စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော တရား။
- (ဂ) မိမိထက် လွန်မြတ်သော တရား။

၄။ အာရုံပြခြင်း မရှိကုန်သော တရားတို့၏ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်၊ သစ္စာတို့ကို သင်္ချာမျှ ဖော်ပြ၍၊ သဝိတတ္တာ ဓမ္မာ-ဟူသော ပဒအရတရားကို သစ္စာမျှ ဖွဲ့ပြပါ။

၅။ (က) အညိန္ဓြေ၊ (ခ) ကာမဘဝတို့၏ တရားကိုယ်တို့ကို ဓာတုကထာဥဒ္ဓေသနှင့်အညီ ကောက်ပြ၍၊ ဣတ္ထိန္ဓြေကို ဟောပုဒ် ပြုလုပ်ပြီး တတိယနယနှင့်အညီ ဝိဿဇ္ဇနာပါဠိမျှ ရေးပြပါ။

၆။ (က) ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေ ဓမ္မာ-၌ ယေ ဓမ္မာ-ကို တတိယနယ၊ ပဉ္စမနယ၊
(ခ) ဣတ္ထိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ-၌ ယေ ဓမ္မာ-ကို ဒုတိယနယ၊ စတုတ္ထနယများနှင့်အညီ အသီးအသီး ယေ ဖွဲ့ပြပါ။

၁၈။ အထူးအောင် (အဖြေ)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ တိက၊ ဒုကမ္မာတိကာနှင့် ဓာတုကထာဘာသာ

၁။ စွန့်ခြင်းကြီး ငါးပါး (ထင်ရှားပြီ)

၂။ (အနက်ထင်ရှားပြီ)

- ၃။ (က) လောကီစိတ် ၈၁၊ စေတသိက် ၅၂၊ ရုပ် ၂၈။
- (ခ) စေတသိက် ၅၂၊ စိတ္တရုပ် ၁၇။
- (ဂ) လောကုတ္တရာစိတ် ၈၊ စေတသိက် ၃၆၊ နိဗ္ဗာန်။

ပထမဇယ့်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၁၈၅

၄။ ခန္ဓာ ၁၊ အာယတန ၁၁၊ ဓာတ် ၁၁၊ သစ္စာ ၂။

သစ္စာဖွဲ့- (ပဲခူးအရှေ့ ၄၊ က-၅)

၅။ အညိန္ဒြေ- အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်၌ရှိသော ပညာ။

ကာမဘဝ- (ရှမ်းမြောက် ၅-၅)

ဝိသဇ္ဇနာပါဠိ-

ဣတ္ထိန္ဒြိယေန ယေ ဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊
ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။

တေ ဓမ္မာ ကတိဟိ သင်္ဂဟိတာ၊ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ တိဟိ ခန္ဓေဟိ
ဧကေနာယတနေန ဧကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ။

၆။ (က) တတိယ- သညာ၊ သင်္ခါရ၊ သုခုမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို။

ပဉ္စမ- သြဠာရိကရုပ်၊ စိတ်တို့ကို။

(ခ) ဒုတိယ- သြဠာရိကရုပ် ၁၂-ခုတို့ကို။

စတုတ္ထ- ဣတ္ထိန္ဒြေကြည်သော သုခုမရုပ် ၁၅-ခုတို့ကို။

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကချင်ပြည်နယ်)

ပထမဇယ့်တန်း။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁) ရက်၊ (၄-၄-၂၀၁၁) တနင်္လာနေ့

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျတို့ကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပြပါ။

၁။ ဝေမာဟ “ဘောန္တော ဓုတ္တာ သုရံ ပိဝိတွာ ရာဇကုလံ ဂန္တံ။ နာမ အယုတ္တံ၊
ရာဇာနံ ဒိသွာ ပုန အာဂစ္ဆန္တော ဇာနိဿာမိ တုမေ ဣဓေဝ နိသီဒေတာ” တိ။

၂။ “နာယံ ရုက္ခော ဒုရာရဟော၊ န ပိ ဂါမတော အာရတာ။
အာကာရဏေန ဇာနာမိ၊ နာယံ သာဒုဗလော ဒုမော” တိ။

ဖော်ပြပါ မြန်မာဘာသာများကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုခဲ့ပါ။

၃။ ရဟန်းတို့ ထိုအဆွေဆင်ပွန်းတို့သည်တိရစ္ဆာန်တို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း အချင်းချင်းရှိသေခြင်း
တုပ်ဝပ်ခြင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်၏။ သင်တို့သည် ဤသို့ကောင်းစွာဟောအပ်သော

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

သာသနာတော်၌ ရဟန်းပြု၍ အဘယ့်ကြောင့် အချင်းချင်းမရှိမသေ မတုပ်ဝပ်ကြကုန်ဘဲ
နေကြကုန်သနည်း။

၄။ မိကျောင်းသည် ထိုမျောက်မင်း၏ အံ့ဖွယ်သူရဲကိုမြင်၍ ဤမျောက်မင်းသည် အလွန်အံ့ဖွယ်
ကို ပြုအပ်၏။ ဤသို့ကြံ၍ “မျောက်မင်း ဤလောက၌ လေးပါးကုန်သော ကျေးဇူးတရား
တို့နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ရန်သူတို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်၏။ အလုံးစုံကုန်သော ထိုကျေးဇူး
တရားတို့သည်လည်း သင်မျောက်မင်း၏ ကိုယ်တွင်း၌ ရှိယောင်တကား။

၅။ ဣတ္ထိဝဂ် အဏ္ဏဘူတဇာတ်တော်၏ ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေမူ၍
အကျဉ်းချုပ် ရေးသားခဲ့ပါ။

၆။ ဝရုဏဝဂ်လာ ရုက္ခဓမ္မဇာတ်တော်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရရှိနိုင်သော သင်ခန်းစာများ
ကို ရေးသားဖော်ပြခဲ့ပါ။

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးမဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကယားပြည်နယ်)
ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁) ရက်၊ (၄-၄-၂၀၁၁) တနင်္လာနေ့

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝေါဟာရတို့ကို မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ ဧဝံ ဘိက္ခု ပုဗ္ဗေ ပဏှိတာ ဒေဝနဝရေ ရန္တံ ကာရယမာနာ အတ္တနော ဖိဝိတံ ပရိစ္ဆန္တောပိ
ပါဏာတိပါတံ န ကရိသု၊ တံ နာမ ဧဝဗ္ဗပေ နိယျာနိကော သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ အပရိဿာ
ဝိတံ သပါဏကံ ဥဒကံ ပိဝိဿသိ။

၂။ အတ္ထိ လောကေ သီလဂုဏော၊ သစ္စံ သောစေယျ နဒ္ဒယာ။
တေန သစ္စေန ကာဟာမိ၊ သစ္စကိရိယံ မနတ္တရံ။

အောက်ပါ မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပါ။

၃။ ထိုတံခါးမှန်စောင့်နတ်သည် သောတာပန်ဖြစ်သော ဘုရားတပည့်၏စကားကို ကြား၍ ရပ်
တည်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ရကား မိမိ၏နေရာအရပ်သို့ သွားပြီး သူငယ်တို့ကို လက်ဖြင့် ကိုင်၍
ထွက်၏။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၄။ ထိုရဟန္တာမထေရ်သည် ကျောင်းနေမထေရ်၏ စိတ်အလိုကိုသိ၍ "ဤကျောင်းနေမထေရ်သည် ငါ၏ အလုပ်အကျွေး ဒါယကာ၌လည်းကောင်း၊ ဂိုဏ်းအခြံအရံ၌လည်းကောင်း၊ မတပ်စွန်းသည်၏အဖြစ်ကို မသိလေ" ဟု ဤသို့ (နှလုံးသွင်း၍) မိမိ၏ နေရာအရပ်သို့သွား၍ ချာန်ချမ်းသာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဖိုလ်ချမ်းသာဖြင့်လည်းကောင်း ကာလကို လွန်စေ၏။

၅။ အတ္တကာမဝင်လာ ရောဟိဏီအတ်၏ အတိတ်ဝတ္ထုကို မှတ်သားဖွယ်ဖြစ်အောင် အကျဉ်းချုပ် ရေးသားခဲ့ပါ။

၆။ ကုလားဝကဝဂ် သကုဏအတ်နှင့် အာသီသဝဂ် တယောဓမ္မဇာတ်တော်တို့ကို ဖတ်၍ လေ့လာရသဖြင့် ရရှိအပ်သော မှတ်သားဖွယ်ရာ သင်္ခန်းစာတို့ကို ရေးသားတင်ပြပါ။

၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကရင်ပြည်နယ်)
ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁) ရက်၊ (၄-၄-၂၀၁၁) တနင်္လာနေ့

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိတော်များကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ တုမေု သီလာနိ အာဝဇ္ဇေထ၊ ပေသုညကာရကေစ ရဉ္စေစ ဟတ္ထိမှိစ အတ္တနော သရီရေစ
ကေဒိသမေဝ မေတ္တံ ဘာဝေထ။

၂။ အတိတေ ကေသ္မိ အရညာယတနေ ဗောဓိသတ္တော အညတရံ ပဒမသရံ နိဿာယဌိတေ
ဝရုဏရုက္ခေ ရုက္ခဒေဝတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဝေါဟာရပြန်ဆိုပါ။

၃။ လောက၌ သီလဂုဏ်ကျေးဇူးသည် ရှိ၏၊ သစ္စာကျေးဇူးသည် (ရှိ၏) သီလ၊မေတ္တာ၊
ကရုဏာတည်းဟူသော တရားတို့သည် (ရှိကုန်၏)၊ ထိုသစ္စာဖြင့် (ငါသည်) အတုမရှိမြတ်
သော သစ္စာပြုခြင်းကို ပြုအံ့။

၄။ အဆွေတို့ ရှေး၌ ဤမည်သောအရပ်၌ ပညောင်ပင်ကြီးသည် ဖြစ်ပြီ၊ ငါသည် ထိုပညောင်

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

ပင်ကြီး၏ အသီးတို့ကို စား၍ ဤအရပ်၌ ကျင်ကြီးကို စွန့်ချခဲ့ပြီး ထိုကျင်ကြီးမှ ဤပညောင် ပင်သည် ဖြစ်၏။

၅။ ပဉ္စာဝုဓဇာတ်၏ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေမှု၍ အကျဉ်းချုပ် ရေးသားဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ဖော်ပြပါ ဇာတ်တော်တို့ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရရှိနိုင်သောသင်ခန်းစာများကို ထုတ်နုတ်ရေးသားခဲ့ပါ။

(က) ကုလားဝဂ္ဂဝဂ် ဗကဇာတ်၊

(ခ) အတ္တကာမဝဂ် ဝေဒဗ္ဗဇာတ်။

၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ချင်းပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဘာသာပြန် (ဇာတ်အဋ္ဌကထာ) ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁) ရက်၊ (၄-၄-၂၀၁၁) တနင်္လာနေ့

အောက်ပါ ပါဠိဝါကျတို့ကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပြပါ။

၁။ ဧကဿ ဟတ္ထေ ပရိဿာဝနံ အတ္ထိ၊ ဧကဿ နတ္ထိ၊ ဒွေပိ ဧကတော ပါနီယံ ပရိဿာဝေတွာ ပိဝန္တိ။

၂။ တဒါ ဧကော ဝဇ္ဇကလုဒ္ဓကော တေသံ ဝသနဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ ဝဇ္ဇကဝသိတံ ကတွာ တေသံ သနိပတိတဘာဝံ ဥတွာ တေသံ ဥပရိဇာလံ နိပိတွာ ပရိယန္တေသု မဒ္ဒန္တော သဗ္ဗေ ဧကတော ကတွာ ပစ္ဆိ ပူရေတွာ ယရံ ဂန္ဓာ တေ ပိတ္တိဏိတွာ တေန မူလေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေတိ။

အောက်ပါ မြန်မာဝါကျတို့ကို ပါဠိဘာသာပြန်ဆိုပြပါ။

၃။ ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ၌ မဂဓတိုင်းဝယ် ထိုတောမီးလောင်ရာအရပ်၌ပင် ဘုရားလောင်းသည် ငုံးမျိုး၌ ပဋိသန္ဓေယူ၍ အဓိဝမ်းမှ ဖွားမြင်ခဲ့၍ ဥခွံကို ခွဲ၍ ထွက်ရာအခါ၌ ဂျင်အကြီးစား ပမာဏရှိသော ငုံးငယ်ဖြစ်ပြီ။

၄။ သစ္စာတို့ကို ပြတော်မူသည်၏ အဆုံး၌ အချို့သောသူတို့သည် သောတာပန်တို့ ဖြစ်ကုန်ပြီ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၁၈၉

အချို့သောသူတို့သည် သကဒါဂါမ်ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ အချို့သောသူတို့သည် အနာဂါမ်ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ အချို့သောသူတို့သည် ရဟန္တာ၏အဖြစ်သို့ ရောက်ကြကုန်ပြီ။

၅။ ကုလဝကဝဂ် ဝဇ္ဇကဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေမှု၍ အကျဉ်း ချုပ်ကာ ရေးသားပြပါ။

၆။ အာသီသဝဂ် ပုဏ္ဏပါတိကဇာတ်တော်ကို ဖတ်ရှုရသဖြင့် ရရှိအပ်သော သင်ခန်းစာကောင်း များကို ရေးသားပြပါ။

၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘာသာပြန် (ဇာတ်အဋ္ဌကထာ) ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျောက် (၆) ရက်၊ (၂၅-၃-၂၀၁၁) သောကြာနေ့

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုခဲ့ပါ။

၁။ သာသကုဏသဗ္ဗံ ဩလောကေန္တိ မဏိဝဏ္ဏဂီဝံ စိတြပေရုဏံ မောရံ ဒိသ္မာ “အယံ မေ သာမိကော ဟောတူ” တိ အာရောစေသိ။

၂။ တဒါ ဗရုဏဝါသိနော ပုညကာမတာယ တသ္မိတသ္မိတဌာနေ သကုဏာနံ သုခဝသနတ္ထာယ ထုသပိစ္ဆိယော ဩလမ္ပေန္တိ။

ဖော်ပြပါ မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၃။ အိုခိုးသူတို့ သင်တို့သည် ဥစ္စာဖြင့် အကယ်၍ အလိုရှိငြားအံ့၊ ငါ့ကို လျင်စွာ အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်စေ၍ ဦးခေါင်းကို ရေဆေးပြီးလျှင် အသစ်သော အဝတ်တို့ကို ဝတ်စေ၍ နံ့သာတို့ဖြင့် လိမ်းကျံစေ၍ ပန်းတို့ကို ပန်စေ၍ ထားကုန်လောဟု ဆို၏။

၄။ များစွာကုန်သောလူတို့သည် ဆိန်ပြန်မာ ဆိတ်ကုလား ကြက်ဝက် အစရှိသည်တို့ကို သတ် ကုန်၍ အထူးထူးအပြားပြားကုန်သော ပန်းနံ့သာတို့ဖြင့်၎င်း၊ အသွေးအသားတို့ဖြင့်၎င်း နတ်အား ပူဇော်သောအမှုကို ပြုကုန်၏။

၅။ အတ္တကာမဝဂ် နက္ခတ္တဇာတ် (အတိတ်ဝတ္ထု) ကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေမှု၍ အကျဉ်းချုပ် ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၉၀

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၆။ ပဉ္စဂုဏေတိကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရရှိနိုင်သောသင်္ခန်းစာတို့ကို ထုတ်နုတ်ရေးသားခဲ့ပါ။

၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး) ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁) ရက်၊ (၄-၄-၂၀၁၁) တနင်္လာနေ့

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ သောရညောသန္တိကာ နေ အာဒိယ ဂန္ဓဓမ္မစုဏ္ဏကပ္ပုရာဒိနိ ဂဟေတွာ တဿ ယရတော အဝိဒူရေ သဗ္ဗဂန္ဓာပဏံ ပဿာရေတာ။

၂။ ကောဓနာ အကတည ဓ၊ ပိသုဏာ မိတ္တဘောဒိကာ။
ဗြဟ္မစရိယံ စရ ဘိက္ခု သော သုခံ န ဝိဟာဟိသိ။

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၃။ ဘီလူး ငါသည် ကိုယ်ကို ကြံ၍ ဤတောအုပ်သို့ ဝင်၏။ သင်သည် မမေ့မလျော့သည်ဖြစ်၍ ငါ့ကို ချဉ်းကပ်လော့၊ အဆိပ်လူးသော မြားဖြင့် သင့်ကို ဤအရပ်၌ ပင်လျှင် သတ်အံ့။

၄။ မျောက်မင်း ဤလောက၌ အကြင်သူ၏ (ကိုယ်တွင်း၌) သုံးပါးကုန်သော ကျေးဇူးတရားတို့သည် ရှိ၏။ ထိုသူသည် ရန်သူကို ကုန်နိုင်၏။ ထိုအလုံးစုံသောကျေးဇူးတရားတို့သည် လည်း သင်၏ ကိုယ်တွင်း၌ ရှိယောင်တကာ။

၅။ ဣတ္ထိဝဂ် ဒုရာဇာနဇာတ်၏ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေမှု၍ အကျဉ်းချုပ် ရေးသားပါ။

၆။ အာသီသဝဂ် တယောဓမ္မဇာတ်တော်ကို လေ့လာရသဖြင့် ရရှိသော သင်္ခန်းစာကောင်းများကို ထုတ်နုတ်ရေးသားပါ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၁၉၁

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/အနောက်ပိုင်း)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၆) ရက်၊ (၂၅-၃-၂၀၁၁) သောကြာနေ့

အောက်ပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုခဲ့ပါ။

၁။ အထခေါ် ဘိက္ခဝေ ဣမသ္မိသာသနေ ယထာဂုဏ် အဘိဝါဒနံ ပစ္စုဒ္ဓာနံ အဉ္စလိကမ္ပံ သာမိစိကမ္ပံ ကာတမ္ပံ၊ အဂ္ဂါသနံ အဂ္ဂေါဒကံ အဂ္ဂပိဏ္ဍေ လဒ္ဓဗ္ဗော၊ ဣဒမတ္ထေ ပမာဏံ။

၂။ ဧကသ္မိံ ဟိ အတ္တဘာဝေ ဧကံ မရဏံ နိယတမေဝ၊ အပိစ မယံ ကုစ္ဆိမိ ဝဇ္ဇရာဝဇ္ဇံ အတ္ထိ၊ သစေ မံ ခါဒိဿသိ၊ တံ အာဂုဏ် ဇီရာပေတံ နသက္ခိဿသိ၊ တံ တေ အန္တနိ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ ဆိန္နိတွာ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေဿသိ။

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုခဲ့ပါ။

၃။ ယနေ့ ဤဖြစ်၌ ရေသည် လျော့လည်းမလျော့ တိုးလည်းမတိုး၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်လည်း ဤကျောက်ဖျာသည် ကြီးသည်ဖြစ်၍ ထင်ရ၏၊ အသို့နည်း ဤကျောက်ဖျာ၌ ငါ့ကို ဖမ်းစား အံ့သောငှါ မိကျောင်းသည် ဝပ်၍ နေလေသလော။

၄။ ဤသို့လျှင် မိန်းမတို့မည်သည်ကား ဆင်းရဲကို ပေးတတ်ကုန်၏၊ ယုတ်ညံ့တတ်ကုန်၏၊ ထိုသို့သဘောရှိသည်မည်သော အရွယ်၌ တည်ကုန်လျက် ရာဂစိတ်ကို ဖြစ်စေ၍ ကိလေ သာသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်၏၊ ဤသို့ ကျေးဇူးပြုတတ်သော သားကို သတ်ခြင်းငှါ အလိုရှိကုန် သည် ဖြစ်ကုန်။

၅။ ကုလားကဝဂ် သကုဏဇာတ်ကို မူရင်းဇာတ်လမ်းမပျက်စေဘဲ အကျဉ်းချုပ် ရေးသားပြပါ။

၆။ အောက်ပါဇာတ်တော်တို့ကို လေ့လာရသဖြင့် ရရှိအပ်သော သင်ခန်းစာတို့ကို ရေးသားခဲ့ပါ။

(က) အတ္တကာမဝဂ် လောသကဇာတ်၊

(ခ) အာသီသဝဂ် မဟာသီလဝဇာတ်။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

က။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး/အရှေ့ပိုင်း)
ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၆) ရက်၊ (၂၅-၃-၂၀၁၁) သောကြာနေ့

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ တာ ယထာပိတလဉ္စိတာဝ လောဟစာဋိယော အဏ္ဏဝကန္တိယံ ပဝဋ္ဌန္တံ ဝိစရန္တိ၊ ဂေဟေ
ပနဿ ပဉ္စန္ဒံ ဘိက္ခုသတာနံ နိစ္စဘတ္တံ နိဗ္ဗေ မေဝ ဟောတိ။

၂။ တေဟိ အဇ္ဇ ဒိဝသော ဌပိတော၊ နောစ ခေါ အာဂတာ၊ အမှာကမ္ပိ ဗဟုဝယကမ္ပံ ကတံ၊
ကိ နော တေဟိ၊ အမှာကံ စိတရံ အညဿ ဒဿာမာတိ၊ ယထာ ကတေနော မင်္ဂလေန
စိတရံ အညဿ ကုလဿ အဒံသု။

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာပြန်ဆိုပါ။

၃။ အခြေအနေမဲ့သူနှင့် ခရီးသွားတို့အား အလှူကို ပေး၏။ သီလကို စောင့်၏။ ဥပုသ်သုံးခြင်း
အမှုကို ပြု၏။ သည်းခံခြင်း မေတ္တာ ကရုဏာတို့နှင့်ပြည့်စုံလျက် ရင်ခွင်၌နေသောသားကို
နှစ်သက်ကျေနပ်စေလျက် တရားသဖြင့် မင်းအဖြစ်ကို ပြု၏။

၄။ မျောက်အပေါင်းကို အုပ်ထိန်းလျက် မိမိကိုအကြောင်းပြု၍ မွေးဖွားလာကုန်သော
မျောက်ငယ်တို့ကို ဤမျောက်ငယ်တို့သည် အရွယ်သို့ရောက်ကုန်လတ်သော် မျောက်
အပေါင်းကို အုပ်ထိန်းကုန်ရာ၏။ ဤသို့ကြစည်၍ ကြောက်သဖြင့် ထိုမျောက်ငယ်တို့၏ ငှေးစေ
တို့ကို ထုတ်စေ၏။

၅။ ကုလားကဝင် နန္ဒဇာတ်အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေဘဲ လိုရင်း
ထုတ်၍ အကျဉ်းချုပ်ရေးသားပြပါ။

၆။ အာသီသဝင် ကဉ္စကဉ္စကဇာတ် ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရရှိနိုင်သောမှတ်
သားဖွယ်ရာ သင်္ခန်းစာများကို ထုတ်နုတ်ရေးသားပါ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၁၉၃

၉။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မကွေးတိုင်းဒေသကြီး)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၆) ရက်၊ (၂၅-၃-၂၀၁၁) သောကြာနေ့

ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ ဂဂနမဇ္ဈေ ဌိတံ စန္ဒမဏ္ဍလံ ပါဏိနလောကဓာတုတော ဥဂ္ဂစ္ဆန္တံ သဟဿရံသိပဋိမဏ္ဍိတံ သူရိယမဏ္ဍလံ၊ သိနေရုံ နိဿာယ ဌိတာ သိနေရုံ အပဿန္တာ ဝိယ အတ္တနာ သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆန္တမေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ အနောလောကေတွာ ပဋိဂ္ဂိံ ဒေမာတိ ဝဒေ။

၂။ "မဟာရာဇ အဟံ မနုဿဘူတောပိ သမာနော တုမာကံ ဂုဏေ န ဇာနဓိ၊ ပရေသံ လောဟိတမံသခါဒကေဟိ ပန ယက္ခေဟိ တဝ ဂုဏာ ဉာတာ၊ န ဒါနာဟံ နရိန္ဒသီလ သမ္ပန္နေ တယိ ဒုဗ္ဘိဿာမိ"။

ဖော်ပြပါ မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၃။ ထိုမည်သောရဟန်းသည် အရှင်ဘုရားတို့၏ ရှေ့၌ အရှက်အကြောက်ကို ပယ်၍ ရွာသူသား ငယ်လူမမယ်ကဲ့သို့ အဝတ်မဆီးအချည်းနှီး တည်၍ လူတို့သည် စက်ဆုပ်ကွဲရဲအပ်လတ် သော် လူထွက်၍ သာသနာတော်မှ ဆုတ်ယုတ်ရလေပြီ။

၄။ ထိုနတ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့၌ ဝပ်တွား၍ "မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော် သည်ရာဂဖြင့်တပ်စွန်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဒေါသဖြင့် ပြစ်မှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့် မောဟဖြင့် တွေဝေသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အရှင်ဘုရားတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တို့ကို ယုတ်မာသောစကားကို ပြောဆိုအပ်ပါပြီ၊ ထိုစကားကို သည့်ခံတော်မူကြပါကုန်"ဟု မြတ်စွာဘုရားကို သည်းခံစေပြီ။

၅။ အတ္တကာမဝဂ် ဒုမ္မေဇောတ်တော်၏ အတိဝိဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေဘဲ ဖတ်ချင်စဖွယ်ဖြစ်အောင် အကျဉ်းချုပ်ရေးသားခဲ့ပါ။

၆။ ကုလဝကဝဂ် နန္ဒဇာတ်တော်ကို ဖတ်၍လေ့လာရသဖြင့် ရရှိနိုင်သောသင်ခန်းစာများကို ထုတ်နုတ်ရေးသားခဲ့ပါ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၀။ ပူထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး)
 ပထမဇယ့်တန်း။ ။ ဘာသာပြန် (ဇာတ်အဋ္ဌကထာ) ဘာသာ
 ၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၆) ရက်၊ (၂၅-၃-၂၀၁၁) သောကြာနေ့

အောက်ပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုခဲ့ပါ။

၁။ ဧဝံ တေန ထေရေန ဧတ္တကေ အဇ္ဈိနေ တိသုယေဝ အတ္တဘာဝေသု ကန္တိပူရော လဒ္ဓပုဗ္ဗော၊
 ယက္ခေန ဟုတွာ ဧကဒိဝသံ ဂမ္ဘမလံ လဒ္ဓံ၊ သုနဓေန ဟုတွာ ဧကဒိဝသံ ဘတ္တဝမနံ၊
 ပရိနိဗ္ဗာနဒိဝသေ ဓမ္မသေနာပတိဿာနဘာဝေန စတုမဓရံ လဒ္ဓံ၊ ဧဝံ ပရဿ လာဘန္တ
 ရာယကရဏံနာမ မဟာ ဒေါသန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၂။ သတ္တာပိ “န ဓေသ ဂဟပတိ ဣဒါနေဝ ဝါရုဏိဒ္ဓသကော၊ ပုဗ္ဗေပိ ဝါရုဏိဒ္ဓသကော
 ယေဝါ”တိ ဝတွာ အနုသန္တိယဇေတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ “တဒါ ဝါရုဏိဒ္ဓသကော
 ဣဒါနိပိ ဝါရုဏိဒ္ဓသကောဝ အဟောသိ၊ ဗာရာဏသိသေဋ္ဌိ ပန အဟမေဝ အဟောသိ”န္တိ။

အောက်ပါမြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ပါ။

၃။ ငါသည် သစ္စာကို ပြုသည်ရှိသော် သစ္စာပြုခြင်းနှင့်တကွ ရေသို့ရောက်၍ မီးသည်
 ငြိမ်းသတည်းသို့ ကြီးစွာသော အလှူရှိသော တောမီးသည် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပယ်တို့ကို
 ဖဲကြည့်လေ၏။

၄။ မြတ်စွာဘုရားသည် မထေရ်မြတ်၏စကားကို ကြားတော်မူ၍ “ရှေးဦးစွာ ယခုအခါ၌
 ငါဘုရားသည် သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်ပင် ရဟန်းတို့သည် အချင်းချင်း ရိုသေခြင်းမရှိ
 ကြကုန်သည်ဖြစ်၍ လေးစားခြင်း မရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်၏၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည်
 ရှိသော်အဘယ်သို့ ပြုကုန်လတ္တံ့နည်း” ဤသို့ ဆင်ခြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား
 တရားနှင့်စပ်သော သံဝေဂသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။

၅။ ပစ္စည်းဥစ္စာ၏ အရှိန်အဝါသည် ပညာမဲ့သူတို့အား များစွာလှည့်စားတတ်ပုံကိုပြသော
 ကုလားဝကဝဂ် နန္ဒဇာတ်၏ ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုကို အစဉ်ကျအောင် ရေးခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ပါ ဇာတ်ဝတ္ထုတို့မှ ရရှိနိုင်သော သင်ခန်းစာများကို ရေးသားခဲ့ပါ။
 (က) အတ္တကာမဝဂ် နက္ခတ္တဇာတ်၊ (ခ) ဣတ္ထိဝဂ် ဒုရာဇနဇာတ်။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၁၉၅

၁၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မွန်ပြည်နယ်)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဇာတ်ဘာသာပြန်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၆) ရက်၊ (၅-၃-၂၀၁၁) သောကြာနေ့

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပြပါ။

၁။ သုပဏ္ဏပေါတကာ သမုဒ္ဓပိဋေ ပရိပတန္တာ မဟာဝိရဝံ ရဝိသ၊ သက္ကော မာတလိ ပုစ္ဆိ “သမ္မ မာတလိ ကိံသဒ္ဓေါ နာမေသ၊ အတိကရုညရပေါ ဝတ္တတိ” တိ။

၂။ အထ နံ သတ္တာ “ဂဟပတိ လူခံ ဒိနံ ဒေမိတိ မာ စိတ္တံ သင်္ကောစယိတ္ထ၊ စိတ္တသ္မိတိ ပကီတေဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓသာဝကနံ ဒိန္နဒါနံ လူခံ နာမ န ဟောတိ၊ ကသ္မာ ဝိပါက မဟန္တတ္တာ” တိ။

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာစကားပြေများကို ပါဠိဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုပြပါ။

၃။ ထိုရဟန်းသည် ကြံစည်စဉ်းစား၏ “ဤသီလမည်သည် အလွန်များ၏ ငါသည် ဤမျှ များပြားသောသီလကို ကောင်းစွာဆောက်တည်၍ ကျင့်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်မည်မဟုတ် သီလ ကို ပြည့်စုံခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သူကား ရဟန်းပြုခြင်းဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း” ။

၄။ ဘုရားလောင်းသည် တစ်နေ့ပတ်လုံး လှည့်လည်၍ ညနေချမ်းအခါ၌ ကျွန်းငယ်၌ တည်လျက်သာလျှင် ကျောက်ဖြာတို့ကို ကြည့်၍ “ဤကျောက်ဖြာသည် ယှအခါ၌ ပို၍ မြင့်သည်ဖြစ်၍ ထင်ရ၏ အကြောင်းရင်းကား အဘယ်သို့နည်း” ဟု ကြံစည်စဉ်းစား၏။

၅။ အတ္တကာမဝင်္ဂလာ အာရာမဒ္ဓသကဇာတ်တော်၏ အတိတ်ဝတ္ထုကိုသာ ဖတ်ရှုချင်စဖွယ်ဖြစ် အောင် ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေမှု၍ အကျဉ်းချုပ် ရေးသားဖြေဆိုပါ။

၆။ အောက်ဖော်ပြပါ ဇာတ်တော်တို့ကို လေ့လာသင်ယူရသဖြင့် ရရှိနိုင်သော သင်ခန်းစာတို့ကို ထုတ်နုတ်ရေးသားခဲ့ပါ။

(က) လောသကဇာတ်တော်၊ (ခ) ပဉ္စာဝုဇာတ်တော်။

၁၉၆

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရခိုင်ပြည်နယ်)
ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁) ရက်၊ (၄-၄-၂၀၁၁) တနင်္လာနေ့

အောက်ပါ ပါဠိရုပ်တို့ကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုရေးသားခဲ့ပါ။

၁။ ပါပေါပိ ပဿတီ ဘဒ္ဒါ၊ ယာဝ ပါပံ န ပစ္စတိ။
ယဒါ စ ပစ္စတိ ပါပံ၊ အထ ပါပေါ ပါပါနိ ပဿတိ။

၂။ တွံ “မာတုဂါမံ ဂမ္ဘတော ပဋ္ဌာယ ရတွန္တော သတ္တသု ဌာနေသု အာရက္ခံ ကရောန္တော ရက္ခိတံ သက္ခိဿာမီ” တိ မညသိ၊ မာတုဂါမော နာမ ကုစ္ဆိယံ ပက္ခိပိတွာ စရန္တေနာပိ ရက္ခိတံ န သက္ကာ၊ ဧကပုရိသိကာ ဣတ္ထိ နာမ နတ္ထိ။

၃။ အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာစကားရုပ်တို့ကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆို ရေးသားပါ။
“ရဟန်း ဤသို့ ရှေးတုန်းက သစ်ကိုင်းဖျား၌ နေကုန်သော တိရစ္ဆာန်တို့သည်လည်း မိမိ၏ လျှောက်ပတ်သည် မလျှောက်ပတ်သည်ကို သိကြကုန်၏။ သင်ရဟန်းသည် အဘယ်ကြောင့် မသိလေသနည်း။”

၄။ ထိုအခါ၌ ထိုလောသကတိဿမထေရ်ကို အရှင်သာရိပုတ္တရာထေရ်က “ငါ့ရှင်တိဿ လာလှည့် ငါသည် ဤသပိတ်ကို ကိုင်၍သာလျှင် ရပ်၍ နေပါအံ့၊ သင်သည် ထိုင်၍ သုံးဆောင်ပါလော၊ ငါသည် သပိတ်ကို လက်မှ အကယ်၍ လွှတ်အံ့၊ သပိတ်ထဲ၌ ဘာမျှ ရှိတော့မည် မဟုတ်ပေရာ” ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၅။ ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေမှု၍ တိတ္ထိရဇာတ်၏ အတိတ်ဝတ္ထုကို အကျဉ်းချုပ် ရေးသား ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ စူဠဇနကဇာတ်တော်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရရှိနိုင်သော သင်ခန်းစာများကို ရေးသား ဖြေဆိုပါ။

၁၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး)

ပထမငယ်တန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၆) ရက်၊ (၂၅-၃-၂၀၁၁) သောကြာနေ့

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝိကျတို့ကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ တေပိတေနဝသန္တိပုညာနိကရောန္တာကာလသေဝဝဌာယဝါသီဇရသုမုသလဟတ္တာ
စာတုမဟာပထာဒီသု မုသလေန ပါသာဇော ဥဗ္ဗတ္တေတွာ ပဝဇ္ဇန္တိ ယာနာနံ အက္ခ
ပဋိယာတ ရက္ခေ ဟရန္တိ။

၂။ ရှံမနညံ ရှစ်ရာ စ ပိဋိ၊ ဝေဠုရိယဝဏ္ဏပနိတာနိ စ ဝိဝိ။
ဗျာမမတ္တာနိ စ ဝေဇုကာနိ၊ နစ္စေန တေ မိတရံ နော ဒဒါမိတိ။

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဘာသာများကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၃။ ဤငါးတို့သည် ကိုယ်တိုင် အသိဉာဏ်ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သင်၏ခံစားခြင်းကို
ခံရပြီးငါသည်ကား သင့်အား ငါ့ကို ခံစားခြင်းငှါ ပေးလိမ့်မည်မဟုတ်၊ သင့်ကိုသာလျှင်
ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်စေအံ့။

၄။ မြစ်ဟူသမျှတို့သည် ကောက်ကွေ့စွာ စီးဆင်းကြကုန်၏။ တောဟူသမျှတို့သည် ထင်းချည်း
သာဖြစ်ကုန်၏။ မိန်းမဟူသမျှတို့သည် ဆိတ်ကွယ်စိတ်ချရသောနေရာကို ရသည်ရှိသော်
ယုတ်မာသော မကောင်းမှုကို ပြုကုန်ရာ၏။

၅။ အတ္တကာမဝဂ် နက္ခတ္တဇာတ်တော်၏ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်မပျက်စေမူ၍
အကျဉ်းချုပ်ရေးသား ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ ကုလားဝကဝဂ် မစ္ဆဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရရှိနိုင်သော သင်ခန်းစာများကို
ထုတ်နုတ်ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၉၈

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘာသာပြန်(ဇာတကအဋ္ဌကထာ)ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁) ရက်၊ (၄-၄-၂၀၁၁) တနင်္လာနေ့

ဖော်ပြပါ ပါဠိဝေါဟာရများကို မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပြပါ။

၁။ ယာနာနံ အက္ခပဋိယာတရက္ခေ ဟရန္တိ ဝိသမံ သမံ ကရေန္တိ သေတုံ အတ္တရန္တိ ပေါက္ခရဏိ
ယော ခဏန္တိ သာလံ ကရေန္တိ ဒါနာနိ ဒေန္တိ သီလာနိ ရက္ခန္တိ။

၂။ ဗောဓိသတ္တော ပန ပဒုမကဏ္ဍိကာယ ဌိတကောဝ မဟာဇနဿ ဒါနသီလသံဝဏ္ဏနေန
ဓမ္မံ ဒေသေတွာ မဟာဇနေန ပရိဝုတော အတ္တနော နိဝေသနမေဝ ယဝိသိတွာ ယာဝဇီဝံ
ဒါနာနိ ပုညာနိ ကတွာ ယထာကမ္မံ ဂတော။

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဝေါဟာရများကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပြပါ။

၃။ “ဤငါးသည် ကိလေသာ၏အစွမ်းဖြင့် ငိုကြွေး၏။ ဤသို့ ထိုငါးသည် ကိလေသာ နှိပ်စက်
အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍လျှင် သေသည်ရှိသော် ရေ၌လျှင် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ငါသည်
ထိုငါးအား ကိုးကွယ်ရာသည် ဖြစ်အံ့” ။

၄။ နေသည် ဝင်သည်ရှိသော် ထမ်းပိုးထွန်တုံးအစရှိသည်တို့ကို တင့်အပ်လျှောက်ပတ်သော
အရပ်၌ ထား၍ “ရွှေတုံးကို ယူ၍ သွားအံ့” ဤသို့(ကြံ၍) ထိုရွှေတုံးကို ချီခြင်းငှါ မတတ်နိုင်။

၅။ အာသီသဝဂ်လာ ပဉ္စာဝုဇ္ဇတိတော်၏ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်မပျက်စေ
မူ၍ အကျဉ်းချုပ် ရေးသားပြပါ။

၆။ အောက်ဖော်ပြပါ ဇာတ်တော်တို့ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရရှိနိုင်သောသင်ခန်းတို့ကို အများ
ပြည်သူလိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ရန် ရေးသားတင်ပြပါ။

- (က) ကုလသမဂ္ဂဝဂ်လာ ဝဋ္ဋကဇာတ်၊
- (ခ) အတ္တကာမဝဂ်လာ ကပေါတဇာတ်။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၁၉၉

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁) ရက်၊ (၄-၄-၂၀၁၁) တနင်္လာနေ့

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဘာသာတို့ကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ သတ္တာ န ဘိက္ခဝေ ဣမဿ ဝနဿ အဂ္ဂိနာ အနန္တောတ္ထရဏံ ဧတရဟိ မယံ နဗလံ ပေါရာဏံ ပံနေတံ ဝဋ္ဋပေါတကကာလေ မယုမေဝ သစ္စ ဗလံ။

၂။ အဓိကစောရကကော “အယျေ ဧကံ အဓိကံ ပါဒေ ဂဏှိ၊ တသ္မာ ဂဟိတောတိ၊ တေန ဟေသံ အဓာကံ ဒါသံ ကတ္တာ ဒေထ အမေ နိဿာယ ဖီဝိဿတိ”တိ။

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဘာသာတို့ကို ပါဠိဘာသာ စီကုံးပြပါ။

၃။ ငါတို့၏ဆရာသည် ငါ၏စကားကို မလိုက်နာမှု၍ မိမိဆိုနိုင်ခက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် မိမိသည်လည်း ပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ၊ တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော ယောက်ျားတစ်ထောင် ကိုလည်း ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ။

၄။ ဤသစ်ပင်ရင်း၌ လူတို့ နားနေကြပြီး သရက်သီးအမှတ်ဖြင့် ဤအဆိပ်သီးတို့ကို စား၍ သေဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်ကြ၏။ နောက်တစ်နေ့၌ ရွာ၌နေသူတို့သည် ထွက်လာကြပြီး လူသေတို့ကို မြင်လျှင် ခြေတို့ကိုကိုင်၍ ဖုံးကွယ်ရာအရပ်၌ စွန့်ပစ်ကာ လှည်းတို့ဖြင့် အတူတကွသာလျှင် ထိုသူတို့၏ ဥစ္စာအားလုံးကို ယူလျက် သွားကြကုန်။

၅။ ဝေဠုကဇာတ်တော်ကို အကျဉ်းချုပ်၍ မြန်မာစကားပြေ ရေးပါ။

၆။ ဒုမ္မေဇာတ်တော်ကို ဖတ်ရှုမှတ်သားရသဖြင့် ရရှိနိုင်သော သင်ခန်းစာများကို ရေးပါ။

၁၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဇာတကဋ္ဌကထာ (ဘာသာပြန်)ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁) ရက်၊ (၄-၄-၂၀၁၁) တနင်္လာနေ့

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ ယော အတ္တကာမဿ ဟိတာနုကမ္မိနော၊ ဩဝဇ္ဇမာနော န ကရောတိ သာသနံ။
အဇိယာ ပါအမောလမ္မ၊ မိတ္တတော ဝိယ သောစတိ။

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၂။ မောရော အဇ္ဈာပိ တာဝ မေ ဗလံ န ပဿတိတိ အတိတုဋ္ဌိယာ ဟိရောတ္တပုံ ဘိန္နိတွာ တာဝမဟတာ သကုဏသကယံဿ မဇ္ဈေ ပဿာရေတွာ နန္ဒိတုံ အာရဘိ။

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာပြန်ဆိုပါ။

၃။ သူကြွယ် ဤလောက၌ လူယုတ်မာသည်လည်း မကောင်းမှုသည် အကျိုးမပေးသေး။ ထိုသို့ အကျိုးမပေးသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ကောင်းကျိုးတို့ကို တွေ့မြင်ခံစားရတတ်၏။ အကြင်အခါ၌ကား ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ မကောင်းမှုသည် အကျိုးပေးတော့၏။ ထိုအခါ၌ မကောင်းမှုကိုသာလျှင် တွေ့မြင်ခံစားရတော့၏။

၄။ ရဟန်း အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် ဤသို့သဘောရှိသော ဝဋ်ဆင်းရဲမှထွက်မြောက်ရာ သာသနာတော်၌ ရဟန်းပြုပါလျက် လုံ့လဝီရိယကို ဆုတ်နစ်ဘိသနည်း? ရှေးတုန်းက ပညာရှိတို့သည် မင်းအဖြစ်မှ ဆုတ်နစ်ပြီး၍လည်း မိမိ၏လုံ့လဝီရိယ၌ တည်၍သာ ပျောက်ဆုံးသွားသော အခြံအရံကိုပင် တစ်ဖန် ဖြစ်စေကြကုန်ပြီ။

၅။ အာသိသဝဂ် ပုဏ္ဏပါတိဇာတ်၏ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေဘဲ အကျဉ်းချုပ် ရေးသားခဲ့ပါ။

၆။ ကုလားကဝဂ်လာ ခဒိရင်္ဂီရဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရနိုင်သောသင်္ခန်းစာကို ရေးသားပြပါ။

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)

ပထမငယ်တန်း။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ

၁၃၇၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၆) ရက်၊ (၂၅-၃-၂၀၁၁) သောကြာနေ့

အောက်ပါ ပါဠိဝါကျတို့ကို မြန်မာပြန်ဆိုပါ။

၁။ သာပိ အတ္တနော ဝိဟိပဟရဏဌာနံ အာဂန္တာ နိယုန္တံ မာတရံ “မကွိကာ မေ အပ္ပ ဝါရေဟီ” တိဝုတ္တာ ဧဝမေဝ မုသလေန ပဟရိတွာ မာတရံ ဇီဝတက္ခယံ ပါပေတွာ ရောဒိတုံ အာရဘိ။

၂။ (က) သော ဧကဒိဝသံ ရထံ အဘိရုယု နဂရာ နိက္ခန္ဓော အဒ္ဓသ ဧကသ္မိံ မဟန္တေ ဝဋ္ဋရက္ခေ မဟာဇနံ သန္နိပတိတံ၊ တသ္မိံ ရက္ခေ နိဗ္ဗတ္တဒေဝတာယ သန္တိကေ ပုတ္တမိတုယသ နောဒိသု ယံ ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ တံ ပတ္ထန္တိ။

ပထမငယ်တန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေခုံ

၂၀၁

- (ခ) ဥပါယကုသလော ရာဇာ တဿ အတ္တနော သန္တိကံ အဂတဘာဝံ ဥတ္တာ ခုံသိတုံ
ဩကာသံ ဒေန္တော ဝိယ ဂိဝံ ဥက္ခိပိတ္တာ တံ ဂိဝိယ ခုံသမာနံ ဟနကံဋ္ဌိကေန
အာကနိတ္တာ ယန္တေ ပက္ခိပိတ္တာ ဝိယ ဂါဠံ ဂက္ခိ။

အောက်ပါ မြန်မာဝါကျတို့ကို ပါဠိဘာသာပြန်ဆိုပါ။

- ၃။ (က) ထိုသာရိပုတ္တရာမထေရ်သည် ထိုလောသကတိဿအား ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို ပေး၍
ထိုလောသကတိဿကို ကျောင်းသို့ဆောင်၍ ရှင်ပြုပေး၍ အနှစ်နှစ်ဆယ်ပြည့်လတ်
သော် ပဉ္စင်းပြုပေးပြီ။
- (ခ) အရှင်ဘုရားတို့ ဤဥယျာဉ်ကို ပျိုးသောကာလ၌ တစ်ယောက်သော ရွာသားငယ်
သည် ရေကို လောင်းသည်ရှိသော် ဤနေရာ၌ သစ်ပင်ငယ်တို့ကို အမြစ်ကို
နှုတ်သည်ကိုပြု၍ အမြစ်ပမာကဖြင့် ရေကိုလောင်းပြီ ထို့ကြောင့် ထိုသစ်ပင်တို့သည်
ညှိုးနွမ်း၍ သေကုန်ပြီ။
- ၄။ (က) ထိုမိကျောင်း၏ မယားသည် အခေါက်ခေါက် အပြန်ပြန်သွားနေသော ဘုရား
အလောင်းကို မြင်၍ ဘုရားအလောင်း၏ နှလုံးသား၌ ချင်ခြင်းကို ဖြစ်စေ၏။
- (ခ) ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘုရားအလောင်း၏ တရားဒေသနာကို နာကြား၍ ထိုသူငယ်မကို
“သင်သည် ဤသို့သဘောရှိသော ယုတ်မာသော မကောင်းမှုကို ပြုလေသတတ်”ဟု
ပြောဆို၏။
- ၅။ ကေကနိပါတ် အာသီသဝဂ် ကဉ္စနက္ခန္ဓဇာတ် ပစ္စုပ္ပန်ဇာတ်ကြောင်း- ကို မူရင်းမပျက်စေဘဲ
လိုက်နာမှတ်သားဖွယ်ရာဖြစ်အောင် အကျဉ်းချုပ် ရေးသားဖြေဆိုပါ။
- ၆။ အာသီသဝဂ် တယောဓမ္မဇာတ်တော်ကို ဖတ်၍ လေ့လာရသဖြင့် ရရှိသော သင်ခန်းစာတို့ကို
ရေးသားခဲ့ပါ။

